

ಯುದ್ಧ ಕಾಂಡ (ಪೂರ್ವ ಭಾಗ)

ಬಾ ಲ ರಾ ಮಾ ಯ ನ

(ಯುದ್ಧ ಕಾಂಡ ಪೂರ್ವಭಾಗ)

ಸಂಪುಟ ೪

ಲೇಖಕ :

ನಾರಾಯಣರಾವ ತಾಳೀಕೋಟಿ
ರಾಯಚೂರು

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ಶ್ರೀರಾಮ ಸೇನಾ ಟ್ರಸ್ಟ್, ರಾಯಚೂರು
ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀ ರಾಮ ಸೇವಾ ಟ್ರಸ್ಟಿನ
ಐದನೆಯ ಕುಸುಮ

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ, ೧೯೭೮
(೧೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು)

ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಲೇಖಕರದು

ಬೆಲೆ: ರೂ. ೭-೦೦

ಮುಖಪುಟ : ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ, ಧಾರವಾಡ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಶ್ರೀರಾಮ ಸೇವಾಟ್ರಸ್ಟ್, ರಾಯಚೂರು
(ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನ ವಿಭಾಗ)
ಮುದ್ರಕರು : ಪ್ರತಿಭಾ ಮುದ್ರಣ, ಧಾರವಾಡ

ಪ್ರಕಾಶಕರ ನುಡಿ

ಆದಿಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ರಾಮಾಯಣವು ಭಾರತೀಯ ಜೀವನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಸಹ್ಯದಯ ಓದುಗರ ಹೃನ್ಮನಗಳನ್ನು ತಣಿಸಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಭಾರತದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಅದರ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬಲ್ಲ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಓದಲು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು.

ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಈ ಮಹಾಕವಿಯ ದರ್ಶನವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಕವಿಗಳನ್ನೇಕರು ರಾಮಾಯಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ತಮಗೆ ಯೋಗ್ಯಕಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇವೂ ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡಿಗನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದಷ್ಟು ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾಗಿವೆ.

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಾಲ-ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ತಾವೇ ಓದಿಕೊಂಡು ಹಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ತಾಳಿಕೊಟ್ಟ ಇವರು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಾಲರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಆದಿಕವಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಲಲಿತವಾದ ಸರಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಚತುಷ್ಟದಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೂ ರಾಮಾಯಣದ ಸಾರಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲವು.

ಈ ಲೇಖಕರ ಕನ್ನಡ “ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ಗೀತೆ”ಯು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂದಿದೆ.

ಬಾಲರಾಮಾಯಣದ ಈ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಪುಟಕ್ಕಾಗಿ ಫರೂಕ್ ಅನ್ವರ ಕಂಪನಿಯ ಮಾಲಿಕರಾದ ಶ್ರೀ ಗಫಾರಶೇಖರು ಉದಾರ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣ, ಈ ಸಂಪುಟವು ಇಷ್ಟು ತೀವ್ರಹೊರಗೆ ಬರಲು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಅವರಿಗೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಅವಕಾಶ

ಇತ್ತುದಕ್ಕಾಗಿ ಲೇಖಕರಾದ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣರಾವ ತಾಳೀಕೋಟಿ ಇವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಧಾರವಾಡದ ಪ್ರತಿಭಾ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಒಡೆಯರಾದ ಶ್ರೀ ಘಾಣೇಕರರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಬಾಲರಾಮಾಯಣದ ನಂತರ ಇದೇ ಲೇಖಕರು ಬರೆದ ಬಾಲ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಅನುಕೂಲ ವಾದರೆ ಅದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು.

ಎಂದಿನಂತೆ ಓದುಗರ, ಭಕ್ತರ, ಪ್ರೀತ್ಸಾಹವೇ ನಮ್ಮ ಬಲ. ನಮ್ಮ ಸೇವೆಯು ಅವರಿಗೆ ಮೀಸಲು. ಭಗವಂತನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಲಿ.

ರಾಯಚೂರು

ತಾ. ೧೬-೪-೭೮

ಶ್ರೀರಾಮ ನವಮಿ

ಡಾ. ಎ. ಶಂಕರ

ಎಸ್ ಜಿ. ಲೋಖಂಡೆ, ಎಂಜಿನಿಯರ

ನಾರಾಯಣರಾವ ತಾಳೀಕೋಟಿ, ಎಡ್ವೊಕೇಟ

ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳು

ಶ್ರೀರಾಮ ಸೇವಾ ಟ್ರಸ್ಟ್, ರಾಯಚೂರು

ಲೀಖಕರ ನುಡಿ

ವಿಶ್ವದ ಆದಿಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಯ ರಾಮಾಯಣ ಸಂತತ ಹರಿಯುವ ಅಮೃತಮಯ ಗಂಗಾಜಲ. ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರ ಕುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇತರರಿಗೆ ಕುಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ನನ್ನ ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಕುಡಿದಿದ್ದೇನೆ, ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಅರಿಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾದೀತೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇದು ಅನುವಾದವಲ್ಲ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿ.

ನನ್ನ “ಶ್ರೀಭಗವದ್ಗೀತೆ”ಯು ಶ್ರೀರಾಮ ಸೇವಾ ಟ್ರಸ್ಟಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ “ಬಾಲರಾಮಾಯಣದ” ನಾಲ್ಕು ಸಂಪುಟಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಯೋಗಾಯೋಗವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಯಾದೀತೆಂದು ಅನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಮಹಾದಾನಿಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಬಾಲರಾಮಾಯಣದ ಮೊದಲನೆಯ ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯ ಸಂಪುಟಗಳ ಪ್ರಕಟನೆಗಾಗಿ, ಮಹಾದಾನಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಸಿಂಧೆಯವರು ತಮ್ಮ ದಿವಂಗತ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಉದಾರ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಮೂರನೆಯ ಸಂಪುಟಕ್ಕಾಗಿ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ತುಕಾರಾಮ ಕಿಲಕಿಲೆಯವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಅವರ ಅಣ್ಣಂದಿರಾದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ ಕಿಲಕಿಲೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಚಿರಂಜೀವ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಿಲಕಿಲೆ ಇವರು ಉದಾರ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಪುಟಕ್ಕೆ ರಾಯಚೂರಿನ ಫರೂಕ ಅನ್ವರ ಕಂಪನಿಯ ಮಾಲಿಕರಾದ ಶ್ರೀ ಗೃಹಾರ ಶೇತರವರು ಉದಾರ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಪುಟವು ಇಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಬೆಳಕು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಮಹಾದಾನಿಗಳಿಗೂ ಇತರ ದಾನಿಗಳಿಗೂ ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞನು.

ಸಹ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳಾದ ಡಾ. ಎ. ಶಂಕರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಜಿ. ಲೋಖಂಡೆ ಇವರ ಉತ್ಸಾಹ ಅದಮ್ಯವಾದುದು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿಯೇ ಬಾಲರಾಮಾಯಣವು ಇಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಬೆಳಕು ಕಂಡಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಸಂಪುಟಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಆಗಿದೆ.

ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಲ್ಪಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಘಾಣೇಶ್ವರರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ರಾಯಚೂರು

ದಿ. ೧೬-೪-೧೯೭೮

ಶ್ರೀರಾಮ ನವಮಿ

ನಾರಾಯಣರಾವ ತಾಳೀಕೋಟೆ

**ಶ್ರೀ ರಾಮ ಸೇವಾಟ್ರಿಸ್ಟ್, ರಾಯಚೂರು
ಧರ್ಮಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ
ಮಹನೀಯರು**

೧-೮-೧೯೭೭ ರಿಂದ ೨೦-೩-೭೮ ವರೆಗೆ

೧.	ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಜೋತಿ, ಮುಂಬಯಿ	೧೦೧—೦೦
೨.	ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣರಾವ ಟೆಕಾರೆ ಧಾರವಾಡ	೨೦೨—೦೦
೩.	ಇತರರು	೪೦—೦೦

ನಿವೇದನೆ:

ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಹೊರಬಂದ 'ಶ್ರೀಭಗವದ್ಗೀತೆ' ಹಾಗೂ 'ಬಾಲರಾಮಾಯಣ'ದ ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ಸಂಪುಟಗಳಿಂದ ಓದುಗರು ಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಸಂಪುಟಗಳು ಬರುವದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೋರುವೆವು.

ಬೆಲೆ ರೂ.

ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ಗೀತೆ	೬-೦೦
ಬಾಲರಾಮಾಯಣ ಪ್ರಥಮ ಸಂಪುಟ	೮-೦೦
	(ಬಾಲಕಾಂಡ-ಅಯೋಧ್ಯಾ ಕಾಂಡ)			
,, ಎರಡನೆಯ ಸಂಪುಟ	೮-೦೦
	(ಅರಣ್ಯ ಕಾಂಡ, ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾ ಕಾಂಡ)			
,, ಮೂರನೆಯ ಸಂಪುಟ	೬-೦೦
	(ಸುಂದರ ಕಾಂಡ)			
,, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಪುಟ	(ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ)			೬-೦೦
	(ಯುದ್ಧ ಕಾಂಡ ಪೂರ್ವಭಾಗ)			
,, ಐದನೆಯ ಸಂಪುಟ	೮-೦೦
	(ಯುದ್ಧ ಕಾಂಡ ಉತ್ತರಭಾಗ)			
,, ಆರನೆಯ ಸಂಪುಟ	೮-೦೦
	(ಉತ್ತರಕಾಂಡ)			

೫೨-೦೦

ಮುದ್ರಣ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಚಂದಾದಾರರಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ರೂ. ೪೫/- ಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ರೂ. ೧೦೦/- ಕೊಡುವವರು ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲಿಗೆ ದಾನಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವದು. ರೂ. ೨೫೦೦/- ಕೊಡುವ ಮಹಾ ದಾನಿಗಳ ಇಲ್ಲವೆ ಅವರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟವರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತಾ

ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾಗುವದು. ಕಾರಣ, ಉದಾರ ದಾನಿಗಳು ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ, ದಾನಿಗಳಾಗಿ, ಮಹಾದಾನಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸವಿನಯ ವಿನಂತಿ.

ಇದಲ್ಲದೆ 'ಬಾಲ ಮಹಾಭಾರತ'ದ ಕೃತಿಯು ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಬಾಲರಾಮಾಯಣದ ಮುದ್ರಣ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಚಂದಾ ವಿವರವನ್ನು, ದಾನಿಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವದು. ಅದು ಸುಮಾರು ೧೩ ರಿಂದ ೧೫ ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು. ಅದರ ನಿಶ್ಚಿತ ವಿವರಗಳು ಸಿದ್ಧವಾದ ನಂತರ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವದು. ಎಂದಿನಂತೆ ಭಕ್ತರ, ದಾನಿಗಳ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ದಾನಿಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದ ಕಾರಣ 'ಶ್ರೀಭಗವದ್ಗೀತೆ' ಮತ್ತು 'ಬಾಲರಾಮಾಯಣ'ದ ನಾಲ್ಕು ಸಂಪುಟಗಳು ಬೆಳಕು ಕಾಣುವಂತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಹೃದಯರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವರೆಂದು ಆಶಿಸುವೆವು.

ಡಾ. ಎ. ಶಂಕರ

ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ಲೋಖಂಡೆ, ಎಂಜಿನಿಯರ್
ನಾರಾಯಣರಾವ ತಾಳಿಕೋಟೆ, ಎಡ್ವೋಕೇಟ
ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳು

'ಶ್ರೀರಾಮ ಸೇವಾ ಟ್ರಸ್ಟ್'ದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ,
ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣರಾವ ತಾಳಿಕೋಟೆ ಇವರು ಬರೆದ
'ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ಗೀತೆ'ಯ ಬಗೆಗೆ ಬಂದ
ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಹದಿನೆಂಟು ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ೭೦೦ ಶ್ಲೋಕಗಳು ಸರಳ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಅನು

ನಾದ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಕರು ಸಫಲರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ..... ಸಣ್ಣವರೂ ಹಾಡುತ್ತ ಹಾಡುತ್ತ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಲಿತವಾಗಿದೆ ಅನುವಾದ.

‘ಉದಯವಾಣಿ’ ದೈನಿಕ, ಮಂಗಳೂರು
೧೪-೧೧-೧೯೭೬ (ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜ ಇವರಿಂದ)

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯೇ ಬಾರದ ಜನತೆಗೆ ಕೇವಲ ಲಲಿತವಾದ ಹೊಸ-ಗನ್ನಡ ಚೌಪದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮೂಲವನ್ನೆಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಡಕವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದೋ, ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಅನುವಾದಕರು ಹೇಳಹೊರಟು ಗಣನೀಯ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ದೊರಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಮಾತೃಗಳ ಗಣಗಳಿರುವ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಓಟ ಕನ್ನಡ ವಾಚಕರ ಕಿವಿಗೆ ಹಿತವಾಗಿದೆ.

‘ಪ್ರಜಾವಾಣಿ’ ದೈನಿಕ, ಬೆಂಗಳೂರು
೨೬-೧೨-೧೯೭೬ (ಡಾ. ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಇವರಿಂದ)

Your translation has brought out the spirit of the original. By translating the Geeta into Kannada that too in the form of slokas you have done a great service to the Kannada speaking people.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಹೆಗಡೆ
ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು
ಹಾಗೂ ಲೋಕ ಸಭೆಯ ಸ್ಪೀಕರ್.

Your endeavour in this noble task will, I hope, be amply rewarded.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಗನ್ನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು.

ಗೀತೆಯು ಜ್ಞಾನರೂಪ ಗ್ರಂಥ. ಸುಲಭ ಪದ್ಯಗಳಿಂದ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಯತ್ನ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಶ್ರಮ ಸಫಲವಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ನೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ.

ಅನುವಾದವು ಸರಳವಾಗಿಯೂ ಸುಲಲಿತವಾಗಿಯೂ ಆಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಮೂಲದ ಅರ್ಥಕ್ಕಾಗಲಿ, ಭಾವಕ್ಕಾಗಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸಾಂಗತ್ಯ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಲೂ ಬಹುದು. ಓದುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಅರ್ಥವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ರಚನೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಮತ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾವ ನಾಯಕ

ನಿವೃತ್ತ ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕಲಬುರ್ಗಿ
ಗೀತೆಯ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ದೊರೆತ ಅನಂದದ ಒಂದಂಶ ವಾದರೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಲುಪುವದು.

ಡಾ. ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕ

ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ನಿವೃತ್ತ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳು
ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಂತಹ ಅವಿರತ ಜ್ಞಾನಗಂಗೆಯು ನಿಮ್ಮೀ ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಹರಿದು ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರ ಹೃದಯ ಕಮಲಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವದೆಂಬ ಪೂರ್ಣಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.

ಪ್ರೊ. ರಮೇಶ ಬಿ. ಜೋಶಿ

ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ)

ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೂ ಗೀತಾಮಾತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಡುವ ಈ ವುಸ್ತಕದ ಶೈಲಿಯು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರೊ. ವಸಂತ ಕುಷ್ಟಗಿ, ಶಹಾಬಾದ

ವುಸ್ತಕವು ಬಹಿರಂಗ-ಅಂತರಂಗ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಸಾಧನೆಯೆಂದರೆ ಗಹನ ತಾತ್ವಿಕ ಶ್ಲೋಕಗಳ, ಸುಲಿದ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಇರುವ ಸರಳ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳಲ್ಲಿ 'ಅನುವಾದ'.

ಪ್ರೊ. ಕಮಲನಾಥ ಪಂಕಜ

ಆದವಾಣಿ (ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ)

ಶ್ರೀ ತಾಳೀಕೋಟೆ ನಾರಾಯಣರಾಯರ ಕುಂದಿಲ್ಲದ ಲೇಖನಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊರಟ 'ಶ್ರೀಭಗವದ್ಗೀತೆ' ನಮಗಿರಲು, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹಂಗೇಕೆ ? ಭ್ರಾಂತಿಯೇಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಅವಂತೀಕರ್

ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್, ಬೀಳಗಿ

‘ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ಗೀತೆ’ಯ ಅನುವಾದ ಸರಳ ಹಾಗೂ ಸುಲಭ ಗ್ರಾಹ್ಯ ಪಾಠವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿತವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ ಪಾಟೀಲ

ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್, ಗೋರೂರು

ಗೂಢವಾದ ಶ್ರೀ ಗೀತಾಮಾತೆಯ ತತ್ವವನ್ನು ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ, ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಭಗವಂತನು ನಿಮ್ಮಿಂದ ನುಡಿಯಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾ. ವಿ. ಕುಷ್ಟಗಿ

ನಿವೃತ್ತ ಲೇಖಕ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಕಲಬುರಗಿ

ತಿಳಿಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯು ನನಗೆ ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗಿರುವದು.

ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತರಾವ ಪಾಟೀಲ, ಧಾಣಕಶಿರೂರು

ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರು

This new turn in your life is really worthy of your knowledge and intelligence.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಜೋಶಿ, ಮುಂಬಯಿ

ಅಂಜಿತಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಓದುತ್ತು ಓದುತ್ತು ನನಗಾದ ಆನಂದ ಅವರ್ಣನೀಯ.... ತಾಯ್ನುಡಿಯಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅರ್ಥವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮನನಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿರುವದು..... ಅನುವಾದವು ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ, ನಿತ್ಯ ಪಾರಾಯಣಕ್ಕೆ ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ..... ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೃತಿ ಮಹತ್ವಪೂರಿತವಾದುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಕೇಷ ಶರ್ಮ, ಸಾಗರ

ತಮ್ಮ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ನೀವು ಪಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು. ಈ ಮುಂದೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅನುವಾದ ತಮ್ಮಿಂದ ಬರಲೆಂದು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ತಿಪ್ಪಾಚಾರಿ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ

‘ಶ್ರೀ ಭಗವದ್ಗೀತೆ’ಯು ಸರಳ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ
ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ
ನಿವೃತ್ತ ರೇಲ್ವೆ ಆಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮುಂಬಯಿ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ತಿಳಿಯದ ಹೆಂಗಳೆಯರ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ಕಳೆದು ಬೆಳಗುವ
ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತಿಯಂತಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ಕೋಡಿಹಾಳ
ಸೊಲ್ಲಾಪುರ

‘ಶ್ರೀರಾಮ ಸೇವಾಟ್ರಸ್ಟ್’ ನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ
ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣರಾವ ತಾಳೀಕೊಟಿ ಇವರು ಬರೆದ
‘ಬಾಲರಾಮಾಯಣ’ ನೊದಲನೆಯ ಸಂಪುಟ
(ಬಾಲಕಾಂಡ, ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡ) ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಬಂದ

ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

‘ಸುಲಿದ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನಂದದಿ’ ಸುಲಲಿತವಾದ ಕನ್ನಡ ಚೌಪದಿ
ಗಳಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಗಣ್ಯರಾಗಿರುವ ಲೇಖಕರು ಇದೇ
ಭಂದೋಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ತಿರುಳನ್ನು ಪುನರ್ನಿ-
ರೂಪಿಸುವ ರಚನೆ ಈ “ಬಾಲರಾಮಾಯಣ”. ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇದು
ಮಕ್ಕಳ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ರಾಮಾಯಣ ಕಥೆಯನ್ನು ಸರಳ
ವಾಗಿಯೂ ಸರಸವಾಗಿಯೂ ಬಿಂಬಿಸಿ ಹೇಳಲು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.
ಹಾಡಲು ಕೂಡಾ ಬರುವಂತಿದೆ.

ಮೂಲ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಘಟನೆಗಳ ವೈವಿಧ್ಯವಿರುವಂತೆ ಬಾಹು
ಲ್ಯವೂ ಇದೆ. ವರ್ಣನೆಗಳ ಸೊಬಗೂ ಇದೆ. ಇದು ಮೂಲದ ಅನುವಾದ

ವಾಗಿರದೆ ಮುಖ್ಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಪದ್ಯಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವೋಷಕ ವಿಸ್ತಾರಗಳೂ ವರ್ಣನಾಭಾಗಗಳೂ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಹಿಂದಾಗುತ್ತವೆ. ಅದರೂ ಎಷ್ಟೊಂದು ತಿಳಿಯಾಗಿ ಕಿರಿಯದರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸಾರ್ಥಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಕರು ತೋರಿಸಬಲ್ಲರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪುಟವನ್ನೇ ತೆಗೆದರೂ ನಿದರ್ಶನಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಸುಖಾವಹವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಈ ಪದ್ಯಬಂಧದ ಓಘ ಎಳೆಯರೆ ಮನಸ್ಸನ್ನೆಳೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಥಾನಿರೂಪಣೆಯೂ ಸಾರವತ್ತಾಗಿದೆ. ಇವರ ಯೋಜನೆ ಬೇಗ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಿಕ್ಕ ಕಾಂಡಗಳೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

‘ವೈಜಾಪಾಣಿ’ ದೈನಿಕ, ಬೆಂಗಳೂರು
೨೪-೭-೭೭ (ಡಾ. ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಇವರಿಂದ)

ಲಲಿತವಾದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಳೆಯರಿಗೂ ಅರಿವಾಗುವಂತೆ ಬರೆದ ಈ ಕನ್ನಡ ಬಾಲರಾಮಾಯಣ ಎಳೆಯರಂತೆ ದೊಡ್ಡವರಿಗೂ ವಾಚನೀಯ. ಸುಂದರವಾದ ಮುಖಚಿತ್ರ, ಸುಂದರವಾದ ಮುದ್ರಣ, ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಪ್ರಕಾಶನ.

‘ಉದಯವಾಣಿ’ ದೈನಿಕ, ಮಂಗಳೂರು
೦೫-೫-೭೭ (ಶ್ರೀ ಬಸ್ರಂಜಿ ಇವರಿಂದ)

ಸಂಪೂರ್ಣ ಓದಿದೆ. ಆನಂದವಾಯಿತು. ಹಿಡಿದರೆ ಬಿಡಲಾರದಂಥ ಓಟವಿದೆ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ, ಭಾಷೆ ಸರಳವಾಗಿದ್ದು ನಿರೂಪಣೆ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾವ ನಾಯಕ, ಕಲಬುರಗಿ
ನಿವೃತ್ತ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು

ನಿಮ್ಮ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ನೀವು ಶ್ರೀರಾಮ-ಚಂದ್ರನ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ.

ಶ್ರೀ ಕೋಟಿ ವಾಸುದೇವ ಕಾರಂತ, ಮಂಗಳೂರು
ನಿವೃತ್ತ ಎಂಜಿನಿಯರರು

ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಕಥೆಗಳು ಅದೃಶ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಳ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತೀರ ಸರಳ— ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬಾಲಕರೂ ಉಳಿದವರೂ ಓದಿ ಸಂತೋಷಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕ
ಬೆಂಗಳೂರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ನಿವೃತ್ತ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳು

It will be a good source of reading and assimilation of Hindu Culture --- I find it a treasure bank.

ಪ್ರೊ. ರಮೇಶ, ಬಿ. ಜೋಶಿ
ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ)

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಬರೆದಿರುವುದು ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಸಾಹಸದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತರಾವ ಪಾಟೀಲ, ಡಾಣಕಶಿರೂರ
ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರು

You have taken much pains in writing these two big epics in clear and understandable Kannada Language, which would be very useful to young boys.

Neelakantappa Bannadabhavi
Addl. Dist. and Sessions Judge, Gulbarga

‘ಬಾಲರಾಮಾಯಣದ’ ಎರಡನೆಯ ಸಂಪುಟಕ್ಕೆ ಬಂದ
ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

ಸರಳ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಚುಟುಕ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ರಸವತ್ತಾಗಿ, ಪ್ರಭಾವಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಸಹ (ಅವರಿಗಂದೇ ಬರೆದುದು ಸಾರ್ಥಕ) ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸು. ನಾ. ಮಲ್ಕ, ಬೆಂಗಳೂರು
‘ವಿಕ್ರಮ’ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರು

ಕನ್ನಡಿಗರೇ ನಿಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಬೇಕು. ಇಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿರುವಿರಿ. ಭಗವಂತನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಜೋಶಿ
ಧಾರವಾಡ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಕಾಲೇಜು ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು.

Hope your 'Tapasya' of writing Ramayana and Mahabharat— two great epics of Hindu religion in poetry form is seeing success after success.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾವ್
ಎಗ್ಗಿ ಕ್ಯಾಟವ್ವಾ ಎಂಜಿನಿಯರ್, ಬೀಳಗಿ

ವರ್ಣನೆಗಳು ಮನೋರಂಜಕವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರೂಪಕಗಳು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವ ತುಂಬಿವಂತಾಗಿದೆ. ಸರಸ್ವತಿ ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಉಳಿದ ಸಂಪುಟಗಳು ಬೇಗನೆ ಹೊರಬೀಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾವ್ ನಾಯಕ, ಕಲಬುರ್ಗಿ
ನಿಸ್ವತ್ತ ಜಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು

This book is really excellant. It is composed in simple and lucid style that it can be understood by anybody.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಜೋಶಿ ಮುಂಬಯಿ
ಆಂಜಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

Glad to learn new poetic implications of your transperant thoughts.

ಪ್ರೊ. ರಮೇಶ ಬಿ. ಜೋಶಿ
ಆಕ್ಯಲಕೋಟಿ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ)

ಬರೆಯುವ ಶೈಲಿಯು ಸರಳವಾಗಿದ್ದು, ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದ್ದು, ಪಾಮರರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ. ರಾ. ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ

“ ಅವು (ಪದ್ಯಗಳು) ಸಂವಾದಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದು ಕಥೆಯ : ಓಟಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೊಂದು ಉತ್ತಮ ಕೊಡುಗೆ.”

‘ವಿಕ್ರಮ’ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ
ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ರಫ್ತುಪತ್ರಿಕೆ ಇವರಿಂದ
೨-೮-೧೯೭೭

ಸುಂದರವಾದ ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ— ಪದ್ಯ ಲಲಿತವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳೂ ಓದಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿದೆ.

‘ಉದಯವಣಿ’ ದೈನಿಕ ಮಂಗಳೂರು
೨೦-೧೦-೭೭ ರಾಮಾನುಜ

‘ಬಾಲರಾಮಾಯಣ’ದ ೩ನೆಯ ಸಂಪುಟ

(ಸುಂದರಕಾಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದ)

ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

(೧) ವಿರ ಅದ್ಭುತ ವೃತ್ತಾಂತಗಳಿಂದ ಮನಸೆಳೆಯುವ ಕಥೆ, ಖಚಿತವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಂತಹ ಪಾತ್ರಗಳು, ಸುಲಲಿತವಾದ ಪದ್ಯಾವಳಿ, ಭಾವಪೂರ್ಣವಾದ ಹಿತಮಿತ ವರ್ಣನೆ ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾದ ಭಂದೋಗತಿ, ಈ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳೂ ಪರಿಪಾಕಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಹೊಸ ರಾಮಾಯಣ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಕಥಾನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ, ಓಟ ಕುಗ್ಗದಂತೆ, ಆಕರ್ಷಕ ಪ್ರತಿಭಾಪೂರ್ಣ ವರ್ಣನೆಯ ಸೊಬಗು ಮಾಸದಂತೆ ಪಾತ್ರಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವಸ್ಪಂದನ ಸಜೀವವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಲೇಖಕರು ನಾಲ್ಕು ಮಾತೃಗಳ ಹೊಸ ಚೌಕದಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಮರ್ಥ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಅಡೆತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅರ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಅಷ್ಟೇ ತೀವ್ರ,

ಗತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ದೇವ-ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕುರಿತು ಪೌರಾಣಿಕ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಓದುಗರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಈ ಕಥನ-ಕಾವ್ಯ ದಾರಿತೋರುತ್ತದೆ.

‘ಪ್ರಜಾವಾಣಿ’ ದೈನಿಕ, ಬೆಂಗಳೂರು
೨೯-೧-೭೮ (ಡಾ. ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ)

(೨) ಬಾಲರಾಮಾಯಣದ ಮೊದಲ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಂತೆಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಈ ಮೂರನೆಯ ಭಾಗವೂ ಸತ್ವ ಹಾಗೂ ನೌಂದರ್ಯ ಎರಡನ್ನೂ ಹೊತ್ತು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ರೋಚಕವಾದ ಲಲಿತವಾದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಈ ರಾಮಕಥೆ ಸುಂದರವಾದ ಮುದ್ರಣದಿಂದ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

‘ಉದಯವಾಣಿ’ ದೈನಿಕ ಮಂಗಳೂರು
೨-೧-೮೯ (ರಾಮಾನುಜ)

(೩) ಕನ್ನಡ ಬಾಲಭಾಷೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಮಾಯಣಕ್ಕೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಾವ್ಯ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಧ್ವನಿರಮ್ಯತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹು ಬೇಗನೆ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹಾಡುವಂತಾಗಲೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರೊ. ವಸಂತ ಕುಷ್ಠಗಿ, ಶಹಾಬಾದ

(೪) ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಾಲ-ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ತಾವೇ ಓದಿಕೊಂಡು ಹಾಡಲು ಅನಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೃತಿ ರಚನೆ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು

(೫) ಸುಂದರಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಭಾವ ಪುಟಿಯುತ್ತಿದೆ. ಓದುವಾಗ ಎಲ್ಲ ರಸಗಳೂ ತುಂಬಿ ಹೊರಚೆಲ್ಲಿ ಓದುಗರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಒಯ್ದು ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಓದುತ್ತ ತಾನೇ ತಾನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಶರ್ಮ (ಕುಷ್ಠಗಿ)
ಕಲಬುರ್ಗಿ

I am greatly impressed by the literary style. His literary style in Balaramayana is to the intellect. The neat Language with which it is written is a positive proof of his profound experience.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಜಗನ್ನಾಥಶೆಟ್ಟಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಜ್ಜ್, ಬೆಂಗಳೂರು

The style and melody continue to be superb as usual and flow like The Gauges on the plain

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಜೋಶಿ
ನಿವೃತ್ತ ಅಂಚೆಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮುಂಬಯಿ

(೮) ನಿಮ್ಮ ಬಾಲರಾಮಾಯಣದ ಮೂರೂ ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಗಳ ಲಾಲಿತ್ಯ, ಓದುಗರ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಡುವ ದೃಶ್ಯಗಳ ಔಚಿತ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸುಗಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮುಗ್ಧನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಕೋಡಿಹಾಳ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರ

ಪ್ರತಿಭಾ ಮುದ್ರಣ, ಧಾರವಾಡ

ಬಾ ಲ ರಾ ಮಾ ಯ ಣ

ಯುದ್ಧ ಕಾಂಡ

(ಪೂರ್ವಾರ್ಧ)

ಯುದ್ಧ ಕಾಂಡ

ಶ್ರೀರಾಮನಿಂದ ಹನುಮಂತನ ಶ್ಲಾಘನೆ

ಅಂಜನಿ ಪುತ್ರನ ಮಾತನು ಕೇಳುತ
ರಾಮನು ಅಂದನು ಸಂತಸದಿಂದಲಿ
ಹನುಮನೆ ನಿನ್ನಯ ಸಾಧನೆ ಇದುವೆ
ಬಲುಬಲು ದೊಡ್ಡದು ಬಹುಬಹು ಕಠಿನವು

|| ೧ ||

ಬೇರೆಯ ಯಾರೂ ಈ ತೆರ ಮಾಡಲು
ಸಾಧ್ಯವು ಎಂಬುದ ಊಹಿಸಲಾರೆನು
ಸಾಗರ ಲಂಘಿಸಿ ಹೋಗುವರಾರದು
ಗರುಡನ ವಾಯುವ ಬಿಟ್ಟರೆ ನೀನೇ

|| ೨ ||

ರಾವಣ ರಕ್ಷಿತ ಲಂಕಾನಗರವು
ಯಕ್ಷರು ರಾಕ್ಷಸ ಗಂಧರ್ವೋರಗ
ದೇವರು ದಾನವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹ
ದುರ್ಗಮವಾಗಿಹ ದುರ್ಗವು ನಿಜಕೂ

|| ೩ ||

ಯಾರೇ ಹೋದರು ಲಂಕೆಯ ಒಳಗಡೆ
 ಬಾರರು ಹೊರಗಡೆ ಜೀವದ ಸಹಿತದಿ
 ಇಂತಹ ಲಂಕೆಯ ಭಂಗಿಸಿ ಬಂದಿಹ
 ಹನುಮನ ಕಾರ್ಯವು ಗಣ್ಯವು ಶ್ಲಾಘ್ಯವು

|| ೪ ||

ವಾನರ ರಾಜನ ಸೇವಕನೆನಿಸುತ
 ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯವ ಮಾಡಿದ ಹನುಮನು
 ಸೇವಕ ತತ್ತ್ವವ ತಿಳಿದಿಹ ಉತ್ತಮ
 ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವು ಇದರಲಿ ಎನಗೆ

|| ೫ ||

ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಾರ್ಯವು ದುಷ್ಟರವಿದ್ದ ರು
 ಕಾರ್ಯವ ಸಾಧಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇನ್ನೂ
 ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯವ ಮಾಡಿದನಾದರೆ
 ಅವನೇ ಉತ್ತಮ ದೂತನು ನಿಜಕ್ಕೂ

|| ೬ ||

ಸ್ವಾಮಿಯು ಹೇಳಿದ ಕಾರ್ಯವ ಮಾಡುತ
 ಬೇರೆಯ ಅನುಗುಣ ಕಾರ್ಯವ ಮಾಡಲು
 ಯೋಗ್ಯತೆಯಿದ್ದ ರು ಮಾಡದೆ ಬಂದರೆ
 ಅವನೇ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ದೂತನು

|| ೭ ||

ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಾರ್ಯವ ಯಾವನು ಮಾಡಲು
 ಅಪ್ಪಣೆ ಹೊಂದಿಯು ಯೋಗ್ಯತೆಯಿದ್ದ ರು
 ಕಾರ್ಯವ ಸಾಧಿಸಲಾಗದೆ ಬರುವನೋ
 ಅವನೇ ಅದಮನು ದೂತರ ವರ್ಗದಿ

|| ೮ ||

ಹನುಮನು ತನ್ನಯ ಕಾರ್ಯವ ಸಾಧಿಸಿ
ವಾನರ ರಾಜನ ನನ್ನನು ಅನುಜನ
ತುಂಬಿದ ಹರ್ಷದಿ ಉಳಿಸುತ ನಮ್ಮನು
ಹನುಮನೆ ನಿಜಕೂ ಧನ್ಯನು ನೀನು

|| ೯ ||

ಇಂತಹ ಸಂತಸತುಂಬಿದ ಸುದ್ದಿಯು
ತಂದರು ಕೂಡಾ ಕೊಡಲಿಕೆ ನಿನಗೆ
ಏನೂ ಇಲ್ಲವು ಎನ್ನಯ ಬಳಿಯಲಿ
ಮಾಡುವದೇನದು ಅಪ್ಪುವೆ ನಿನ್ನನು

|| ೧೦ ||

ಎನ್ನುತ ರಾಮನು ಅಪ್ಪಿದ ಹನುಮನ
ಹೃದಯಕೆ ಹೃದಯವ ತಗುಲಿಸಿ ಇಬ್ಬರು
ಮರೆತರು ಒಬ್ಬರನೊಬ್ಬರು ಆಗಲೆ
ನೆಲಸಿವರಿಬರು ತಗುಲಿದ ಹೃದಯದಿ

|| ೧೧ ||

ರಾಮನ ಚಿಂತೆ ಸುಗ್ರೀವನ ಸಲಹೆ

ಸಲೆಯ ಕ್ಷಣವದು ಕಳೆಯಿತು ಹಾಗೆಯೆ
ನಂತರೆ ಎಂದನು ರಾಮನು ಅಲ್ಲಿಯೆ
ಸೀತೆಯ ಸುದ್ದಿಯು ತಿಳಿಯಿತು ಸಜವೇ
ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂತು

|| ೧೨ ||

ಕಪಿಗಳ ಸೈನ್ಯವ ಹೊಂದುತ ನಾವು
ಸಾಗರ ದಾಟುವ ಬಗೆಯದು ಎಂತು
ಎನ್ನುತ ಕುಳಿತನು ಚಿಂತೆಯ ಮಾಡುತ
ಆಗಲೆ ಅಂದನು ಸುಗ್ರೀವ ರಾಜ

|| ೧೩ ||

ರಾಮನೆ ಚಿಂತೆಯ ಕಾರಣವೇನಿದೆ
 ಸೀತೆಯು ಇರುತಿಹ ತಾಣವು ತಿಳಿಯಿತು
 ಶೂರನು ಧೀರನು ಇದ್ದರು ಕೂಡಾ
 ಚಿಂತೆಯ ಮಾಡುವೆ ಅಚ್ಚರಿಯಲ್ಲವೆ

|| ೧೪ ||

ಕಪಿವರರೆಲ್ಲರು ಅತಿಶಯ ಶೂರರು
 ಲಂಕೆಗೆ ಲಗ್ನಿಯ ಹತ್ತುವರೆಲ್ಲರು
 ಸಿನ್ನಯ ಹುರುಪಿನ ಬೆಂಬಲ ಸಾಕು
 ಹೋಗುವ ಲಂಕೆಗೆ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿತು

|| ೧೫ ||

ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿದೆ ಹೋಗಲು ಆಗದು
 ತ್ರಿಕೂಟ ಶಿಖರದಿ ಮೆರೆಯುವ ಲಂಕೆಯ
 ಮುಟ್ಟಿದೆವೆಂದರೆ ಸಾಕದು ಎಮಗೆ
 ಲಂಕೆಯ ಗೆದ್ದೆವು ಎಂದೇ ತಿಳಿ ನೀ

|| ೧೬ ||

ಸಾಹಸ ಸಮಯದಿ ಚಿಂತೆಯು ಸಲ್ಲದು
 ಕಡಲನು ದಾಟುವ ಯೋಜನೆ ಯೋಚಿಸು
 ವಾನರ ವೀರರ ಶಕ್ತಿಯ ನಂಬಿರು
 ಜಡತೆಯ ಕಳೆಯುತ ಪುಳಕಿತನಾಗು

|| ೧೭ ||

ವಾನರ ರಾಜನ ಮಾತನು ಒಪ್ಪುತ್ತ
 ರಾಮನು ಅಂದನು ಹನುಮನ ನೋಡುತ್ತ
 ಕಡಲನು ದಾಟಲು ಸಾಧ್ಯವು ಎನಗೂ
 ತಪ್ಪಿನ ಶಕ್ತಿಯ ಬಲದಲಿ ಹೋಗುವೆ

|| ೧೮ ||

ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುತ ಹೋಗಲುಬಹುದು
ಸಾಗರವನ್ನೇ ಒಣಗಿಸಿ ಹೋಗುವೆ
ದುರ್ಗಮವೆನಿಸಿಹ ಲಂಕಾಸಾಗರಿಯ
ರಕ್ಷಣೆ ರೀತಿಯು ಹೇಗಿದೆ ತಿಳಿಸು

|| ೧೯ ||

ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನೆಯ ರೀತಿಯು ಹೇಗೆ
ಎಷ್ಟಿದೆ ಸೈನ್ಯದ ಶಕ್ತಿಯು ಅಲ್ಲಿಯೆ
ದುರ್ಗದ ದ್ವಾರದ ರೀತಿಯು ಹೇಗೆ
ಅಲ್ಪದಿ ಲಂಕೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ಕೊಡು ನೀ

|| ೨೦ ||

ಲಂಕೆಯ ರಕ್ಷಣಾವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹನುಮಂತನ ವಿವರಣೆ

ಹನುಮನು ಅಂದನು ರಾಮನೆ ಕೇಳೈ
ಲಂಕೆಯು ತುಂಬಿದೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ
ರಕ್ಕಸರೆಲ್ಲರು ರಾವಣಭಕ್ತರು
ರಾವಣ ತೇಜವು ತುಂಬಿದೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ

|| ೨೧ ||

ಚತುರಂಗ ಬಲವು ಅಲ್ಲಿದೆ ಸೈನ್ಯವು
ಯುದ್ಧದ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಲ್ಲವು
ಲಂಕೆಗೆ ಇರುವವು ನಾಲ್ಕು ದ್ವಾರಗಳು
ಕದಗಳ ಹಿಂದೆಯೆ ಲೋಹದ ಆಗಳಿಯು

|| ೨೨ ||

ಕೀಲಿತವಾಗಿದೆ ದ್ವಾರಗಳೆಲ್ಲವು
ಬಾಣವ ಬಿಡುತಿಹ ಕಲ್ಲನು ತೂರುವ
ಭೀಕರ ಯಂತ್ರಗಳಿಟ್ಟ ಹರಲ್ಲಿಯೆ
ವೈರಿಯ ಸೈನ್ಯವ ಇವುಗಳೆ ತಡೆವವು

|| ೨೩ ||

ಅಲ್ಲದೆ ಬಾಗಿಲ ಹತ್ತಿರ ಇರುವವು
 ತೀಕ್ಷ್ಣವೇಗದ ಶತಶತ ಶತಭಿಃ
 ಅದ್ಭುತ ರೂಪದ ಎಕ್ಕಲಿ ನಿರ್ಮಿತ
 ಕೇಟಿಯ ಗೋಡೆಯು ಅಭೇದ್ಯ ಸಿಂಹಕೂ || ೨೪ ||

ಚಿನ್ನದ ವಜ್ರದ ಹವಳದ ಚಿತ್ರಣ
 ಮುತ್ತುಗಳಿಂದಲಿ ವೈಡೂರ್ಯ ಕೂಡ
 ಕೊಚ್ಚಿದ ಚಿತ್ರಣ ಕಾಣುವದೆಲ್ಲೆಡೆ
 ಕೋಟಿಯ ಗೋಡೆಯ ನೋಡಲು ನೀವು || ೨೫ ||

ಕೋಟಿಯ ಸುತ್ತಿದೆ ಭೀಕರ ಕಂದಕ
 ತುಂಬಿದ ನೀರಲಿ ಮೊಸಳೆಗಳೆಷ್ಟೋ
 ಅಲ್ಲದೆ ಜಲವದು ಅತಿಅತಿ ಶೀತಲ
 ಕಂದಕ ದಾಟಲು ಸಂಕ್ರಮವಿರುವವು || ೨೬ ||

ಎತ್ತಲು ಇಳಿಸಲು ಸಂಕ್ರಮಗಳನು
 ಅನೇಕ ಯಂತ್ರಗಳಿಟ್ಟಿಹರಲ್ಲಿಯೆ
 ಅಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವದು ಕಾವಲು ಪಡೆಯು
 ವೈರಿಯ ಸೈನ್ಯವ ಕಂಡರೆ ಆಗಲೆ || ೨೭ ||

ಎತ್ತುತ ಸಂಕ್ರಮವೆಲ್ಲವ ಅವರು
 ತಡೆಯುವರಾಗಲೆ ವೈರಿಯ ಮುನ್ನಡೆ
 ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನ ಸಂಕ್ರಮವಂತೂ
 ವಿಶಾಲ ದೃಢವು ಅಲುಗಿಸಲಸಾಧ್ಯ || ೨೮ ||

ಕಾವಲು ರಕ್ಕಸ ಕೂಡಲು ಅಲ್ಲಿಯೆ
ನೇದಿಕೆ ಇರುವವು ಬದಿಯಲಿ ಚಂದದಿ
ಸೇನೆಯ ಬಲವನು ಈ ಪ್ರಸುವದರಲಿ
ರಾವಣ ನಿಜಕೂ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿಹ

|| ೨೯ ||

ತ್ರಿಕೂಟ ಶಿಖರದಿ ಮೆರೆಯುವ ಲಂಕೆಗೆ
ಹೋಗಲು ಮಾರ್ಗವು ಇರುವದೆ ಇಲ್ಲವು
ಜಲದುರ್ಗ ಗಿರಿದುರ್ಗ ನನದುರ್ಗವು
ಕೃತ್ರಿಮ ದುರ್ಗವು ರಕ್ಷಣ ಕೊಡುತಲಿ

|| ೩೦ ||

ಲಂಕೆಗೆ ಹೋಗಲು ಅಪಾರ ಸಾಗರ
ಹೋಗಲು ನೌಕಾ ಮಾರ್ಗವೂ ಇಲ್ಲ
ಗಜಾಶ್ವ ಸೇನೆಯ ಹೊಂದಿಹ ಲಂಕೆಯು
ಯುದ್ಧದಿ ಯಾರಿಗು ಜಗ್ಗುವದಿಲ್ಲಾ

|| ೩೧ ||

ಪೂರ್ವದ ದ್ವಾರದಿ ಕಾವಲು ನಿಂತಿಹ
ರಾಕ್ಷಸರಿರುವರು ದಶಸಹಸ್ರದಲಿ
ಖಡ್ಗ ನ ಶೂಲವ ಧರಿಸುತ ಎಲ್ಲರು
ನೆಚ್ಚಿನ ಭಟರೇ ಇರುವರು ಅವರು

|| ೩೨ ||

ದಕ್ಷಿಣ ದ್ವಾರವ ಕಾಯುವ ಯೋಧರು
ಶತಸಹಸ್ರದಲಿ ನಿಂದಿಹರಲ್ಲಿಯೆ
ಚತುರಂಗ ಬಲವು ಇರುವುದು ಇಲ್ಲಿಯೆ
ಪಶ್ಚಿಮ ದ್ವಾರದಿ ದಶಲಕ್ಷ ಬಲವು

|| ೩೩ ||

ಕತ್ತಿಯು ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ವಸ್ತ್ರಗಳನು
ಹೊಂದಿಹರೆಲ್ಲರು ಯುದ್ಧದಿ ನಿಪುಣರು
ಉತ್ತರ ದ್ವಾರದ ಸೇನೆಯ ಲೆಕ್ಕವು
ಕೋಟಿಯಿರುವದು ಅಗಣಿತ ನಿಜಕೂ

|| ೩೪ ||

ರಥಿಕರು ವೀರರು ರಾವಣ ರಾಜನ
ಗೌರವ ಹೊಂದಿಹ ಶೂರರು ಎಲ್ಲರು
ಕಿತ್ತುತ ಒಡೆಯುತ ಸಂಕ್ರಮಗಳನು
ಮುಚ್ಚಿಹೆ ಕಂದಕ ಎಷ್ಟೋ ಮಟ್ಟಿಗೆ

|| ೩೫ ||

ಲಂಕೆಯ ಸುಡುತಲಿ ಕೊಲ್ಲುತ ಸೈನ್ಯವ
ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸವ ಮಾಡಿಹೆ ನಾನು
ಉಪಾಯದಿಂದಲಿ ಕಡಲನು ದಾಟುತ
ಲಂಕಾನಗರವ ಮುಟ್ಟಿದೆವಾಡರೆ

|| ೩೬ ||

ಲಂಕೆಯ ನಾಶವು ನಿಶ್ಚಿತ ತಿಳಿಯಿರಿ
ಅಂಗದ ಜಾಂಬವ ದ್ವಿವಿದ ಮೈಂದರು
ಪುನಸನು, ನೆಕನೂ ಅಲ್ಲದೆ ಎಮ್ಮಯ
ಸೇನಾಪತಿಯೂ ನೀಲನು ಇದ್ದರೆ

|| ೩೭ ||

ಲಂಕೆಯ ಗೆದೆಯುವ ಚಿಂತೆಯು ಏತಕೆ
ಆಗಸ ಮಾರ್ಗದಿ ಸಾಗುತ ಇವರು
ಲಂಕೆಯ ಕಿತ್ತುತ ತರಲೂ ಬಲ್ಲರು
ಮುಹೂರ್ತ ನೋಡುತ ಏಳಿರಿ ಹೊರಡಲು

|| ೩೮ ||

ಸೇನೆಸಹಿತ ಶ್ರೀರಾಮನ ಪ್ರಯಾಣ

ಕೇಳುತ ಹನುಮನ ನುಡಿಯನು ರಾಮನು
ಹನುಮನೆ ಒಪ್ಪಿದ ನನ್ನಯ ಮಾತಿಗೆ
ಇಂತಹ ಲಂಕೆಯ ಕ್ಲಿಷ್ಟವೆ ನಿಜಕೂ
ವಾನರರಾಜನೆ ಈಗಲೆ ಹೊರಡುವ

|| ೩೯ ||

ವಿಜಯದ ಸೂಚಕ ಅಭಿಜಿನ್ ಮುಹೂರ್ತ
ಈಗಲೆ ಇರುವದು ಒಳ್ಳೆಯ ಲಕ್ಷಣ
ಸೂರ್ಯನು ಗಗನದ ಮಧ್ಯದಿ ಇರುವನು
ಇರುವದು ಇಂದೇ ಉತ್ತರಾ ತಾರೆ

|| ೪೦ ||

ನಾಳೆಗೆ ಬರುವದು ಹಸ್ತಾ ತಾರೆಯು
ಒಳ್ಳೆ ಯದಲ್ಲವು ಅದುವೇ ಎನುಗೆ
ಎನ್ನಯ ಕಣ್ಣುಳು ಮೇಲಕೆ ಅದುರುತ
ಒಳ್ಳೆಯ ಶುಭವನು ಕೋರುತಲಿರುವವು.

|| ೪೧ ||

ಇಂದೆಯೆ ಈಗಲೆ ಹೊರಡುವ ಎಲ್ಲರು
ಎನ್ನಲು ಒಪ್ಪಿದ ವಾನರರಾಜನು
ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೂಡಾ ಒಪ್ಪಿದ ಅದಕೆ
ರಾಮನು ಅಂದನು ಕೂಡಲೆ ಅಲ್ಲಿಯೆ

|| ೪೨ ||

ಶ್ರೀರಾಮನ ಅಜ್ಞೆ

ನೀಲನು ಹೊರಡಲಿ ಮುಂದಕೆ ಮೊದಲು
ವೇಗದ ವಾಸರ ವೀರರ ಸುಗಡ
ಲಕ್ಷ್ಮದ ಮೇಲೆಯೆ ಒಯ್ಯತ ಸೇನೆಯ
ದಾರಿಯನೆಲ್ಲವ ನಿರ್ಭಯಗೊಳಿಸಲಿ

|| ೪೩ ||

ರಕ್ಕಸ ದುರುಳರು ಜಲಫಲ ರಸದಲಿ
 ವಿಷವನು ಬೆರೆಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯುಂಟು
 ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸುತ್ತ ನೀವು
 ಅಡಗಿದ ರಕ್ಕಸರೆಲ್ಲರ ತರಿಯುತ್ತ

|| ೪೪ ||

ಸಾಗಿರಿ ಎಲ್ಲರು ಗಗನದ ಮಾರ್ಗದಿ
 ಪರಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ವೈರಿಯ ಇವನು
 ಅತಿಅತಿ ಸಣ್ಣದು ಸೈನ್ಯವು ಮಾತ್ರವೆ
 ಕಾಯಲಿ ಇಲ್ಲಿಯೆ ಕಿಷ್ಕಿಂದೆಗಾಗಿ

|| ೪೫ ||

ನೀಲನೆ ಕೇಳೈ ಎಮ್ಮಯ ಕಾರ್ಯವು
 ಗುರುತರವಿರುವದು ಸಾಹಸಪೂರ್ಣವು
 ವಿಕ್ರಮವೆಲ್ಲವು ಬೇಕಿದೆ ಗೆಲ್ಲಲು
 ಎಮ್ಮಯ ಮೆಚ್ಚಿನ ಸೇನೆಯು ಹೊರಡಲಿ

|| ೪೬ ||

ಹಿಂದೆಯೆ ಹೊರಡಲಿ ಎಮ್ಮಯ ಸೇನೆಯು
 ಪರ್ವತ ಪ್ರಾಯರು ಬಹುಬಲ ವೀರರು
 ಆಗಿಹ ಗವಾಕ್ಷ ಗಜಗವಯರು ಸಹ
 ಅಲ್ಲದೆ ಭೀಕರ ವಾನರ ವೀರರು

|| ೪೭ ||

ಕಾಯಲಿ ಸೇನೆಯ ಮುಂದಿನ ಭಾಗವ
 ವಾನರ ಶ್ರೇಷ್ಠನು ವೃಷಭನು ಮಾತ್ರವೆ
 ಕಾಯುತ್ತ ಭಾಗವ ಸೇನೆಯ ಬಲದಲಿ
 ವೇಗಶಾಲಿಯೂ ಧೀರನು ಆಗಿಹ

|| ೪೮ ||

ಗಂಧಮಾದನನು ರಕ್ಷಕನಾಗುತ್ತ
ಕಾಯಲಿ ಸೇನೆಯ ಎಡಕಿನ ಭಾಗವ
ಹನುಮನ ಹೆಗಲನು ಏರುತ ನಾನು
ಹುರುಪನು ತುಂಬುತ ವಾನರ ಜನರಲಿ

|| ೪೯ ||

ಮಧ್ಯದಿ ಇರುವೆನು ನೋಡುತ ಎಲ್ಲರ
ಲಕ್ಷ್ಮಣನೇರಲಿ ಅಂಗದ ಹೆಗಲನು
ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಗಲಿ ಎನ್ನಯ ಜೊತೆಗೇ
ಭಲ್ಲೂಕರಾಜ ಜಾಂಬವ ಧೀರನು

|| ೫೦ ||

ಸುಷೇಣ ಹಾಗೂ ವೇಗದರ್ಶಿಯೂ
ಸೇನೆಯ ಮಧ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ ನೋಡಲಿ
ಹೀಗೆಯೆ ಹೊರಡಲಿ ವಾನರ ರಾಜನು
ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟನು ಕೂಡಲೆ ಅವರಿಗೆ

|| ೫೧ ||

ವಾನರ ಸೇನೆಯ ಪ್ರಯಾಣ

ಬಂದರು ವಾನರ ವೀರರು ಎಲ್ಲರು
ತುಂಬಿತು ಗಿರಿವನ ಕಂದರ ಎಲ್ಲವು
ಹೊರಟಿತು ಸೇನೆಯು ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿಗೆ
ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬೆಳೆಯಿತು ಕೋಟಿಕೋಟಿಯಲಿ

|| ೫೨ ||

ಹಾರುತ ನೆಗೆಯುತ ಓಡುತ ಚೀರುತ
ಹೊರಟರು ಮಧುವನು ಕುಡಿಯುತ ಎಲ್ಲರು
ಹಣ್ಣನು ತಿನ್ನುತ ಗಿಡಗಳ ಕೀಳುತ
ತೂರುತ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೊರಟರು

|| ೫೩ ||

ಶತಬಲಿಯಿದ್ದ ನು ಮಾಡುತ ರಕ್ಷಣೆ
ಎಲ್ಲೆಡೆ ಸೇನೆಯ ಭಾರವ ಹೊತ್ತಿಹ
ಸುಷೇಣ ಜಾಂಬವ ಮಧ್ಯದಿ ಇದ್ದರು
ಮುಖ್ಯರು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಸುತ್ತಲಿದ್ದರು

|| ೫೪ ||

ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿಯು ಸಾಗುತ ಸೇನೆಯು
ದಾಟುತ ಹಾಗೆಯೆ ಸಹ್ಯ ಗಿರಿಯನು
ಮಲಯ ಪರ್ವತವ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ
ಬಂದರು ಎಲ್ಲರು ಮಹೇಂದ್ರ ಗಿರಿಗೆ

|| ೫೫ ||

ಶಿಖರವ ಎರುತ ಕಂಡನು ರಾಮನು
ಸಾಗರ ಹರಡಿದ ನೀರನು ದೂರದಿ
ವಾನರರಾಜನೆ ನೋಡೈ ನೀನೂ
ಬಂದೆವು ನಿಜಕೂ ಸಾಗರ ತೀರಕ್ಕೆ

|| ೫೬ ||

ಮೊದಲಿನ ಚಿಂತೆಯೆ ಉದಿಸಿದೆ ಮತ್ತೆ
ಆಚೆಯ ದಂಡೆಯು ಕಾಣದು ಎಲ್ಲಿಯು
ದಾಟುವ ಒಗೆಯನು ಕೂಡುತ ಎಲ್ಲರು
ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವ ಮುಂದಿದ ಕಾರ್ಯವ

|| ೫೭ ||

ಎಮ್ಮೆಯ ಸೇನೆಯು ಇಲ್ಲಿಯೆ ಉಳಿಯಲಿ
ಸೈನ್ಯದ ಭಾಗದ ಮುಖ್ಯರು ಎಲ್ಲರು
ತಮ್ಮಯ ಭಾಗದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಿ
ಉಳಿದಿಹ ವಾನರವೀರರು ಮಾತ್ರವೆ

|| ೫೮ ||

ಸುತ್ತುತ ಎಲ್ಲೆಡೆ ತಿಳಿಯಲಿ ಅವರು
ವೈರಿಯ ಬಲೆಯದು ಇದ್ದರೆ ಸುತ್ತಲು
ರಾಣನ ಆಜ್ಞೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಕೂಡಲೆ
ಉಳಿಯಿತು ಸೇನೆಯು ಸಾಗತ ತೀರದಿ

|| ೫೯ ||

ಛೇಕರ ಸಾಗರ ಭೋರ್ಗರೆಯುತ್ತಲಿ
ಉಕ್ಕುತ್ತಲಿದ್ದಿತು ಚಿಮ್ಮತ ಗಗನಕೆ
ಕಪಿಗಳು ಎಲ್ಲರು ನಿಂತರು ನೋಡುತ
ದಾಟುವ ಬಗೆಯನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತೆಲ್ಲರು

|| ೬೦ ||

ಸಾಗತ ತೀರದಲ್ಲಿ ಸೇನೆಯ ಬಿಡಾರ

ಸಾಗರದುತ್ತರ ತೀರದಿ ನೀಲನು
ಕ್ರಮದಲಿ ಬಿಡಾರ ಹೂಡಿಸಿ ಆತನು
ಸಮರದ ನೀತಿಗೆ ಅನುಸೂಣವಾಗಿಯೆ
ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ ವಾನರ ಸೇನೆಯ

|| ೬೧ ||

ಮೈಂದ ದ್ವಿವಿದರು ಕಾವಲು ಮಾಡುತ
ತಿರುಗುತ್ತಲಿದ್ದರು ಸುತ್ತಲು ನೋಡುತ
ರಾಮನು ನೆನೆಸುತ ಸೀತಾದೇವಿಯ
ಅಂದನು ತಮ್ಮಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೇಳೈ

|| ೬೨ ||

ಕಾಲವು ಕಳೆಯಲು ಶೋಕವು ಇಳಿಯುವ
ರೀತಿಯು ಇರುವದು ಲೋಕದಿ ಎಲ್ಲಿಯು
ಎನ್ನಯ ಶೋಕವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿರುವದು
ಅಚ್ಚರಿಯಲ್ಲವೆ ದಿನವೂ ದಿನವೂ

|| ೬೩ ||

ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾವಣನ ಮಂತ್ರಾಘೋಷನೆ

ಇತ್ತಲಿ ಲಂಕಾಪುರದಲಿ ರಾವಣ
ಹನುಮನ ಹಾವಳಿ ಕೇಳುತ್ತ ಕಳವಳ
ತುಂಬಿದ ಮನದಲಿ ನಾಚುತ್ತ ಅಂದನು
ರಕ್ಕಸವೀರರೆ ವಾನರನೊಬ್ಬನು || ೬೪ ||

ದುರ್ಗಮ ಲಂಕೆಯ ಒಳಗಡೆ ಬರುತ್ತಲಿ
ಸೀತೆಯ ಜೊತೆಗೇ ಮಾತನು ಆಡುತ್ತ
ಲಂಕಾಪುರವನು ಸುಡುತ್ತಲಿ ಎಲ್ಲವ
ಕೊಂದನು ರಕ್ಕಸಜೀರರ ಎಷ್ಟೋ || ೬೫ ||

ಹಾಗೆಯೇ ಮರಳಿದ ನಿಶ್ಚಿತನಾಗಿ
ಆದುದು ಆಯಿತು ಮಾಡುವದೇನದು
ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗವು ಯುಕ್ತವು ಯಾವುದು
ಯೋಚಿಸಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವು ದೃಢವು || ೬೬ ||

ತೂರರೆ ಎಲ್ಲರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಿ
ಯೋಚನೆಯಂತೆಯೇ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿರಿ
ಅದುವೇ ದಾರಿಯು ವಿಜಯಕೆ ನಿಶ್ಚಿತ
ರಾಮನ ವಿಷಯವ ಯೋಚಿಸಿ ಎಲ್ಲರು || ೬೭ ||

ಲೋಕದ ಜನವದು ಮೂರು ಬಗೆಯದು
ಹಿತವಹ ಸಚಿವರು ಗೆಳೆಯರು ಬಂಧುವು
ಇವರಲಿ ಜರ್ಜಿರಿಸಿ ದೈವವ ನಂಬುತ್ತ
ಕಾರ್ಯವ ಮಾಡುವ ಪುರುಷನೆ ಉತ್ತಮ || ೬೮ ||

ಯಾವನು ಯೋಚಿಸಿ ಒಬ್ಬನೇ ತಾನು
ಧರ್ಮದ ನೀತಿಯ ಮನದಲಿ ಚಿಂತಿಸಿ
ಕಾರ್ಯವ ಮಾಡುವ ಅವನೇ ಮಧ್ಯಮ
ಗುಣಗಳ ದೋಷವ ತಿಳಿಯದೆ ಹಾಗೆಯೇ

|| ೬೯ ||

ಧರ್ಮದ ಬಗೆಯನು ತಿಳಿಯದೆ ಯಾವನು
ಸೊಕ್ಕಿನ ಮದದಲಿ ಉವೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತ
ಕೇಳದೆ ಯಾರನು ದೈವವ ನಂಬದೆ
ಕಾರ್ಯವ ಮಾಡುವನವನೇ ಅಧಮನು

|| ೭೦ ||

ಅಂತೆಯೇ ಇರುವದು ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ
ಅದುವೂ ಕೂಡಾ ಮೂರು ಬಗೆಯದು
ಸಚಿವರು ಎಲ್ಲರು ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಾರ್ಗದಿ
ಯೋಚಿಸಿ ಎಲ್ಲರು ಒಪ್ಪಿದರಾದರೆ

|| ೭೧ ||

ಅದುವೇ ನಿಜಕೂ ಉತ್ತಮ ಮಂತ್ರವು
ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗದೆ
ಕೊನೆಯಲಿ ಎಲ್ಲರು ಒಪ್ಪಿದರಾಗಲಿ
ಕರೆವರು ಅದನೇ ಮಧ್ಯಮ ಮಂತ್ರವು

|| ೭೨ ||

ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಿ ಕೊನೆಗೂ ಕೂಡಾ
ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗದೆ ಉಳಿದರೆ ಹಾಗೆಯೇ
ಅದುವೇ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ ಅಧಮವು
ಕಾರಣ ಎಲ್ಲರು ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳಿ

|| ೭೩ ||

ಮಾಡುವದೇನನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿರಿ
 ನಿಮ್ಮಯ ನಿರ್ಣಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಎನಗೂ
 ರಾಮನು ಬರುವದು ನಿಶ್ಚಯ ಇನ್ನು
 ಕಪಿಗಳ ಸೇನೆಯು ಬರುವದು ಜೊತೆಗೇ

|| ೭೪ ||

ಸಾಗರ ದಾಟಿತ ಬರುವದು ನಿಶ್ಚಿತ
 ಯುದ್ಧವು ಬರುವದು ತಲೆಬಾಗಿಲಿಗೇ
 ಬೇರೆಯ ಮಾರ್ಗವೆ ಇಲ್ಲವು ಈಗಲೆ
 ನಗರದ ಸೇನೆಯ ಹಿತವನು ಚಿಂತಿಸಿ

|| ೭೫ ||

ರಕ್ಕಸ ವೀರರು ಕೈಗಳ ಜೋಡಿಸಿ
 ಅಂದರು ರಾವಣ ರಾಜನ ಎದುರಿಗೆ
 ಕೆಲವರು ಇರುವರು ಬುದ್ಧಿ ಹೀನರು
 ರಾಜನೀತಿಯಲಿ ಹಸುಳೆಗಳಿರುವರು

|| ೭೬ ||

ವೈರಿಯ ಬಲವನು ತಮ್ಮಯ ಬಲವನು
 ಅರಿಯದೆ ಕೆಲವರು ಹೆದರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿ
 ರಾಜನ ಪುಕ್ಕನ ಮಾಡುವ ರಾಜನ
 ಎಮ್ಮಯ ಸೇನೆಯ ಶಕ್ತಿಯ ಬಲ್ಲೆವು

|| ೭೭ ||

ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ರಾವಣನು ಸಾಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಹೊಗಳಿಕೆ

ಎಮ್ಮಯ ಆಯುಧ ಬಲ್ಲೆವು ನಾವು
 ಪಾತಾಳದೊಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತ ನೀನು
 ಭೋಗವತೀಪುರ ಯುದ್ಧದಿ ಗೆಲ್ಲತ
 ಪನ್ನಗರೆಲ್ಲರ ಮೆಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲವೆ

|| ೭೮ ||

ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಕುಬೇರನ ಮೆಟ್ಟಿ
ಪುಷ್ಪಕ ತಂದಿಹೆ ಲಂಕಾಸಗರಕ್ಕೆ
ದಾನವಶ್ರೇಷ್ಠನು ಮಯನೂ ಕೂಡಾ
ಹೆದರುತ ನಿನ್ನಲಿ ಸ್ನೇಹವ ಬೆಳೆಸುತ

|| ೭೯ ||

ತನ್ನಯ ಮಗಳನು ಕೊಟ್ಟನು ನಿನಗೆ
ನಿನ್ನಯ ತಂಗಿಯು ಕುಂಭೀನಸಿಯ
ಪ್ರಿಯಕರ ದಾನವ ಮಥುವನು ಕೂಡಾ
ಸೊಕ್ಕಿಲೆ ಕಾದುತ ಸೋತನು ನಿನಗೇ

|| ೮೦ ||

ರಸಾತಳದಲ್ಲಿಯು ಹೋಗುತ ನೀನು
ವಾಸುಕಿ ತಕ್ಷಕ ನಾಗಗಳಲ್ಲದೆ
ಶಂಖ ಜಟಿಯರನು ಸೋಲಿಸಿ ಬಂದಿಹೆ
ಕಾಲಿಕೇಯರೂ ಅತಿಶಯ ಶೂರರು

|| ೮೧ ||

ಅಲ್ಲದೆ ಇರುವರು ನಾಶರಹಿತರು
ಕಡಿದರು ಕೂಡಾ ಏಳುತ ಬರುತಿಹ
ವರವನು ಪಡೆದಿಹ ದಾನವ ವೀರರು
ನಿನ್ನಯ ಬಲದಿಂ ಗೆಲ್ಲುತ ಅವರನು

|| ೮೨ ||

ಕೈಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುತ ತಂದಿಹೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ
ಅಲ್ಲದೆ ಅವರೇ ಕಲಿಸಿದ ರಲ್ಲವೆ
ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಯ ಏನೂ ಬಿಡದಲೆ
ದಿಕ್ಕಾಲ್ಪಕರೂ ಸೋತರು ನಿನಗೆ

|| ೮೩ ||

ಇಂದ್ರನು ಸೋತನು ವರುಣ ಪುತ್ರರು
 ಜತುರಂಗ ಬಲದಿ ಬಂದರು ಸೋತರು
 ಕೊಳ್ಳೆಯ ಹೊಡೆದಿಹೆ ಯಮಲೋಕವನೂ
 ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಂದಿಹೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೀರರ

|| ೮೪ ||

ಮಾನವರಲ್ಲಿಯು ಅತಿಬಲರೆಲ್ಲರು
 ಸತ್ತರು ಕಾದುತ ನಿನ್ನಯ ಎದುರಿಗೆ
 ಮಾನವ ರಾಮನು ಏತಕೆ ಸಮನು
 ಚಿಂತೆಯ ವಿಚಾರ ಇರುವನೆ ರಾಮನು

|| ೮೫ ||

ಇಂದ್ರಜಿತುವಿನ ಶೌರ್ಯದ ಹೊಗಳಿಕೆ

ತಮ್ಮಯ ಕುವರನು ಇಂದ್ರಜಿತುವನು
 ಮಾನವ ರಾಮನ ವಾನರರೆಲ್ಲರ
 ಕೊಲ್ಲಲು ಸಾಕದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏತಕೆ
 ಮಹಾಯಾಗವನು ಮಾಡುತ ಆತನು

|| ೮೬ ||

ಈಶ್ವರನಿಂದಲೆ ಪಡೆದಿಹ ವರವನು
 ಇಂದ್ರನ ಸಂಗಡ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡುತ
 ಗೆಲ್ಲುತ ಅವನನು ಕೈಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುತ
 ತಂದನು ಅಲ್ಲದೆ ದರದರ ಎಳೆಯುತ

|| ೮೭ ||

ರುದ್ರರಾದಿತ್ಯರೆಲ್ಲದೆ ವಸುಗಳು
 ಮರುತ್ತು ಕೂಡಿದ ಭೀಕರ ಸೇನೆಯು
 ಸೋಲಿಸಿ ತಂದನು ಇಂದ್ರಜಿತುಕುವರ
 ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಾತಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತಲಿ

|| ೮೮ ||

ಇಂದ್ರನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆಯಲ್ಲವೆ
ಶಂಬರ ವೃತ್ರರ ಕೊಂದಿಹ ಇಂದ್ರನ
ಈ ಪರಿ ಭಂಗಿಸಿ ಕಳಿಸಿದೆಯಲ್ಲವೆ
ಕಾರಣ ರಾಮನ ಚಿಂತೆಯು ಚಿಂತೆಯೆ

|| ೮೯ ||

ರಾವಣನಾಗಲೆ ಮುಖವನು ತಿರುಗಿಸಿ
ನೋಡಿದ ರಕ್ತ ಸ ನಾಯಕರೆಲ್ಲರ
ಪ್ರಹಸ್ತನೆಂದನು ಕೇಳಿ ರಾಜನೆ
ಎಮ್ಮನು ಯಾರೂ ಕೆಣಕರು ಎನ್ನುವ

|| ೯೦ ||

ನೆಂಬಿಕೆಯಿಂದಲಿ ಎಚ್ಚರವಹಿಸದೆ
ಇದ್ದದೆ ಕಾರಣ ಕೋತಿಯ ಹಗರಣ
ವೋಸವ ಮಾಡುತ ಕೋಡಗ ಓಡಿದ
ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡು ನೀ ಈಗಲೆ ಹೋಗುವೆ

|| ೯೧ ||

ಸಾಗರವರೆಗೂ ಜಗದಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ
ಕೊಲ್ಲುವೆ ಕಪಿಕುಲ ಬಿಡದಲಿ ಒಂದನು
ಲಂಕೆಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವೆ ನಾನು
ಎಂದೂ ಯಾವದೂ ಕ್ಲೇಶವು ಬಾರದು

|| ೯೨ ||

ದುರ್ಮುಖನೆಂದನು ಕೋತಿಯ ಚೇಷ್ಟೆಯ
ಸಹಿಸೆನು ಎಂದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಕ್ಕಿದೆ
ಅರಮನೆಯನ್ನೂ ಹೋಗುವೆ ಈಗಲೆ
ಕೊಲ್ಲುವೆ ಕಪಿಗಳ ಎಲ್ಲರ ನಾನೂ

|| ೯೩ ||

ವಜ್ರದಂಷ್ಟನ ಸಲಹೆ

ವಜ್ರದಂಷ್ಟನೂ ಗುಡುಗದ ಹಾಗೆಯೆ
ರಾಮನ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸುಗ್ರೀವರನ್ನು
ಕೊಲ್ಲಲು ನಾನೇ ಒಬ್ಬನು ಸಾಕು
ಪರಿಘದಿ ಕೊಲ್ಲುವೆ ಎಲ್ಲರ ಒಬ್ಬನೆ

|| ೯೪ ||

ಆದರು ಹೇಳುವೆ ಉಪಾಯ ಒಂದನು
ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸಿರಿ ಸಾವಿರ ವೀರರ
ಶೂರರು ವೀರರು ಮಾಯಾ ರೂಪರು
ಮಾನವ ರೂಪವ ತಾಳುತ್ತ ಹೋಗಲಿ

|| ೯೫ ||

ರಾಮನ ಬಳಿಯಲಿ ಹೋಗುತ್ತ ಎಲ್ಲರು
ಹೇಳಲಿ ಭರತನು ಕಳಿಸಿಹನೆಂದು
ಅಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿಹ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಬರಲು
ಭೀಕರ ಘಟನೆಯು ಆಗಿದೆಯೆಂದು

|| ೯೬ ||

ಅಂದರೆ ರಾಮನು ಹೋಗುವ ಆಗಲೆ
ಉಳಿದಿಹ ಕಪಿಗಳ ಕೊಲ್ಲಲಿ ಎಲ್ಲರು
ಆಗಲೆ ಎದ್ದನು ಕುಂಭಕರ್ಣಸುತ
ನಿಕುಂಭ ರಕ್ಕಸ ಕ್ರೋಧದಿ ಹೇಳಿದ

|| ೯೭ ||

ಒಬ್ಬನೆ ಹೋಗುತ್ತ ಕೊಲ್ಲುವೆ ಎಲ್ಲರ
ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರು ಇಲ್ಲಿಯೆ ಉಳಿಯಿರಿ
ವಜ್ರಹನುಮನು ಹಾಗೆಯೆ ಅಂದನು
ಆಗಲೆ ಎದ್ದರು ರಕ್ಕಸರೆಲ್ಲರು

|| ೯೮ ||

ಖಡ್ಗವ ರ್ಭುಳಪಿಸಿ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತ
ನಿಂತರು ಎಲ್ಲರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕಾಯುತ್ತ
ಆಗಲೆ ಕೇಳಿತು ವಿವೇಕವಾಣಿಯು
ಮಾತನು ಬಂದಿತು ವಿಭೀಷಣನಿಂದ

|| ೯೯ ||

ವಿಭೀಷಣನ ವಿವೇಕವಾಣಿ

ಅಣ್ಣನೆ ತಿಳಿಯಿರಿ ನೀತಿಯ ನೀವು
ಸಾಮದಾನಗಳು ಭೇದವು ಮೂರು
ರೀತಿಗಳಿರುವವು ಕಾರ್ಯವ ಮಾಡಲು
ಕಾರ್ಯವು ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ದಂಡವು

|| ೧೦೦ ||

ದಂಡವು ಕೂಡಾ ಯಾರಲಿ ಯುಕ್ತವು
ವಿಷಯ ಸುಖದಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಜನರಿಗೆ
ವೈರಿಯ ಕಡೆಯಿಂ ಮುತ್ತಿಹರಾದರೆ
ದೈವದ ಬಲದಲಿ ಹೀನರು ಇದ್ದರೆ

|| ೧೦೧ ||

ರಾಮನ ವಿಷಯದಿ ನೋಡಿದೆನಾದರೆ
ಕಾಮದ ಸೋಂಕಿಗೆ ದಾಸನು ಇಲ್ಲಾ
ಯುದ್ಧದ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಂದಲೆ ಬಂದಿಹ
ಆಲ್ಲದೆ ಪ್ರಬಲನು ಎಂಬುದು ಒಳ್ಳೆದಿ.

|| ೧೦೨ ||

ಹನುಮನು ಒಬ್ಬನೆ ಸಾಗರೆ ದಾಟುತ್ತ
ಲಂಕೆಯ ಸೇರುತ ಹಾವಳಿ ಮಾಡಿದ
ಆದುದು ಎಲ್ಲವು ಊಹೆಗೆ ಮೀರಿದೆ
ಕಪಿಗಳ ಶಕ್ತಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡೆವು

|| ೧೦೩ ||

ಅಲ್ಲದೆ ರಕ್ಕಸ ವೀರರೆ ಕೇಳಿರಿ
 ರಾವಣ ಅಣ್ಣಗೆ ರಾಮನು ಮಾತ್ರವೆ
 ಮಾಡಿದುದಾದರು ಏನದು ಹೇಳಿರಿ
 ಖರನೇ ಸೊಕ್ಕಿಲೆ ಕೊಲ್ಲಲು ಹೋದನು

|| ೧೦೪ ||

ಯುದ್ಧದಿ ರಾಮನು ಕೊಂದನು ಅವನನು
 ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ತನ್ನಯ ಪ್ರಾಣವ
 ರಕ್ಷಿಸಲೋಸುಗ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡಲು
 ಹಾಗೆಯೆ ಕೊಲ್ಲಲು ಸರಿಯೇ ಇರುವದು

|| ೧೦೫ ||

ಪರಸ್ಪ್ರೇಹರಣ ಅಲ್ಲದ ಗಮನವು
 ಕೀರ್ತಿಯ ಕಳೆಯುವ ಮಾರ್ಗವು ಅಲ್ಲದೆ
 ಆಯುವು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಭಾಗ್ಯವು ಅಳಿಸುತ
 ಘೋರದ ಪಾಪದ ರೂಪವು ನಿಜಕೂ

|| ೧೦೬ ||

ತರುವದು ಇದುವೇ ಆಪದ ಭೀಕರ
 ತಂದಿಹ ಜಾನಕಿದೇವಿಯ ಈಗಲೆ
 ಕಳಿಸುತ ಅವಳನು ಕುಲವನು ಉಳಿಸಿರಿ
 ರಾಮನ ಜೊತೆಯಲಿ ವೈರವು ಸಲ್ಲದು

|| ೧೦೭ ||

ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಲಂಕೆಯ ನಾಶವ
 ತಪ್ಪಿಸಲಾರಿರಿ ಯಾರೂ ನೀವು
 ರಕ್ಕಸ ಕುಲವೇ ಅಳಿಯುವ ಸಮಯವು
 ಬಂದಿದೆ ಯೋಚಿಸಿರೆಲ್ಲರು ನೀವು

|| ೧೦೮ ||

ಅಣ್ಣನೆ ಎನ್ನಯ ಮಾತನು ಕೇಳಿರಿ
 ಸಿಟ್ಟಿನ ಕೈಯಲಿ ಬುದ್ಧಿಯ ಕೊಡದಿರಿ
 ಸಿಟ್ಟಿಲಿ ಧರ್ಮವು ಸೌಖ್ಯವು ಕೀರ್ತಿಯು
 ನಾಶವ ಹೊಂದುವ ಸಮಯವು ಬಂದಿದೆ

|| ೧೦೯ ||

ರಕ್ಕಸ ಕುಲವನು ಉಳಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವು
 ಲಂಕೆಯ ಉಳಿಸುವ ಎಮ್ಮನು ಉಳಿಸುವ
 ಭಾಗ್ಯವು ಎಲ್ಲವು ನಿನ್ನಯ ಕೈಲಿದೆ
 ಒಪ್ಪಿಸು ರಾಮಗೆ ಸೀತೆಯ ಈಗಲೆ

|| ೧೧೦ ||

ಕೇಳುತ ಈ ಪರಿ ನುಡಿಯನು ರಾವಣ
 ಎದ್ದನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಸಭೆಯನು ಮುಗಿಸುತ
 ಹೋದನು ತನ್ನಯ ಅರಮನೆಯೊಳಗಡೆ
 ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು ಅಂದಿನ ಯೋಚನೆ

|| ೧೧೧ ||

ವಿಭೀಷಣ ಮಾತ್ರ ಯೋಚಿಸಿ ಯೋಚಿಸಿ
 ಮಾರನೆ ದಿನವೇ ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯದಿ
 ಹೋದನು ರಾವಣ ರಾಜನ ಭವನಕ್ಕೆ
 ರಾವಣ ಕುಳಿತಿದ ಸುವರ್ಣ ಪೀಠದಿ

|| ೧೧೨ ||

ಹೋಗುತ ನಮಿಸಿದ ವಿಭೀಷಣನಾಗ
 ಜಯಜಯರಾಜನೆ ಶುಭವದು ಆಗಲಿ
 ಎನ್ನಲು ರಾವಣ ತೋರಿದ ಪೀಠವ
 ಕುಳಿತನು ತಮ್ಮನು ಸುವರ್ಣ ಪೀಠದಿ

|| ೧೧೩ ||

ಕೇವಲ ನೆಚ್ಚಿನ ಸಚಿವರು ಅಲ್ಲದೆ
ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ ಸಮಯವು ಅದುವೇ
ಆಗಲೆ ಅಂದನು ವಿಭೀಷಣ ಮತ್ತೆ
ನಿನ್ನೆಯ ಮಾತನೆ ಹೇಳಲು ಬಂದಿಹೆ

|| ೧೧೪ ||

ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಶಕುನಗಳು

ಜಾನಕಿ ಬಂದಿಹ ದಿನದಿಂದಲಿಯೇ
ಅಪಶಕುನಗಳೇ ಆಗುತ್ತ ಬಂದಿವೆ
ಅಗ್ನಿಗೆ ಹವಿಸನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗಲೆ
ಜ್ವಾಲೆಯ ಬದಲಿಗೆ ಹೊಗೆಯೇ ಬರುತ್ತಿದೆ

|| ೧೧೫ ||

ಅಡಿಗೆಯ ಮನೆಯಲಿ ವೇದಾಧ್ಯಯನದ
ಸ್ಥಳದಲಿ ಕಂಡಿದೆ ಸರ್ಪದ ಬಳಗವು
ಹವಿಸನು ತಿನ್ನಲು ಮುತ್ತಿವೆ ಇರುವೆ
ಹಸುಗಳ ಹಾಲೂ ಬತ್ತಿದೆ ಯಾಕೋ

|| ೧೧೬ ||

ಕತ್ತಿ ಒಂಟಿಗಳು ಹೇಸರಗತ್ತಿಯು
ಕೂದಲು ನಿಮಿರಿಸಿ ಕಂಬನಿ ಸುರಿಸುತ್ತ
ಇರುವದು ನೋಡಲು ಆಗದು ಯಾರಿಗೂ
ಕಾಗೆಯ ಹಿಂಡೂ ಕೂಗುತ್ತ ಕರ್ಕಶ

|| ೧೧೭ ||

ತಿರುಗುತ್ತಲಿರುವವು ಲಂಕೆಯ ಮೇಲೆಯೆ
ಹದ್ದುಗಳಾಗಲೆ ಸುತ್ತುತ್ತಲಿರುವವು
ಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೆ ನಗರದ ಮೇಲೆ
ಬೆಳಗಿನ ಸಂಜೆಯ ಸಮಯದಿ ಕೇಳಿರಿ

|| ೧೧೮ ||

ನರಿಗಳ ಕೂಗನು ವಿಕಾರ ದನಿಯಲಿ
ಹಿಂಸೆಯ ಪಶುಗಳು ನಗರದ ದ್ವಾರದಿ
ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುವದೆಲ್ಲವ ಕೇಳಿರಿ
ಇಂತಹ ಸಮಯದಿ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವು

|| ೧೧೯ ||

ಇರುವದು ಅದುವೇ ಶಾಂತಿಯ ಕರ್ಮವು
ಸಚಿವರು ಇತರರು ನಿನ್ನಲಿ ಹೇಳಲು
ಹೆದರಿಕೆ ಕಾರಣ ಉಸುರಲು ಆರೆರು
ಹೇಳುವೆ ನಿನ್ನಯ ಹಿತಕೇ ನಾನು

|| ೧೨೦ ||

ಇದ್ದುದು ಸತ್ಯವ ತಿಳಿಸುತ್ತಲಿರುವೆನು
ಯೋಚಿಸಿ ಕಾರ್ಯವ ಮಾಡಿರಿ ನೀವು
ಪಥ್ಯವು ತಥ್ಯವು ಇದ್ದರು ಕೂಡಾ
ರಾವಣ ಉರಿದನು ಮಾತನು ಕೇಳುತ್ತ

|| ೧೨೧ ||

ರಾವಣನ ಉತ್ತರ

ಜಗದಲಿ ಹೆದರಿಕೆ ಯಾರದು ಇಲ್ಲಾ
ಸೀತೆಯು ರಾಮಗೆ ದಕ್ಕಳು ಎಂದಿಗು
ಇಂದ್ರನ ಪಡೆಯನು ತಂದರು ಕೂಡಾ
ರಾಮನು ನಿಲ್ಲನು ಎನ್ನಯ ಎದುರಲಿ

|| ೧೨೨ ||

ಎನ್ನಯ ಸೋಲಿನ ಚಿಂತೆಯ ಬಿಡು ನೀ
ರಕ್ಕಸ ಕುಲಕೂ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಾ
ಹೆದರಿಕೆ ಬೆದರಿಕೆ ಅಂಜಿಕೆಯಲ್ಲಾ
ಭವನಕೆ ತೆರಳುತ್ತ ನಿನ್ನೆಯ ಮಾಡಲೊ

|| ೧೨೩ ||

ಎನ್ನತ ಕಳಿಸಿದ ತಮ್ಮನ ರಾವಣ
ಅದರು ಮನದಲಿ ಉಲಿಯಿತು ಚಿಂತೆಯು
ಆಪ್ತನ ಬಿಂಬಲ ಸಿಗದೇ ಹೋಯಿತು
ಯುದ್ಧದ ಕಾಲವು ಬಂದಿದೆ ಸನಿಹಕೆ

|| ೧೨೪ ||

ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಲೆಬೇಕು
ರಕ್ತಸವೀರರ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು
ಸಭೆಯನು ಕರೆಯಲು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುತ್ತ
ರಾವಣ ಹೊರಟನು ನಿಜರಾಜಸಭೆಗೆ

|| ೧೨೫ ||

ರಾವಣನ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ

ಕರೆಸಿದ ಸಚಿವರ ರಕ್ತಸವೀರರ
ಆಪ್ತರ ಹಿರಿಯರ ಸೇನಾಪತಿಗಳ
ಕೂಡಿತು ಸಭೆಯದು ವೈಭವದಿಂದಲಿ
ರಾವಣನೆಂದನು ಪ್ರಹಸ್ತನಿಗಾಗ

|| ೧೨೬ ||

ಸೇನಾಪತಿಯೇ ಚತುರಂಗಬಲದ
ದಕ್ಷರು ಆಗಿಹ ರಾಕ್ಷಸ ಪಡೆಯನು
ನಿಯಮಿಸು ಲಂಕೆಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೆ
ಕೂಡಲೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದನು

|| ೧೨೭ ||

ಬಂದಿಹ ಮಿತ್ರರೆ ಕೇಳಿರಿ ಎಲ್ಲರು
ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮ ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಿ
ಕ್ಲಿಷ್ಟದ ಸಮಯದಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತ
ನಿರ್ಣಯವೀಯಲು ಶಕ್ತರು ಇರುವಿರಿ

|| ೧೨೮ ||

ಇಂದಿನ ವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮಯ ನಿರ್ಣಯ
ನಿಷ್ಫಲವಾದುದೆ ಇಲ್ಲವು ನಿಜಕೂ
ಅಂತೆಯೆ ಇರುವೆನು ಜಿಂತೆಯು ಇಲ್ಲದೆ
ಹಿಂದಿನ ಸಲವೇ ಇಂಗಿತ ಹೇಳಲು

|| ೧೨೯ ||

ಯತ್ನವ ಮಾಡಿದೆ ಆದರೆ ಆಗಲೆ
ನಿದ್ರೆಯ ತಮ್ಮನು ಎದ್ದಿ ರಳಿಲ್ಲಾ
ಈಗಲೆ ಏಳುತ ಬಂದಿಹ ಸಭೆಯಲಿ
ರಾಮನು ಎಂಬುವ ಮಾನನೊಬ್ಬನು

|| ೧೩೦ ||

ಹೆಂಡತಿ ಸುಂದರ ಸೀತೆಯ ಸಹಿತದಿ
ಕಾಡಲಿ ಇರುತಿಹ ಸಮಯದಿ ನಾನು
ತಂದೆನು ಅವಳನು ಒಬ್ಬಳೆ ಲಂಕೆಗೆ
ಒಪ್ಪದೆ ಎನ್ನನು ಕೇಳಿದಳಾಗಲೆ

|| ೧೩೧ ||

ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲು
ಕೊಟ್ಟುಹೆನವಳಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ ಬಂದಿದೆ
ಸೀತೆಯು ಇಲ್ಲದೆ ಬದುಕೆನು ಎಂದೂ
ಅವಳೇ ಕಾರಣ ಯುದ್ಧ ಕೆ ಇಂದು

|| ೧೩೨ ||

ಮಾನವರಾರೂ ಗೆಲ್ಲರು ಎನ್ನನು
ಹಿಂದೆಯೆ ಗೆದ್ದಿಹೆ ದೇವರ ಎಲ್ಲರ
ನೀವೇ ಎನ್ನನು ಗೆದ್ದಿಹಿರಾಗಲೆ
ಇಂದೂ ನಿಮ್ಮಯ ಬಲವಿದೆ ಎನಗೆ

|| ೧೩೩ ||

ಸೀತೆಯ ತಾಣವ ತಿಳಿಯುತ ರಾಮನು
ಬರುತಿಹ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಮ್ಮನ ಸಹಿತದಿ
ಇರುವರು ಎಲ್ಲರು ಸಾಗರದಾಚೆಗೆ
ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಿ ರಾಮನ ಕೊಲ್ಲಲು

|| ೧೩೪ ||

ಬಂದಿಹ ರಾಮನು ಕಪಿಗಳ ಸಂಗಡ
ಸಾಗರ ದಾಟಲು ಆಗದು ಅವರಿಗೆ
ಆದರು ಅವರನು ಕೊಲ್ಲುವ ರೀತಿಯ
ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳಿರಿ ಬೇಗನೆ ನೀವು

|| ೧೩೫ ||

ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ಕುಂಭಕರ್ಣನಿಗೆ
ಬಂದಿತು ಕ್ರೋಧವು ಅಂದನು ಆಗಲೆ
ಅಣ್ಣನೆ ನೀನೇ ಒಬ್ಬನೆ ಯೋಚಿಸಿ
ತಂದಿಹೆ ಸೀತೆಯ ಯಾರನು ಕೇಳದೆ

|| ೧೩೬ ||

ಮೊದಲೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದುದಾದರೆ
ಕೇಳುತ ಎಮ್ಮನು ಒಳ್ಳೆಯದಿದ್ದಿತು
ಕಾರ್ಯವು ನಿಜಕೂ ಅನುಚಿತವಿರುವದು
ಒಳ್ಳೆಯ ರಾಜನ ನೀತಿಯೆ ಇದುವೆ

|| ೧೩೭ ||

ಮೊದಲಿಗೆ ಕಾರ್ಯದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ
ಕೊನೆಯಲಿ ಮಾಡಿದುದಾದರೆ ಈ ಪರಿ
ವೈರಿಯ ಬಲವನು ತಿಳಿಯದೆ ಎಲ್ಲರು
ಮಿಡುಕುವ ರೀತಿಯು ಬಾರದೆ ಇರದ್ದು

|| ೧೩೮ ||

ಆದುದು ಆಗಲಿ ತನ್ನೇ ಇದ್ದರು
ರಕ್ಷೆವೆ ನಿನ್ನನು ಚಿಂತೆಯ ಬಿಡು ನೀ
ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಕೊಲ್ಲುವೆನಲ್ಲದೆ
ಕಪಿಗಳ ತಿನ್ನುವೆ ಎಲ್ಲರ ನಾನು

|| ೧೩೯ ||

ತನ್ನಯ ಕಾರ್ಯದಿ ತಪ್ಪನು ಹೊರಿಸುತ
ಹೇಳಿದ ತಮ್ಮನ ಮಾತನು ಕೇಳುತ
ರಾವಣ ಮನದಲಿ ಸಿಟ್ಟಿನು ತಾಳಿದ
ಆಗಲೆ ಅಂದನು ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವನು

|| ೧೪೦ ||

ಕಾಡಲಿ ಹೋಗುತ ಜೀನನು ಸವಿಯದೆ
ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲರು ಮೂರ್ಖನು ಅನ್ನರೆ ?
ಸಬಲನು ಶೂರನು ಆಗಿಹ ನೀನು
ವೈರಿಯ ತಲೆಯನು ಮೆಟ್ಟುತ ಹೆದರದೆ

|| ೧೪೧ ||

ಸೀತೆಯ ಭೋಗಿಸು ಕೇಳದೆ ಯಾರನು
ಕೋಳಿಯು ಇರುವದು ಹುಂಜಕೆ ಅಲ್ಲವೆ
ಆದುದು ಆಗಲಿ ಭೋಗಿಸು ಮೊದಲಿಗೆ
ಬಂದುದು ಎದುರಿಸಿ ಗೆಲ್ಲುವ ನಂತರ

|| ೧೪೨ ||

ಯಾರೇ ಬಂದರು ಯುದ್ಧವ ಮಾಡುವ
ಶಕ್ತಿಯು ಎಮಗಿದೆ ಚಿಂತೆಯು ಏತಕೆ
ಕುಂಭಕರ್ಣನೂ ಇಂದ್ರಜಿತುವೂ
ಇಬ್ಬರೆ ಗೆಲ್ಲುವರೆಲ್ಲರ ಅವರನು

|| ೧೪೩ ||

ಸಾಮದಾನಗಳ ಭೇದದ ನೀತಿಯು
ಹೇಳುವ ಜನವದು ಹೇಳುತ ಇರಲಿ
ದಂಡದ ನೀತಿಯೆ ಎಮ್ಮಯ ನೀತಿಯು
ದಂಡವೆ ಶಕ್ತರು ತೋರುವ ರೀತಿಯು

|| ೧೪೪ ||

ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ರಾವಣ ಚಿತ್ತವು
ಆರಳಿತು ಆಗಲೆ ನುಡಿದನು ರಾವಣ
ಕಾರಣವಿರುಪದು ಎನ್ನಯ ಸಹನೆಗೆ
ಹಿಂದಕೆ ನಡೆದುದ ಹೇಳುವೆ ಕೇಳು

|| ೧೪೫ ||

ರಾವಣನು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಘಟನೆಯನ್ನು ನೆನಪುವನು

ಹಿಂದಕೆ ಗಗನದ ಮಾರ್ಗದಿ ಹೋಗುವ
ಸಮಯದಿ ಕಂಡೆನು ಅಪ್ಸರೆಯೊಬ್ಬಳ
ಹೆಸರದು ಅವಳಿಗೆ ಪುಂಜಿಕಸ್ಥಲಿಯು
ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದೊಡೆ ಹೊರಟೆಹ ಅವಳು

|| ೧೪೬ ||

ಎನ್ನೆನು ನೋಡುತ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದಲಿ
ಮರೆಯಲಿ ಹೋಗಲು ಯತ್ನವ ಮಾಡಲು
ಕಾಣುತ ಸುಂದರ ರೂಪವ ನಾನು
ಸೋಲುತ ರೂಪಕೆ ಹಿಡಿದೆನು ಅವಳನು

|| ೧೪೭ ||

ಒಲ್ಲೆನು ಎಂದರು ಬಿಡದಲೆ ಅವಳನು
ವಿವಸ್ತ್ರಗೊಳಿಸುತ ಭೋಗಿಸುತಾಗಲೆ
ಬಿಟ್ಟೆನು ನಂತರ ಹೋಗಲು ಅವಳಿಗೆ
ತಿಳಿಯಿತು ಅದುವೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನಿಗೆ

|| ೧೪೮ ||

ಕುಸಿತನು ಆಗುತ್ತ ಶಾಪವ ಕೊಟ್ಟನು
ಯಾವುದೆ ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಇಚ್ಛೆಯ ಕೇಳದೆ
ಭೋಗಿಸಿಯಾದರೆ ಸಾಯುವೆ ನೀನು
ಆಗುತ್ತ ತಲೆಯಿದು ಶತಶತ ಹೋಳು

|| ೧೪೯ ||

ಕಾರಣ ಸೀತೆಗೆ ಬಲವದು ಸಲ್ಲದು
ರಾಮಗೆ ಅಂಜುವ ಕಾರಣವೇನಿದೆ ?
ತಿಳಿಯನು ರಾಮನು ಎನ್ನಯ ಬಲವನು
ಕೇಳುತ್ತ ಈ ನುಡಿ ವಿಭೀಷಣನೆಂದ

|| ೧೫೦ ||

ವಿಭೀಷಣನ ಬೋಧನೆ

ಪಾಪದ ಕಾರ್ಯದಿ ಹಟವದು ಏತಕೆ
ರಾಮನ ಬಾಣವ ತಡೆಯರು ಯಾರೂ
ಇಲ್ಲಿಯ ಮಾತಿನ ಮಲ್ಲರು ನಿಜಕ್ಕೂ
ಅರಿಯರು ರಾಮನ ಬಾಣದ ಶಕ್ತಿಯು

|| ೧೫೧ ||

ಸೀತೆಯ ಕಳಿಸುತ್ತ ಸಂಧಿಯ ಮಾಡುವ
ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವು ಉಚಿತವು ತಿಳಿ ನೀ
ಪ್ರಹಸ್ತನಾಗಲೆ ಅಂದನು ನಡುವೆಯೆ
ಜಗದಲಿ ಹೆದರಿಕೆಯೆಂದರೆ ಏನದು

|| ೧೫೨ ||

ಯಾರಿಗು ಎಂದಿಗು ಸೋತೇ ಇಲ್ಲಾ
ಅಂಜಿಕೆ ಎನುಗದು ಹೇಳುವ ವಿಷಯವೆ
ದೇವರ ದಾನವರೆಲ್ಲರ ಗೆದ್ದಿಹ
ನಮಗದು ರಾಮನ ವಿಷಯವು ದೊಡ್ಡದೆ ?

|| ೧೫೩ ||

ವಿಭೀಷಣನಾಗ ಉಸುರಿದ ಅವನಿಗೆ
ಪ್ರಹಸ್ತ ನಿನ್ನಯ ಮಾತಿದು ಸಲ್ಲದು
ರಾಮನ ಶಕ್ತಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲದೆ
ಆಡಿದ ಮಾತಿದು ತ್ಯಾಜ್ಯವು ನಿಶ್ಚಿತ

|| ೧೫೪ ||

ಇಲ್ಲಿಯ ರಕ್ಕಸವೀರರು ಯಾರೂ
ತಡೆಯರು ರಾಮನ ಮಾರಕ ಅಸ್ತ್ರಕೆ
ಎಮ್ಮಯ ರಾಜನು ಕಾಮದ ವಶದಲಿ
ಸಿಕ್ಕಿಹ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯನು ಏನೂ

|| ೧೫೫ ||

ಅಣ್ಣನ ಸಹಜದ ಕಠೋರ ಮನಸಿಗೆ
ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತಲಿ ಅನ್ನುತಲಿರುವಿರಿ
ಮಿತ್ರರ ರೀತಿಯ ಹಿತವನು ಹೇಳಿರಿ
ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅಳಿಯುವಿರೆಲ್ಲಿರು

|| ೧೫೬ ||

ಹೇಳುವೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಕೊನೆಗೂ ಒಂದೇ
ಸೀತೆಯ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸಂಧಿಯ ಮಾಡಿರಿ
ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ಮೇಘನಾದನು
ಅಂದನು ಕಕ್ಕನೆ ಹೇಡಿಯ ಮಾತಿದು

|| ೧೫೭ ||

ಇಂದ್ರಜಿತುವು ವಿಭೀಷಣನನ್ನು ಹಳಿದುದು

ಎಮ್ಮಯ ವಂಶದಿ ಹುಟ್ಟಿಹ ವೀರನು
ಯಾವನು ಕೂಡಾ ಹೇಳನು ಈ ಪರಿ
ಎಮ್ಮಯ ವಂಶದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ತಿಳಿಯದ
ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಂದರೆ ನೀನೇ ಒಬ್ಬನು

|| ೧೫೮ ||

ಪೌಲಸ್ತ್ಯರಾಗಿ ಶೌರ್ಯದ ಧೈರ್ಯದ
ಖಣಿಯಾಗಿರುತ್ತಿಹ ಎಮ್ಮನು ತಿಳಿಯದೆ
ಮಾನವರಿಬ್ಬರ ಹೆದರಿಕೆ ಸಾರುವ
ಹೇಡಿಯು ಆಗಿಹೆ ಕಕ್ಕನೆ ನೀನು

|| ೧೫೯ ||

ಲಂಕೆಯ ಯಾವನೆ ರಕ್ಕಸ ಕೂಡಾ
ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಕೊಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವು
ಮಾನವರಿಬ್ಬರ ಕೊಲ್ಲುವ ವಿಷಯದಿ
ಅಚ್ಚರಿಯೇನಿದೆ ಹೇಳಿರಿ ಎಲ್ಲರು

|| ೧೬೦ ||

ತ್ರಿಲೋಕನಾಥನು ದೇವರಾಜನೂ
ಆಗಿಹ ಇಂದ್ರನ ತಂದೆನು ನಾನು
ದರದರ ಎಳೆಯುತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅಲ್ಲವೆ
ಫರಫರ ನಡುಗಿತು ಸುರಗಣವೆಲ್ಲಾ

|| ೧೬೧ ||

ಓಡಿದರೆಲ್ಲರು ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕಿಗೆ
ನಾನೇ ಹೊಡೆದೆನು ಐರಾವತವನು
ಕಿರುಚುತ ಕಿರ್ರನೆ ಬಿದ್ದಿತು ಭೂಮಿಗೆ
ಕೋರೆಯ ಹಲ್ಲನೆ ಕಿತ್ತಿದೆ ನಾನು

|| ೧೬೨ ||

ದೇವತೆಯೆಲ್ಲರ ಸೊಕ್ಕನು ಅಡಗಿಸಿ
ದಾನವರೆಲ್ಲರ ದರ್ಪವ ಕರಗಿಸಿ
ಮೆರೆದಿಹ ನಾನು ಮಾನವರಿಬ್ಬರ
ವಧಿಸಲು ಆಗದೆ ಹೇಳಿರಿ ಎಲ್ಲರು

|| ೧೬೩ ||

ಇಂದ್ರ ಜಿತುವಿಗೆ ವಿಭೀಷಣನ ಉಪದೇಶ

ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ವಿಭೀಷಣನಾಗ
ನುಡಿದನು ಮಗುವೇ ಹಸುಕೆಯು ಇರುತಿಹೆ
ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಿದೆ
ವಿವೇಚನ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿಯು

|| ೧೬೪ ||

ಜಂಬದ ಮಾತನು ಆಡಿದೆ ಬಹುಪರಿ
ಇದುವೇ ಎಲ್ಲವು ಅತ್ಯುಪಾತುಕವು
ರಾವಣ ಪುತ್ರನು ಶತ್ರುವೆ ನಿಜಕೂ
ವಿವೇಕಶೂನ್ಯದ ಕೆಲಸಕೆ ಒಪ್ಪುವೆ

|| ೧೬೫ ||

ನೀನೇ ನಿಜಕೂ ದಂಡನೆಗರ್ಹನು
ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ
ನಿನ್ನನು ಕರೆದಿಹ ರಕ್ಕಸನಾರು
ಅವನೇ ನಿಜಕೂ ದಂಡನೆಗರ್ಹನು

|| ೧೬೬ ||

ವಿವೇಕಶೂನ್ಯನು ಹಟೆಮಾರಿಯಾಗಿ
ದುಡುಕಿನ ಹುಡುಗನು ಆಗಿಹೆ ನೀನು
ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ ಸಭೆಯಲಿ ಕೂಡಲು
ಯೋಗ್ಯನು ಅಲ್ಲವು ಉದ್ಧಟ ಮಗುವೇ

|| ೧೬೭ ||

ಕ್ರೂರನು ಅಲ್ಲದೆ ಉದ್ಧಟನಿರುತಿಹೆ
ರಾಮನ ಬಾಣದ ಶಕ್ತಿಯ ಬಲ್ಲೆಯೊ
ಅಗ್ನಿಯ ಉಗುಳುತ ಬರುತಿಹ ಬಾಣವು
ಬ್ರಹ್ಮದಂಡವೂ ಯಮದಂಡವು ಸಹ

|| ೧೬೮ ||

ಸೀತೆಯ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಕಾಣಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ
ಸಂಧಿಯ ಮಾಡುತ್ತ ಯುದ್ಧವ ತಪ್ಪಿಸಿ
ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲವನು ಲಂಕೆಯ ಸೊಬಗನು
ಉಳಿಸುವದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗವು ಯೋಗ್ಯವು

|| ೧೬೯ ||

ರಾವಣನಿಂದ ವಿಭೀಷಣನ ಅವಹೇಳನೆ

ಕೇಳುತ್ತ ಈ ನುಡಿ ಕಿಡಿಕಡಿಯಾಗುತ್ತ
ರಾವಣನೆಂದನು ಕೇಳೈ ದುರುಳನೆ
ವೈರಿಯ ಸಂಗಡ ಬಾಳಲು ಸಾಧ್ಯವು
ಸರ್ಪದ ಕೂಡಾ ಇರಲೂ ಬಹುದು

|| ೧೭೦ ||

ಅದರೆ ವೈರಿಯ ಪಕ್ಷವ ವಹಿಸುತ್ತ
ಮಿತ್ರನ ತೆರದಲಿ ನಟಿಸುವ ಮನುಷ್ಯನ
ಸಂಗಡ ಬಾಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂದಿಗು
ಬಲ್ಲಿನು ಇರುತ್ತಿಹೆ ದಾಯಾದಿ ನೀನು

|| ೧೭೧ ||

ಎಮ್ಮಯ ಸಂಕಟ ನಿನ್ನಯ ಹರುಷವು
ಎಮ್ಮಯ ವೈಭವ ನಿನಗೋ ನೋವು
ಗೊತ್ತಿದೆ ನನಗೂ ದಾಯಾದಿ ಮನವು
ಬಂಧುಗೆ ಕಷ್ಟವು ನಿನಗದು ಇಷ್ಟವು

|| ೧೭೨ ||

ಹೃದಯದಿ ಇಂಗಿತ ಬೇರೆಯೆ ಇಟ್ಟು
ಮೇಲಕೆ ತೋರುವ ಸಂತಸ ಗುಟ್ಟು
ದಾಯಾದಿಯಾಗಿ ನಟಿಸುವೆ ಭಲೆಭಲೆ
ಕಾಡಿನ ಆನೆಯ ಹಿಡಿಯಲು ಎಲ್ಲಿಯು

|| ೧೭೩ ||

ಪಳಗಿದ ಅನೆಯೆ ಕಾರಣವಲ್ಲವೆ
ಅಂತೆಯೆ ನೀನೂ ಎಮ್ಮಯ ಸಂಕಟ
ಕಾಣುತ್ತ ಮನದಲಿ ಪಡುತ್ತಿಹೆ ಸಂತಸ
ಬೇರೆಯ ಯಾರೂ ಈ ಪರಿ ನುಡಿದಿರೆ

|| ೧೭೪ ||

ರುಂಡದ ಚಂಡನು ಅಡುತ್ತಲಿದ್ದೆನು
ಎಮ್ಮಯ ಕುಲದಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಹೇಡಿಯೆ
ಸಾಕದು ನಿನ್ನಯ ಹೇಡಿಯ ನುಡಿಯು
ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ ನಿನ್ನಯ ಮಾತಿಗೆ

|| ೧೭೫ ||

ವಿಭೀಷಣನು ರಾವಣನನ್ನು ತೊರೆದು ಹೊರಟುದು

ಕೂಡಲೆ ಎದ್ದನು ವಿಭೀಷಣನಾಗ
ಹಿಡಿಯುತ್ತ ಗದೆಯನು ಗಗನಕೆ ಏರಿದ
ಜೊತೆಗೇ ಹೊರಟರು ನಾಲ್ವರು ಸಚಿವರು
ಎಲ್ಲರು ನಿಂತರು ಗಗನದಿ ಅಲ್ಲಿಯೆ

|| ೧೭೬ ||

ರಾಜನೆ ಇರುತ್ತಿಹೆ ಅಣ್ಣನು ಎನಗೆ
ತೋಚಿದುದೆಲ್ಲವ ಅನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯನು
ಪೂಜ್ಯನು ಅಲ್ಲದೆ ತಂದೆಗೆ ಸರಿಸಮ
ಅದರೆ ಧರ್ಮದ ಮಾರ್ಗವ ಬಿಟ್ಟುಹೆ

|| ೧೭೭ ||

ನಿನ್ನಯ ಒಳಿತಿಗೆ ಹೇಳಿದೆನೆಲ್ಲವ
ನೀತಿಯ ಮಾತನೆ ಹೇಳಿಹೆ ನಾನು
ಮನದಲಿ ಎಷ್ಟೂ ಕಿಲ್ಚಿಪವಿಲ್ಲವು
ಹೆದರದೆ ಹೇಳಿದೆ ಹಿತಕರ ಮಾತನು

|| ೧೭೮ ||

ಕಾಲನ ವಶದಲಿ ಬಂದಿಹ ಜನರಿಗೆ
ಬುದ್ಧಿಯ ಮಾತನು ಹಿಡಿಸದು ಎಂದಿಗು
ಪ್ರಿಯಕರ ಮಾತನು ಅಡುವ ಮನುಜರು
ಸಿಗುವರು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಜಗದಲಿ ಇಂದು

|| ೧೭೯ ||

ಅಪ್ರಿಯ ಸಧ್ಯದ ಮಾತನು ಅಡುವ
ಕೇಳುವರಾರೂ ಸಿಕ್ಕರು ಎಲ್ಲಿಯೂ
ಕಾಲನ ಪಾಶವು ನಿನ್ನಯ ಕೊರಳಿಗೆ
ಸುತ್ತಿದೆ ಕಾರಣ ಕಳವಳವಾಯಿತು

|| ೧೮೦ ||

ಕಾರಣ ಹೇಳಿದೆ ಅನಿಸಿದುದೆಲ್ಲವ
ಮನಸಿಗೆ ಗಾಸಿಯು ಆದರೆ ಮನ್ನಿಸು
ಎನ್ನಯ ಅಣ್ಣನು ಗುರುವು ನೀನೇ
ನಿನ್ನಯ ಲಂಕೆಯ ರಕ್ಕಸಕುಲದ

|| ೧೮೧ ||

ರಕ್ಷಣೆಯೊಂದೇ ಎನ್ನಯ ಚಿಂತೆಯು
ಎನ್ನನು ಬಿಡುತಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಕ್ಕರೆ
ಹೊರಟೆನು ಈಗಲೆ ತ್ಯಜಿಸುತ ನಿಮ್ಮನು
ಕಾಲನ ವಶದಲಿ ರುಚಿಸದು ನೀತಿಯು

|| ೧೮೨ ||

ವಿಭೀಷಣನು ರಾಮನ ಕಡೆಗೆ ಬಂದುದು

ವಿಭೀಷಣ ಬಂದ ಸಚಿವರ ಸಂಗಡ
ಸಾಗರ ದಾಟುತ ರಾಮನ ಕಡೆಗೆ
ಬೆಟ್ಟದ ತೆರದಲಿ ಭೀಕರ ಕಾಯದ
ಮೇಘದ ವರ್ಣದ ವಿಭೀಷಣನಾಗ

|| ೧೮೩ ||

ಎಲ್ಲರು ತೊಟ್ಟಹ ಉಜ್ವಲ ಒಡವೆಯ
ಅಲ್ಲದೆ ತೊಟ್ಟಹ ಕವಚವ ಕೂಡಾ
ಮಿಂಚುತಲಿದ್ದವು ಗಗನದಿ ಎಲ್ಲವು
ಕೈಯಲಿ ಇದ್ದವು ವಿಧವಿಧ ಆಯುಧ

|| ೧೮೪ ||

ಕೂಡಲೆ ಕಂಡರು ಕಪಿವರರೆಲ್ಲರು
ವಾನರ ರಾಜನು ಕಾಣುತ ಅವರನು
ಕರೆದನು ಕಪಿವರ ವೀರರ ಎಲ್ಲರ
ಅಂದನು ಅವರಿಗೆ ನೋಡಿರಿ ಮೇಲಕೆ

|| ೧೮೫ ||

ರಾಕ್ಷಸನೋರ್ವನು ಬಂದಿಹನಿಲ್ಲಿಗೆ
ಆಯುಧ ಸಹಿತದಿ ಬಂದುದ ಕಾಣೆರಿ
ಎಮ್ಮನು ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದಿರಬಹುದು
ಎನ್ನಲು ಎದ್ದರು ಸ್ತಬ್ಧರು ಆಗುತ

|| ೧೮೬ ||

ಸಾಗರ ತೀರದ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ
ಆಗಲೆ ಇಳಿದನು ವಿಭೀಷಣನು ಸಹ
ಧೀರನ ತೆರದಲಿ ನುಡಿದನು ಅವರಿಗೆ
ವಾನರ ವೀರರೆ ಕೇಳಿರಿ ಈ ನುಡಿ

|| ೧೮೭ ||

ರಾವಣ ರಾಕ್ಷಸ ಬಲ್ಲಿರಿಯಲ್ಲವೆ
ನಾನೇ ಅವನಿಗೆ ಅನುಜನು ಇರುವೆನು
ಎನ್ನಯ ನಾಮವು ವಿಭೀಷಣನೆಂದು
ರಾವಣ ಕೊಲ್ಲುತ ಜಟಾಯುವನ್ನು

|| ೧೮೮ ||

ತಂದಿಹ ಸೀತೆಯ ವನದಲಿ ಇಟ್ಟಿಹ
ರಾಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸಂಧಿಯ ಮಾಡಲು
ಎಷ್ಟೋ ಹೇಳಿದನಾದರು ಒಪ್ಪದೆ
ಎನ್ನನು ನಿಂದಿಸಿ ಅಟ್ಟಿದ ಹೊರಗಡೆ

|| ೧೮೯ ||

ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳ ತೊರೆಯುತ ಬಂದಿಹೆ
ರಾಮಗೆ ಶರಣನು ಆಗುತ ಬಂದಿಹೆ
ಕೂಡಲೆ ತಿಳಿಸಿರಿ ರಾಮಗೆ ವಿಷಯವ
ಸುಗ್ರೀವ ನೋಡಿದ ರಾಮನ ಕಡೆಗೆ

|| ೧೯೦ ||

ಸುಗ್ರೀವನ ವಿಚಾರಸರಣಿ

ರಾವಣನನುಜನು ವಿಭೀಷಣನೀಗ
ಬಂದಿಹನಿಲ್ಲಿಗೆ ಅಣ್ಣನ ತೊರೆಯುತ
ನಿನ್ನಯ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಡುತಲಿರುವನು
ಎಚ್ಚರವಹಿಸುತ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರಿ

|| ೧೯೧ ||

ವೈರಿಯ ಕಾರ್ಯದ ವಿವೇಚನೆ ಇರಲಿ
ಗೂಢಚಾರನೇ ಇರುವನೊ ಎನೋ
ಕಾಮರೂಪಿಗಳು ಮಾಯಾವಿಗಳೂ
ಅಲ್ಲದೆ ಬಲ್ಲರು ಕಪಟೋಪಾಯವ

|| ೧೯೨ ||

ಎಂದಿಗು ನಂಬದು ರಕ್ಕಸ ಜನರನು
ಎಮ್ಮಲಿ ಬೆರೆಯುತ ಭೇದವ ಹುಟ್ಟಿಸಿ
ಸಮಯವ ಕಾಯುತ ಕೊಲ್ಲುವರೆಮ್ಮನು
ವೈರಿಯ ಜನರನು ನಂಬುವದೆಂತು ?

|| ೧೯೩ ||

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಹ ರಾಕ್ಷಸರೈವರ
ಬಂಧಿಸಿ ದಂಡನೆ ನೀಡುವದೊಳಿತು
ವಾನರರಾಜನ ಮಾತನು ಕೇಳುತ
ರಾಮನು ಅಂದನು ವೀರರೆ ಕೇಳಿರಿ

|| ೧೯೪ ||

ನಿಮ್ಮಯ ರಾಜನ ಸಲಹೆಯ ತಿಳಿದಿರಿ
ನೀವೂ ಹೇಳಿರಿ ನಿಮ್ಮಯ ವಿಚಾರ
ಎಲ್ಲರು ಚರ್ಚಿಸಿ ವಿಷಯವ ಅರಿಯುವ
ಹೇಳಿರಿ ನಿರ್ಭಯದಿಂದಲಿ ಎಲ್ಲರು

|| ೧೯೫ ||

ಅಂಗದನ ವಿಚಾರ

ಅಂಗದನೆಂದನು ವೈರಿಯ ತಮ್ಮನು
ಕಾರಣ ಶಂಕೆಯು ಇರುವದೆ ಮೇಲು
ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡದೆ ಒಪ್ಪಲು ಬಾರದು
ಶತ್ಕರ ಹೃದ್ಗತ ತಿಳಿಯಲೆಬೇಕು

|| ೧೯೬ ||

ಸಾಧಕ ಬಾಧಕ ಚೆಂತಿಸಬೇಕು
ಸಾಧಕವಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಲು ಯೋಗ್ಯವು
ಬಾಧಕವಿದ್ದರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ನಿಶ್ಚಿತ
ನಂತರ ನುಡಿದನು ಶರಭನು ಮುಂದೆ

|| ೧೯೭ ||

ಶರಭನ ವಿಚಾರ

ಗೂಢಚಾರರನು ನೇಮಿಸಿ ಈಗಲೆ
ಹೇಳಲಿ ಆತನು ಪರಿಕಿಸಿ ಅವರನು
ನಂತರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವ
ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾದರೆ ನಂತರ ಸೇರಿಸಿ

|| ೧೯೮ ||

ಜಾಂಬುವಂತನ ವಿಚಾರ

ಜಾಂಬವ ನುಡಿದನು ಕೇಳಿರಿ ಎಲ್ಲರು
ರಾಕ್ಷಸ ಬಂದಿಹ ಸಮಯವ ತಿಳಿಯಿರಿ
ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಿ ಬಂದಿಹ ಆತನು
ಯುದ್ಧದ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆದಿದೆ ಅವರಲಿ

|| ೧೯೯ ||

ರಾಮನ ಕಾರಣ ಸೋಲಿದೆ ಎಂದು
ಎಂದೂ ತಿಳಿಯರು ಸೊಕ್ಕಿಲೆ ಇರುವರು
ಸಾಹಸ ಶಕ್ತಿಯ ವಿಪುಲತೆ ಇರುವದು
ಇಂತಹ ಸಮಯದಿ ಬಂದಿಹರೇತಕೆ

|| ೨೦೦ ||

ಕಾರಣ ಇವರನು ನಂಬಲೆ ಕೂಡದು
ನಂತರ ಮೈಂದವನೆಂದನು ಈ ಪರಿ
ಚಾರರ ಮುಖದಿಂ ಮಾತನು ಆಡಿಸಿ
ತಿಳಿಯಿರಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ವಿಭೀಷಣಮನವ

|| ೨೦೧ ||

ಹನುಮಂತನ ವಿಚಾರ

ಭಾವನೆ ತಿಳಿಯುತ ಯೋಚಿಸಿ ಮುಂದಕೆ
ನಂತರ ನುಡಿದನು ಹನುಮನು ಕೊನೆಗೆ
ರಾಮನು ನೀನೇ ಪ್ರಜ್ಞನು ಇರುತಿಹೆ
ಎಲ್ಲವ ಬಲ್ಲವನಿದ್ದರು ಕೂಡಾ

|| ೨೦೨ ||

ಎನ್ನನು ಕೇಳಿಹೆ ಗೌರವಕಾಗಿಯೆ
ಹೇಳುವೆನಲ್ಲದೆ ವಾದಕೆ ಅಲ್ಲಾ
ಇತರರು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಗೆ
ಪ್ರತಿಯೂ ಅಲ್ಲವು ತಿಳಿದಿರಿ ಎಲ್ಲರು

|| ೨೦೩ ||

ಮನಸಿಗೆ ಅನಿಸಿದುದೆಲ್ಲವ ಹೇಳುವೆ
ರಾವಣನನುಜನ ಪರಿಕೆಸಲೆಂದೇ
ಹೇಳಿದರಲ್ಲವೆ ಈಗಲೆ ಸಚಿವರು
ಪರಿಕೆಪ ವಿಧವದು ಯಾವದು ಹೇಳಿರಿ

|| ೨೦೪ ||

ಯಾವುದೆ ಕಾರ್ಯಕೆ ಹಚ್ಚಿದರಲ್ಲವೆ
ತಿಳಿಯುವೆವಾಗಲೆ ಕೆಲಸದ ಪರಿಯನು
ಎಲ್ಲಿಯೊ ಇದ್ದರೆ ಆಗಲೆ ಮಾತ್ರವೆ
ಗೂಢಚಾರರಿಂ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವು

|| ೨೦೫ ||

ಇಲ್ಲಿಯೆ ಎದುರಿಗೆ ಇರುತಿಹ ಸಮಯದಿ
ತಿಳಿಯುದೇನೆದೆ ಅವನಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ
ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿಕೆ ದೇಶದ ಕಾಲದ
ರಿತಿಯ ಹೇಳಿದರಾಗಲೆ ಸಚಿವರು

|| ೨೦೬ ||

ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ ನೋಡಿದರೀಗಲೆ
ದೇಶವು ಕಾಲವು ಯುಕ್ತವು ಎನಿಸಿದೆ
ರಾವಣನಲ್ಲಿಯ ಜೋಷವ ಅರಿಯುತ
ರಾಮನ ಗುಣಗಳ ತಿಳಿಯುತ ಆತನು

|| ೨೦೭ ||

ಯುದ್ಧವ ಸಮಯದಿ ಬಂದಿಹ ಸಮಯವೆ
ಯೋಗ್ಯವು ಎನಿಸಿದೆ ನಿಜಕೂ ನನಗೆ
ಮೈಂದವ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮಾಡಲು
ಚಾರನು ಇದ್ದರೆ ತಿಳಿಯನೆ ಆತನು

|| ೨೦೮ ||

ಒಳ್ಳೆಯ. ಭಾವನೆಯಿಂದಲಿ ಬಂದರೆ
ಮನವದು ನೋಯುವದಿಲ್ಲವೆ ಅವನದು
ಇಂತಹ ಸಮಯದಿ ಬಂದಿಹ ಆತನ
ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವದು ತರವೆ ?

|| ೨೦೯ ||

ಮುಖದಲಿ ಇರುವದು ಪ್ರಶಾಂತ ಕಳೆಯು
ಮಾತಲಿ ಇಲ್ಲವು ಏನೂ ಕೊಂಕು
ದುಷ್ಟನು ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆಯು ಇಲ್ಲವು
ಅಲ್ಲದೆ ಬಂದಿಹ ದೃಢಚಿತ್ತನಾಗಿ

|| ೨೧೦ ||

ಮುಖವೂ ಮಾತೂ ಮನಸಿನ ಕನ್ನಡಿ
ಮನಸಿನ ಇಂಗಿತ ಮುಚ್ಚಲು ಆಗದು
ವಾಲಿಯ ವಧೆಯನು ಸುಗ್ರೀವ ಪಟ್ಟ
ಕೇಳಿಹ ಆತನು ಬಂದಿಹನಿಲ್ಲಿಗೆ

|| ೨೧೧ ||

ಇವನೂ ಇಚ್ಛಿಪ ರಾಜನು ಆಗಲು
ಬಂದಿಹನಿಲ್ಲಿಗೆ ಎಲ್ಲವ ತಿಳಿದು
ಸೇರಿಸಿ ಅವನನು ಎಮ್ಮಯ ಬಳಗದಿ
ಇದುವೇ ಎನ್ನಯ ಚಿಂತಿತ ಮನವಿಯು

|| ೨೧೨ ||

ರಾಮನೆ ಪ್ರಾಜ್ಞನು ಇರುತಿಹೆ ನೀನು
ಯೋಚಿಸಿ ಎಲ್ಲವ ಕಾರ್ಯವ ಮಾಡಿರಿ
ಎನ್ನಲು ಅರಳಿತು ರಾಮನ ವದನವು
ಅಂದನು ರಾಮನು ಮಿತ್ರರೆ ಕೇಳಿರಿ

|| ೨೧೩ ||

ಶ್ರೀರಾಮನ ವಿಚಾರ

ಎನ್ನಲಿ ಮಿತ್ರನ ಭಾವವ ಹೊಂದುತ
ಯಾರೇ ಬಂದರು ಒಪ್ಪುವೆ ಅವರನು
ಆಗಲೆ ಅಂದನು ಸುಗ್ರೀವರಾಜ
ಸಂಕಟ ಸಮಯದಿ ಅಣ್ಣನ ಬಿಟ್ಟಹ

|| ೨೧೪ ||

ಆತನು ಎಮ್ಮನು ಬಿಡದೇ ಇರುವನೆ
ರಾಮನು ನಗುತಲಿ ನೋಡಿದ ಎಲ್ಲರ
ವಾನರರಾಜನೆ ಮಾತಿದು ಸರಿಯೇ
ಒಳ್ಳೆಯ ತೂಕದ ಮಾತೂ ಹೌದು

|| ೨೧೫ ||

ಶಾಸ್ತ್ರವ ಓದದೆ ಸೇವೆಯ ಮಾಡದೆ
ಇಂತಹ ಮಾತದು ಬಾರದು ಎಂದೂ
ಆದರು ಒಂದಿದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ವಿಷಯವು
ಜಗದಲಿ ತಿಳಿದಿಹ ವಿಷಯವೆ ನಿಜಕೂ

|| ೨೧೬ ||

ರಾಜರ ವಂಶದಿ ವೈರಿಗಳಿರುವದು
ವಿಧದಲಿ ಎರಡೈ ತಿಳಿದಿರು ನೀನು
ಕುಲದಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ದಾಯಾದಿಗಳು
ಅಲ್ಲದೆ ಇತರರು ಎರಡನೆ ವಿಧವು

|| ೨೧೭ ||

ಸಮಯವ ಕಾಯುತ ದಾಯಾದಿಗಳು
ಎಟನು ಕೊಡುವರು ನಿಶ್ಚಿತ ಸಮಯದಿ
ಒಳ್ಳೆಯ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿಯೆ ರಾಜರು
ಸಂಶಯ ಹೊಂದುವರೆಂಬುದು ನಿಜವು

|| ೨೧೮ ||

ಎಮ್ಮಯ ಬಗೆಗೇ ಯೋಚಿಸಬೇಕೆರೆ
ವಿಭೀಷಣ ಎಮಗೆ ದಾಯಾದಿಯಲ್ಲ
ಅವನಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ ರಾಜ್ಯದ ಆಶೆಯು
ರಾಕ್ಷಸರಲ್ಲಿಯು ಚಾಣಾಕ್ಷರಿಹರು

|| ೨೧೯ ||

ಬಂದಿಹ ಇವನನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವ
ಯೋಚನೆಯೊಂದೇ ಸದ್ಯಕೆ ಯೋಗ್ಯವು
ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲರು ಎಂದೂ ಇರರು
ಎನ್ನಯ ಬಂಧುವು ಭರತನ ತೆರದಲಿ

|| ೨೨೦ ||

ಸುಗ್ರೀವನೆಂದ ರಾಮಗೆ ನಮಿಸುತ
ರಾವಣ ಕಳಿಸಿಹ ಇವನನು ಇಲ್ಲಿಗೆ
ಕೇವಲ ಚಾರರ ಕೆಲಸವ ಮಾಡಲು
ತಿಳಿಯುತ ನನ್ನಯ ಕೋಮಲ ಮನವನು

|| ೨೨೧ ||

ರಾವಣ ಪ್ರೇರಿತ ಕುಟಿಲದ ಬುದ್ಧಿಯ
ಬಂದಿಹನೀತನು ಕೊಲ್ಲಲು ಎಮ್ಮನು
ಲಕ್ಷ್ಮಣ ನಿನ್ನನು ಇಲ್ಲವೆ ನನ್ನನು
ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದಿಹ ಎನ್ನಯ ಸಂಶಯ

|| ೨೨೨ ||

ಯೋಚಿಸಿ ಅಂದನು ರಾಮನು ಆಗಲೆ
ಯೋಗ್ಯನೆ ಇರಲಿ ಕೇಡಿಗನಿರಲಿ
ಎನ್ನನು ಏನೂ ಮಾಡಲು ಆಗದು
ಹಿಂದಕೆ ಮಹರ್ಷಿ ಕಣ್ವನ ಮಗನು

|| ೨೨೩ ||

ಕಂಡುವು ಎಂಬುವ ಮಹರ್ಷಿ ಇದ್ದನು
 ಅವನೇ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿದೆ ಒಂದು
 ದೈನ್ಯದಿ ಯಾರೇ ಶರಣಾಗತನು
 ಬಂದರೆ ಅವರನು ರಕ್ಷೆಪುದೆಂದು

|| ೨೨೪ ||

ರಕ್ಷಿಸಲಾರದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗಲೆ
 ಕಾರಣ ಬಂದಿಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸತ್ತರೆ
 ಯೋಗ್ಯನ ಪುಣ್ಯದ ಸಂಚಯವೆಲ್ಲವು
 ಪೋವುದು ಸತ್ತಿಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ

|| ೨೨೫ ||

ಅಲ್ಲದೆ ಕೀರ್ತಿಯ ಕಲಶವು ಇದುವೇ
 ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ತೇಜೋಬಲಗಳು
 ಕ್ಷೀಣಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತ ಮರೆಯಾಗುವವು
 ಕಂಡು ಮಹರ್ಷಿಯ ನೀತಿಯ ವಚನವು

|| ೨೨೬ ||

ಇರುವದು ನಿಜಕೂ ದಾರಿದ್ರೀಪವೇ
 ಅಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲವನು ಕೊಡುವದು
 ಸ್ವರ್ಗವ ಪಡೆಯುವ ಪುಣ್ಯವ ಕೊಡುವದು
 ಕಾರಣ ಅಭಯವ ಕೊಡುವೆನು ಅವನಿಗೆ

|| ೨೨೭ ||

ಯಾರೇ ಬರುತಲಿ ಶರಣಾಗತಲಿ
 ನಿನ್ನಲಿ ಶರಣನು ಎನ್ನುತ ಯಾಚಿಸೆ
 ಅವನನು ರಕ್ಷೆಪುದೊಂದೇ ಎನ್ನಯ
 ಧರ್ಮವು ಎನ್ನುತ ತಿಳಿದಿಹೆ ನಾನು

|| ೨೨೮ ||

ಜಗದಲಿ ಯಾರೇ ಎನ್ನನು ಚಿಂತಿಸಿ
ಅಭಯವ ಬೇಡಲು ಕೊಡಲಿಕೆ ಸಿದ್ಧನು
ಇದುವೇ ಎನ್ನಯ ನೀತಿಯು ಪ್ರತವು
ಅಲ್ಲದೆ ಎನ್ನಯ ಗುಟ್ಟಿದೆ ತಿಳಿದಿರು

|| ೨೨೯ ||

ಇಷ್ಟೇ ಏಕೆ ರಾವಣ ಬರುತಲಿ
ಕ್ಷಮೆಯನು ಕೇಳುತ ಅಭಯವ ಬೇಡಲು
ಅದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧನು ಸಂಶಯ ಬೇಡಾ
ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ಕರಗಿದ ಮನದಲಿ

|| ೨೩೦ ||

ಸುಗ್ರೀವನ ಒಪ್ಪಿಗೆ

ಸುಗ್ರೀವನೆಂದ ನರವರ ರಾಮನೆ
ನಿನ್ನಯ ಮನದಲಿ ಇರುತಿಹ ಜ್ಯೋತಿಯ
ಕಂಡೆನು ಈಗಲೆ ಕತ್ತಲೆ ಹರಿಯಿತು
ನನಗೂ ಕೂಡಾ ಹಾಗೆಯೆ ಅನಿಸಿದೆ

|| ೨೩೧ ||

ನಿನ್ನಯ ಹನುಮನ ವಾಣಿಯ ಕೇಳುತ
ಎನ್ನಯ ಮನವೂ ಸಿದ್ಧತೆ ಹೊಂದಿದೆ
ಎಮ್ಮಯ ಜೊತೆಗೇ ಸುಖದಲಿ ದುಃಖದಿ
ಭಾಗಿಯು ಆಗಲು ಕರೆಯಿರಿ ಅವನನು

|| ೨೩೨ ||

ಇಂದಿನ ದಿನದಿಂ ಎಮ್ಮಯ ಮಿತ್ರನು
ಆಗಲಿ ಅವನೂ ಎಮ್ಮಲಿ ಒಬ್ಬನು
ರಾಮನು ಹೇಳಿದ ಕರೆಯಲು ಅವನನು
ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿದನು ವಿಭೀಷಣನಾಗ

|| ೨೩೩ ||

ಹಿಂದೆಯೇ ಬಂದರು ಸಚಿವರು ನಾಲ್ವರು
 ನಮಿಸುತ ರಾಮನ ಪಾದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರು
 ನಿಂದರು ರಾಮನ ಎದುರಿಗೆ ಅವರು
 ವಿಭೀಷಣನಾಗ ನುಡಿದನು ಈ ಪರಿ

|| ೨೩೪ ||

ರಾಮನಲ್ಲಿ ವಿಭೀಷಣನ ಕೋರಿಕೆ

ರಾಮನೇ ಇರುವೆನು ರಾವಣನನುಜನು
 ಬಂದಿಹೆನ್ನಿಲ್ಲಿಗೆ ಶರಣಾಗತನು
 ಅಣ್ಣನು ಮಾಡಿದ ಅಪಮಾನವನು
 ಸಹಿಸದೆ ಬಂದಿಹೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೋರಲು

|| ೨೩೫ ||

ಲಂಕೆಯ ತೊರೆಯುತ ಬಂದಿಹೆ ನಾನು
 ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳ ವೈಭವ ಗೆಳೆಯರ
 ತೊರೆಯುತ ಎಲ್ಲವ ಬಂದಿಹೆನ್ನಿಲ್ಲಿಗೆ
 ಎನ್ನಯ ರಾಜ್ಯದ ಜೀವಿತ ಸೌಖ್ಯದ

|| ೨೩೬ ||

ರಕ್ಷಣೆ ಎಲ್ಲವ ಬಿಟ್ಟಿಹೆ ನಿನಗೇ
 ನೀನೇ ಎನ್ನಯ ರಕ್ಷಕ ಒಡೆಯನು
 ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವದೇನಿದೆ ಈಗ
 ಎನ್ನಲು ರಾಮನು ಅಂದನು ಆಗಲೆ

|| ೨೩೭ ||

ಶ್ರೀರಾಮನ ಅಭಯ ವಚನ

ಎನ್ನಯ ಅಭಯವು ರಕ್ಷೆಯು ಇರುವದು
 ಚಿಂತೆಯು ಬೇಡಾ ಸಂಶಯ ಬೇಡಾ
 ಲಂಕೆಯ ಒಳಗಿನ ರಕ್ಕಸ ಬಲದಲಿ
 ಇರುತಿಹ ಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡೈ

|| ೨೩೮ ||

ರಾಕ್ಷಸರ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಭೀಷಣನು ಹೇಳಿದುದು

ವಿಭೀಷಣನಾಗ ನುಡಿದನು ಈ ಪರಿ
ರಾಮನೆ ಕೇಳೈ ರಾವಣ ಶಕ್ತಿಯ
ವರವನು ಸಡೆದಿಹ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದಲೇ
ದೇವರು ದಾನವ ರಾಕ್ಷಸರಾರೂ

|| ೨೩೯ ||

ವಧಿಸಲು ಅವನನು ಸಾಧ್ಯವು ಆಗದು
ಅವನಿಗೆ ತಮ್ಮನು ಎನಗೋ ಅಣ್ಣನು
ಹೆಸರಿದೆ ಅವನದು ಕುಂಭಕರ್ಣನು
ಮಹಾವೀರನೂ ತೇಜಸ್ವಿಯೊಹನು

|| ೨೪೦ ||

ಯುದ್ಧದಿ ಇಂದ್ರಗೆ ಸರಿಸಮ ಆತನು
ರಾವಣ ಸೇನೆಯ ಅಧಿಸತಿ ಪ್ರಹಸ್ತ
ಕೈಲಾಸದಲ್ಲೊಹ ಕುಬೇರನ ಪಡೆಯ
ಅಧಿಸತಿ ಮಣಿಭದ್ರನನು ಗೆದ್ದಿಹ

|| ೨೪೧ ||

ರಾವಣಕುವರನು ಇಂದ್ರಜಿತುವೋ
ಅತಿಅತಿ ಶೂರನು ಮಾಯಾವಿಯು ಸಹ
ಗೋಧಾ ಚರ್ಮದ ಅಂಗುಲಿ ತ್ರಾಣವ
ಅಲ್ಲದೆ ಅಭೇದ್ಯ ಕವಚವ ತೊಡುತಲಿ

|| ೨೪೨ ||

ಬಿಲ್ಲನು ಹಿಡಿಯುತ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ
ಯುದ್ಧವ ಮಾಡುತ ಆಗುವನದ್ವೈಶ್ಯ
ಕಾಣರು ಯಾರೂ ಅವನನು ಯುದ್ಧದಿ
ಬಾಣಗಳಿಂದಲೆ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವು

|| ೨೪೩ ||

ಯುದ್ಧಕೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಹೋಮವ ಮಾಡುತ
ಪಡೆಯುತ ಆದಮ್ಯ ಶಕ್ತಿಯ ಆತನು
ಬರುವನು ರಣದಲಿ ವ್ಯೂಹವ ರಚಿಸುತ
ಕೊಲ್ಲುವ ವೈರಿಯ ಆದೃಶ್ಯನಾಗಿ

|| ೨೪೪ ||

ಅಲ್ಲದೆ ಇರುವರು ಮಹೋದರನೆಂದೂ
ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವನೂ ಅಕಂಪನೂ ಸಹ
ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಇರುವರು ಇವರು
ಬಲದಲಿ ಸರಿಸಮ ದಿಕ್ಪಾಲಕರಿಗೆ

|| ೨೪೫ ||

ಅಲ್ಲದೆ ಇರುವರು ಅಸಂಖ್ಯ ಜನರು
ಕೊಬ್ಬಿದ ರಕ್ಕಸ ಕಾಮರೂಪಿಗಳು
ರಾವಣ ಗೆದ್ದಿಹ ದಿಕ್ಪಾಲಕರನು
ಅಲ್ಲದೆ ಗೆದ್ದಿಹ ದೇವತೆಗಳನೂ

|| ೨೪೬ ||

ಶ್ರೀರಾಮನ ನುಡಿ

ರಾಮನು ನುಡಿದನು ಆಗಲೆ ಅವನಿಗೆ
ನಂಬುವೆ ನಿನ್ನಯ ಮಾತನು ಎಲ್ಲವ
ಕೇಳಿದೆ ರಕ್ಕಸವೀರರ ಸಾಹಸ
ಕೊಲ್ಲುತ ಎಲ್ಲರ ಪಟ್ಟವ ಕಟ್ಟುತ

|| ೨೪೭ ||

ನಿನ್ನನು ಮಾಡುವೆ ಲಂಕೆಗೆ ಅಧಿಪತಿ
ನಿಜವಿದು ನಿಶ್ಚಿತ ಸಂಶಯ ಬೇಡಾ
ರಾವಣ ಹೊಕ್ಕರೂ ಪಾತಾಳವನೂ
ಅಲ್ಲದೆ ಸೇರಲಿ ರಸಾತಳವನೂ

|| ೨೪೮ ||

ಹೋಗಲಿ ಬೇಡಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಮೊರೆಯನು
ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡೆನು ಜೀವದ ಸಹಿತದಿ
ರಾವಣ ಅಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳು ಬಂಧುವ
ಕೊಲ್ಲದೆ ಎಂದೂ ಮರಳುವದಿಲ್ಲಾ

|| ೨೪೯ ||

ಎನ್ನಯ ಮೂವರು ಅನುಜರ ಆಣೆಯು
ಆಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪುವದಿಲ್ಲಾ
ನಂತರ ನಮಿಸುತ ವಿಭೀಷಣನೆಂದ
ರಾಮನೆ ಲಂಕೆಯ ಯುದ್ಧದಿ ನಾನೂ

|| ೨೫೦ ||

ಸಾಧ್ಯವು ಇದ್ದುದು ಎಲ್ಲವ ಮಾಡುವೆ
ಎನ್ನಯ ಶಕ್ತಿಯು ನಿನಗೇ ಮೀಸಲು
ನಿನ್ನಯ ಸೇನೆಯ ಪಡೆಯಲಿ ಸೇರುತ
ಯುದ್ಧವ ಮಾಡುವೆ ನಿಮ್ಮಯ ಜೊತೆಗೇ

|| ೨೫೧ ||

ವಿಭೀಷಣನು ಲಂಕೆಯ ರಾಜನೆಂದು ಘೋಷಣೆ

ರಾಮನು ಅಪ್ಪಿದ ಸುಪ್ರೀತನಾಗಿ
ಕೂಡಲೆ ಕರೆದನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು
ಜಲವನು ತರುತಲಿ ಸಾಗರದಿಂದಲಿ
ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡು ರಕ್ಕಸರಾಜಗೆ

|| ೨೫೨ ||

ಈಗಲೆ ಘೋಷಿಸು ವಿಭೀಷಣನನ್ನು
ರಕ್ಕಸರಾಜನು ಇರುವನು ಎಂದು
ಅಂತೆಯೆ ಮಾಡುತ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಾಗಲೆ
ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ ರಕ್ಕಸರಾಜನ

|| ೨೫೩ ||

ನಂತರ ಹನುಮನು ಸುಗ್ರೀವನು ಸಹ
ಕಾಣುತ್ತ ರಕ್ಕಸರಾಜನ ಆಗಲೆ
ಕೇಳಿದರವನಿಗೆ ಸಾಗರ ದಾಟುವ
ಮಾರ್ಗವು ಯೋಗ್ಯವು ಯಾವುದು ಎಂದು || ೨೫೪ ||

ಸಮುದ್ರ ದಾಟಲು ವಿಭೀಷಣನ ಸಲಹೆ

ಉತ್ತರವಿತ್ತನು ವಿಭೀಷಣನಿಂತು
ಸಗರನ ದೆಯೆಯಿಂ ಸಾಗರವಾಗಿದೆ
ರಾಘವನಿರುವನು ಸಗರನ ವಂಶಜ
ಋಣವನು ತೀರಿಸಲಿದುವೆ ಸಮಯವು || ೨೫೫ ||

ರಾಮನು ಈಗಲೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೈಯಲಿ
ಕೇಳಲಿ ಸಮುದ್ರರಾಜಗೆ ರಾಮನು
ಸಾಗರ ಮಧ್ಯದಿ ಮಾರ್ಗವ ತೋರಲು
ಲಂಕೆಗೆ ಹೋಗಲು ಕಪಿಗಳ ಸಹಿತದಿ || ೨೫೬ ||

ಸಾಗರ ಒಪ್ಪುವ ಋಣವನು ನೆನೆದು
ಎನ್ನಲು ಹೊರಟರು ರಾಮನ ಕಡೆಗೆ
ತಿಳಿಸಿದರವನಿಗೆ ವಿಭೀಷಣ ಸಲಹೆ
ರಾಮನು ಕೂಡಲೆ ಒಪ್ಪುತ್ತ ಅಂದನು || ೨೫೭ ||

ಸಲಹೆಯು ಯುಕ್ತವು ಒಪ್ಪಿತು ಎನಗೂ
ಆದರು ಕೇಳುವೆ ಹೇಳಿರಿ ಯೋಚಿಸಿ
ಸುಗ್ರೀವನಿಹನು ರಾಜನೀತಿಜ್ಞ
ಹನುಮನು ಇರುವನು ಚತುರನು ಮಂತ್ರಿಯು || ೨೫೮ ||

ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳಿರಿ ಇಬ್ಬರು ಎನಗೆ
ಮಾಡುವೆ ಅಂತೆಯೆ ನಿಶ್ಚಿತ ತಿಳಿಯಿರಿ
ಇಬ್ಬರು ಅಲ್ಲದೆ ಲಕ್ಷಣ ಕೂಡಾ
ವಿಭೀಷಣ ಸಲಹೆ ಯೋಗ್ಯವು ಎಂದರು

|| ೨೫ ||

ರಾಮನು ಮಲಗಿದ ದರ್ಭೆಯ ಹರಡುತ
ಸಾಗರ ತೀರದಿ ಎಲ್ಲರ ಎದುರಲಿ
ಸಮುದ್ರರಾಜನ ನೆನಸುತ ಮನದಲಿ
ಲಂಕೆಗೆ ಹೋಗಲು ದಾರಿಯ ಕೋರಿ

|| ೨೬ ||

ರಾವಣನ ತಂತ್ರ

ಸಾಗರ ತೀರದಿ ಕಪಿಗಳ ಸಾಗರ
ನೋಡುತ ಶಾರ್ದೂಲ ರಕ್ಷಸನಾಗ
ಬಂದನು ಲಂಕೆಗೆ ರಾವಣನೆದುರಿಗೆ
ಉಸುರಿದ ರಾಮನ ಸೇನೆಯು ಬಂದುದು

|| ೨೭ ||

ಸಾಮದಾನದಿಂ ಭೇದದಿ ಇಲ್ಲವೆ
ವೈರಿಯ ಸೇನೆಯ ತಡೆಯುವದೊಳಿತು
ಯೋಚಿಸಿ ರಾವಣ ಕರೆದನು ಶುಕನನು
ಅಂದನು ಅವನಿಗೆ ಕೇಳೈ ನೀನು

|| ೨೮ ||

ಕುಟಲ ತಂತ್ರದಲಿ ಬಲ್ಲಿದ ನೀನು
ಈಗಲೆ ಹೋಗುತ ಸುಗ್ರೀವನೆಡೆಗೆ
ಹೇಳಿ ಮಾತನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಅವನಿಗೆ
ವಾನರರಾಜನೆ ನೀನಿಹೆ ಶೂರನು

|| ೨೯ ||

ಋಕ್ಷರಜಸ್ಸಿನ ಪುತ್ರನು ನೀನಿಹೆ
ರಾಮಗೆ ಯುದ್ಧದಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತಿಹೆ
ನಿನ್ನಯ ಕಪಿಗಳು ಸಾಗರ ದಾಟಲು
ಸಾಧ್ಯವೆ ಆಗದು ಹೋಗಿಲೊ ಮರಳುತ

|| ೨೬೪ ||

ಸಂದೇಹ ಸಹಿತ ಹೊರಟನು ಶುಕನು
ಪಕ್ಷಿಯ ವೇಷವ ಧರಿಸುತ ಹಾರಿದ
ಆಗಸದಿಂದಲೆ ಸುದ್ದಿಯ ತಿಳಿಸಿದ
ಕಪಿಗಳು ಹಿಡಿಯುತ ಕುಕ್ಕಿದರವನನು

|| ೨೬೫ ||

ಕಿರುಚಿದನಾಗಲೆ ದೂತನು ಇರುವೆನು
ಬಂದಿಹೆ ಕೇವಲ ಸಂದೇಶ ನೀಡಲು
ಎನ್ನನು ಕೊಲ್ಲುವ ನೀತಿಯು ಸಲ್ಲದು
ರಾಮನು ನೀತಿಯ ಪುರುಷನು ಕೇಳಿಹೆ

|| ೨೬೬ ||

ಕೂಡಲೆ ರಾಮನು ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ
ಅಂದನು ಕಪಿಗಳೆ ಹಿಂಸಿಸಬೇಡಿರಿ
ಬಿಟ್ಟರು ಅವನನು ಅಪ್ಪಣೆ ಪಾಲಿಸಿ
ಹಾರುತ ಗಗನದಿ ಮೇಲಕೆ ಅಂದನು

|| ೨೬೭ ||

ವಾನರ ರಾಜನೆ ಉತ್ತರವೇನದು
ತಿಳಿಸಲು ರಾವಣ ರಾಜಗೆ ನಾನು
ಎನ್ನಲು ಅಂದನು ಸುಗ್ರೀವನಾಗ
ದೂತನೆ ತಿಳಿಸೈ ರಾವಣ ರಾಜಗೆ

|| ೨೬೮ ||

ಸುಗ್ರೀವನ ಉತ್ತರ

ರಾಕ್ಷಣ ಎನ್ನಯ ಮಿತ್ರನು ಅಲ್ಲಾ
ಯಾವುದೆ ದಯಕೂ ಪಾತ್ರನು ಅಲ್ಲಾ
ಉಪಕಾರವಂತೂ ಮಾಡಿಯೆ ಇಲ್ಲಾ
ಪ್ರೀತಿಯು ಅಂತೂ ಇಲ್ಲವೆ ಇಲ್ಲಾ || ೨೬೯ ||

ರಾಮನ ವೈರಿಯು ನನಗೂ ವೈರಿಯು
ಕೊಲ್ಲುವೆ ಅವನನು ಮಕ್ಕಳ ಸಹಿತದಿ
ಮುತ್ತುವೆ ಲಂಕಾನಗರವ ಶೀಘ್ರದಿ
ಸುಡುತಲಿ ನಗರವ ಬೂದಿಯ ಮಾಡುವೆ || ೨೭೦ ||

ರಾಮನ ಹೊಡೆತಕೆ ತಡೆಯನು ರಾವಣ
ಎಲ್ಲೆ ಹೋದರು ಉಳಿಯನು ಆತನು
ರಾಮನ ಬಾಣಕೆ ಆಗುವ ಬಲಿಯು
ಜಟಾಯು ಮದುಕನ ಕೊಂದುದು ಶೌರ್ಯವೆ || ೨೭೧ ||

ರಾಮನು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಇಲ್ಲದ ಸಮಯದಿ
ಸೀತೆಯ ಕದ್ದುದು ಹೇಡಿಯ ರೀತಿಯು
ತಿಳಿಸಲೊ ಅವನಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಕೊನೆಯು
ಆಗಲೆ ಅಂದನು ವಾಲಿಯ ಕುವರನು || ೨೭೨ ||

ಅಂಗದನ ವಿಚಾರ

ರಾಜನೆ ಈತನು ದೂತನೆ ಅಲ್ಲಾ
ಗಗನದಿ ನಿಲ್ಲತ ಸೇನೆಯ ನೋಡುವ
ರೀತಿಯ ಕಂಡರೆ ಚಾರನು ಇರುವನು
ಬಂಧನ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯನು ಅಲ್ಲವೆ || ೨೭೩ ||

ಅಂತೆಯೆ ಆಯಿತು ಸುಗ್ರೀವನಾಜ್ಞೆ
ಹಿಡಿಯುತ ಅವನನು ಕಟ್ಟಿದರೆಲ್ಲರು
ಆದರೂ ರಾಮನು ಅಂದನು ಅವರಿಗೆ
ಹೋಗಲಿ ಜಾರನು ಇದ್ದರೂ ಬಿಡಿರಿ

|| ೨೭೪ ||

ಶ್ರೀರಾಮನಿಂದ ಸಮುದ್ರರಾಜನಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ
ರಾಮನು ಮಲಗಿದ ದರ್ಭೆಯ ಹರಡಿಸಿ
ಕೈಗಳ ಮುಗಿಯುತ ಪೂರ್ವಕೆ ಅವನು
ಮಲಗಿದ ಕೈಗಳ ದಿಂಬನು ಮಾಡುತ
ಮನದಲಿ ನೆನೆಯುತ ಸಾಗರರಾಜನ

|| ೨೭೫ ||

ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿಹೆ ಸಾಗರ ದಾಡಲು
ಇಲ್ಲವೆ ಅಂದನು ಮಡಿಯುವೆ ಹೀಗೆಯೆ
ಒಂದೇ ಚಿತ್ತದಿ ಶರತಲ್ಪದಲೆಯೆ
ಕಳೆದನು ರಾಮನು ಮೂರು ರಾತ್ರಿಗಳ

|| ೨೭೬ ||

ಶ್ರೀರಾಮನ ಕೋಪ

ಬಂದಿತು ಕೋಪವು ರಾಮನಿಗಾಗಲೆ
ಕಣ್ಣುಗಳಾದವು ಕೆಂಡದ ಕಿಡಿಗಳು
ಲಕ್ಷ್ಮಣ ನೋಡೈ ಸಾಗರ ಸೊಕ್ಕನು
ಶಾಂತಿಯು ತಾಳೈಯು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತೂ

|| ೨೭೭ ||

ನೀತಿಯ ರೀತಿಯು ನಡೆಯುವು ಇಲ್ಲಿ
ವಿಚಾರ ಹೀನರು ತಿಳಿಯುವರಿವುಗಳ
ಕೈಯಲಿ ಆಗದ ಹೇಡಿಯು ಲಕ್ಷ್ಮಣ
ಉದ್ದತ ದಂಡದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವೆ

|| ೨೭೮ ||

ರಾಜಗಿ ಮಣಿಯುವ ಜಗವನು ಕಾಣುವೆ
ಸಾವೋಪಾಯದಿ ಖ್ಯಾತಿಯು ಬಾರದು
ಹೆಸರೂ ದೊರಕದು ಜಯವೂ ಲಭಿಸದು
ಈಗಲೆ ನೋಡೈ ಎನ್ನಯ ಶಕ್ತಿಯ

|| ೨೭೯ ||

ಸಾಗರ ಒಣಗಿಸಿ ಜಲವನು ಶೋಷಿಸಿ
ಜಲಚರವೆಲ್ಲವ ಕೊಲ್ಲುವೆ ಈಗಲೆ
ವಾನರ ಸೇನೆಯು ನಡೆಯುತ ಹೋಗಲಿ
ಕೊಡು ನೀ ಬಿಲ್ಲನು ಬಾಣದ ಸಹಿತದಿ

|| ೨೮೦ ||

ಎನ್ನುತ ಬಿಟ್ಟನು ಉಗ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನು
ಉರಿಯುವ ಶರಗಳು ಜಲದಲಿ ನುಗ್ಗಲು
ಉಕ್ಕಿತು ಸಾಗರ ಭೀಕರ ರೂಪದಿ
ಚೆಮ್ಮಿದನೆಷ್ಟೋ ಜಲಚರ ಮೇಲಕೆ

|| ೨೮೧ ||

ಬಿರ್ರನೆ ಬೀಸಿತು ಬಿರುಸಿನ ಗಾಳಿಯು
ತೆರೆಗಳು ಎದ್ದವು ಜುಕ್ಕೆಯ ಕುಕ್ಕಲು
ಶಂಖಗಳೆಷ್ಟೋ ಹಾರುತ ಮೇಲಕೆ
ಬಿದ್ದವು ಗಗನದ ಜುಕ್ಕೆಗಳಂತೆಯೆ

|| ೨೮೨ ||

ಸಾಗರ ಕದಡಿತು ಬಾಣವು ಉರಿಯಿತು
ಹೊಗೆಯದು ಸುತ್ತಿತು ಕತ್ತಲೆಯಾಯಿತು
ರಾಮನ ರೊಪವು ಏರುತಲಿದ್ದಿತು
ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಬರುತಲಿ ತಡೆದನು ಅಣ್ಣನ

|| ೨೮೩ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಂದ ತಡೆ

ಅಣ್ಣನೆ ಕೋಪವು ಸಲ್ಲದು ಈ ಪರಿ
ಜ್ಞಾನಿಯು ಇರುತ್ತಿಹೆ ಕೋಪವು ಏತಕೆ
ಶಾಂತನು ಆಗುತ್ತ ಚಿಂತಿಸು ಮನದಲಿ
ರಾಮನು ಅಂದನು ಸಮುದ್ರರಾಜಗೆ || ೨೮೪ ||

ಒಣಗಿಸಿ ಬಿಡುವೆನು ಈಗಲೆ ನಿನ್ನನು
ಬುದ್ಧಿಯು ಹೋಯಿತೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು
ಆಗಲಿ ಸೊಕ್ಕನು ಮುರಿಯುವೆ ಈಗಲೆ
ಎನ್ನುತ ತೆಗೆದನು ಬಾಣವ ಹೊರಗೆ || ೨೮೫ ||

ಮಂತ್ರಿಸಿ ಅದಕೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವನ್ನು
ಹೂಡುತ್ತ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಎಳೆದನು ತಂತಿಯು
ಆಗಲೆ ಸಾಗರರಾಜನು ಎದ್ದನು
ನೀರಿನ ಮಧ್ಯದಿ ಸತಿಯಳ ಸಹಿತದಿ || ೨೮೬ ||

ಸಮುದ್ರಂಜನ ಬೇಡಿಕೆ

ರಾಮನ ಹತ್ತಿರ ಬರುತಲಿ ಆತನು
ಕೈಗಳ ಜೋಡಿಸಿ ಅಂದನು ರಾಮಗೆ
ರಾಘವ ಈಗಲೆ ಶಾಂತನು ಆಗು
ಜಗದಲಿ ಇರುವವು ಪಂಚಭೂತಗಳು || ೨೮೭ ||

ನೆಲ ಜಲ ಅಗ್ನಿಯು ವಾಯು ಆಕಾಶ
ಶಾಶ್ವತ ಸ್ವಭಾವ ಇರುವವು ಅವಕೆ
ಅಂತೆಯೆ ಜಲವಿಹ ನಾನೂ ಅಸಾಧ್ಯ
ಇರುವೆನು ಕೂಡಾ ಅಗಾಧ ರೂಪದಿ || ೨೮೮ ||

ಅಗಾಧರೂಪವೆ ಎನ್ನಯ ರೂಪವು
ಬಿಡುವದು ಅಗದು ಎಂದಿಗು ನನಗೆ
ಆದರೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ನಿನಗೆ
ಸಾಧ್ಯವು ಇರುವದು ಹೇಳುವೆ ಕೇಳೈ

|| ೨೮೯ ||

ಸಾಗರ ಜಂತುವು ಯಾವುದು ನಿನ್ನಯ
ಕಪಿಗಳ ತಂಟೆಗೆ ಬಾರದೆ ಇರುವವು
ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವದಾದರೆ ನಾನು
ತೇಲಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಭಾರವ ಹೊರುವೆನು

|| ೨೯೦ ||

ರಾಮನು ನುಡಿದನು ಸಾಗರರಾಜನೆ
ಹೂಡಿದೆ ಆಗಲೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವನು
ವಿಫಲವು ಅಗದು ಹೂಡಿದೆ ಅಸ್ತ್ರವು
ಗುರಿಯನು ತೋರಿಸು ಬಿಡುವೆನು ಇದನು

|| ೨೯೧ ||

ರಾಘವ ಇಲ್ಲಿಯೆ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ
ಪ್ರದೇಶವಿರುವದು ದ್ರುಮಕುಲ್ಮನೆಂಬ
ಪುಣ್ಯದ ದೇಶವು ಇದ್ದ ರು ಕೂಡಾ
ವಿಕಟಾಕೃತಿಗಳು ಉಗ್ರಕರ್ಮಿಗಳು

|| ೨೯೨ ||

ದಸ್ಯುಗಳಿರುವರು ಪಾಪಾಚರಣದಿ
ಬಾಣವ ಬಿಡುತಲಿ ತೊಲಗಿಸು ಅವರನು
ರಾಮನು ಬಿಟ್ಟನು ಉರಿಯುವ ಬಾಣವ
ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲವು ಸುಡುತಲಿ ಆಯಿತು

|| ೨೯೩ ||

ಉಸುಕಿನ ಭೂಮಿಯು ಜಿರಿಯಿತು ನೆಲವೂ
ಬಿರುಕಿನ ಒಳಗಡೆ ಚಿಮ್ಮಿತು ಜಲವೂ
ನೋಡುತ ಈ ಪರಿ ಸಾಗರ ರಾಜನು
ಅಂದನು ರಾಮನೆ ಇರುವನು ಒಬ್ಬನು

|| ೨೯೪ ||

ನಿನ್ನಯ ಸೇನೆಯ ವೀರನು ಆತನು
ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸುತ ನಳನಾಮಾಂಕಿತ
ವರವನು ಪಡೆದಿಹ ತಂದೆಯ ಕಡೆಯಿಂ
ತಿಲ್ಪವಿದ್ಯೆಯಲಿ ತಂದೆಗೆ ಸರಿಸಮ

|| ೨೯೫ ||

ಆಗಲೆ ಎದ್ದನು ನಳವರ ಸೈನ್ಯದಿ
ಬರುತಲಿ ಮುಂದಕೆ ಮುಣಿದನು ರಾಮಗೆ
ನಿಜವಿದು ಇರುವೆನು ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸುತ
ನೆನೆಸಿಗೆ ಬರುತಿದೆ ಎಲ್ಲವು ಈಗಲೆ

|| ೨೯೬ ||

ಸೇತುಬಂಧನ

ಹಿಂದಕೆ ಮುಂದರ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೆ
ತಂದೆಯು ಕೊಟ್ಟಿಹ ತಾಯಿಗೆ ವರವನು
ತನ್ನಯ ಶಕ್ತಿಯು ನನ್ನಲಿ ಬರಲಿಕೆ
ಇರುವೆನು ಅವನಿಗೆ ಔರಸಪುತ್ರನು

|| ೨೯೭ ||

ಸಾಗರ ಮೇಲಕೆ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಲು
ಬಲ್ಲೆನು ನಿಜಕೂ ಎನ್ನಲು ಕಪಿಗಳು
ತಂದರು ಬಂಡೆಗಳಲ್ಲದೆ ಗಿಡಗಳ
ಬೆಟ್ಟದ ಶಿಖರವ ತಂದರು ಕೆಲವರು

|| ೨೯೮ ||

ತುಂಬುತ ನಡೆದರು ಸಾಗರ ತಳವನು
ಅಗಲದಿ ಇದ್ದಿತು ಹತ್ತು ಯೋಜನವು
ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಿತು ನೂರು ಯೋಜನವು
ಮುಗಿಯಿತು ಸೇತುವೆ ಐದು ದಿನಗಳಲಿ

|| ೨೯೯ ||

ಸೇತುವೆ ತಟ್ಟಿತು ಲಂಕೆಯ ದಡದಲಿ
ಸುವೇಲ ಪರ್ವತ ಬುಡವನು ಮುಟ್ಟಿತು
ಕಂಡಿತು ಸೇತುವೆ ಸಾಗರ ತಲೆಯಲಿ
ಬೈತಲೆಯಂತೆಯೆ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋದುದು

|| ೩೦೦ ||

ವಿಭೀಷಣನಾಗ ಗದೆಯನು ಹಿಡಿಯುತ
ನಿಂತನು ಸೇತುವೆ ದಕ್ಷಿಣ ತುದಿಗೆ
ರಕ್ಕಸರಿಂದಲಿ ಸೇತುವೆ ರಕ್ಷಣೆ
ಮಾಡಲು ನಿಂತನು ಒಬ್ಬನೆ ಅಲ್ಲಿಯೆ

|| ೩೦೧ ||

ಹೊರಟಿತು ವಾನರ ಸೈನ್ಯವು ಭರದಲಿ
ಕೆಲವರು ಹೊರಟರು ಈಜುತ ನೀರಲಿ
ಕೆಲವರು ಹಾರುತ ಗಗನದಿ ಮೇಲಕೆ
ವಾನರಸಾಗರ ತಲುಪಿತು ಲಂಕೆಯ

|| ೩೦೨ ||

ನೇಯ ಸಿದ್ಧತೆ

ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಈಗಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸು ಸೇನೆಯ
ವ್ಯೂಹಾಕಾರದಿ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿಯೆ
ಹೊರಡುವೆ ನಾನೇ ಎದುರಿಗೆ ಮುಂದೆಯೆ
ವಿಭಜಿಸು ಸೇನೆಯ ಘಟಕಗಳ ಮಾಡು

|| ೩೦೩ ||

ಅಂಗದ ನೀಲರು ಮುಂದೆಯೆ ನಿಲ್ಲಲಿ
 ಋಷಭನು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಿ ಇರಲಿ
 ಎಡದಲಿ ಬರುವನು ಗಂಧಮಾದನನು
 ಜಾಂಬವ ಸುಷೇಣ ವೇಗದರ್ಶಿಯೂ

|| ೩೦೪ ||

ವ್ಯೂಹದ ಮಧ್ಯದ ಭಾಗದಿ ಇರಲಿ
 ಸೇನೆಯ ರಕ್ಷಣೆ ಭಾರವ ಹೊರುತಲಿ
 ಸುಗ್ರೀವನಿರಲಿ ಸೇನೆಯ ಹಿಂದೆಡೆ
 ಹಿಂದಿನ ಭಾಗದ ರಕ್ಷಣೆ ನೋಡಲಿ

|| ೩೦೫ ||

ನೆಂತರ ಗಾಮನು ಅಂದನು ಕೇಳೈ
 ಸುಗ್ರೀವ ವರನೇ ಆಯಿತು ವ್ಯೂಹವು
 ನಿಮ್ಮಯ ಕೈಯಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹ ಶುಕನನು
 ಈಗಲೆ ಬಿಡು ನೀ ಹೋಗಲಿ ಆತನು

|| ೩೦೬ ||

ಶುಕನು ರಾಮನ ಸೇನೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾವಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು

ಹೋಗುತ ಆತನು ರಾವಣನೆದುರಿಗೆ
 ಹೇಳಿದ ತನ್ನಯ ಪರಿಯನು ಎಲ್ಲವ
 ರಾಮನ ಸೇನೆಯು ಸಾಗರ ದಾಟಿದೆ
 ಯುದ್ಧ ಕೆ ವ್ಯೂಹದ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿದೆ

|| ೩೦೭ ||

ಸೀತೆಯ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಯುದ್ಧವ ತಪ್ಪಿಸು
 ಇಲ್ಲವೆ ಯುದ್ಧದಿ ಅವರನು ಶಿಕ್ಷಿಸು
 ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡುವ ಕಾಲವು ಮೀರಿದೆ
 ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ಗುಡುಗಿದ ರಾವಣ

|| ೩೦೮ ||

ದೇವದಾನವರು ಗಂಧರ್ವ ಬರಲಿ
ಯಾರೇ ಬಂದರು ಸೀತೆಯ ಒಪ್ಪಿಸೆ
ಮಾನವ ರಾಮನ ಅಂಜಿಕೆ ಎತಕೆ
ಮಾಡುವೆನವನನು ಧೂಳಿಯ ಪಟವನು

|| ೩೦೯ ||

ರಾಮನ ಸೇನೆಯ ಬಲಾಬಲ ತಿಳಿಯಲು ಶುಕಸಾರಣರು

ನಂತರ ಕರೆದನು ಶುಕಸಾರಣರನು
ಸಚಿವರು ಇಬ್ಬರು ಧೂರ್ತರು ನಿಜಕೂ
ಕೇಳಿರಿ ಸಚಿವರೆ ರಾಮನ ಸೇನೆಯು
ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿತು ಬಂದಿದೆಯಂತೆ

|| ೩೧೦ ||

ನಿಜಕೂ ಅದ್ಭುತ ಕೆಲಸವೇ ಇದುವೆ
ಶಕ್ಯತೆ ಈ ಪು ನಂಬಿರಲಿಲ್ಲಾ
ವಾನರ ಸೇನೆಯು ಸಂಖ್ಯೆಯು ಎಷ್ಟಿದೆ
ಬಲವದು ಎಷ್ಟಿದೆ ನಾಯಕರಾರು

|| ೩೧೧ ||

ಎಲ್ಲವ ತಿಳಿಯುತ ತಿಳಿಸಿರಿ ಎಲ್ಲವ
ರಾಮ ಸುಗ್ರೀವ ಮೆಚ್ಚಿದ ಸಚಿವರು
ಯಾರಿಹರೆಂಬುದ ತಿಳಿಯಿರಿ ಮೊದಲು
ಯುದ್ಧದಿ ನುಗ್ಗುವ ಧೀರರು ಯಾರು

|| ೩೧೨ ||

ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿದ ರೀತಿಯ ತಿಳಿಯಿರಿ
ಸೇನೆಯ ಸಿದ್ಧತೆಯೆಲ್ಲವ ಅರಿಯಿರಿ
ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರಾಮರ ಶಕ್ತಿಯ ಅಸ್ತ್ರವ
ಎಲ್ಲವ ಅರಿಯುತ ವಿವರಿಸಿರೆನಗೆ

|| ೩೧೩ ||

ವಾನರ ಸೈನ್ಯಕೆ ಅಧಿಪತಿ ಯಾರು
ಹೇಳಿದ ವಿವರವ ಎಲ್ಲವ ತಿಳಿಯುತ
ಕೂಡಲೆ ಬನ್ನಿರಿ ಸಮಯವ ಕಳೆಯದೆ
ಎನ್ನಲು ಇಬ್ಬರು ಹೊರಟರು ಆಗಲೆ

|| ೩೧೪ ||

ಕಪಿವೇಷದಲ್ಲಿ ಶುಕಸಾರಣರು

ಧರಿಸುತ ಕಪಿಗಳ ವೇಷವ ಅವರು
ಹೊಕ್ಕರು ವಾನರ ಸೇನೆಯ ಮಧ್ಯದಿ
ಅಸಂಖ್ಯ ಕಪಿಗಳ ಸೇನೆಯ ನೋಡುತ
ಲೆಕ್ಕವ ಮಾಡಲು ಆಗದು ಅವರಿಗೆ

|| ೩೧೫ ||

ವಾನರ ಸೇನೆಯು ಬಂದಿದೆ ಎಷ್ಟೋ
ತುಂಬಿವೆ ಗಿರಿವನ ಕೊಳ್ಳಗಳೆಲ್ಲಾ
ಸಾಗರ ದಾಟಿದ ಸೇನೆಯು ಎಷ್ಟೋ
ದಾಟುತ ಸೇತುವೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಎಷ್ಟೋ

|| ೩೧೬ ||

ವಿಭೀಷಣನು ಶುಕಸಾರಣರನ್ನು ಹಿಡಿದುದು

ಸರದಿಗೆ ಕಾದಿಹ ಸಾಗರದಾಚೆಗೆ
ಸೇನೆಯ ಉಪಯುಕ್ತ ನುಲಕದು ಇವರಿಗೆ
ವಿಭೀಷಣನಾಗ ನೋಡಿದ ಇವರನು
ಮಾಯಾ ಕಪಿಗಳು ಬಂಧಿಸಿ ಎಂದನು

|| ೩೧೭ ||

ಒಯ್ದನು ಅವರನು ರಾಮನ ಎದುರಿಗೆ
ನೋಡೈ ರಾಮನೆ ಲಂಕೆಯ ಸಚಿವರು
ಶುಕನೂ ಸಾರಣ ಎಂಬುವ ಇಬ್ಬರು
ಬಂದಿಹರಲ್ಲಿಗೆ ಗುಟ್ಟು ನು ಅರಿಯಲು

|| ೩೧೮ ||

ರಾಮನು ನಗುತಲಿ ನೋಡಿದ ಅವರನು
ಇಬ್ಬರು ಅಂದರು ನಡುಗುತ ಆಗಲೆ
ರಾಜನ ಆಜ್ಞೆಯ ಪಾಲನೆಗಾಗಿಯೆ
ಬಂದೆವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಲವನು ತಿಳಿಯಲು

|| ೩೧೯ ||

ಶುಕಸಾರಣರಿಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನು ಹೇಳಿದುದು

ರಾಮನು ಅಂದನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವು
ನೋಡುವದಾಯಿತೆ ಸೇನೆಯ ಎಲ್ಲವ
ನೋಡಿದಿರಾದರೆ ಹೋಗಲೂ ಬಹುದು
ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನೋಡಿರಿ ಇನ್ನೂ

|| ೩೨೦ ||

ವಿಭೀಷಣ ದೊರೆಯೆ ತೋರುವ ಎಲ್ಲವ
ಜೀವದ ಹೆದರಿಕೆ ತೋರೆಯಿರಿ ನಿಜಕೂ
ಆಯುಧ ಹೀನರ ದೂತರ ಎಂದೂ
ಕೊಲ್ಲೆನು ತಿಳಿದಿರಿ ಯುಕ್ತವು ಅಲ್ಲಾ

|| ೩೨೧ ||

ಹೇಳಿರಿ ನಿಮ್ಮಯ ರಾವಣ ರಾಜಗೆ
ಶಕ್ತಿಯ ಸೊಕ್ಕಿನ ಮದದಲಿ ಯಾವನು
ಸೀತೆಯ ಕದಿಯುತ ತಂದಿಹ ಅವನಿಗೆ
ತೋರಿಸ ಹೇಳಿರಿ ತನ್ನಯ ಶಕ್ತಿಯ

|| ೩೨೨ ||

ತನ್ನಯ ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲರ ತರಲಿ
ಯುದ್ಧದಿ ನೋಡಲಿ ಎನ್ನಯ ಬಲವನು
ನಾಳಿನ ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯದಿ ಮುತ್ತುವೆ
ಲಂಕೆಯ ಕೋಟೆಯ ಓಡೆಯುವೆ ನಾಳೆಗೆ

|| ೩೨೩ ||

ಬಂದಿಹರಿಬ್ಬರು ಹೇಳುವಿರೀಪರಿ
ಯುದ್ಧದಿ ಎನ್ನನು ಗೆಲ್ಲುವರಾರದು
ನಿಮ್ಮಯ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲವು
ನೋಡುವೆ ನಾನೇ ಸೇನೆಯ ಎನ್ನುತ || ೩೩೪ ||

ಹತ್ತಿದ ಉನ್ನತ ಸೌಧದ ಮೇಲಕೆ
ಜೊತೆಗೇ ಹೊರಟರು ಶುಕಸಾರಣರೂ
ಕಂಡನು ರಾವಣ ಕಪಿಗಳ ಸೇನೆಯ
ತುಂಬಿದೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಲಂಕೆಯ ಹೊರಗಡೆ || ೩೩೫ ||

ಸಾರಣ ಹೇಳೈ ಈಗಲೆ ನೀನು
ವಾನರ ಸೇನೆಯ ಶೂರರು ಯಾರು
ನುಗುವ ಧೀರರ ತೋರಿಸು ಅವರಲಿ
ವಾನರ ರಾಜಗೆ ಸಲಹೆಯು ಯಾರದು || ೩೩೬ ||

ಸಾರಣನು ರಾವಣನಿಗೆ ವಾನರ ವೀರರನ್ನು ತೋರಿಸುವದು

ಸೈನ್ಯದ ಭಾಗದ ಅಧಿಪತಿಗಳಾರು
ತಿಳಿದುದು ಎಲ್ಲವ ವಿವರದಿ ಹೇಳು
ಸಾರಣನೆಂದನು ನೋಡೈ ರಾಜನೆ
ಅಲ್ಲಿಯೆ ಕಾಣುವ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುವ || ೩೩೭ ||

ಲಂಕೆಯ ನೋಡುವ ಸೇನೆಯ ಅಧಿಪತಿ
ಹೆಸರಿದೆ ಅವನಿಗೆ ನೀಲನು ಎನ್ನುತ
ಆ ಕಡೆ ನಿಂತಿಹ ಬಾಲವ ಎತ್ತಿಹ
ಕೈಗಳ ಎತ್ತುತ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುವ || ೩೩೮ ||

ಉನ್ನತ ಕಾಯನು ಸುವರ್ಣ ವರ್ಣನು
ಇವನೇ ಇರುವನು ವಾಲಿಯ ಕುವರನು
ಹೆಸರಿದೆ ಅವನಿಗೆ ಅಂಗದನೆನ್ನತ
ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆಗವನೆ ಯುವರಾಜನೀಗ

|| ೩೩ ||

ಹಿಂದಕೆ ಹನುಮನು ಬಂದುದು ನೆನಪಿದೆ
ಅವನನು ಕಳಿಸಲು ಇವನೇ ಕಾರಣ
ವಾಲಿಯ ಕುವರನು ತಂದೆಗೆ ಸಮಬಲ
ಬಂಧುರ ದೇಹಿಯು ಅತಿಬಲ ವೀರನು

|| ೩೪ ||

ಆ ಕಡೆ ಕಾಣುವ ವೀರನು ನಳನು
ಅವನೇ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿದ ತಿಲ್ಪಿಯು
ಸುತ್ತಲು ಕಾಣುವ ಭೀಕರ ಕಪಿಗಳು
ಉಗ್ರರು ಅಲ್ಲದೆ ಚಂಡಪರಾಕ್ರಮಿ

|| ೩೫ ||

ಮುಂದಕೆ ಕಾಣುವ ವೀರನು ಒಬ್ಬನು
ವರ್ಣವು ಇರುವದು ಬೆಳ್ಳಿಯ ತೆರದಲಿ
ಹೆಸರಿದೆ ಅವನಿಗೆ ಶ್ವೇತನು ಎಂದು
ಚಪಲ ಸ್ವಭಾವದ ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮಿ

|| ೩೬ ||

ನೆಂತರ ಕಾಣುವ ವೀರನು ಕುಮುದನು
ಗೋಮತಿ ತೀರದ ಪರ್ವತ ರಾಜ್ಯವ
ಅಳುತ ಬಂದಿಹ ಸೈನ್ಯದ ಸಹಿತದಿ
ಅನೇಕ ಬಣ್ಣದ ಕೂದಲು ಇರುವವು

|| ೩೭ ||

ಘೋರಕೃತ್ಯವ ಮಾಡುವ ಅವನಲಿ
 ದೈನ್ಯದ ಮಾತೇ ಕಾಣದು ತಿಳಿ ನೀ
 ನಂತರ ಕಾಣುವ ವಾನರವೀರನು
 ದೀರ್ಘಕೇಸರನು ಕಪಿಲವರ್ಣನೂ

|| ೩೪೪ ||

ಆಗಿಹ ಆತನೆ ರಂಭನು ಎಂಬರು
 ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದಕೆ ಕಾಣುವ ಕಪಿವರ
 ಶರಭನು ಎನ್ನುವ ಶೂರನು ಇರುವನು
 ತಂದಿಹರಿಬ್ಬರು ತಮ್ಮಯ ಸೈನ್ಯವ

|| ೩೪೫ ||

ನಂತರ ಕಾಣುವ ವೀರನು ಪನಸನು
 ಯುದ್ಧದಿ ಪರಿಣತ ಸಂಗ್ರಾಮಸಿಂಹ
 ಈ ಕಡೆ ಕಾಣುವ ವೀರನು ವಿನತನು
 ಕೊಬ್ಬಿದ ಶೂರನು ಹೆದರನು ಯಾರಿಗು

|| ೩೪೬ ||

ಕೊನೆಯಲಿ ಕಾಣುವ ಗವಯನು ನೋಡಿರಿ
 ಎಲ್ಲರು ಇರುವರು ಕಾಮರೂಪಿಗಳು
 ಕೋಟೆಯ ಕೋಟೆಯ ಸೇನೆಯ ಪಡೆಗಳ
 ಒಡೆಯರು ಅಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧದಿ ಕುಶಲರು

|| ೩೪೭ ||

ರಾಜನೆ ನೋಡೈ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದಕೆ
 ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದಲಿ ಕಾಣುವ ಕೂದಲ
 ಬಿಸಿಲಲಿ ಕಾಣುವನಾತನು ಎಮಗೆ
 ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಹೊಳಪಿನ ತೆರದಲಿ

|| ೩೪೮ ||

ಕರೆವರು ಅವನನು ಹರನು ಎನ್ನುತ
ನಂತರ ಕಾಣುವ ಭಲ್ಲೂಕವರರು
ನೀಲಾಂಜನಗಿರಿ ವಾಸಿಗಳಿರುವರು
ಯುದ್ಧದಿ ಯಮದೂತರೇ ಇರುವರು

|| ೩೪೯ ||

ಬಂದಿಹರಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೀರಿಸಿ
ಅವರಲಿ ಕಾಣುವ ವೀರನು ಧೂಮ್ರನು
ಅವನೇ ಇರುವನು ಭಲ್ಲೂಕರಾಜ
ಅವನ ತಮ್ಮನೂ ಅಸಮಾನ ಶೂರ

|| ೩೫೦ ||

ಅವನೇ ಇರುವನು ಜಾಂಬುವಂತನು
ಅವನೇ ಅವರಿಗೆ ಸೇನೆಯ ಅಧಿಪತಿ
ಅತಿಶಯ ಸಾಹಸಿ ಸೋಲನು ಅರಿಯನು
ದೇವದಾನವರ ಯುದ್ಧದಿ ಆತನು

|| ೩೫೧ ||

ಇಂದ್ರಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ವೀರನು
ಇಂದ್ರನ ಕಡೆಯಿಂ ವರಗಳ ಪಡೆದಿಹ
ಪರ್ವತ ಶಿಖರವ ಕಿತ್ತುತ ಎಸೆಯುವ
ಧೀರರ ಪಡೆಯನು ಹೊಂದಿಹ ಈತನು

|| ೩೫೨ ||

ರಾಕ್ಷಸ ಪಿಶಾಚಿ ಮೀರಿದ ವೀರರು
ಇರುವವು ಈತನ ಕರಡಿಯ ಪಡೆಗಳು
ಆಕಡೆ ಮೇಲಕೆ ಜಿಗಿಯುವ ವಾನರ
ಹೆಸರಿದೆ ಅವನಿಗೆ ದಂಭನು ಎನ್ನುತ

|| ೩೫೩ ||

ಅವನೂ ಇಂದ್ರಗೆ ನೆರವನು ಈಯುವ
ಬದಿಯಲಿ ಕಾಣುವ ಸನ್ನಾದ ವೀರ
ಒಂದೇ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಯೋಜನ ಕ್ರಮಿಸುವ
ನಿಂತರೆ ಮೇಲಕೆ ಯೋಜನ ಏರುವ

|| ೩೫೪ ||

ಇವನೂ ಇಂದಿಗು ಸೋಲನು ಅರಿಯನು
ಆಕಡೆ ಇರುತಿಹ ವಾನರ ಗೊತ್ತೇ
ನಿನ್ನಯ ಅಣ್ಣನ ವನದಲಿ ಇರುತಿಹ
ಕ್ರಥನನು ಎನ್ನುತ ಕರೆವರು ಅವನನು

|| ೩೫೫ ||

ಈಕಡೆ ಕಾಣುವ ಅತಿಬಲ ವೀರನು
ಪ್ರಮಾದಿಯೆಂಬುವ ಸೈನ್ಯಕೆ ಪತಿಯಿಹ
ಉಶೀರ ಬೀಜವು ಎನ್ನುವ ಗಿರಿಯಲಿ
ಅಧಿಪತಿ ಇರುವನು ತನ್ನಯ ಜನರಿಗೆ

|| ೩೫೬ ||

ಕಪ್ಪಿನ ಮೋರೆಯ ಸಿಂಗಳೀಕಗಳು
ನಿಂತಿವೆ ನೋಡೈ ಅತ್ತಲು ದೂರಕೆ
ಅವುಗಳ ಅಧಿಪತಿ ಬಲಯುತ ಗವಾಕ್ಷ
ಮೇರು ಪರ್ವತದ ತಿರುರದಿ ಇರುತಿಹ

|| ೩೫೭ ||

ವಾನರ ವೀರನು ಕೇಸರಿ ಅಲ್ಲಿಹ
ಚಿನ್ನದ ಪರ್ಣದ ಗಿರಿಯಲಿ ಇರುತಿಹ
ಚಿನ್ನದ ಪರ್ಣದ ವಾನರವೀರರ
ಪಡೆಯನು ಪಡೆದಿಹ ಅತಿಶಯ ಶೂರನು

|| ೩೫೮ ||

ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಾಣುವ ವೀರನು ಕತಬಲಿ
ಸಾರಣ ಹೇಳುವ ವಿಷಯವ ಕೇಳುತ್ತ
ರಾವಣ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದನು ಸೇನೆಯ
ನಂತರ ಶುಕನೂ ಅಂದನು ರಾಜನೆ

|| ೩೫೯ ||

ಕಪಿವರರೊಲ್ಲರು ವಾನರ ರಾಜನ
ಬಂಧುಗಳೆಂದೂ ತಿಳಿದಿರು ನೀನು
ದೇವಗಂಧರ್ವ ಅಂಶಜರೊಲ್ಲರು
ಅಲ್ಲದೆ ಇರುವರು ಕಾಮರೂಪಿಗಳು

|| ೩೬೦ ||

ಆಕಡೆ ನೋಡಿರಿ ಇಬ್ಬರು ತರುಣರು
ಮೈಂದ ದ್ವಿವಿದರು ಅಜೇಯ ವೀರರು
ಬ್ರಹ್ಮನ ಕರುಣೆಯ ಫಲದಿಂ ಅವರು
ಅಮೃತ ಕುಡಿದಿಹ ಅಮರರು ಇರುವರು

|| ೩೬೧ ||

ಹನುಮಂತನನ್ನು ತೋರಿಸಿ ವರ್ಣಿಸುವದು

ಆಕಡೆ ಕಾಣುವ ಕೊಬ್ಬಿದ ವೀರನು
ಮದಿಸಿದ ಆನೆಯ ತೆರದಲಿ ಕಾಣುವ
ಕ್ರುದ್ಧನು ಆದರೆ ಕಡಲನೆ ಕಲಕುವ
ಲಂಕೆಯ ಸುಟ್ಟಿಹ ಹನುಮನೆ ಆತನು

|| ೩೬೨ ||

ಸಾಗರ ದಾಟಿದ ಜಿಗಿಯುತ್ತ ಈತನು
ಕಾಮರೂಪಿಯೂ ಅತಿಬಲಯುತನೂ
ಈತನ ವೇಗಕ್ಕೆ ತಡೆಯೇ ಇಲ್ಲವು
ಹುಟ್ಟಿದ ಸಮಯದಿ ಸೂರ್ಯನ ಕಾಣುತ್ತ

|| ೩೬೩ ||

ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗಿಹ ಸಾಹಸಿ ಈತನು
 ಈತನ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲವು
 ಬದಿಯಲಿ ನಿಂತಿಹ ಶಾಮಲ ವರ್ಣದ
 ಸುಂದರ ವದನದ ಬಂಧುರ ದೇಹಿಯು

|| ೩೬೪ ||

ರಾಮನು ಇರುವನು ಇಷ್ಟೈಕು ಕುವರ
 ಅತಿರಥ ಧಾರ್ಮಿಕ ವೇದಜ್ಞಾನಿಯು
 ಯುದ್ಧದಿ ಅವನನು ಗೆಲ್ಲಲು ಆಗದು
 ಬಾಣದ ತುದಿಯಲಿ ಮೃತ್ಯುವೆ ಇರುವದು

|| ೩೬೫ ||

ಈತನ ಸತಿಯೇ ಸೀತೆಯು ಇರುವಳು
 ಅವನಿಗೆ ಬದಿಯಲಿ ಕಾಣುವ ತರುಣನು
 ಚಿನ್ನದ ಬಣ್ಣದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿರುವನು
 ರಾಜನೀತಿಯಲಿ ಯುದ್ಧವಿದ್ಯೆಯಲಿ

|| ೩೬೬ ||

ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವು ಅವನಿಗೆ ಸರಿಸಮ
 ರಾಮನ ತಮ್ಮನು ಪ್ರಾಣವೆ ಅವನಿಗೆ
 ಅತಿಶಯ ಕೋಪಿಯು ಅಜೇಯ ವೀರನು
 ರಾಮನ ಈಚೆಗೆ ನಿಂತಿಹ ವೀರನು

|| ೩೬೭ ||

ನಿನ್ನಯ ತಮ್ಮನು ವಿಭೀಷಣ ನೋಡು
 ಅವನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ರಾಮನು ಪಟ್ಟವ
 ಲಂಕೆಗೆ ಅಧಿಪತಿ ಎನ್ನುತ ಸಾರಿದ
 ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆಯೇ ನಿಂತಿಹ ಶೂರನು

|| ೩೬೮ ||

ವಾಸರರಾಜನು ಸುಗ್ರೀವನಿಹನು
 ವಿವೇಕಯುತನೂ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯೂ
 ಇರುತಿಹ ಇವನಿಗೆ ಸರಿಸಮರಿಲ್ಲವು
 ಹೃದಯದಿ ಮೆರೆಯುವ ಕಾಂಚನಮಾಲೆಯು || ೩೬೯ ||

ಬಂದಿದೆ ಅವನಿಗೆ ವಾಲಿಯ ನಂತರ
 ಆದರಲಿ ಸೆಲೆಸಿಹಳೆನ್ನು ವರೆಲ್ಲರು
 ಸೌಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯಶೋಲಕ್ಷ್ಮಿಯೂ
 ಹೀಗಿದೆ ನಿನ್ನಯ ವೈರಿಯ ಸೇನೆಯು || ೩೭೦ ||

ರಾವಣನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

ಕೇಳುತ್ತ ರಾವಣ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದನು
 ಮನದಲಿ ಉಕ್ಕಿತು ಕಳವಳ ಹಾಗೆಯೆ
 ಕಳವಳ ಧರಿಸಿತು ಕೋಪದ ರೂಪವ
 ಗದರಿದ ರಾವಣ ಶುಕಸಾರಣರನು || ೩೭೧ ||

ಎಮ್ಮೆಯ ಆಶ್ರಯ ಹೊಂದಿದ ಸಚಿವರೆ
 ಎನ್ನಯ ಎದುರಿಗೆ ನುಡಿಯುವ ಪರಿಯೇ
 ರಕ್ಷೆಯ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಕೊಡುತಿಹ ಪ್ರಭುವಿಗೆ
 ವೈರಿಯ ಹೊಗಳಿಕೆ ಮಾಡುವ ಮೂರ್ಖರೆ || ೩೭೨ ||

ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಿ ವೈರಿಯ ಹೊಗಳಿಕೆ
 ಭೃತ್ಯನ ನೀತಿಯ ತಿಳಿಯಿರಿ ಇಬ್ಬರು
 ಅರ್ಥವ ತಿಳಿಯದೆ ಓದಿದರೇನದು
 ಇಂತಹ ಮಾತಿಗೆ ಮರಣವೆ ಯೋಗ್ಯವು || ೩೭೩ ||

ನಿಮ್ಮನು ಕೊಲ್ಲಲು ಕ್ಷಣವೇ ಸಾಕು
ಹಿಂದಿನ ಸೇವೆಯ ನೆನಸುತ್ತ ಉಳಿಸಿಹೆ
ಹೋಗಿರಿ ನೀಚರೆ ದೂರಕೆ ನೀವು
ಕಾಣೆನು ನಿಮ್ಮಯ ಮುಖಗಳ ಎಂದೂ

|| ೩೭೪ ||

ಹೊರಟರು ಇಬ್ಬರು ನಮಿಸುತ್ತ ರಾಜಗೆ
ಲಜ್ಜಿತರಾಗುತ್ತ ಮುಖಗಳ ಎತ್ತದೆ
ರಾವಣ ಕರೆದನು ಮಹೋದರನನ್ನು
ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸು ಗೂಢಚಾರರನು

|| ೩೭೫ ||

ನಂಬಿಗೆ ಪಾತ್ರರು ರಾಜಭಕ್ತರೂ
ಶೂರರು ನಿರ್ಭಯ ಚಾರರ ಕಳುಹಿಸು
ಕೂಡಲೆ ಬಂದರು ಚಾರರು ಅಲ್ಲಿಗೆ
ಆಣತಿಯಿತ್ತನು ರಾವಣನವರಿಗೆ

|| ೩೭೬ ||

ರಾವಣನು ಗೂಢಚಾರರನ್ನು ಕಳಿಸುವದು

ಚಾರರೆ ಹೋಗಿರಿ ರಾಮನ ಕಡೆಗೆ
ತಿಳಿಯಿರಿ ರಾಮನು ಮಾಡುವನೇನನು
ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ ಹೇಳುವರಾರು
ಯಾರಲಿ ಪ್ರೀತಿಯು ನೆಟ್ಟಿದೆ ಅವನದು

|| ೩೭೭ ||

ರಾಮನ ನಿದ್ರೆಯ ಎಚ್ಚರ ಕೂಡಾ
ಬಿಡದಲೆ ಒಂದೂ ಪರಿಕೆಸಿ ನೀವು
ವೈರಿಯ ವಿವರವ ತಿಳಿಸಿರಿ ಎಲ್ಲವ
ಶಾರ್ದೂಲನಿರಲಿ ನಿನ್ನಯ ನಾಯಕ

|| ೩೭೮ ||

ಹೊರಟರು ಎಲ್ಲರು ಗುಪ್ತವೇಷದಲಿ
ರಾಮನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಇರುತಿಹ ತಾಣದಿ
ಸುವೇಲ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು
ವಿಭೀಷಣನಾಗ ಗುರುತಿಸಿ ಅವರನು

|| ೩೭೯ ||

ತಿಳಿಸಿದ ವಾನರವೀರರಿಗೆಲ್ಲಾ
ಕುಟ್ಟಿದರೆಲ್ಲರು ಮುಷ್ಠಿಲೆ ಗುದ್ದುತ
ಕಾಣುತ ರಾಮನು ಬಿಡಿಸಿದನವರನು
ಏದುತ ಓಡುತ ಬಂದರು ಲಂಕೆಗೆ

|| ೩೮೦ ||

ಚಾರರ ವರದಿ

ತಿಳಿಸಿದರಾಗಲೆ ರಾಜಗೆ ಎಲ್ಲರು
ರಾಮನ ಸೇನೆಯು ಇರುವದು ಅಪಾರ
ರಾಮನು ನೆಲೆಸಿಹ ಸುವೇಲ ಗಿರಿಯಲಿ
ತುಂಬಿಹರೆಲ್ಲೆಡೆ ವಾನರವೀರರು

|| ೩೮೧ ||

ಕಪಿಗಳ ಮಧ್ಯದಿ ಚಾರರ ಕೆಲಸವು
ಶಕ್ಯವೆ ಇಲ್ಲವು ಬಹುಬಲಯುತರು
ರಾಮನ ರಕ್ಷಣೆಯೊಂದೇ ಧೈಯವು
ಬೇರೆಯ ಮಾತನು ಆಡರು ಯಾರೂ

|| ೩೮೨ ||

ಕೇಳುವದಂತೂ ದೂರೇ ಉಳಿಯಿತು
ರಾಕ್ಷಸ ಜನರೇ ಗುರುತಿಸಿ ಎಮ್ಮನು
ಕಪಿಗಳ ಏಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಬಲಿಯನು
ಎಮ್ಮಯ ಬವಣೆಯ ಕಾಣುತ ರಾಮನು

|| ೩೮೩ ||

ಬಿಡಿಸುತ ಎಮ್ಮನು ಅಟ್ಟಿದ ಲಂಕೆಗೆ
ಪರ್ವತ ಶಿಖರಗಳಲ್ಲದೆ ಬಂಡೆಯ
ತುಂಬುತ ಸಾಗರ ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ
ಬಂದಿದೆ ಸೇನೆಯು ಸಿದ್ಧತೆಯೊಂದಿಗೆ

|| ೩೮೪ ||

ಗರುಡ ವ್ಯೂಹದಿ ನಿಂತಿದೆ ಸೇನೆಯು
ಲಂಕೆಯ ದ್ವಾರಕೆ ಬಂದಿದೆ ಆಗಲೆ
ಮುತ್ತುವ ಸಿದ್ಧತೆ ಆಗಿದೆ ಪೂರ್ವಿಯು
ಕೋಟೆಯ ಹತ್ತುವ ಸಿದ್ಧತೆಯಾಗಿದೆ

|| ೩೮೫ ||

ಕೂಡಲೆ ಸೀತೆಯ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಿರಿ
ಇಲ್ಲಿನ ಘೋರದ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡಿರಿ
ಯೋಚಿಸಿ ರಾವಣನೆಂದನು ಆಗಲೆ
ಯಾರೂ ಗೆಲ್ಲರು ಎನ್ನನು ನಿಶ್ಚಿತ

|| ೩೮೬ ||

ಸೀತೆಯ ಕಳಿಸುವ ಮಾತನೆ ಆಡದು
ಆದರೆ ತಿಳಿಸಿರಿ ಕವಿಗಳು ಯಾರು
ವೀರರು ಯಾರಿಹ ಶಕ್ತಿಯು ಎಷ್ಟಿದೆ
ಮಾಚದೆ ಏನೂ ತಿಳಿಸಿರಿ ನಿಜವನು

|| ೩೮೭ ||

ಕಪಿವೀರರ ವಿಸರಣೆ

ಗದ್ದದ ಪುತ್ರನು ಧೂಮ್ರನು ಇರುವನು
ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಗುರುವ ಕೇಸರಿ ಕುವರನು
ಸುಷೇಣನಿರುವನು ವರುಣನ ಮಗನು
ದಧಿಮುಖ ವಾನರ ಚಂದ್ರನ ಕುಮಾರ

|| ೩೮೮ ||

ಸುಮುಖ ದುರ್ಮುಖರು ವೇಗದರ್ಶಿಯೂ
ವಾನರ ರೂಪದ ಮೃತ್ಯುಗಳೇ ಸರಿ
ನೀಲನು ಇರುವನು ಅಗ್ನಿಯ ಪುತ್ರನು
ಹನುಮನು ಇರುವನು ವಾಯುಕುವರನು

|| ೩೮೯ ||

ಅಂಗದನಿರುವನು ಇಂದ್ರನ ಮೊಮ್ಮಗ
ಮೈಂದ ದ್ವಿವಿದರು ಅಶ್ವಿನಿ ಕುವರರು
ಗವಾಕ್ಷ ಗವಯರು ಗಜಶರಬರೂ
ಗಂಧಮಾದನರು ಯಮಧರ್ಮಸುತರು

|| ೩೯೦ ||

ಶೌರ್ಯದಿ ಎಲ್ಲರು ತಂದೆಗೆ ಸರಿಸಮ
ದಶರಥ ಪುತ್ರನ ತಿಳಿದಿಹೆ ನೀನೂ
ಖರದೂಷಣ ತ್ರಿಶಿರರ ಎಲ್ಲರ
ಕೊಂದಿಹ ರಾಮನು ಯುದ್ಧದಿ ಅದಮ್ಯ

|| ೩೯೧ ||

ವಿರಾಧ ಕದಂಬ ರಕ್ಕಸವೀರರ
ಕೊಂದುದು ಗೊತ್ತಿದೆ ರಾಜನೆ ನಿನಗೆ
ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೂಡಾ ಅಂತೆಯೆ ಇರುವನು
ವರುಣನ ಪುತ್ರನು ನಳನನು ಬಲ್ಲಿ

|| ೩೯೨ ||

ಶ್ವೇತ ಜ್ಯೋತಿಮುಖ ಸೂರ್ಯನ ಸುತರು
ಹೇಮಕೂಟನೋ ವರುಣನ ಪುತ್ರನು
ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ
ಕರೆದನು ಸಚಿವರ ಸಭೆಯನು ಅಂದೆಯೆ

|| ೩೯೩ ||

ರಾವಣನ ಮಾಯಾತಂತ್ರ

ಕೇಳುತ ಸಲಹೆಯ ಕಳಿಸಿದನವರನು
ಕರೆದನು ಮಾಯಾ ರಕ್ಕಸನೊಬ್ಬನ
ವಿದ್ಯುಜ್ವಹ್ವನೇ ಕೇಳೈ ನಿಜ್ಜಳ
ಮಾಯೆಯ ರಾಮನ ತಲೆಯದು ಜೀಕಿದೆ

|| ೩೯೪ ||

ಸೀತೆಯ ವಂಚಿಸಿ ಕಾರ್ಯವ ಸಾಧಿಸೆ
ರಾಮನ ಬಿಲ್ಲನ ತರಹದಿ ಬಿಲ್ಲನು
ನಿರ್ಮುಸು ಈಗಲೆ ಸಮಯವ ಕಳೆಯದೆ
ಹಾಗೆಯೆ ಮಾಡಿದ ಮಾಯಾ ನಿಪುಣನು

|| ೩೯೫ ||

ಸಂತಸದಿಂದಲಿ ಚಿನ್ನದ ಹಾರವ
ಕೊಡುತ್ತಲಿ ಅವನಿಗೆ ನಡೆದನು ರಾವಣ
ಅಶೋಕವನದಲಿ ಕುಳಿತಿದ ಸೀತೆಯು
ಶೋಕದಿ ತಲೆಯನು ಎತ್ತದೆ ಇದ್ದಳು

|| ೩೯೬ ||

ರಾಮನ ಮಾಯಾ ರುಂಡ

ಉದ್ಭಟತನದಲಿ ರಾವಣ ಬಂದನು
ಸೀತೆಯೆ ಎಷ್ಟೋ ಹೇಳಿದನಾದರು
ಕೇಳದೆ ಮಾತನು ಗಂಡನ ನೆನೆಯುವ
ಮೂಢಳೆ ನೋಡೀ ರಾಮನ ರುಂಡವ

|| ೩೯೭ ||

ಖರದೂಷಣರನು ಕೊಂದಿಹನೆಂದೂ
ಜಗದಲಿ ಅವನೇ ಶೂರನು ಎನ್ನುವ
ಹಟದಲಿ ಕೊರಗುವ ನಾರಿಯೆ ಕೇಳು
ನಿನ್ನಯ ಗಂಡನ ಕೊಂದುದು ಹೇಗದು

|| ೩೯೮ ||

ಕಪಿಗಳ ಸೇನೆಯ ಸಂಗಡ ಬರುತಲಿ
ಲಂಕೆಯ ದ್ವಾರದ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತನು
ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಿ ಮಲಗಿದರೆಲ್ಲರು
ಚಾರರ ಮೂಲಕ ವಿಷಯವು ತಿಳಿಯಿತು

|| ೩೯೯ ||

ಪ್ರಹಸ್ತ ಒಬ್ಬನು ರಕ್ಕಸ ಸೇನೆಯ
ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬಿದ್ದನು ಕಪಿಗಳ ಮೇಲೆಯೆ
ಮಲಗಿದ ರಾಮನ ತಲೆಯನು ಕಡಿದನು
ವಿಭೀಷಣನಾಗ ಕೈಸೆರೆಯಾದನು

|| ೪೦೦ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಓಡಿದ ಕಪಿಗಳ ಸಹಿತದಿ
ಸುಗ್ರೀವನಾಗ ಓಡುವ ಭರದಲಿ
ಸಿಕ್ಕನು ರಕ್ಕಸವೀರನ ಕೈಯಲಿ
ಗೋಣನು ಮುರಿಯುತ ಕೆಡವಿದನವನನು

|| ೪೦೧ ||

ಹನುಮನ ದವಡೆಯು ಮುರಿಯಿತು ಆಗಲೆ
ಬಿದ್ದಿಹನವನೂ ರಾಮನ ಜೊತೆಗೆ
ವಾನರವೀರರು ಎಲ್ಲರು ಮಡಿದರು
ಕಂಡರು ಸಾಗರ ತಳವನು ಕಪಿಗಳು

|| ೪೦೨ ||

ಓಡಲು ನೆಲವೇ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ
ವಾನರ ಸೇನೆಯು ಕರಗಿತು ಎಲ್ಲವು
ರಾಮನ ತಲೆಯನು ತಂದಿಹ ರಕ್ಕಸ
ಇಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವನು ನೋಡೆಲೆ ಅವನನು

|| ೪೦೩ ||

ಎನ್ನುತ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದನು ರಾವಣ
ರಾಮನ ಶಿರವನು ಇಟ್ಟನು ನೆಲದಲಿ
ಜೊತೆಗೇ ಇಟ್ಟನು ಬಿಲ್ಲನು ಕೂಡಾ
ನೋಡಲೆ ಸೀತೆಯೆ ಶಿರವನು ಬಿಲ್ಲನು

|| ೪೦೪ ||

ಎನ್ನನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಗತಿಯಾರು ಸಿನಗೆ
ಜಾನಕಿ ನೋಡುತ ಮಾಯಾ ಶಿರವನು
ಬಣ್ಣವು ಮುಖವೂ ಕಣ್ಣು ಕೂಡಾ
ಕೂದಲು ಹಣೆಯೂ ಚೂಡಾಮಣಿಯೂ

|| ೪೦೫ ||

ಸೀತೆಯ ದುಃಖ

ಇದ್ದುದೆ ನೋಡುತ ನಿಜವೆಂದರಿಯುತ
ದುಃಖಿತಳಾದಳು ಜನಕನಂದಿನಿಯು
ಕೈಕೇಯಿ ಇಚ್ಛೆಯ ಫಲಿಸಿತು ಕೊನೆಗೂ
ಎಮ್ಮೆಯ ವಂಶದ ಕುಡಿಯೇ ಕಮರಿತು

|| ೪೦೬ ||

ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವು ಇರುವದು ಎನ್ನುವ
ಜ್ಯೋತಿಷವಾಣಿಯು ಏನೃತವಾಯಿತೆ
ವಿಧವೆಯ ಪಟ್ಟವು ಬಂದಿತೆ ಎನಗೂ
ನಿದ್ರೆಯ ಪ್ರಮಾದವಾದುದು ಎಂತು

|| ೪೦೭ ||

ಎನ್ನಯ ಕಾರಣ ಮರಣವನಪ್ಪಿದೆ
ಮಡದಿಯೆ ಗಂಡಗೆ ಮೃತ್ಯುವು ಆದಳೆ
ಯಾವುದೊ ಪಾಪವು ಮೆತ್ತಿದೆ ಎನಗೆ
ರಾವಣ ಈಗಲೆ ಕೊಲ್ಲೆಲೊ ಎನ್ನನು

|| ೪೦೮ ||

ರಾಮನ ಜೊತೆಗೂ ಎನ್ನನು ಸೇರಿಸು
ಆಗಿನ ಸಮಯದಿ ಗಕ್ಕಸ ಪಡೆಯು
ಬಂದಿತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜಯಜಯ ಎನ್ನುತ
ಪ್ರಭುವೆ ಪ್ರಹಸ್ತ ಕಾದಿಹ ಹೊರಗಡೆ

|| ೪೦೯ ||

ಜೊತೆಗೇ ಇರುವರು ಸಚಿವರು ಎಲ್ಲರು
ಯಾವುದೂ ಕಾರ್ಯವು ಇರುವದು ತಿಳಿಸಲು
ನಿನ್ನಯ ಆಣತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಆಗದು
ಕೂಡಲೆ ಹೋಗುತ ದರ್ಶನ ಕೊಡು ನೀ

|| ೪೧೦ ||

ರಾಮನ ಮಾಯಾಶಿರವು ಅದೃಶ್ಯವಾಗುವದು

ರಾವಣ ಹೊರಟನು ಕೂಡಲೆ ಹೊರಗೆ
ಆಯಿತು ರಾಮನ ಶಿರವೂ ಮಾಯವು
ಹೋಯಿತು ಬಿಲ್ಲೂ ಕಾಣದೆ ಆಗಲೆ
ರಾವಣನೆಂದನು ದುಂದುಭಿ ಮೊಳಗಿಸಿ

|| ೪೧೧ ||

ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರು ಆಗಿರಿ ಈಗಲೆ
ಯುದ್ಧದ ದುಂದುಭಿ ಮೊಳಗಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ
ಎನ್ನಯ ಮಾತಿಗೆ ಬೇರೆಯೆ ಇಲ್ಲಾ
ಆಯಿತು ಲಂಕೆಯು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವು

|| ೪೧೨ ||

ದುಃಖದ ವೇಗದಿ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪುತ
ಬಿದ್ದಳು ಸೀತೆಯು ನೆಲದಲಿ ಆಗಲೆ
ವಿಭೀಷಣ ಸತಿಯು ಸರಮೆಯು ಬರುತಲಿ
ಎತ್ತುತ ಸೀತೆಯ ತಲೆಯನು ಅಂದಳು

|| ೪೧೩ ||

ಸೀತೆಗೆ ಸರಮೆಯ ಸಾಂತ್ವನ

ಜಾನಕಿ ಕೇಳಿದೆ ನೋಡಿದೆ ಎಲ್ಲವ
ರಾವಣ ಹೋದುದು ಕಾರಣ ಬಲ್ಲೆನು
ರಾಮನ ಕೊಂದಿಹ ಮಾತೇ ಸುಳ್ಳಿದೆ
ಕಪಿಗಳ ನಾಶವು ಸುಳ್ಳಿನ ಬಳ್ಳಿಯು || ೪೧೪ ||

ಮಾಯೆಯ ಆಟವು ನಡೆದುದು ಎಲ್ಲವು
ಧನುವು ಶಿರವೂ ಮಾಯದ ಕೆಲಸವು
ಬರುತ್ತಿದೆ ಕೊನೆಯು ನಿನ್ನಯ ದುಃಖಕೆ
ರಾಮನು ಬಂದಿಹ ಲಂಕೆಯ ದ್ವಾರಕೆ || ೪೧೫ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ ವಾನರವೀರರು ಎಲ್ಲರು
ಬರುತಲೆ ಇರುವರು ಕೋಟೆಯ ಹೊರಗಡೆ
ತಿಳಿಯುತ ಆದನೇ ಓಡಿದ ರಾವಣ
ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲು ಹೋದನು || ೪೧೬ ||

ಕೇಳೆಲೆ ಮೊಳಗುವ ಭೀಕರ ಭೇರಿಯ
ಯುದ್ಧದ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ
ಆನೆಯ ಕುದುರೆಯ ರಥಗಳ ಸವ್ವುಳ
ಕೇಳುವದಿಲ್ಲವೆ ಮೈಥಿಲಿ ನಿನಗೆ || ೪೧೭ ||

ನಿನ್ನಯ ದೇವನ ಸೂರ್ಯನ ಭಜಿಸು
ಕಷ್ಟದ ಕತ್ತಲೆ ಹರಿಯುತ ಬಂದಿತು
ರಾಮನ ಮುಖದಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಕಾಣುವಿ
ಬೀಳುವದೆಲ್ಲೆಡೆ ಸಂತಸ ಬೆಳಕು || ೪೧೮ ||

ಸರಮೆಯ ಹಿತಕರ ನುಡಿಯನು ಕೇಳುತ್ತ
ಸೀತೆಯ ಮನದಲಿ ಇಳಿಯತು ಶಾಂತಿಯು
ಆದರು ಬೇಗುದಿ ಹೋಗದು ಒಮ್ಮೆಲೆ
ಸರಮೆಯು ಅಂದಳು ಸೀತೆಗೆ ಅಗಲೆ

|| ೪೦೯ ||

ಸುಂದರ ವದನೆಯೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾದರೆ
ಈಗಲೆ ಹೋಗುತ್ತ ರಾಮನ ಕಡೆಗೆ
ಕುಶಲದ ವಾರ್ತೆಯ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಬರುವೆನು
ಗಗನದಿ ಹೋಗುವ ಎನ್ನಯ ಸಂಗಡ

|| ೪೧೦ ||

ಯಾರೂ ಬಾರರು ತಿಳಿದಿರು ನೀನು
ಗರುಡನು ಕೂಡಾ ಬಾರನು ಜೊತೆಗೆ
ಗಗನದಿ ಜಲಿಸಲು ಬಲ್ಲೆನು ನಾನು
ಭೂತಳ ತಳಕೂ ಹೋಗಲು ಟಲ್ಲೆನು

|| ೪೧೧ ||

ಜಾನಕಿಯೆಂದಳು ಮೆಚ್ಚಿನ ಗೆಳತಿಯೆ
ಬಲ್ಲೆನು ನಿನ್ನಯ ಶಕ್ತಿಯ ನಾನೂ
ಪ್ರಿಯವನು ಮಾಡುವದಾದರೆ ನೀನು
ರಾವಣ ಮಾಡುವದೇನದು ತಿಳಿ ನೀ

|| ೪೧೨ ||

ಕ್ರೂರನು ದುರುಳನು ಮೋಸದ ರಕ್ಕಸ
ಹೆದರಿಸಿ ಬೆದರಿಸಿ ಕಾಡುವನೆನ್ನನು
ಎನ್ನಯ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಮಂಕದು ಕವಿದಿದೆ
ರಾವಣ ಯೋಜನೆ ಅರಿಯುತ್ತ ಬಾ ನೀ

|| ೪೧೩ ||

ರಾವಣನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸರಮೆಯು ಗಮನ

ಆಗಲಿ ಎನ್ನುತ ಸರಮೆಯು ಹೊರಟಳು
ಯಾರಿಗು ಕಾಣದೆ ಕೇಳುತ ಮಾತನು
ಬಂದಳು ಸೀತೆಗೆ ಹೇಳಲು ಅವಳು
ಕೇಳಿಲೆ ಜಾನಕಿ ಹೇಳುವೆ ಎಲ್ಲವ

|| ೪೨೪ ||

ರಾವಣ ತಾಯಿಯು ಕೈಕಸಿ ದೇವಿಯು
ಅಲ್ಲದೆ ಮಂತ್ರಿಯು ವೃದ್ಧ ಅಪ್ಪನು
ಹೇಳಿದರಿಬ್ಬರು ಪಂಪರಿಯಿಂದಲಿ
ನಿನ್ನನು ಬಿಡುತಲಿ ಸಂಧಿಯ ಮಾಡಲು

|| ೪೨೫ ||

ಜನಸ್ಥಾನದಲಿ ರಾಮನ ಶಕ್ತಿಯು
ತಿಳಿದಿದೆ ನಿಜ್ಜಳ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು
ಹನುಮನು ಒಬ್ಬನೆ ಸಾಗರ ದಾಟುತ
ಲಂಕೆಯ ಸೇರುತ ಸುಟ್ಟನು ಇದನು

|| ೪೨೬ ||

ಕಪಿಗಳು ಮನುಜನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೆ
ಬಿಡು ನೀ ಹಟವನು ಸಂಧಿಯ ಮಾಡಿಕೊ
ಎನ್ನುವ ಮಾತನು ಕೇಳದೆ ರಾವಣ
ಯುದ್ಧವ ಮಾಡುವ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿಹ

|| ೪೨೭ ||

ಸಭೆಯಲಿ ರಾವಣ ಸಚಿವರ ನೋಡುತ
ಅಂದನು ಚುಚ್ಚುವ ಮಾತನು ಅವರಿಗೆ
ಸಚಿವರೆ ವಾನರವೀರರ ಸೇನೆಯು
ಸಾಗರ ದಾಟುತ ಲಂಕೆಗೆ ಬಂದುದು

|| ೪೨೮ ||

ಅಲ್ಲದೆ ರಾಮನ ಶೌರ್ಯವ ಹೇಳುತ್ತ
ಒಬ್ಬರ ಮುಖವನು ಒಬ್ಬರು ನೋಡುತ್ತ
ಕುಳಿತರೆ ಆಯಿತೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವು
ಎನ್ನಲು ಎದ್ದನು ಒಬ್ಬನು ರಕ್ಕಸ

|| ೪೨೯ ||

ಮಾಲ್ಯವಂತನಿಂದ ರಾವಣನಿಗೆ ವಿವೇಕದ ನೆಡಿ

ವಿವೇಕಶಾಲಿಯು ಮಾಲ್ಯವಂತನು
ವತ್ಸನೆ ರಾವಣ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳೈ
ನೀತಿಯ ಫಾಸ್ತದಿ ಆಳುವ ರಾಜನು
ತಾಳುವ ಬಾಳುವ ಬಹು ಬಹು ಕಾಲವ

|| ೪೩೦ ||

ಐಸಿರಿ ಹೊಂದುವ ವೈರಿಯ ಗೆಲ್ಲುವ
ಸಮಯವ ಯೋಚಿಸಿ ಸಂಧಿಯ ಯುದ್ಧವ
ಮಾಡುವ ಚಿತ್ತವ ಬೆಳೆಸಲು ಬೇಕು
ವೈರಿಗೆ ಬಲದಲಿ ಕಡಿಮೆಯೆ ಇದ್ದರು

|| ೪೩೧ ||

ಇಲ್ಲವೆ ಇದ್ದರು ಸರಿಸಮ ವೈರಿಗೆ
ಸಂಧಿಯ ಯೋಗ್ಯವು ಇದುವೇ ನೀತಿಯು
ತನ್ನಯ ಶಕ್ತಿಯು ಅಧಿಕವು ಇದ್ದರೆ
ಆಗಲೆ ಯುದ್ಧವು ಯೋಗ್ಯದ ಮಾರ್ಗವು

|| ೪೩೨ ||

ಯಾವುದೆ ಸಮಯದಿ ವೈರಿಯ ಬಗೆಯಲಿ
ಉಪೇಕ್ಷೆ ಭಾವನೆ ಕೂಡದು ತಿಳಿ ನೀ
ಇಂತಹ ಸಮಯದಿ ಸಂಧಿಯೆ ಹಿತಕರ
ಯೋಚಿಸಿ ಯೋಚಿಸಿ ಕೆಲಸವ ಮಾಡು

|| ೪೩೩ ||

ವರವನು ಪಡೆದಿಹೆ ಬಲ್ಲೆನು ನಾನು
 ದೇವರು ದಾನವ ರಾಕ್ಷಸ ಯಕ್ಷರು
 ಕೊಲ್ಲರು ಯಾರೂ ನಿನ್ನನು ನಿಜಕೂ
 ತಿಳಿಯದೆ ರಾಮನು ಇರುವನು ಮನುಜನು || ೪೩೪ ||

ಅಲ್ಲದೆ ಬಂದವರೆಲ್ಲರು ಕಪಿಗಳು
 ಇರುವದೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇವರಿಂ ವರದಲಿ
 ಅನಿಷ್ಟ ಕಾಣುವ ಶಕುನವ ನೋಡು
 ತಿಳಿಯದೆ ಶಕುನದ ಅರ್ಥವು ನಿನಗೆ || ೪೩೫ ||

ಅನಿಷ್ಟ ಶಕುನಗಳು

ಘೋರಾಕಾರದ ಮೋಡಗಳಲ್ಲೆ ಡೆ
 ಸುರಿಸುತಲಿರುವವು ರಕ್ತದ ಮಳೆಯನು
 ಕುದುರೆಗಳೆಲ್ಲವು ಅಳುವದು ಏತಕೆ
 ಧ್ವಜ ಪತಾಕೆಗಳ ಬಣ್ಣವು ಮಾಸಿದೆ || ೪೩೬ ||

ಹದ್ದಿನ ನರಿಯದು ಕೂಗದು ಕೇಳದೆ
 ಎಲ್ಲವ ಯೋಚಿಸಿ ನಡೆಯುವದೊಳಿತು
 ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ರಾವಣನೆಂದನು
 ಮಾತಾಮಹನೇ ಕೇಳಿದೆ ಮಾತನು || ೪೩೭ ||

ಹಿತನುಡಿಗೆ ರಾವಣನ ತಿರಸ್ಕಾರ

ಹಿತವಿಹ ನುಡಿಯನು ಎನ್ನುತ ಹೇಳಿದೆ
 ಆದರೆ ಇರುವದು ಅಹಿತದ ನುಡಿಯೇ
 ವೈರಿಯ ಪಕ್ಷವು ಆಡುವ ಮಾತಿದು
 ಇಂತಹ ನುಡಿಯೋ ಕಿವಿಯನು ಸೇರದು || ೪೩೮ ||

ರಾಮನು ಇರುವನು ಮಾನವ ಮಾತ್ರನು
ಅಲ್ಲದೆ ಇರುವನು ಕಪಿಗಳ ನಾಯಕ
ಸಮರ್ಥನೆನ್ನಲು ಕಾರಣವಾವುದು
ನಾನೋ ಇರುವೆನು ರಕ್ಕಸರಾಜನು

|| ೪೩ ||

ಶಕ್ತಿಯ ಸೆಲೆಯೂ ನೆಲೆಯೂ ಆಗಿಹೆ
ಎನ್ನಯ ಶಕ್ತಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯಿಲ್ಲದೆ
ಅಥವಾ ಅಸೂಯೆ ತುಂಬಿದೆ ನಿಮ್ಮಲಿ
ವೈರಿಯ ಬೆಂಬಲ ಇರುವದೆ ನಿಮಗೆ

|| ೪೪ ||

ಸುಂದರ ಸೀತೆಯ ತಂದಿಹೆನಿಲ್ಲಿಗೆ
ಹೆದರುತ ರಾಮಗೆ ಹಿಂದಕೆ ಕೊಡಲೆ
ಬಂದಿಹ ಕಪಿಗಳ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಮನ
ಕೊಚ್ಚುತ ಚೆಲ್ಲುವೆ ನೋಡಿರಿ ಎಲ್ಲರು

|| ೪೫ ||

ಬಂದಿಹ ರಾಮನು ಮರಳನು ಎಂದಿಗು
ಜೀವದ ಸಹಿತದಿ ತಿಳಿದಿರಿ ಎಲ್ಲರು
ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ಮಾತಾಮಹನು
ತಿಳಿದನು ವಚನದ ವಿಫಲತೆ ಆಗಲೆ

|| ೪೬ ||

ಎಳುತ ಅಂದನು ಜಯಜಯ ರಾಜನೆ
ಯೋಚಿಸಿ ಮಾಡಿರಿ ಯೋಗ್ಯವು ಆದುದು
ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೋಗುವೆ ಮನೆಗೆ
ಎನ್ನುತ ನಡೆದನು ಸಭೆಯಿಂ ಹೊರಗೆ

|| ೪೭ ||

ರಾವಣನ ಯುದ್ಧ ಸಿದ್ಧತೆ

ಕೂಡಲೆ ಮಾಡಿದ ರಕ್ಷಣೆ ಯೋಜನೆ
ಪ್ರಹಸ್ತ ಕಾಯಲಿ ಪೂರ್ವದ ದ್ವಾರವ
ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವನೂ
ಮಹೋದರವರರು ರಕ್ಷಿಸವೀರರು

|| ೪೪೪ ||

ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ವೀರ ಇಂದ್ರಜಿತು
ಉತ್ತರ ದ್ವಾರಕೆ ಶುಕಸಾರಣರೂ
ಅಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವೆನು ನಾನೂ ಕೂಡಾ
ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಸೂಚನೆಯಿತ್ತನು

|| ೪೪೫ ||

ಎಲ್ಲರು ಕಾಯಿರಿ ಬಲಯುತವಾಗಿಯೆ
ತಿಳಿಯಿರಿ ಎಮ್ಮಯ ಗೌರವ ಪ್ರಶ್ನೆಯು
ಇರುವದು ಇದರಲಿ ನೆನಪಿಡಿ ಎನ್ನುತ
ರಾವಣ ನಡೆದನು ಅಂತಃಪುರದಿಡೆ

|| ೪೪೬ ||

ಶ್ರೀರಾಮನ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ

ಇತ್ತಲು ನಡೆದಿದೆ ಗಾಮನ ಸೈನ್ಯದಿ
ವೀರರ ಸಭೆಯಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ಮಾಡಲು
ಕುಳಿತಿಹರಲ್ಲಿಯೆ ರಾಮ ಸುಗ್ರೀವ
ಹನುಮನು ಜಾಂಬವ ವಿಭೀಷಣ ಶರಭ

|| ೪೪೭ ||

ಅಂಗದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸುಷೇಣ ಮೈಂದರು
ದ್ವಿವಿಧ ಗವಾಕ್ಷ ಗಜ ನಳ ಗವಯರು
ಅಲ್ಲದೆ ಪನಸನು ಸುಷೇಣಪುತ್ರನು
ದುರ್ಜಯ ಲಂಕೆಯ ಗೆದೆಯುವದೆಂತು

|| ೪೪೮ ||

ವಿಭೀಷಣ ನುಡಿದ ಕೇಳಿರಿ ಎಲ್ಲರು
ಎನ್ನಯ ಸಚಿವರು ನಾಲ್ವರು ಇರುವರು
ಹೆಸರಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪಾತಿ ಶರಭ
ಅನಲ ಪ್ರಘಸರು ಪಕ್ಷಿಯ ರೂಪದಿ

|| ೯೬೯ ||

ಲಂಕೆಯ ಸೇರುತ ರಕ್ಷಣೆ ತಿಳಿಯುತ
ಅಲ್ಲಿಯ ಸೇನೆಯ ರಚನೆಯು ಹೇಗಿದೆ
ಪ್ರಹಸ್ತ ನಿಂತಿಹ ಪೂರ್ವದ ದ್ವಾರದಿ
ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವನೂ ಮಹೋದರ ಸಹಿತ

|| ೯೭೦ ||

ಕಾಯುವ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನ ದ್ವಾರವ
ಪಶ್ಚಿಮ ದ್ವಾರಕೆ ಇಂದ್ರಜಿತು ಇರುವ
ಉತ್ತರ ದ್ವಾರಕೆ ರಾವಣನಿರುತಿಹ
ಜೊತೆಗೇ ಇರುವರು ಶುಕನಾರಣರೂ

|| ೯೭೧ ||

ಕೋಟಿ ಕೋಟಿಯಲಿ ಸೇನೆಯು ನಿಂತಿದೆ
ನಗರದ ಮಧ್ಯದಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನಿಹ
ಸಾಸಿರ ಗೆಜಯುತ ಯೋಧರು ಇರುವರು
ದ್ವಿದಶ ಸಹಸ್ರ ಕುದುರೆಯ ಯೋಧರು

|| ೯೭೨ ||

ರಥಿಕರು ಇರುವರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರದಿ
ಎಲ್ಲರು ಇರುವರು ಯುದ್ಧ ಕೆ ಸಿದ್ಧರು
ಅಣ್ಣನ ಗೆದೆಯಲು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ರಾವಣ
ಒಯ್ದಿಹ ಸೇನೆಯ ಅರವತ್ತು ಲಕ್ಷ

|| ೯೭೩ ||

ಈಗಲೊ ಇರುವರು ಕೋಟಿಕೋಟಿಯಲಿ
 ವೈರಿಯ ನಿಶ್ಚಿತ ಬಲವನು ತಿಳಿಸಿಹೆ
 ವೈರಿಯ ಹೋಗಳಿಕೆ ಅಲ್ಲವು ಇದುವೇ
 ಯೋಚಿಸು ಸೈನ್ಯವ ವಿಭಜಿಸು ವೀರನೆ

|| ೪೫೪ ||

ಶ್ರೀರಾಮನಿಂದ ಸೇನೆಯ ಯೋಜನೆ

ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ರಾಮನು ಒಪ್ಪುತ
 ಅಂದನು ವೀರರೇ ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರು
 ನೀಲನು ಹೋಗಲಿ ಪೂರ್ವದ ದ್ವಾರಕೆ
 ಅಂಗದ ತಡೆಯಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ವಾರದಿ

|| ೪೫೫ ||

ಹನುಮನು ಹೋಗಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿಗೆ
 ನಾನೇ ನಿಲ್ಲುವೆ ಉತ್ತರ ದ್ವಾರಕೆ
 ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಎನ್ನಯ ಸಂಗಡವಿರಲಿ
 ಸೇನೆಯ ಮಧ್ಯದಿ ವಿಭೀಷಣ ಸಹಿತ

|| ೪೫೬ ||

ಜಾಂಬವ ನಿಲ್ಲಲಿ ಸೇನೆಯ ಕಾಯುತ
 ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಿ ವಾನರವೀರರು
 ಯಾರೂ ತಳೆಯದು ಮಾನವ ರೂಪವ
 ತಿಳಿಯಿರಿ ಎಲ್ಲರು ಮರೆಯದೆ ಇದನು

|| ೪೫೭ ||

ಕೇವಲ ಏಳೇ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೆ
 ಮಾನವ ರೂಪವು ಎಮ್ಮಯ ಸೈನ್ಯದಿ
 ವಿಭೀಷಣ ನಾನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನಲ್ಲದೆ
 ರಾಕ್ಷಸ ಸಚಿವರು ನಾಲ್ವರು ಅಷ್ಟೇ

|| ೪೫೮ ||

ಸುವೇಲ ಶಿಖರದಿಂದ ಲಂಕೆಯನ್ನು ನೋಡುವದು
 ನಂತರ ಹೊರಟನು ರಾಮನು ಆಗಲೆ
 ಲಂಕೆಯ ನೋಡಲು ಸುವೇಲ ಶಿಖರಕೆ
 ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಣುವ ಲಂಕಾನಗರವ
 ನೋಡಲು ಬಯಸಿದ ರಾಮನು ಆಗಲೆ

|| ೪೫೯ ||

ರಾಮನು ಅಂದನು ವೀರರ ನೋಡುತ
 ಕಾಲನ ವಶವಿಹ ಪಾಪಿಯು ಒಬ್ಬನು
 ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕೆ ಕುಲವೇ ಬಲಿಯು
 ರಕ್ಷಿಸರಳಿವಿಗೆ ರಾವಣ ಕಾರಣ

|| ೪೬೦ ||

ಎಲ್ಲರು ಹೋಗುತ ಶಿಖರದ ತುದಿಯಲಿ
 ಕಂಡರು ಲಂಕೆಯ ತ್ರಿಕೂಟಾಗ್ರದಲಿ
 ಸುಂದರ ಬಂಧುರ ಕೋಟಿಯ ಒಳಗಡೆ
 ಅತಿಶಯ ಸುಂದರ ಲಂಕಾನಗರವ

|| ೪೬೧ ||

ನೋಡುತ ನೋಡುತ ಹೋದರು ತುದಿಗೆ
 ಕಂಡಿತು ರಾವಣ ಸೌಧವು ಅಲ್ಲಿಗೆ
 ರಾವಣ ಕುಳಿತಹ ಗೋಪುರ ತುದಿಯಲಿ
 ನೋಡುತಲಿರುವನು ಇವರನು ಹಾಗೆಯೆ

|| ೪೬೨ ||

ಸುಗ್ರೀವ ರಾವಣರ ಹೋರಾಟ

ಕ್ಷಣದಲಿ ಎದ್ದನು ಸುಗ್ರೀವನಾಗ
 ಏನಿದು ಎನ್ನುತ ಕೇಳುವ ಮೊದಲೇ
 ನೆಗೆದನು ಗಗನದಿ ರಾವಣನೆಡೆಗೆ
 ಶ್ವೇತಫತ್ರದಲಿ ಮೆರೆಯುವ ಅವನೆಡೆ

|| ೪೬೩ ||

ರಕ್ಕಸರಾಜನೆ ಸುಗ್ರೀವನಿರುವೆ
ರಾಮನ ಸ್ನೇಹಿತ ವಾನರರಾಜನು
ಮಾಡುವೆ ನಿನ್ನನು ಪುಡಿಪುಡಿ ಇಂದೆಯೆ
ಎನ್ನುತ ಕಿತ್ತನು ರಾಜನ ಕಿರೀಟ

|| ೪೬೪ ||

ಕಾಲಿಲೆ ಒದೆಯುತ ಚಿಮ್ಮಿದನಾಕಡೆ
ರಾವಣನೆದ್ದನು ಘುಡಿಘುಡಿಸುತಲೇ
ಸುಗ್ರೀವ ನೋಡು ಕುತ್ತಿಗೆ ಮುರಿಯುತ
ಮಾಡುವೆ ನಿನ್ನನು ಹೀನಗ್ರೀವನ

|| ೪೬೫ ||

ಎನ್ನುತ ಹೊಡೆದನು ಸುಗ್ರೀವನೆದೆಗೆ
ರಕ್ಕಸರಾಜನು ವಾನರರಾಜನು
ತೆಕ್ಕೆಯ ಬೀಳುತ ಕುಕ್ಕುತ ವೈರಿಯ
ಮೆಟ್ಟುತ ಕೆಡವುತ ಒಬ್ಬರನೊಬ್ಬರು

|| ೪೬೬ ||

ಕಾದಿದರಾಗಲೆ ಭೀಕರ ತೆರದಲಿ
ಕುಸ್ತಿಯ ಪಟ್ಟನು ಬಿಗಿಯುತ ಇಬ್ಬರು
ಕಾದುತ ಕಾದುತ ಬಿದ್ದರು ಕೆಳಗಡೆ
ತೆಕ್ಕೆಯ ಬಿಡದಲೆ ಕಂದಕದೊಳಗೆ

|| ೪೬೭ ||

ಕೂಡಲೆ ಇಬ್ಬರು ನೆಗೆದರು ಮೇಲಕೆ
ಗೋವುರ ಮೇಲೆಯೆ ನಡೆಯಿತು ಕದನವು
ಕೊಬ್ಬಿದ ಹೆಬ್ಬುಲಿ ಸೆಣಸುವ ತೆರದಲಿ
ಪಟ್ಟನು ಹಾಕುತ ಗರ್ಜನೆಗೈದರು

|| ೪೬೮ ||

ಇಬ್ಬರು ಯುದ್ಧದಿ ಸಮಬಲರಿದ್ದರು
ಕೂಡಲೆ ರಾವಣ ನೀತಿಯ ಬದಲಿಸಿ
ಮಾಯಾಬಲವನು ತೋರಿಸತೊಡಗಿದ
ವಾನರರಾಜನು ತಿಳಿದನು ಮೋಸವ

|| ೪೬೯ ||

ಕೂಡಲೆ ನೆಗೆಯುತ ಗಗನದಿ ಆತನು
ನಿಲ್ಲದೆ ಬಂದನು ರಾಮನ ಹತ್ತಿರ
ಒಮ್ಮೆಲೆ ಹೋಗುವ ತಂತ್ರವಸರಿಯದೆ
ರಾವಣ ನಿಂತನು ಸಿಟ್ಟಿಲೆ ನೋಡುತ

|| ೪೭೦ ||

ರಾಜನ ಸಾಹಸ ನೋಡುವ ಕಪಿಗಳು
ಸೆಣಸಿಯೆ ಬಂದಿಹ ರಾಜನ ನೋಡುತ
ಗರ್ಜನೆಗೈದರು ಸಂತಸದಿಂದಲಿ
ಕುಣಿದರು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಲಂಕೆಯ ಹೊರಗಡೆ

|| ೪೭೧ ||

ಶ್ರೀರಾಮನಿಂದ ಸುಗ್ರೀವನಿಗೆ ವರ್ಣನಾರ್ಥ

ರಾಮನು ಅಪ್ಪುತ ಸುಗ್ರೀವನನ್ನು
ಅಂದನು ಮಿತ್ರನೆ ಎಂತಹ ಕೆಲಸವು
ಎನ್ನನು ಕೇಳದೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ
ಇಂತಹ ಕೆಲಸವು ಅಪಾಯಕಾರಕ

|| ೪೭೨ ||

ಎನ್ನನು ಕೇಳದೆ ಎಂದಿಗು ನೀನು
ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕೆ ಹೋಗಲೆ ಬೇಡಾ
ನಿನ್ನಯ ಜೀವಕೆ ಅಪಾಯವಲ್ಲದೆ
ಮರಳುತ ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು

|| ೪೭೩ ||

ನಿಶ್ಚಯವಿದ್ದಿತು ಎನ್ನಯ ಕಾರ್ಯವು
ಕೊಲ್ಲುತ ವೈರಿಯ ತನುಜರ ಸಹಿತದಿ
ಲಂಕೆಯ ಪಟ್ಟಣ ವಿಭೀಷಣಗಿರಿಸಿ
ಕೋಸಲರಾಜ್ಯದ ಭರತಗೆ ಕೊಡುತಲಿ

|| ೪೭೪ ||

ದೇಹವ ತೊರೆಯುವ ನಿಶ್ಚಯವಿದ್ದಿತು
ಸುಗ್ರೀವನಾಗ ಎಂದನು ರಾಮನೆ
ಸೀತೆಯ ಕದ್ದಿಹ ರಾವಣ ಕಾಣಲು
ಸಿಟ್ಟಿನು ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವು ಹೇಗದು

|| ೪೭೫ ||

ರಾಮನು ಅಂದನು ಆದುದು ಆಯಿತು
ನಿನ್ನಯ ಶಕ್ತಿಯ ರುಚಿಯನು ಕಂಡಿಹ
ರಾವಣ ತಿಳಿಯುವ ಕಪಿಬಲ ರೀತಿಯು
ಲಕ್ಷ್ಮಣ ವ್ಯೂಹದಿ ನಿಲ್ಲಿಸು ಸೇನೆಯ

|| ೪೭೬ ||

ಯುದ್ಧದ ಗೆಳೆಗೈಯ ಬರುತ್ತಿದೆ ಸನಿಹಕೆ
ಎನ್ನತ ರಾಘವ ಇಳಿಯುತ ಗಿರಿಯಿಂ
ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಸೇನೆಯನೆಲ್ಲವ
ಯುದ್ಧದಿ ಸೆಣಸುವ ಆಜ್ಞೆಯ ಕೊಟ್ಟನು

|| ೪೭೭ ||

ರಾವಣ ಹಿಡಿಯುತ ಬಿಲ್ಲನು ಕೈಯಲಿ
ನಡೆದನು ಸೇನೆಯ ಮುಂದಕೆ ಆತನು
ಲಂಕೆಯ ದ್ವಾರವ ನೋಡುತ ನಡೆದರು
ರಾಮನು ನಿಂತನು ಉತ್ತರ ದ್ವಾರದಿ

|| ೪೭೮ ||

ಜೊತೆಯಲಿ ಇದ್ದನು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೂಡಾ
ಮೈಂದ ದ್ವಿವಿದರು ಪೂರ್ವದ್ವಾರದಿ
ಅಂಗದ ಮುತ್ತಿದ ದಕ್ಷಿಣ ಬಾಗಿಲು
ಹನುಮನು ನಿಂತನು ಪಶ್ಚಿಮ ದ್ವಾರಕೆ

|| ೪೭೯ ||

ಜೊತೆಗೇ ಇದ್ದರು ಋಷಭ ಗಜ ಗವಯ
ಪ್ರಘಸ ಪ್ರಮಾಥಿ ಸುಗ್ರೀವ ವರರು
ಸೇನೆಯ ಮಧ್ಯದಿ ವಾಯವ್ಯದಲಿ
ನಿಂತರು ಸುತ್ತಲು ಭದ್ರತೆಯಿಂದಲಿ

|| ೪೮೦ ||

ಲಂಕೆಯ ಸುತ್ತಲು ವಾನರ ಸೇನೆಯು
ಮುತ್ತಿತು ಒತ್ತುತ ಮಿಡತೆಯ ತೆರದಲಿ
ರಾಮನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಅಂದನು
ರಾಜಭರ್ತೃದಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲರು

|| ೪೮೧ ||

ಅಂಗದನು ಶ್ರೀರಾಮನ ದೂತನಾಗಿ ರಾವಣನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವದು

ಸಾವೋಪಾಯವು ನೀತಿಯ ರೀತಿಯು
ಕಾರಣ ಕಳಿಸುವೆ ದೂತನ ಒಬ್ಬನ
ಎನ್ನುತ ಕರೆದನು ಅಂಗದ ಕುವರನ
ವತ್ಸನೆ ವೀರನೆ ನೀನೇ ಹೋಗುತ

|| ೪೮೨ ||

ರಾವಣ ರಾಜಗೆ ಎನ್ನಯ ಮಾತನು
ತಿಳಿಸಲು ಯೋಗ್ಯನು ನೀನೇ ಎನಿಸಿದೆ
ಕೋಟಿಯ ಹಾರುತ ಲಂಕೆಗೆ ಸಾಗುತ
ತಿಳಿಸೈ ಅವನಿಗೆ ಈ ಪರಿ ನಿನನು

|| ೪೮೩ ||

ಶ್ರೀರಾಮ ಸಂದೇಶ

ರಾವಣ ಬಂದಿದೆ ನಮಯವು ನಿನಗೆ
ವುಣ್ಣದ ಸಂಜಯ ಕರಗುತ ಬಂದಿದೆ
ಬ್ರಹ್ಮನ ವರದಿಂ ಸೊಕ್ಕಿಲೆ ಮಾಡಿದ
ಉದ್ಧಟ ಕಾರ್ಯದ ಫಲವನು ಉಣ್ಣುವೆ

|| ೪೮೪ ||

ನಿನ್ನನು ದಂಡನೆ ಮಾಡಲು ಬಂದಿಹ
ರಾಮನ ಬಿಲ್ಲೇ ಯಮದಂಡ ನಿನಗೆ
ಯುದ್ಧವ ಮಾಡದೆ ಸೀತೆಯ ಕದ್ದಿಹ
ಹೇಡಿಯೆ ತುಡುಗನೆ ಶಕ್ತಿಯ ತೋರಿಸು

|| ೪೮೫ ||

ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠನು ವಿಭೀಷಣನೀಗ
ಎನ್ನಯ ಆಶ್ರಿತ ಲಂಕೆಯ ಆಳುವ
ವಸುಗಿಯಿತು ಇಂದಿಗೆ ಲಂಕೆಯ ಭೋಗವು
ಶರಣನು ಆದರೆ ಉಳಿಯುವೆ ನೀನು

|| ೪೮೬ ||

ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಕೊಲ್ಲುವೆ ನಿನ್ನನು
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿಹೆ ಉಳಿಯುವದೆಂತು
ಹೆದರುತ ಹಕ್ಕಿಯು ಆಗುತ ಹೋದರು
ಮೂರೂ ಲೋಕದಿ ತಿರುಗಿದರೂ ಸಹ

|| ೪೮೭ ||

ನಿನ್ನನು ಎಂದೂ ಉಳಿಸೆನು ತಿಳಿದಿರು
ನಿನ್ನಯ ಪ್ರಾಣವು ಎನ್ನಯ ಕೈಯಲಿ
ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ಅಂಗದ ನೆಗೆದನು
ಇಳಿದನು ಒಳಗಡೆ ರಾವಣನೆದುರಿಗೆ

|| ೪೮೮ ||

ಸಚಿವರ ಸಂಗಡ ಕುಳಿತಿದ ರಾವಣ
ಕಾಣುತ ಕಪಿಯನು ಏನಿದು ಎಂದನು
ಅಂಗದನಾಗಲೆ ಹೇಳಿದನೆಲ್ಲವ
ರಾಮನು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲವ ಬಿಡದಲೆ

|| ೪೮೯ ||

ಅಂಗದನೆ ಹೇಳಿಕೆ

ಅಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇನ್ನೂ
ರಾಮನ ದೂತನು ವಾಲಿಯ ತನಯನು
ಅಂಗದ ಕುವರನು ಎನ್ನಯ ನಾಮವು
ರಾಮನು ಬಂದಿಹ ನಿನ್ನನು ಕೊಲ್ಲಲು

|| ೪೯೦ ||

ಸೀತೆಯ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಶರಣನು ಆದರೆ
ಉಳಿಸುವ ನಿನ್ನಯ ಜೀವವ ಆತನು
ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಮಲಗುವೆ ರಣದಲಿ
ಮುಕ್ಕುತ ಮಣ್ಣನು ಮಕ್ಕಳ ಸಹಿತದಿ

|| ೪೯೧ ||

ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ಕೆರಳಿದ ರಾವಣ
ಕಣ್ಣಿನ ಕಿಡಿಗಳ ಉದುರಿಸಿ ಎದ್ದನು
ಹಿಡಿಯಿರಿ ಕಪಿಯನು ಈಗಲೆ ನೀವು
ಎನ್ನಲು ಹಿಡಿದರು ನಾಲ್ವರು ಅವನನು

|| ೪೯೨ ||

ಕೊಚ್ಚಿರಿ ಕೊಲ್ಲಿರಿ ಈಗಲೆ ಕಪಿಯನು
ಎನ್ನುವ ಮಾತನು ಕೇಳುತ ಅಂಗದ
ಗಗನಕೆ ನೆಗೆದನು ನಾಲ್ವರ ಸಂಗಡ
ಮೇಲಕೆ ಹೋಗುತ ಕೈಗಳ ಕೊಡವುತ

|| ೪೯೩ ||

ಕೆಡವಿದ ನಾಲ್ವರು ರಾಕ್ಷಸರಾಗಲೆ
ಬಿದ್ದರು ಭೊಪ್ಪನೆ ರಕ್ತವ ಕಾರುತ
ಅಂಗದನಿರುತಿಹೆ ವಾಲೆಯ ತನಯನು
ಎನ್ನುತ ಒದೆದನು ಅರಮನೆ ಕಳಸವ

|| ೪೯೪ ||

ಉರುಳಿತು ಬಿದ್ದಿತು ಕೆಳಗಡೆ ಕಳಸವು
ರಕ್ತಸರೆಲ್ಲರು ನೋಡುತಲಿದ್ದರು
ಮಾಡದೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದೆ ಒಂದೂ
ಅಂಗದ ಹಾರಿದ ಕೋಟೆಯ ಹೊರಗಡೆ

|| ೪೯೫ ||

ಅಂಗದ ತಿಳಿಸಿದ ಸುದ್ದಿಯನರಿಯುತ
ರಾಮನು ಅಂದನು ಯುದ್ಧವೆ ಮಾರ್ಗವು
ಬೇರೆಯ ವಿಧಾನವೆಲ್ಲವು ಮುಗಿಯಿತು
ಲಗ್ಗೆಗೆ ಸಿದ್ಧರು ಆಗಿರಿ ಎಲ್ಲರು

|| ೪೯೬ ||

ಅಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ತೀರಾಮನ ಆಜ್ಞೆ

ರಾಮನ ಆಜ್ಞೆಯು ಬಂದಿತು ಕೊನೆಗೆ
ಕೋಟೆಯ ಗೋಡೆಯ ಹತ್ತುಲು ಒಡೆಯಲು
ಕೂಡಲೆ ವಾನರರರು ತಂದರು
ಪರ್ವತ ಶಿಖರದ ಮಟ್ಟನು ಕಲ್ಲನು

|| ೪೯೭ ||

ಹಾಕುತ ಮುಚ್ಚಿದರೆಲ್ಲೆಡೆ ಕಂದಕ
ಲಗ್ಗೆಯ ಹತ್ತುತ ಏರಿದರೆಷ್ಟೋ
ರಾವಣನಾಜ್ಞೆಯ ಹೊಂದಿದ ರಕ್ತಸ
ವೀರರು ಬಂದರು ಕೋಟೆಯ ಹೊರಗಡೆ

|| ೪೯೮ ||

ನಡೆಯಿತು ಯುದ್ಧವು ಭೀಕರವಾಗುತ್ತ
ಜಯಜಯಕಾರವು ಗರ್ಜನೆ ಕೂಡಾ
ತುಂಬಿದವೆಲ್ಲೆಡೆ ಬುವಿಯಲಿ ಸಭದಲೆ
ಆಯುಧ ಸವ್ವಳ ಮುಚ್ಚಿತು ಕಿವಿಯನು

|| ೪೯೯ ||

ಶಂಖದ ಧ್ವನಿಯೂ ಭೇರಿಯ ಮೊಳಗೂ
ಸಾಯುವ ಹೊಡೆಯುವ ಚೀರುವ ದನಿಗಳು
ಕರ್ಕಶವಾಯಿತು ಕೇಳಲು ಎಲ್ಲೆಡೆ
ರಕ್ತವು ಮಾಂಸವು ಚಿಮ್ಮಿತು ಸುತ್ತಲು

|| ೫೦೦ ||

ಆನೆಯ ಕುದುರೆಯ ಎರಡು ರಕ್ತಸ
ವೀರರು ನುಗ್ಗುತ್ತ ಬಂದರು ಮುಂದಕೆ
ಕಲ್ಲಿನ ಬಂಡೆಯ ಗಿಡಗಳ ಹಿಡಿದಿಹ
ವಾನರವೀರರು ಮುತ್ತುತಲಿದ್ದರು

|| ೫೦೧ ||

ಕದನ ಪ್ರಾರಂಭ

ಅಂಗದ ಕಾದಿದ ಇಂದ್ರಜಿತನೊಡನೆ;
ಸಂಪಾತಿ ಕಾದಿದ ಪ್ರಜಂಘನೊಡನೆ
ಮಿತ್ರಘ್ನನೊಡನೆ ವಿಭೀಷಣ ಸಂತ
ಅಲ್ಲಿಯೆ ತಪನನು ತಡೆದನು ಗಜನು

|| ೫೦೨ ||

ನೀಲನು ತಡೆದನು ನಿಕುಂಭನನ್ನೂ
ಸುಗ್ರೀವನಿಗೋ ಪ್ರಘಸನು ಬಂದನು
ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತಡೆದನು ವಿರೂಪಾಕ್ಷನನು
ರಾಮನು ತಡೆದನು ನಾಲ್ವರು ದೈತ್ಯರ

|| ೫೦೩ ||

ಅಗ್ನಿಕೇತುವನು ರಶ್ಮಿಕೇತುವನು
ಹಾಗೂ ಸುಪ್ತಘ್ನ ಯಜ್ಞಕೋಪರನು
ಮೈಂದ ದ್ವಿವಿದರ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದರು
ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿಯೂ ಅಶನಿಪ್ರಭನೂ

|| ೫೦೪ ||

ಪ್ರತಪನು ಕಾದಿದ ನೀಲನ ಜೊತೆಗೆ
ಸುಷೇಣ ಹೊಡೆದನು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿಗೆ
ಯುದ್ಧದ ಪ್ರಖರತೆ ಹೆಚ್ಚಿತು ಕ್ಷಣಕ್ಷಣ
ನೆತ್ತರ ಕೋಡಿಯು ಹರಿಯಿತು ಸುತ್ತಲು

|| ೫೦೫ ||

ರಕ್ತಸವೀರರ ಸೇಳುತ ನಡೆದಿಹ
ಅಂಗದ ವೀರನ ನೋಡುತ ಕುವರನು
ಹೊಡೆದನು ಅವನಿಗೆ ಗದೆಯಿಂ ಕೂಡಲೆ
ರಥವನು ಮುರಿಯುತ ಅಂಗದನಾಗಲೆ

|| ೫೦೬ ||

ಕೊಂದನು ಸಾರಥಿ ಹಯಗಳ ಸಹಿತದಿ
ಪ್ರಜಂಘ ಬಿಟ್ಟಿಹ ಬಾಣವ ತಡೆಯುತ
ಸಂಪಾತಿ ಕೊಂದನು ಮರದಿಂ ಹೊಡೆಯುತ
ಜಂಬುಮಾಲಿಯದು ಶಕ್ತಿಯ ಆಯುಧ

|| ೫೦೭ ||

ಮಾಡಿತು ಗಾಯವ ಹನುಮನ ಎದೆಗೆ
ಕೂಡಲೆ ನೆಗೆಯುತ ಕೊಲ್ಲುತ ಅವನನು
ಪ್ರಡಿಪುಡಿ ಮಾಡಿದ ರಥವನು ಆಗಲೆ
ನಳನೋ ಕಿತ್ತನು ಪ್ರತಪನ ಕಣ್ಣಳ

|| ೫೦೮ ||

ತಪನನು ಕೊಂದನು ಗುದ್ಧತ ಗಜನೂ
ಮಿತ್ರಘ್ನನಾಗ ಬಿಡುತಲಿ ಬಾಣವ
ಗಾಯವ ಮಾಡಿದ ವಿಭೀಷಣ ದೊರೆಗೆ
ಗದೆಯಿಂ ಹೊಡೆಯುತ ವಿಭೀಷಣನುಗ

|| ೫೦೯ ||

ಒಡೆದನು ತಲೆಯನು ಬಿದ್ದನು ವೈರಿಯು
ಪ್ರಘಾಸನು ಸತ್ತನು ಸುಗ್ರೀವನಿಂದ
ವಿರೂಪ ಮಾಡಿದನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂಬಿಗೆ
ರಾಮನು ತರಿದನು ನಾಲ್ವರ ಶಿರಗಳ

|| ೫೧೦ ||

ಮೈಂದನ ಹೊಡೆತಕೆ ಬಿದ್ದನು ದೈತ್ಯನು
ನಿಕುಂಭ ಬಿಡುತಲಿ ಬಾಣದ ಜಾಲವ
ಗಾಸಿಯ ಮಾಡಿದ ನೀಲನ ಅಶಿತಯ
ಹಾಗೆಯೆ ಕೂಗುತಲಿದ್ದನು ಆತನು

|| ೫೧೧ ||

ಕೊನೆಯಲಿ ತಡೆಯದೆ ನೀಲನು ಜಿಗಿಯುತ
ರಕ್ತಸವೀರನ ರಥವನು ಮುರಿಯುತ
ಗಾಲಿಯ ಕಿತ್ತುತ ಆಯುಧ ಮಾಡುತ
ಹೊಡೆಯುತ ಒಡೆದನು ನಿಕುಂಭ ಶಿರವನು

|| ೫೧೨ ||

ಹಾಗೆಯೆ ಕೊಲ್ಲುತ ಸಾರಥಿ ಕುದುರೆಯ
ಮಾಡಿದ ಗರ್ಜನೆ ತಿಳಿಸಲು ಎಲ್ಲೆಡೆ
ದ್ವಿವಿಧನ ಆಶನಿಪ್ರಭರದು ಯುದ್ಧವು
ಅಯಿತು ಘೋರವು ಕ್ರೂರವು ಕೂಡಾ

|| ೫೧೩ ||

ವೈಯಲಿ ಆಗಿಹ ಗಾಯವ ನೋಡದೆ
ರಥವನು ಪುಡಿಪುಡಿ ಮಾಡುತ ಆತನು
ಕೊಂದನು ಸಾರದಿ ರಕ್ಕಸ ವೈರಿಯು
ಬಿದ್ದನು ಕೆಳಗಡೆ ಅಶನಿಪ್ರಭನೊ

|| ೫೧೪ ||

ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿಯ ಬಾಣದ ಏಟಿಗೆ
ಜರ್ಜರನಾಗುವ ಸುಷೇಣನನ್ನು
ನೋಡುತ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುವ ಅವನನು
ಸುಷೇಣನಿಕ್ಕಿದ ರಥವನು ಮುರಿದು

|| ೫೧೫ ||

ಕೂಡಲೆ ರಕ್ಕಸ ಮೇಲಕೆ ನೆಗೆಯುತ
ಬಂದನು ಎದುರಿಗೆ ಗದೆಯನು ಹಿಡಿಯುತ
ಏಟನು ಕೊಟ್ಟನು ಸುಷೇಣನ ಎದೆಗೆ
ಸುಷೇಣ ಹೊಡೆದನು ಬಂಡೆಯ ತೂರುತ

|| ೫೧೬ ||

ಪೆಟ್ಟಿನ ಹೊಡೆತಕೆ ಜಜ್ಜಿತು ಎದೆಯು
ಉರುಳಿದ ದೈತ್ಯನು ಪ್ರಾಣವ ತೊರೆಯುತ
ಕಂಡಿತು ಎಲ್ಲೆಡೆ ರಕ್ತದ ಕೊಚ್ಚೆಯು
ಮುರಿದಿಹ ರಥಗಳು ಆಯುಧ ಅವಯವ

|| ೫೧೭ ||

ಆಗಲೆ ಮುತ್ತಿತು ಸಂಜೆಯ ಕತ್ತಲು
ಸಾಗಿತು ಯುದ್ಧವು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೆ
ಭೀರಿಯ ಘೋಷವು ಮೃದಂಗ ಧ್ವನಿಯು
ಮದ್ದಳೆ ಗದ್ದಲ ಶಂಖದ ಕೂಗು

|| ೫೧೮ ||

ಕೇಳುತಲಿದ್ದಿತು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಆಗ
ರಾಮನ ಶರಗಳ ಮಿಂಚದು ಹೊಳೆದು
ಕೆಡವಿತು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಬೆಳಕನು ಆಗಲೆ
ಅಂಗದ ವೀರನು ಯುದ್ಧದಿ ಮೀರಿದ

|| ೫೧೯ ||

ಇಂದ್ರಜಿತುವಿನ ಮಾಯಾ ಯುದ್ಧ
ತಡೆಯದೆ ಅಂಗದ ಹೊಡೆತವ ರಕ್ಕಸ
ಎಲ್ಲರು ಕೂಗುತ್ತ ಓಡಿದರೆಲ್ಲೆಡೆ
ಇಂದ್ರಜಿತು ಕುವರ ಕೂಡಾ ತಡೆಯದೆ
ಆದನು ಆತನು ಅದೃಶ್ಯನಾಗ

|| ೫೨೦ ||

ಕಾಣದೆ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡುವ ವರದ
ಸಿದ್ಧಿಯು ಇದ್ದಿತು ಅವನಿಗೆ ನಿಜಕೂ
ಬ್ರಹ್ಮನು ಕೊಟ್ಟಿಹ ವರದಲಿ ಬಲಯುತ
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದೆ ಶರಗಳ ಬಿಟ್ಟನು

|| ೫೨೧ ||

ಸಿಡಿಲಿನ ತೆರದಲಿ ಬಂದವು ಅವುಗಳು
ಸರ್ಪಾಸ್ತ್ರಗಳನು ಬಿಡುತ್ತಲಿ ಆತನು
ಭೇದಿಸತೊಡಗಿದ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ
ಮಾಯಾ ಬಲವದು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸಿತು

|| ೫೨೨ ||

ಸರ್ಪಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಖಂಧನ
ಕಾಣರು ಅವನನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು
ಸರ್ಪಾಸ್ತ್ರಗಳೋ ಕಟ್ಟುತ್ತ ಅವರನು
ಪರವಶರಾಗುತ್ತ ಬಿದ್ದರು ಇಬ್ಬರು
ಕಾಣುತ್ತ ಈ ಪರಿ ಕಳವಳ ಬೆಳೆಯಿತು

|| ೫೨೩ ||

ರಾಮನು ಅಂದನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದೆ
ಮಾಯಾಯುದ್ಧವ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವನು
ಗಗನದಿ ಶರಗಳು ಬರುತ್ತಲೆ ಇರುವವು
ಗಗನದಿ ಇರುತ್ತಿಹ ತಾಣವ ಶೋಧಿಸಿ

|| ೫೨೪ ||

ಎನ್ನುತ ಕಳಿಸಿದ ಅಂಗದ ಜಾಂಬವ
ಶರಭ ನೀಲರನು ವಿನತ ಋಷಭರನು
ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ವೀರರ
ರಕ್ತಸ ನಿಂತಿಹ ತಾಣವ ತಿಳಿಯಲು

|| ೫ || ೫ ||

ವಾನರವೀರರು ನೆಗೆದರು ಗಗನದಿ
ತಿರುಗಿದರೆಲ್ಲೆ ಡೆ ತಿಳಿಯದು ಅವರಿಗೆ
ಶರಗಳ ಹೊಡೆತಕೆ ಜರ್ಜರರಾದರು
ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ದೇಹಕೆ ಗಾಯ್ಗಳು

|| ೫೨೬ ||

ಹಾಗೆಯೇ ಕೂಗುತ್ತ ಹೇಳಿದ ಗಗನದಿ
ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡಲು
ದೇವೇಶ್ವರನಿಹ ಇಂದ್ರನು ಕೂಡಾ
ನೋಡಲು ಅರನು ಬಾರನು ಸಮೀಪ

|| ೫೨೭ ||

ಎನ್ನಯ ಶರಗಳ ವೈಖರಿ ನೋಡಿರಿ
ಕಳಿಸುವೆ ನಿಮ್ಮನು ಯಮಪುರಿ ನೋಡಲು
ಎನ್ನುತ ಬಿಟ್ಟನು ನಿಶಿತಾಸ್ತ್ರಗಳನು
ಗಾಯವ ಮಾಡುತ್ತ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದ

|| ೫೨೮ ||

ಶರಗಳ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಬಂಧುಗಳಿಬ್ಬರು
ಬಿದ್ದವರಾದರು ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ತಪ್ಪಿತು
ನಾಗಪಾಶದಲಿ ಬಂಧಿತರಾಗಿಹ
ಅವರನು ನೋಡುತ ವಾನರರೆಲ್ಲರು

|| ೫೨೯ ||

ಕಳವಳದಿಂದಲಿ ಬಂದರು ಎಲ್ಲರು
ಕಪಿವರರಲ್ಲದೆ ವಿಭೀಷಣ ಕೂಡ
ಕಾಣನು ವೈರಿಯು ಯಾರಿಗು ಅವರಿಗೆ
ವಿಭೀಷಣ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದನು ಮಾಯೆಯು

|| ೫೩೦ ||

ಮಾಯೆಯ ಪರದೆಯ ಹರಿಯುತ ಆತನು
ನೋಡಿದ ಗಗನದಿ ನಿಂತಿಹ ಕುವರನ
ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ ಯುದ್ಧದ ಮಾಡುವ
ತೇಜಸಿ ವೀರನು ಅಸೀಮ ಶೂರನು

|| ೫೩೧ ||

ಇಂದ್ರಜಿತುವಿನಿಂದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ

ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ನೋಡುತ ಆಗಲೆ
ಇಂದ್ರಜಿತುವಾಗ ಅಂದನು ಈ ಪರಿ
ರಾಕ್ಷಸ ಭಟರೇ ನೋಡಿರಿ ಎಲ್ಲರು
ಖರದೂಷಣರನು ಕೊಲ್ಲುತ ತಿಳಿದರು

|| ೫೩೨ ||

ತಾವೇ ಶೂರರು ಎನ್ನುತ ಮೆರೆದರು
ನಾಗಪಾಶದಲಿ ಕಟ್ಟಿಹೆ ಇವರನು
ಬಿಡಿಸಲು ಯಾರಿಗು ಸಾಧ್ಯವೆ ಇಲ್ಲವು
ಋಷಿಗಳು ಸಂಘವ ಮಾಡುತ ಬರಲಿ

|| ೫೩೩ ||

ದೇವದಾನವರೆ ಬಂದರು ಬರಲಿ
ಬಿಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ಇಲ್ಲವು ಇವರನು
ಎನ್ನಯ ತಂದೆಯ ಚಿಂತೆಯು ಹರಿಯಿತು
ಬಿಂಕದ ಲಂಕೆಯ ಕಳಂಕ ಹೋಯಿತು.

|| ೫೩೪ ||

ಸಾಗರ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿತ ಬಂದಿಹ
ಸಾಹಸವೆಲ್ಲವು ಕರಗಿತು ಆಗಲೆ
ಹಾಗೆಯೆ ಬಿಡುತಲಿ ಶರಗಳ ಕೆಲವು
ಗಾಯವ ಮಾಡಿದ ಕಪಿವರರಿಗೆ ಅವ

|| ೫೩೫ ||

ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಇಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದಿಹ ಅವರನು
ಕಾಣುತ ತಿಳಿದನು ಸತ್ತಿಹರೆಂತೆನೆ
ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ ರಕ್ಕಸರೊಡನೆಯೆ
ಮರಳುತ ಹೊಕ್ಕನು ಲಂಕೆಯ ಒಳಗಡೆ

|| ೫೩೬ ||

ವಾನರ ವೀರರ ಕಳವಳ

ವಾನರವೀರರು ಸುಗ್ರೀವ ಕೂಡ
ಶೋಕದಿ ದೈನ್ಯದಿ ಕಳವಳದಿಂದಲಿ
ನಿಂತರು ಸುತ್ತಲು ನೋಡುತ ಅವರನು
ವಿಭೀಷಣನಾಗ ಅಂದನು ಈ ಪರಿ

|| ೫೩೭ ||

ಯುದ್ಧದಿ ಈ ಪರಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಿಹುದು
ಒಮ್ಮೆಲೆ ಜಯವದು ಬಾರದು ಎಂದೂ
ಎಮ್ಮಯ ಭಾಗ್ಯವು ಒಳ್ಳೆಯದಿದ್ದರೆ
ಚೇತನ ಹೊಂದುತ ಏಳುವರೀವರು

|| ೫೩೮ ||

ಧೈರ್ಯವು ಸಹನೆಯು ಸಾಧನವೆವುಗೆ
ಅಪಾರ ಶೂರರು ಇರುವರು ಈರ್ವರು
ಕಳವಳ ಸಲ್ಲದು ವೀರನಿಗಿಂದಿಗು
ಸೇನೆಯ ಹಿತವನು ಲಕ್ಷಿಸು ಮೊದಲಿಗೆ

|| ೫೩ ||

ಎಚ್ಚರ ತಿಳಿಯುವ ವರಿಗೂ ನೀನು
ಇಲ್ಲಿಯೆ ಇರುತಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡು
ರಾಮನು ಎಂದೂ ಪ್ರಾಣವ ತೊರೆಯನು
ಚೇತನ ಹೊಂದುವ ನಿಶ್ಚಯ ತಿಳಿ ನೀ

|| ೫೪ ||

ಮುಖದಲಿ ಕಾಂತಿಯು ಇರುವದು ಇನ್ನೂ
ವಾನರ ಸೇನೆಗೆ ಧೈರ್ಯವ ಹೇಳುತ
ವಿರಾಮ ಹೊಂದಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡು ನೀ
ಕುಳಿತರು ಎಲ್ಲರು ಇಬ್ಬರ ಸುತ್ತಲು

|| ೫೫ ||

ಇಂದ್ರಜಿತುವಿನಿಂದ ತಂದೆಗೆ ಯುದ್ಧವ ನರದಿ

ಇಂದ್ರಜಿತುವಾಗ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ
ಹೋದನು ತಂದೆಯ ಅರಮನೆಯೊಳಗಡೆ
ಮಣಿಯುತ ಪಾದಕೆ ಅಂದನು ಆತನು
ತಂದೆಯೆ ಕೊಂದೆನು ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ

|| ೫೬ ||

ಎನ್ನಲು ಪುಟಿಯುತ ಎದ್ದನು ರಾವಣ
ಅಪ್ಪಿದ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗನನು ಆಗಲೆ
ಕೇಳಿದ ಯುದ್ಧದ ವಿವರವ ಎಲ್ಲವ
ನಾಗಪಾಶದಲಿ ಬಂಧಿತರಾಗಿಹ

|| ೫೭ ||

ಸಂತಸ ಬುಕ್ಕಿತು ರಾವಣ ಮನದಲಿ
ಹರಸುತ ಮಗನನು ಕಳಿಸಿದನವನನು
ಇತ್ತಲು ವಾನರವೀರರು ಎಲ್ಲರು
ಸೇನೆಯ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಲಿ

|| ೫೬೪ ||

ಕಾಯುತ ನಿಂತರು ದಿಕ್ಕುಗಳೆಲ್ಲವ
ಏನೇ ಸವ್ವುಳ ಬಂದರು ಕೂಡಾ
ತಿಳಿಯುವರೆಲ್ಲರು ರಕ್ಕಸಮಾಯೆಯು
ವಾನರ ಸೈನ್ಯದಿ ತುಂಬಿತು ಶೋಕವು

|| ೫೬೫ ||

ತ್ರಿಜಟಿಗೆ ರಾವಣನ ಆದೇಶ

ಸೀತೆಯ ಕಾಯುತ ಕುಳಿತಿದ ತ್ರಿಜಟಿಯ
ರಾವಣ ಕರೆಸಿದ ಆಗಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ
ತಿಳಿಸೆಲೆ ಸೀತೆಗೆ ರಾಮನ ಮರಣವ
ಇಂದ್ರಜಿತು ಕುವರ ಕೊಂದಿದನಾತನ

|| ೫೬೬ ||

ಪುಷ್ಪಕ ವಿಮಾನದೊಳಗಡೆ ಕೂಡಿಸಿ
ಒಯ್ಯಿರಿ ಸೀತೆಯ ರಣರಂಗದೊಳಗೆ
ತೋರಿಸಿ ಅವಳಿಗೆ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ
ಅಸುವನು ತೊರೆಯುತ ಬಿದ್ದಿಹ ಅವರನು

|| ೫೬೭ ||

ಯಾವನ ಶಕ್ತಿಯ ನಂಬುತ ಸೊಕ್ಕಿನ
ಮಾತನು ಆಡುವ ಸೀತೆಯು ನೋಡಲಿ
ಯುದ್ಧದಿ ಅಸುವನು ನೀಗಿದ ಪರಿಯನು
ಈಗಲು ಆದರು ಒಪ್ಪಲಿ ಎನ್ನನು

|| ೫೬೮ ||

ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ ಎನ್ನುತ ರಕ್ಕಸಿ
ಒಯ್ದಳು ಸೀತೆಯ ಪುಷ್ಪಕದಲ್ಲೆಯೆ
ಯುದ್ಧದ ಭೂಮಿಗೆ ತೋರಲು ಅವರನು
ವೈರಿಯ ಕೊಂದುದ ಡಂಗುರ ಹೊಡೆಸಿದ

|| ೫೪೯ ||

ಸೀತೆಯು ಕಂಡಳು ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಭ್ರಮ
ವಾನರದೇಹಗಳೆಲ್ಲೆ ಡೆ ಬಿದ್ದುದ
ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ದೇಹಗಳ ಕಂಡು
ನೋಡಿದಳಾಗಲೆ ಒಡೆದಿಹ ಕವಚವ

|| ೫೫೦ ||

ದೇಹದಿ ನಾಟಿದ ಬಾಣದ ಎಟಿಗೆ
ನೆತ್ತರು ಇದ್ದಿತು ಗಾಯದ ಬಾಯಿಗೆ
ಸುತ್ತಲು ಕಂಡರು ಕಪಿವರರೆಲ್ಲರು
ಶೋಕವ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿಹರೆಲ್ಲರು

|| ೫೫೧ ||

ಸೀತೆಯ ಕಳವಳ

ಕಾಣುತ್ತ ಈ ಪರಿ ಉಕ್ಕಿತು ದುಃಖವು
ಜ್ಯೋತಿಷ ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲವು
ಸಟೆಯದು ಆಯಿತೆ ಎನಿದು ಕಾಲವು
ಪೃಥ್ವೀಪತಿಯೆ ನಿನ್ನಯ ಪತಿಯು

|| ೫೫೨ ||

ಇರುತ್ತಿಹೆ ನಿಜಕೂ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿನಿಯು
ಎನ್ನುವ ಮಾತದು ಸುಳ್ಳೇ ಆಯಿತು
ಸಾಯುವ ವರೆಗೂ ಸುಮಂಗಲೆಯಾಗಿ
ಇರುವೆನು ಎನ್ನುವ ಮಾತೂ ಸಟೆಯೇ

|| ೫೫೩ ||

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆಹ ರಾಮನ ಪತ್ನಿಯು
 ಆಗುವಿ ಎನ್ನುವ ನುಡಿಯೂ ಸಟಿಯೇ
 ಎನ್ನುತ ರೋದನ ಮಾಡುವ ಸೀತೆಗೆ
 ತ್ರಿಜಟಿಯು ಅಂದಳು ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸಲು

|| ೫೫೪ ||

ಸೀತೆಯೆ ಶೋಕವು ಕೂಡದು ಈಗಲೆ
 ನಿನ್ನಯ ಗಂಡನು ಬದುಕೆಯೆ ಇರುವನು
 ವಾನರ ಮುಖದಲಿ ಕ್ರೋಧವು ಕಾಣದು
 ಕಾರಣ ಅನ್ನುವೆ ರಾಮನು ಬದುಕೆಹ

|| ೫೫೫ ||

ನಾಯಕ ಸತ್ತರೆ ಸೇನೆಯು ಎಲ್ಲಾ
 ಶೋಕದಿ ಮುಳುಗುತ ಓಡುವದೆಲ್ಲೆಡೆ
 ಅಲ್ಲದೆ ತಿಳಿದಿರು ಪುಷ್ಪಕವಿದುನೇ
 ವಿಧವೆಯ ಎಂದಿಗು ಹೊರುವದೆ ಇಲ್ಲಾ

|| ೫೫೬ ||

ವಾನರ ಸೇನೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ ನೋಡು
 ನಾಯಕ ಮಡಿದಿಹ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕಾಣದು
 ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿಹ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ನೋಡು
 ಮರಣದ ಛಾಯೆಯು ಇಲ್ಲವೆ ಇಲ್ಲಾ

|| ೫೫೭ ||

ಮೈಥಿಲಿ ಮುಗಿಯುತ ಕೈಯ್ಗಳ ಅಂದಳು
 ನಿನ್ನಯ ನುಡಿಯಲಿ ಆಮೃತ ತುಂಬಿದೆ
 ನಿನ್ನಯ ಮಾತೇ ನಿಜವದು ಆಗಲಿ
 ಆಗಲೆ ತಿರುಗಿತು ಪುಷ್ಪಕ ಲಂಕೆಗೆ

|| ೫೫೮ ||

ಬಿಟ್ಟರು ಸೀತೆಯ ಅಶೋಕವನದಲಿ
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಚಿತ್ರವು ಮಾತ್ರವೆ
ಇರುವದು ಅದುವೇ ಇಬ್ಬರು ಬಿದ್ದುದು
ಸೀತೆಯ ಕಣ್ಣಲಿ ಕಂಬನಿ ತುಂಬಿದೆ

|| ೫೫೯ ||

ನಾಗಪಾಶದಿಂದ ಶ್ರೀರಾಮನ ೩ ಮೋಚನೆ ಹಾಗೂ ಶೋಕ

ನಾಗಪಾಶದಲಿ ಬಂಧಿತನಾಗಿಯೂ
ರಾಮನು ಎದ್ದನು ಮೂರ್ಛೆಯ ಕಳೆಯುತ
ಅಸಮ ಸ್ಥೈರ್ಯದ ಸತ್ಯದ ಬಲದಿಂದ
ಕಂಡನು ಬದಿಯಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಬಿದ್ದುದ

|| ೫೬೦ ||

ರಾಮನ ಶೋಕವು ಮೇರೆಯ ಮೀರಿತು
ತಮ್ಮನ ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಹೋಯಿತು
ತಾಯಿಗೆ ಮುಖವನು ತೋರಿಸಲಾರೆನು
ನಾನೂ ಹೋಗುವೆ ತಮ್ಮನ ಹಿಂದೆಯೆ

|| ೫೬೧ ||

ಒಂದೇ ವೇಳೆಗೆ ಸಾವಿರ ಶರಗಳ
ಹೊಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿಯು ಇದ್ದಿತು ಅವನಲಿ
ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನಿಗೆ ಶೌರ್ಯದ ಮಿಗಿಲು
ಇಂದ್ರನ ಅಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲವ ಮುರಿಯುವ

|| ೫೬೨ ||

ಇಂತಹ ತಮ್ಮನು ರಣದಲಿ ಮಲಗಿಹ
ಸುಗ್ರೀವರಾಜ ಈಗಲೆ ಹೊರಡು
ವಾನರಸೇನೆಯ ಸಹಿತದಿ ಹೋಗು
ಎಮ್ಮೆಯ ಮರಣದ ಸುದ್ದಿಯ ಕೇಳುತ

|| ೫೬೩ ||

ರಾವಣ ಬರುವನು ಅಟ್ಟಿತ ನಿಮ್ಮನು
ಹೋಗಿರಿ ಎಲ್ಲರು ಕಷ್ಟಿಂಥೆಗೀಗ
ಅವ್ವಣೆ ಕೊಟ್ಟೆ ಹೆ ನಿನುಗೆಲ್ಲರಿಗೂ
ಹೋಗಲು ತಡೆಯೋ ರಾರಾದು ಇಲ್ಲವು

|| ೫೬೪ ||

ವಿಭೀಷಣನನ್ನು ರಾಜನ ಮಾಡುವ
ಎನ್ನಯ ಮಾತದು ಸಖೆಯೇ ಆಯಿತು
ವಾನರವೀರರ ಹನುನು ಸಾಹಸ
ಮೆಚ್ಚಿ ಹೆ ನಿಜಕೂ ಹೋಗಿರಿ ಎಲ್ಲರು

|| ೫೬೫ ||

ಸುಗ್ರೀವನ ಉತ್ತರ

ಎನ್ನುತ ಶೋಕಿವ ರಾಮನೆ ಕಾಣುತ
ಸುಗ್ರೀವನೆಂದ ಸುಷೇಣ ಮಾವನೆ
ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಒಯ್ಯುತ ನೀನು
ಈಗಲೆ ಹೋಗೈ ಕಷ್ಟಿಂಥೆಗೆ ನೀ

|| ೫೬೬ ||

ಇಲ್ಲಿಯೆ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡುತ ನಾನು
ರಾವಣ ಹಾಗೂ ಮಗನನು ಕೂಡಾ
ಕಟ್ಟುತ ಹೆಡೆಮುರಿ ತರುವೆನು ಅಲ್ಲಿಗೆ
ಎನ್ನಯ ಮಾತನು ನಂಬುತ ಹೋಗೈ

|| ೫೬೭ ||

ಸುಷೇಣನ ಸಲಹೆ

ಎನ್ನಲು ಸುಷೇಣ ಅಂದನು ರಾಜನೆ
ಬಲ್ಲಿನು ಹಿಂದಕೆ ಯುದ್ಧವು ಆದುದ
ದೇವರು ದಾನವರಲ್ಲಿಯೆ ಭೀಕರ
ದಾನವ ಮಾಯೆಗೆ ಸಾಯುತಲಿದ್ದರು

|| ೫೬೮ ||

ಎಷ್ಟೋ ದೇವರು ಅಸುವನು ತೊರೆಯುತ
ದೇವರ ಗುರುವಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ವಿದ್ಯೆಯು
ಮೃತಸಂಜೀವಿನಿ ಮಂತ್ರವು ಅವನಿಗೆ
ಅಲ್ಲದೆ ಮೂಲಿಕೆ ಹಾಕುತ ಆತನು

|| ೫೬೯ ||

ಬದುಕಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಆಗಲೆ ಆತನು
ಮೂಲಿಕೆಯೆಲ್ಲವು ಇರುವವು ಈಗಲು
ಕ್ಷೀರಸಾಗರದ ಬಳಿಯಲಿ ಇಂದಿಗು
ಸಂಪಾತಿ ಪಸಸ ವಾನರವೀರರು

|| ೫೭೦ ||

ಬಲ್ಲರು ಮೂಲಿಕೆ ಹೋಗಲಿ ತರಲು
ಅಲ್ಲದೆ ಇರುವವು ಔಷಧಿಗಳೆರಡು
ಬ್ರಹ್ಮನಿರ್ಮಿತವು ಹೆಸರಿದೆ ಅವಕೆ
ಸಂಜೀವಕರಣಿ ವಿಶಲ್ಯ ಕರಣಿಯು

|| ೫೭೧ ||

ಇರುವವು ಎರಡೂ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳೆರಡು
ತನ್ನಿರಿ ಅವುಗಳ ಕೂಡಲೆ ನೀವು
ಅಮೃತಮಂಥನ ನಡೆದಿಹ ಸಾಗರ
ಕ್ಷೀರಸಾಗರವೆಂಬುದ ಅಲ್ಲಿರಿ

|| ೫೭೨ ||

ಅಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವವು ಪರ್ವತಗಳೆರಡು
ಚಂದ್ರ ದ್ರೋಣವು ಹೆಸರಿವೆ ಅವಕೆ
ಅಲ್ಲಿಯೆ ಸಿಗುವವು ಹೇಳಿದ ಮೂಲಿಕೆ
ವಾಯುಪುತ್ರನೇ ಹೋಗಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ

|| ೫೭೩ ||

ಗರುಡನ ಆಗಮನ

ಆಗಲೆ ಬೀಸಿತು ಗಾಳಿಯು ಭರದಲಿ
 ವೇಗದಿ ಆಯಿತು ಚಂಡನಾರುತವು
 ಗಿಡಗಳು ಬಿದ್ದವು ಮೋಡವು ಚದುರಿತು
 ನಡುಗಿತು ಭೂಮಿಯು ಉಡುಗಿತು ಸಾಗರೆ || ೫೭೪ ||

ಬಂದನು ರಭಸದಿ ಗರುಡನು ಆಗಲೆ
 ಕಾಣುತ್ತ ಅವನನು ಅಗ್ನಿಂ ತೇಜನ
 ಬಾಣದ ರೂಪದಿ ಒಂಥನ ಮಾಡಿದ
 ಸರ್ಪಗಳೆಲ್ಲಾ ಓಡುತ್ತ ಹೋದವು || ೫೭೫ ||

ಸ್ವಾಗತಗೈದರು ಆಗಲೆ ಗರುಡಗೆ
 ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಮುಖಗಳ ಮೇಲೆಯೆ
 ಕೈಯನು ಎಳೆಯುತ್ತ ಗರುಡನು ಆಗಲೆ
 ಒಯ್ದನು ಕೈಯನು ಪಾದದ ವರೆಗೂ || ೫೭೬ ||

ಕೂಡಲೆ ಹೋದವು ಗಾಯಗಳೆಲ್ಲವು
 ಎದ್ದರು ಇಬ್ಬರು ಮೊದಲಿನ ತೇಜದಿ
 ವೀರ್ಯವು ತೇಜವು ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯೂ
 ಉತ್ಸಾಹ ಬುದ್ಧಿ ವಿವೇಚನೆ ಬಲವು || ೫೭೭ ||

ದ್ವಿಗುಣಿತವಾದವು ಆಗಲೆ ಎಲ್ಲವು
 ಅವೃತ ಗರುಡನ ಕೇಳಿದ ರಾಮನು
 ಮಹಾತ್ಮ ಯಾರಿಹೆ ಹೇಳ್ಕೆ ನೀನು
 ನಿನ್ನಯ ಕರುಣೆಯು ಫಲಿಸಿತು ಎಮಗೆ || ೫೭೮ ||

ನಾಗಪಾಶದಲಿ ಬಂಧಿತ ಎಮ್ಮನು
ಬಿಡಿಸಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಶಕ್ತಿಯು ಬೆಳೆಯಿತು
ನಿನ್ನನು ನೋಡುತ್ತ ತಂದೆಯ ನೆನೆಸುವೆ
ಪ್ರೀತಿಯ ಬುಗ್ಗೆಯು ಉಕ್ಕುತ್ತಲಿರುವದು

|| ೫೭೯ ||

ಗರುಡನ ವಿವರಣೆ ಹಾಗೂ ಸಲಹೆ

ವಿನತೆಯ ಕುವರನು ಗರುಡನು ಅಂದನು
ರಾಮನೆ ನಿನ್ನಯ ಗೆಳೆಯನೆ ಇರುವೆನು
ಪ್ರಾಣದ ತೆರದಲಿ ಹತ್ತಿರ ಇರುವೆನು
ನಾಗಪಾಶವಿದು ಅತಿಭೀಕರವಿದು

|| ೫೮೦ ||

ಅತಿಬಲ ಬಹುಬಲ ದೇವರು ದಾಸವ
ಗಂಧರ್ವರಾದರು ಬಿಡಿಸಲು ಆಗದು
ದೇವೇಂದ್ರನು ಸಹ ಬಂದರು ಕೂಡಾ
ಆಗದು ಪಾಶವ ಬಿಡಿಸಲು ಎಂದಿಗು

|| ೫೮೧ ||

ಇಂದ್ರಜಿತುವಿನಿಂ ಮಾಯಾಬಲದಲಿ
ನಿರ್ಮಿತವಾದುದು ನಾಗಪಾಶವಿದು
ತಿಕ್ಷ್ಣದ ಹಲ್ಲಿನ ವಿಷಮಯ ನಾಗರು
ಕದೂತನೆಯರು ಅತೀರಯ ಕ್ಷೂರರು

|| ೫೮೨ ||

ರಕ್ತಸಕುವರನ ಮಾಯಾ ಶಕ್ತಿಯು
ಫಲದಲಿ ಹೊಂದುತ ಬಾಣದ ರೂಪವ
ಕಚ್ಚುತ್ತ ಹಿಡಿದರು ಇಬ್ಬರು ನಿಮ್ಮನು
ನಾಗಪಾಶದಲಿ ಬಂಧಿತ ಸುದ್ದಿಯು

|| ೫೮೩ ||

ತಿಳಿಯುತ ಬಂದೆನು ಕೂಡಲೆ ನಾನು
ಅತಿಶಯ ಘೋರದ ಪಾಶದಿ ಮುಕ್ತರು
ಈಗಿನ ಯುದ್ಧದ ಕಾಲದಿ ನೀವು
ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಲೆ ಬೇಕು

|| ೫೮೪ ||

ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರು ಮಾಯಾವಿಗಳು
ಮೋಸದ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡುವರವರು
ನಂಬದೆ ಅವರನು ಕುಟಿಲ ಚಿತ್ತರನು
ಯುದ್ಧವ ಮಾಡಿರಿ ಎಚ್ಚರದಿಂದಲಿ

|| ೫೮೫ ||

ಅವೃತ ರಾಮನ ಇನ್ನೂ ಅಂದನು
ನಿನ್ನಯ ಮಿತ್ರನು ಅದೆನು ಹೇಗೆ
ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಕೇಳಲು ಬೇಡಾ
ಮುಂದಕೆ ತಿಳಿಯುವದೆಲ್ಲವೂ ನಿನಗೆ

|| ೫೮೬ ||

ಲಂಕೆಯ ಒಳಗಿನ ಹುಡುಗರ ಮುದುಕರ
ಬಿಡುತಲೆ ಕೊಲ್ಲುವೆ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರ
ಗಾವಣ ವಧೆಯನು ಮಾಡುತ ನೀನು
ಮರಳುವೆ ನಿಜಕೂ ಸೀತೆಯ ಸಹಿತ

|| ೫೮೭ ||

ಎನ್ನುತ ಗರುಡನು ನಮಿಸುತ ರಾಮಗೆ
ಹಾರಿದ ಗಗನದಿ ಬಾಣದ ತೆರದಲಿ
ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಎದ್ದುದ ತಿಳಿಯುತ
ವಾನರಪೀಠರು ಗರ್ಜನೆಗೈದರು

|| ೫೮೮ ||

ವಾನರರ ಸಂಭ್ರಮ

ಭೇರಿಯ ಮೃದಂಗ ಸವ್ವಳ ತುಂಬಿತು
ಶಂಖದ ಕೂಗದು ಕೇಳಿತು ಎಲ್ಲೆಡೆ
ಹರ್ಷದ ಕುಣಿತವು ಕಪಿಗಳ ಕೇಕೆಯು
ಆಯಿತು ಕೋಲಾಹಲವೇ ರಣದಲಿ

|| ೫೮೯ ||

ಕೇಳಿತು ಸವ್ವಳ ಲಂಕಾನಗರದಿ
ದುಃಖದ ಸಮಯದಿ ಹರ್ಷದ ತುಮುಲವೆ
ಕಳಿಸಿದ ಸಚಿವರ ಕೂಡಲೆ ಹೋಗುತ
ತಿಳಿಸಿರಿ ಈಗಲೆ ಆದುದು ಏನದು

|| ೫೯೦ ||

ಹೋಗುತ ಸಚಿವರು ಕೋಟೆಯ ಮೇಲೆಯೆ
ನೋಡುತ ಎಲ್ಲವ ಬಂದರು ಕೂಡಲೆ
ರಾವಣ ದೊರೆಯೇ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು
ಪಾಶದಿ ಮುಕ್ತರು ಧನುರ್ಧಾರಿಗಳು

|| ೫೯೧ ||

ಯುದ್ಧಕೆ ಸಿದ್ಧರು ಆಗಿ ನಿಂತಿಹರು
ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ರಾವಣ ಮಿಡುಕಿದ
ಅನೋಘ ಅಸ್ತ್ರದಿ ಮುಕ್ತರು ಹೇಗದು
ಎಂದಿಗು ಕಾಣದ ಕೇಳದ ರೀತಿಯು

|| ೫೯೨ ||

ಪುನಃ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ರಾವಣನ ಆಜ್ಞೆಯು

ಎನ್ನುತ ಕರೆದನು ಸೇನಾಪತಿಯನು
ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷ ವೀರ ಭೀಮ ಪರಾಕ್ರಮಿ
ಬಲಯುತ ಸೇನೆಯ ಒಯ್ಯುತ ನೀನು
ಕೊಲ್ಲೆಲೊ ರಾಮನ ಕುರಿಗಳ ಸಹಿತದಿ

|| ೫೯೩ ||

ಆಜ್ಞೆಯ ಪಡೆಯತ ಹೊರಟನು ಧೂಮ್ರನು
 ಸೊಂಟದಿ ಗಂಟೆಯ ಕಟ್ಟಿಹ ಭಟರೂ
 ಬಂದರು ಹೊಂದುತ ಮುದ್ದರ ಪಟ್ಟಸ
 ಶೂಲ ಗದೆ ಮುಸಲ ಲೋಹದ ದಂಡವ

|| ೫೯೪ ||

ಪರಿಘವ ಭಲ್ಲೆಯ ಭಂಡಿಪಾಲವ
 ಪ್ರಾಸಪರಶ್ವಧ ಇನ್ನೂ ಆಯುಧ
 ಬಂದರು ಎಲ್ಲರು ಕವಚವ ತೊಡುತಲಿ
 ರಥಗಳನ್ನೇರುತ ಗಜಗಳ ಮೇಲೆಯು

|| ೫೯೫ ||

ಹೊರಟರು ಎಮ್ಮೋ ರಕ್ಕಸವೀರರು
 ಗುಡುಗುವ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ ಧೂಮ್ರನು
 ಬಂದನು ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನ ದ್ವಾರಕೆ
 ಅಲ್ಲಿಯೆ ನಿಂತಿಹ ಹನುಮನ ನೋಡಿದ

|| ೫೯೬ ||

ಹನುವಂತ-ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷರ ಕಾಳಗ

ಕೂಡಲೆ ನಡೆಯಿತು ಭೀಕರ ಕದನವು
 ರಕ್ಕಸ ಭಟರಿಗೆ ವಾನರವೀರರು
 ತೂರುತ ಬಂದರು ಕಲ್ಲಿನ ಮಳೆಯನು
 ಅಲ್ಲದೆ ಮರಗಳೆ ಆಯುಧ ಅವರಿಗೆ

|| ೫೯೭ ||

ರಕ್ಕಸ ಹೊಡೆತಕೆ ಮಡಿದರು ಕಪಿಗಳು
 ಸಾಗಿತು ಯುದ್ಧವು ಉಗ್ರವು ಆಯಿತು
 ಕಂಡಿತು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹೆಣಗಳ ರಾಶಿಯು
 ರಕ್ಕಸ ಹೊಡೆತಕೆ ಚದುರಿತು ಕಪಿಬಲ

|| ೫೯೮ ||

ನೋಡುತ ಈ ಪರಿ ಕನಲಿದ ಹನುಮನು
ಬಂಡೆಯನೆತ್ತುತ ಧೂಮ್ರನ ಕಡೆಗೆ
ನಡೆದನು ಸಿಟ್ಟಿಲೆ ತೂರುತ ಅಗಲೆ
ನೋಡುತ ಹನುಮನ ಧೂಮ್ರನು ಎದ್ದನು || ೫೯೯ ||

ಹನುಮನ ಏಟಿಗೆ ರಥವದು ಮುರಿಯಿತು
ರಥದಿಂ ಇಳಿಯುತ ಗದೆಯನು ಎತ್ತಿದ
ಹಯಗಳು ಮಡಿದವು ಸಾರಥಿ ಮಡಿದನು
ಧನುವದು ಮುರಿಯಿತು ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ || ೬೦೦ ||

ಕೊಲ್ಲುತ ರಕ್ಕಸ ಭಟರನು ಹನುಮನು
ಪರ್ವತ ಶಿಖರವ ಹಿಡಿಯುತ ಎದುರಿಗೆ
ತರುಬಿದ ಧೂಮ್ರನ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಅಗಲೆ
ಧೂಮ್ರನು ಬೀಸುತ ಗೆವೆಯನು ಕೂಡಲೆ || ೬೦೧ ||

ಹೊಡೆದನು ಹನುಮನ ತಲೆಗೇ ನೇರಕೆ
ಸಹಿಸುತ ಹನುಮನು ಪರ್ವತ ಶಿಖರವ
ಎತ್ತುತ ಧೂಮ್ರನ ಮೇಲೆಯೆ ಹೇರಿದ
ಜಜ್ಜಿತು ದೇಹವು ನೆತ್ತರ ಹರಿಯಿತು || ೬೦೨ ||

ಧೂಮ್ರನು ಕಿರುಚುತ ಅಸುವನು ನೀಗಿದ
ನೋಡುತ ಈ ಪರಿ ರಕ್ಕಸವೀರರು
ಓಡಿದರೆಲ್ಲರು ಲಂಕೆಯ ಒಳಗಡೆ
ಸುದ್ದಿಯು ತಲುಪಿತು ರಾವಣ ದೊರೆಗೆ || ೬೦೩ ||

ಅಂಗದ-ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರ ಕಾಳಗ

ರಾವಣ ಕರೆಸಿದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನನು
ವೀರಾಗ್ರೇಸರ ಮೆಚ್ಚಿದ ವೀರನೆ
ನೀನೆ ಒಯ್ಯುತ ಒಕ್ಕಯ ಪಡೆಯನು
ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಸುಗ್ರಿವನ ಸಹ || ೬೦೪ ||

ಕೊಲ್ಲುತ ಬಾರೈ ಶೂರನೆ ನೀನು
ಹೊರಟನು ಆತನು ಮಣಿಯತ ರಾಜಗೆ
ರಕ್ಕಸ ಪಡೆಯೂ ಹೊರಟಿತು ಜೊತೆಗೆ
ಆಯುಧವಿದ್ದವು ಯಷ್ಟಿ ಶೂಲಗಳು || ೬೦೫ ||

ತೋಮರ ಪಾಶವು ಖಡ್ಗವು ಶಕ್ತಿಯು
ಪರಶುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ
ಆಯುಧ ಹಿಡಿದಿಹ ರಕ್ಕಸಯೋಧರು
ಹೊರಟರು ವಜ್ರನ ಪಡೆಯಲಿ ಎಲ್ಲರು || ೬೦೬ ||

ಬಂದರು ಹಾಗೆಯೆ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ವಾರದಿ
ಎದುರಿಗೆ ಇದ್ದಿತು ಅಂಗದ ಸೇನೆಯು
ಗರ್ಜನೆಯಾಯಿತು ಎರಡೂ ಪಡೆಯಲಿ
ಕದನಕೆ ಕರೆದರು ಒಬ್ಬ ರನೊಬ್ಬರು || ೬೦೭ ||

ಮೊಳಗಿತು ಭೇರಿಯು ಕದನವು ನಡೆಯಿತು
ಒಬ್ಬ ರನೊಬ್ಬರು ಕೊಲ್ಲುವ ಕಿಚ್ಚದಾ
ಉರಿಯಿತು ಭೀಕರ ರೂಪದಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ
ವಜ್ರನು ಆದನು ಯುದ್ಧ ಭಯಂಕರ || ೬೦೮ ||

ನಡೆಯಿತು ಕದನವು ಭೀಕರವಾಗಿಯೆ
ಎರಡೂ ಕಡೆಯಲಿ ಮಡಿದರು ಎಷ್ಟೋ
ಕೊನೆಯಲಿ ನಡೆಯಿತು ಇಬ್ಬರ ಕದನವು
ಅಂಗದ ವಜ್ರನ ಮುಷ್ಟಿಯ ಯುದ್ಧವು

|| ೬೦೯ ||

ಕೊನೆಯಲಿ ಅಂಗದ ಕತ್ತಿಯನೆತ್ತುತ
ಹೊಡೆದನು ವಜ್ರನ ಕುತ್ತಿಗೆ ಮೇಲೆಯೆ
ಪುಟೆಯಿತು ಮಸ್ತಕ ಕಣ್ಣು ತಿರುಗುತ
ದೇಹವು ಕದನವ ಮಾಡುತಲಿದ್ದಿತು

|| ೬೧೦ ||

ನೋಡುತ ಅಂಗದ ದೇಹದ ಸಾಹಸ
ಒದೆದನು ಎದೆಯಲಿ ದೇಹವು ಬಿದ್ದಿತು
ನೋಡುತ ವಜ್ರನ ಸಾವನು ಎಲ್ಲರು
ಓಡಿದರಾಗಲೆ ಲಂಕೆಯ ಒಳಗಡೆ

|| ೬೧೧ ||

ಅಕಂಪನ ಹಾಗೂ ಹನುಮಂತನ ಕಾಳಗ

ಕೇಳುತ ವಜ್ರನ ಸಾವಿನ ಸಂಗತಿ
ರಾವಣ ಹೇಳಿದ ಸೇನಾಪತಿಗೆ
ಒಳ್ಳೆಯ ಪಡೆಯನು ನಿರ್ಮಿಸು ಈಗಲೆ
ಅಕಂಪನನ್ನೇ ಕಳುಹಿಸು ಈ ಸಲ

|| ೬೧೨ ||

ಸರ್ವಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಕೋವಿದನಿರುವನು
ಯುದ್ಧದ ಗತ್ತನು ಒಲ್ಲನು ಆತನು
ಅಂತೆಯೆ ಹೊರಟನು ಅಕಂಪನು ಕೂಡ
ಸರ್ವತೃಪ್ತಿಯದ ಸೈನಿಕರೊಂದಿಗೆ

|| ೬೧೩ ||

ನಡೆಯಿತು ಕದನವು ಮೊದಲಿನ ತೆರದಲಿ
ಆಯಿತು ಉಗ್ರವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ
ರಾಕ್ಷಸ ವಧೆಯನು ನೋಡುತ್ತ ಆತನು
ಕಾಲನ ತೆರದಲಿ ಶರಗಳ ಸುರಿಸಿದ

|| ೬೧೪ ||

ರಕ್ಕಸನೇಟೆಗೆ ತಡೆಯದೆ ಕಪಿಗಳು
ಚದುರಿದರೆಲ್ಲೆಡೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಒಂದೆಡೆ
ನೋಡುತ್ತ ಹನುಮನು ವಾನರ ನಾಶವ
ಬಂದನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾಗುತ್ತ

|| ೬೧೫ ||

ನೋಡುತ್ತ ಹನುಮನ ವಾನರಸೇನೆಯು
ಸಂತಸದಿಂದಲಿ ಕೂಡಿತ್ತು ಮತ್ತೆ
ಸುರಿಸಿದ ಶರಗಳ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಾರದೆ
ಹನುಮನು ಸಾಗಿದ ಮರವನು ಕಿತ್ತುತ

|| ೬೧೬ ||

ಹನುಮನು ತೂರಿದ ಗಿಡಗಳ ಬಂಡೆಯ
ಬಾಣದಿ ನಡುವೆಯೇ ಜೂರನು ಮಾಡುತ್ತ
ಮುಂದಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿಹ ರಕ್ಕಸ
ಅಬ್ಬರದಿಂದಲಿ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದ

|| ೬೧೭ ||

ಕೊನೆಯಲಿ ಹನುಮನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುತ್ತ
ಸಿಟ್ಟಿನ ಭರದಲಿ ಕಿತ್ತುತ ಗಿಡವನು
ಕೊಟ್ಟನು ಎಟನು ರಕ್ಕಸ ತಲೆಗೆ
ಒಡೆಯಿತು ಮಸ್ತಕ ಒರಗಿದ ನೆಲಕೆ

|| ೬೧೮ ||

ಮೆಚ್ಚಿದರಾಗಲಿ ಕಪಿವರರೆಲ್ಲರು
ಹನುಮನ ಶೌರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂದರು ಭಲಿಭಲಿ
ಮಾನರಸೈನ್ಯವು ಕುಣಿಯಿತು ಹರ್ಷದಿ
ಅಕುಪನ ವಧೆಯ ಸುದ್ದಿಯು ಮುಟ್ಟಿತು

|| ೬೧೯ ||

ಶಾವಣನು ಸೇನಾಪತಿಯ ಸಲಹೆ ಕೇಳುವದು

ರಾವಣ ಕರೆಸಿ ವ್ರಹಸ್ಪತನಾಗಲಿ
ಸೇನಾಪತಿಯೇ ಯೋಜನೆಯೇನು
ಸಚಿವರೆ ಹೇಳಿರಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವ
ಕಪಿಗಳ ಬಲವದು ಹೆಚ್ಚುತಲಿರುವದು

|| ೬೨೦ ||

ವೈರಿಯು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಸಮಯದಿ
ಕದನವು ಇರುವದು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವು
ಒಳ್ಳೆಯ ರಕ್ಷಿಸವೀರರು ಮಾಡಿದರು
ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಇಲ್ಲವೆ ಅನುಜನು

|| ೬೨೧ ||

ನಮ್ಮನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನೀನೇ ಯೋಗ್ಯನು
ಇಂದ್ರಜಿತುವನೂ ನಿಕುಂಭನೂ ಸಹ
ಕದನವ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತರು ಇರುವರು
ನೀನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನು ಆಗು

|| ೬೨೨ ||

ನಿನ್ನನು ನೋಡುತ ಕಪಿಗಳು ನಿಲ್ಲರು
ಗರ್ಜನೆ ಕೇಳುತ ಓಡುವರೆಲ್ಲರು
ಜಯವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಸಮಯದಿ
ಕದನವ ಮಾರ್ಗವು ಎನ್ನುವೆ ನಾನು

|| ೬೨೩ ||

ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತರೆ ವೈರಿಯು ಒರುತಲಿ
ಕೊಲ್ಲುವನೆಮ್ಮನು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವು
ಈಗಿನ ಸಮಯದಿ ಮಾಡುವದೇನು
ಯುದ್ಧದಿ ಕುಶಲನು ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳು

|| ೬೦೪ ||

ಪ್ರಹಸ್ತನ ಸಲಹೆ

ಒಳ್ಳೆಯದಿದ್ದರು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರು
ಸಿನ್ನಯ ಪಕ್ಷದ ಮತವನು ಹೇಳು
ಎನ್ನಲು ಅಂದನು ರಾಜನೆ ಕೇಳು
ಹಿಂದೆಯೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದುದಾಗಿದೆ

|| ೬೦೫ ||

ಸಚಿವರ ಸಭೆಯಲಿ ಒಮ್ಮತವಾಗದೆ
ಹೇಳದರೆಲ್ಲರು ತಮ್ಮಯ ಮತವನು
ಸೀತೆಯ ರಾಮಗೆ ಕಳಿಸುವ ಮತವದು
ನನ್ನದು ಇದ್ದಿತು ತಿಳಿದಿದೆ ನಿಮಗೂ

|| ೬೦೬ ||

ಒಪ್ಪಿಸದಿದ್ದರೆ ಕದನವೆ ಗತಿಯು
ಎನ್ನುವ ಎನ್ನಯ ಮಾತೇ ಫಲಿಸಿದೆ
ಆದರೆ ಸಿನ್ನಯ ಕರುಣೆಯ ಫಲದಿಂ
ಆಗಹೆ ಇಂದಿಗೆ ಸೇನಾಪತಿಯು

|| ೬೦೭ ||

ಪ್ರಹಸ್ತನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟುದು

ಎನ್ನಯ ಮತವದು ಏನೇ ಇದ್ದರು
ಸಿನ್ನಯ ಆಜ್ಞೆಯು ತಿರಸಾಮಾನ್ಯವು
ಕೊಲ್ಲುತ ಕಪಿಗಳ ಚೆಲ್ಲುವೆ ರಣದಲಿ
ಹಬ್ಬವು ಆಗಲಿ ಹಬ್ಬುಗಳೆಲ್ಲಕೆ

|| ೬೦೮ ||

ಕರೆದನು ಆಗಲೆ ಒಲಾಘ್ಯ ಕ್ಷರನು
ಅಜಿಂಕ್ಯ ರಕ್ಕಸ ಸೇನೆಯು ಹೊರಟಿತು
ಪ್ರಹಸ್ತನ ರಥಕೆ ಇದ್ದಿತು ಕವಚವು
ಸರ್ಪಧ್ವಜವನು ಹೊಂದುತ ಮೆರೆಯಿತು

|| ೬೯ ||

ತಮಟೆ ರಣಭೇರಿ ಮೊಳಗಿದವಾಗಲೆ
ಶಂಖದ ಧ್ವನಿಯೂ ತುಂಬಿತು ಸಭವನು
ಸುತ್ತಲು ಇದ್ದರು ನಾಲ್ವರು ಸಚಿವರು
ನರಾಂತಕ ಮಹಾನಾದ ಕುಂಭಕನು

|| ೭೦ ||

ಅಲ್ಲದೆ ಇರುವನು ಸಮಾನ್ಯತನೆಂದು
ನಾಲ್ವರು ಹೊರಟರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಲಿ
ಪ್ರಹಸ್ತನ ಯಾರೂ ಮುಟ್ಟಲು ಆಗದು
ನಡೆಯಿತು ಸೇನೆಯು ವ್ಯೂಹದ ತೆರದಲಿ

|| ೭೧ ||

ಅಗಣಿತ ರಕ್ಕಸ ಸೇನೆಯ ಸಂಗಡ
ಬರುತಿಹ ರಕ್ಕಸ ವೀರನು ಯಾರು
ಎನ್ನುತ ಕೇಳಿದ ರಾಮನು ಆಗಲೆ
ವಿಭೀಷಣನಾಗ ಹೇಳಿದನೀ ಪರಿ

|| ೭೨ ||

ರಕ್ಕಸ ಸೇನೆಯ ಮುಖ್ಯನು ಪ್ರಹಸ್ತ
ಲಂಕೆಯ ಸೇನೆಯ ಮೂರನೆ ಭಾಗಕೆ
ಒಡೆಯನು ಆಗುತ ಬಂದಿಹನೀತನು
ಅಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆಯಲಿ ನಿಪುಣನು ಇರುವನು

|| ೭೩ ||

ಪ್ರಹಸ್ತನ ಭೀಕರ ಕದನ

ವೀರನು ಶೂರನು ಪರಾಕ್ರಮಿ ಇಹನು
ಅಣ್ಣನ ಬಲಗೈ ಎಂದರು ಸರಿಯೇ
ಆಗಲೆ ಬಂದಿತು ಸೇನೆಯ ಅಲೆಯು
ಕ್ಷಣದಲಿ ನಡೆಯಿತು ಕದನವು ರಭಸದಿ

|| ೬೩೪ ||

ರಾಕ್ಷಸ ಸಚಿವರು ನಾಲ್ವರು ಕೂಡಿ
ಕೊಲ್ಲುತ ನಡೆದರು ಕಪಿಬಲ ಅತಿಶಯ
ಪ್ರಹಸ್ತನ ಶರಕೆ ಉಗ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿತು
ವಾನರ ಮುಖ್ಯರ ಕೋಪವು ಮೀರಿತು

|| ೬೩೫ ||

ದ್ವಿವಿದನು ಕೊಂದನು ನರಂತಕನನ್ನು
ಹಾಕುತ ತಲೆಯಲಿ ಬೆಟ್ಟದ ಬಂಡೆಯ
ದುರ್ಮುಖ ಕಪಿವರ ಗಿಡದಿಂ ಹೊಡೆಯುತ
ಕೊಂದನು ಸಚಿವನು ಸಮುನ್ನತನನು

|| ೬೩೬ ||

ಜಾಂಬವ ಹೊಡೆಯುತ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲಿ
ಕೊಂದನು ಕೂಡಲೆ ಮಹಾನಾದನನು
ತಾರನ ಎಟಿಗೆ ಮಡಿದ ಕುಂಭಹನು
ಈ ತೆರ ಸತ್ತರು ನಾಲ್ವರು ಸಚಿವರು

|| ೬೩೭ ||

ನೋಡುತ ಸಚಿವರೆ ಪರಿಯನು ಪ್ರಹಸ್ತ
ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾಗುತ ಉರಿದನು ರಣದಲಿ
ಶರಗಳ ಜಾಲವ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕಪಿಗಳ
ಮುಕ್ಕಿದ ನೆಕ್ಕಿದ ಕುಕ್ಕಿದ ಕೊಚ್ಚಿದ

|| ೬೩೮ ||

ಪ್ರಹಸ್ತ ನೀಲರ ಕಾಳನ

ತಡೆಯಲು ಅವನನು ನೀಲನು ಒಂದನು
ಘಾತಿಸಿ ಅವನನು ಬಾಣವ ನಾಟಿಸಿ
ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದ ರಾಕ್ಷಸವೀರನು
ನೀಲನು ಭಲದಲಿ ಕಿತ್ತನು ಬಿಲ್ಲನು

|| ೬೩೯ ||

ಕೂಡಲೆ ಪ್ರಹಸ್ತ ಮುಸಲವ ಎತ್ತುತ
ಬಿದ್ದನು ನೀಲನ ಮೇಲೆಯೇ ನೇರಕೆ
ಇಬ್ಬರು ಸೇನಾಪತಿಗಳು ದ್ವಂದ್ವದಿ
ಮೀರಿದರಿಬ್ಬರು ಶೌರ್ಯದಿ ಧೈರ್ಯದಿ

|| ೬೪೦ ||

ಕಾದಿದರಿಬ್ಬರು ಮದಗಜ ತೆರದಲಿ
ಕೊನೆಯಲಿ ನೀಲನು ಒಡೆಯನೆತ್ತುತ
ಹೊಡೆದನು ರಕ್ಕಸವೀರನ ತಲೆಗೆ
ಒಡೆಯಿತು ಮಸ್ತಕ ಬಿದ್ದನು ನೆಲದಲಿ

|| ೬೪೧ ||

ರಕ್ಕಸ ವಾನರ ವೀರರು ಎಲ್ಲರು
ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದರು ಕದನವ ಇಬ್ಬರ
ಸೇನಾಪತಿಗಳ ಕುತೂಹಲದಿಂದ
ನೀಲನ ವಿಜಯವ ನೋಡುತ್ತ ಕಪಿಬಲ

|| ೬೪೨ ||

ಕುಣಿಯಿತು ಕೂಗಿತು ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡಿತು
ರಕ್ಕಸ ಸೇನೆಯ ಧೈರ್ಯವು ಉಡುಗಿತು
ಓಡಿದರೆಲ್ಲರು ಲಂಕೆಯ ಒಳಗಡೆ
ವಾನರವೀರರು ಅಟ್ಟಿದರವರನು

|| ೬೪೩ ||

ರಾವಣನ ಕೋಪ, ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹೋಗುವುದು

ಸೇನಾಪತಿಯೆಂದು ಮರಣವ ಕೇಳುತ್ತ
ರಾವಣ ಉರಿದನು ದುಃಖಿತನಾದನು
ಅಗ್ನಿಯ ಪುತ್ರನು ನೀಲನು ಕೊಂದನೆ
ಇಂದ್ರನ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟವ ಸತ್ತನೆ

|| ೬೪೪ ||

ಅಗಲಿ ನೋಡುವೆ ನಾನೇ ಕಪಿಬಲ
ಸುಡುವೆನು ರಾಮನ ಕಪಿಬಲ ಸಹಿತದಿ
ನೆತ್ತರದೂಟವ ಕೊಡುವೆನು ಭೂಮಿಗೆ
ತ್ವಪ್ತಳು ಅಗಲಿ ರಣದೇವತೆಯೂ

|| ೬೪೫ ||

ವೈರಿಯು ಮಾನವ ಕಪಿಗಳು ಎನ್ನುವ
ಅಲಕ್ಷ್ಯವಂತೂ ಕೂಡದು ಇನ್ನು
ನಾನೇ ಬರುವೆನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಈಗಲೆ
ಹೊರಡಲಿ ಎನ್ನಯ ಸೇನೆಯು ಕೂಡಲೆ

|| ೬೪೬ ||

ಬಂದಿತು ರಥವೂ ಕುದುರೆಗಳೆತ್ತಮ
ಸುತ್ತಲು ಭೇರಿಯ ಮದ್ದಲೆ ವಾದ್ಯವು
ಹೊಗಳುವ ಭಟ್ಟರು ರಕ್ತಸ ಭಟರೂ
ಭೀಕರ ಕಾಯದ ರಾಕ್ಷಸ ವೀರರು

|| ೬೪೭ ||

ಬರುತಲಿ ಲಂಕೆಯ ಹೊರಗಡೆ ನೋಡಿದ
ವಾನರ ಸೇನಾಸಾಗರ ನಿಂತಿದೆ
ಯುದ್ಧದ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವುದು
ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆ ಒಡ ಶಿಖರವೆ ಆಯುಧ

|| ೬೪೮ ||

ವಿಭೀಷಣನಿಂದ ರಕ್ಕಸವೀರರ ಪರಿಚಯ

ಉಕ್ಕುತ ಬರುತಿಹ ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನೆಯು
ನೋಡುತ ರಾಮನು ಕೇಳಿದ ಆಗಲೆ
ವಿಭೀಷಣವರನೆ ಯಾರಡು ಸೇನೆಯು
ಕಾಣುವರಲ್ಲವೆ ಭೀಕರ ವೀರರು

|| ೬೪೯ ||

ವಿಭೀಷಣನೆಂದ ರಾಮನೆ ಕೇಳೈ
ಆನೆಯ ಮೇಲೆಯೆ ಬರುತಿಹ ರಕ್ಕಸ
ಅಕಂಪನೆಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಹೆಸರು
ಯುದ್ಧದಿ ಅವನೂ ನಾಮಾಂಕಿತನು

|| ೬೫೦ ||

ಆ ಕಡೆ ಕಾಣುವ ರಥದಲಿ ನೋಡು
ಸಿಂಹದ ಧ್ವಜವು ಇರುತ್ತಿದೆ ಮೇಲಕೆ
ಮೇಘನಾಡನೇ ರಾವಣ ಕುವರನು
ಇಂದ್ರನ ಗೆದ್ದಿಹ ಇಂದ್ರಜಿತುವು

|| ೬೫೧ ||

ಬ್ರಹ್ಮನ ವರದಿಂ ಬ್ಯಾತನು ಇರುವನು
ಬಿಲ್ಲಿನ ಯುದ್ಧದಿ ಗಟ್ಟಿಗನಿರುವನು
ಮುಂದಕೆ ಕಾಣುವ ಅತಿರಥ ರಕ್ಕಸ
ಅತಿಕಾಯನೆಂದು ಹೆಸರಿದೆ ಅವನಿಗೆ

|| ೬೫೨ ||

ಇತ್ತಲು ಕಾಣುವ ಆನೆಯ ಬೆನ್ನಲಿ
ಕಾಣುವ ವೀರನು ತಾಮ್ರಾಕ್ಷನೆಂದು
ಅಲ್ಲಿಯೆ ಕ್ರೂರದಿ ಗರ್ಜಿಸ ವೀರನು
ಮಹೋದರನೆಂದು ತಿಳಿದಿರು ರಾಮನೆ

|| ೬೫೩ ||

ಪ್ರಾಸಾಯುಧವನು ಧರಿಸುತ ಬರುತಿಹ
ಕುದುರೆಯ ಮೇಲಿನ ವೀರನು ಗೊತ್ತೇ
ಅವನಿಗೆ ಹೆಸರಿದೆ ಪಿಶಾಚ ಎಂದು
ಸಿಡಿಲಿನ ತೆರದಲಿ ಕೆಣಕುವನಾತನು

|| ೬೫೪ ||

ಮಿಂಚಿನ ತೆರದಲಿ ಹೊಳೆಯುವ ಶೂಲವು
ಹಿಡಿದಿಹ ಪರ್ವತ ಪ್ರಾಯದ ದೇಹದ
ರಕ್ಕಸ ಕಾಣುವ ಅವನೇ ತ್ರಿಶಿರನು
ನೀಲಕಾಯದಲಿ ಇರುವವ ಕುಂಭನು

|| ೬೫೫ ||

ಅವನದು ಇರುವದು ಹಾನಿನ ಧ್ವಜವು
ಪರಿಘಾಯುಧವನು ಹೊಂದುತ ಬರುತಿಹ
ದೈತ್ಯನ ಹೆಸರಿದೆ ನಿಕುಂಭನೆಂಬುದು
ಘೋರದ ವಿಸ್ಮಯ ಕೆಲಸಕೆ ಮುಖ್ಯನು

|| ೬೫೬ ||

ಆ ಕಡೆ ಕಾಣುವ ಉದಗ್ರ ವೀರನು
ಹೆಸರಿದೆ ಅವನಿಗೆ ನರಾಂತಕನೆಂದು
ಶಾಂತಿಯ ಕಾಲದಿ ಪರ್ವತ ಶಿಖರಕೆ
ಗುದ್ದುತ ತೀಟೆಯ ತೀರಿಸುತಿರುವನು

|| ೬೫೭ ||

ವಿಕಾರ ಮುಖಗಳ ರಕ್ಕಸಸೇನೆಯು
ಮಧ್ಯದಿ ಕಾಣುವ ವೀರನೆ ರಾವಣ
ಶ್ವೇತಭದ್ರವೂ ಕಿರಿಟ ಕುಂಡಲ
ಕಾಣುವವಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಳೆಯುತ ಎಲ್ಲವು

|| ೬೫೮ ||

ಇಂದ್ರನ ದರ್ಶನ ಕಾಲನ ಸೊಕ್ಕನು
ಅಡಗಿಸಿ ಮೆರೆದಿಹ ರಾವಣ ಇವನೇ
ನೋಡುತ ಅವನನು ರಾಮನು ಅಂದನು
ನಿಜಕೂ ರಕ್ಕಸಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸರಿ

|| ೬೫೯ ||

ತೇಜವು ಇರುವದು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವು
ಎನ್ನಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದನು ಸಂತಸ
ತೋರುವೆ ಇಂದ್ರಿಯ ಬಾಣದ ರುಚಿಯನು
ಸೀತೆಯ ತಂದಿಹ ಫಲವನು ಉಣ್ಣಲಿ

|| ೬೬೦ ||

ಅತ್ತಲು ರಾವಣ ಹೇಳಿದ ಭಟರಿಗೆ
ಲಂಕೆಯ ನಾಲ್ಕೂ ಬಾಗಿಲುಗಳನೂ
ಕಾಯಿರಿ ಒಕ್ಕೈ ಭದ್ರದಿ ನೀವು
ಎಚ್ಚರದಿಂದಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಿಳಿಯಿರಿ

|| ೬೬೧ ||

ಯುದ್ಧದಿ ನಾನೂ ಹೋಗಲು ಮುಂದಕೆ
ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದ ಬಾಗಿಲದೊಳಗಡೆ
ಕಪಿಗಳು ಹೋಗುತ ಲಂಕೆಯ ಸೇರಲು
ಆಸ್ಪದವೀಯದೆ ಕಾಯಿರಿ ಎಚ್ಚರ

|| ೬೬೨ ||

ರಾವಣ ಸುಗ್ರೀವರ ಕಾಳಗ

ನಂತರ ರಾವಣ ಸೇನೆಯ ಸಹಿತದಿ
ನುಗ್ಗಿದ ಶರಗಳ ಜಾಲವ ಹಬ್ಬಿಸಿ
ಎದುರಿಗೆ ಬಂದನು ಸುಗ್ರೀವನಾಗ
ಕೈಯಲಿ ಪರ್ವತ ತಿಖರವ ಹಿಡಿಯುತ

|| ೬೬೩ ||

ತೂರಿಡ ಶಿಖರವ ರಾವಣನೆಡೆಗೆ
 ಆಯಿತು ಪುಡಿಪುಡಿ ರಾವಣನಸ್ತಕೆ
 ನಂತರ ಬಿಟ್ಟನು ಭೀಕರ ಬಾಣವ
 ಸಾಗಿತು ಅದುವೇ ಬೆಂಕಿಯನುಗುಳುತ

|| ೬೬೪ ||

ಇದ್ದಿತು ಅದುವೇ ಪಣ್ಣು ಬು ಕೊಟ್ಟಿಹ
 ಶಕ್ತಿಯ ಆಯುಧ ಅತಿಶಯ ಭೀಕರ
 ಬಡಿಯಿತು ನೇರಕೆ ಸುಗ್ರೀವನೆಡೆಗೆ
 ಜೀರುತ ಬಿದ್ದನು ಧೂಪ್ತನೆ ನೆಲಕೆ

|| ೬೬೫ ||

ನೋಡುತ ಈ ಪರಿ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರು
 ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ ಸ್ತಬ್ಧರಲ್ಲೆಡೆ
 ವಾನರವೀರರು ಗವಾಕ್ಷ ಗವಯರು
 ಜ್ಯೋತಿರ್ಮುಖ, ನಭ, ಋಷಭರು ಅನ್ಯರು

|| ೬೬೬ ||

ಅಟ್ಟುತ ಬಂದರು ರಾವಣನೆದುರಿಗೆ
 ತೂರುತಲ್ಲಿದ್ದರು ಗಿರಿಶಿಖರಗಳನು
 ರಾವಣ ಬಿಡುತಿದ ಬಾಣಗಳೇಟಿಗೆ
 ಚಿಮ್ಮುತಲ್ಲಿದ್ದವು ಜೂರುಗಳಾಗುತ

|| ೬೬೭ ||

ತಡೆಯದೆ ರಾವಣನೇಟನು ಎಲ್ಲೆಯೆ
 ಬಿದ್ದರು ಕೆಲವರು ಸುಡರು ಕೆಲವರು
 ರಾಮನ ಬಿಟ್ಟರೆ ತಡೆಯರು ಯಾರೂ
 ಎನ್ನುತ ಸುಡರು ವಾನರವೀರರು

|| ೬೬೮ ||

ರಾವಣನ ಸಂಗಡ ಕಾದಲು ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಇಚ್ಛೆ

ರಾಮನು ಬಂದನು ಕೋದಂಡಪಾಣಿ
ಜೊತೆಗೇ ಬರುತಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಂದನು
ಅಣ್ಣನೆ ನಾನೇ ಕೊಲ್ಲುವೆ ಇವನನು
ನಾನೇ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡುವೆನೆನ್ನಲು

|| ೬೬೯ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನ ಎಚ್ಚರನುಡಿ

ಆಗಲಿ ನೀನೇ ಕದನವ ಕೆರಳಿಸು
ಆದರೆ ಬಹಳೇ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರು
ರಾವಣನಿರುವನು ಬಹು ಬಲಶಾಲಿಯು
ಅದ್ಭುತ ವೀರನು ಅಸನು ತೇಜಸಿಯು

|| ೬೭೦ ||

ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದರೆ ಜಗವನೆ ಸುಡುವನು
ಯುದ್ಧದಿ ಗೆನುನಿಸು ಎಚ್ಚರದಿಂದಲಿ
ರಾವಣನಲ್ಲಿಯ ನ್ಯೂನತೆಗಳನು
ನಿನ್ನಲಿ ನ್ಯೂನತೆ ಬಾರದೆ ಇರಲಿ

|| ೬೭೧ ||

ಎಲ್ಲೆಡೆ ದೃಷ್ಟಿಯು ಚುರುಕಾಗಿರಲಿ
ಕಣ್ಣು ಬಾಣಗಳು ಅವಿರತ ಸಾಗಲಿ
ಅಂತೆಯೆ ನಿನ್ನನು ನೀನೇ ರಕ್ಷಿಸು
ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರು ಹೇಳುವೆ ಮತ್ತೆ

|| ೬೭೨ ||

ರಾವಣ-ಹನುಮಂತರ ಯುದ್ಧ

ಹೊರಟನು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರಾವಣನೆದುರಿಗೆ
ರಾವಣ ಹಿಡಿದಿಹ ಉಗ್ರಚಾಪವನು
ಶರಗಳ ಜಾಲದಿ ಮುಚ್ಚಿಹ ಸೇನೆಯ
ತರಿಯುತಲಿದ್ದನು ವಾನರ ವೀರರ

|| ೬೭೩ ||

ಹನುಮನು ಆಗಲೆ ಬಂದನು ಅಲ್ಲಗೆ
ಎದುರಿಸಿ ನಿಂತನು ರಾವಣ ಜೊರೆಯನು
ಬಂದಿಹೆ ನಿನ್ನನು ಕೊಲ್ಲಲು ಈಗಲೆ
ತೋರಿಸು ನಿನ್ನಯ ಶಕ್ತಿಯ ನೋಡುವೆ

|| ೬೬೪ ||

ಎನ್ನಲು ಅಂದನು ರಾವಣನಾಗಲೆ
ಕೋಡಗ ಹೊಡಿ ನೀ ಮೊದಲಿಗೆ ನೋಡುವೆ
ನಿನ್ನಯ ಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಕಿಸಿ ಹೊಡೆಯುವೆ
ಎನ್ನಲು ಹನುಮನು ಅಂದನು ಕೇಳೈ

|| ೬೬೫ ||

ಎನ್ನಯ ಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲವೆ
ನೆನಪಿಸು ಕಿರಿಮಗ ಅಕ್ಷು ಕುಮಾರನ
ಸಿಡಿಯುತ ರಾವಣ ಹೊಡೆದನು ಎದೆಗೆ
ವಜ್ರದ ಮುಷ್ಟಿಯ ಮಾಡುತ ಕೈಯನು

|| ೬೬೬ ||

ಹೊಡೆತದ ರಭಸಕೆ ಹನುಮನು ಅದುರಿದ
ಆದರು ಸಹಿಸುತ ಕೊಟ್ಟನು ಎಟನು
ಎಟಿಗೆ ನಡುಗುತ ತೂಗಿದ ರಾವಣ
ಕ್ಷಣದಲಿ ಸವರಿಸಿ ಎದ್ದನು ಕೂಡಲೆ

|| ೬೬೭ ||

ಭಪ್ಪರೆ ಭಲರೇ ವಾನರವೀರನೆ
ಮೆಚ್ಚಿದೆ ನಿನ್ನಯ ಶಕ್ತಿಯ ಸಾಹಸ
ಎನ್ನಲು ಹನುಮನು ರಾವಣ ರಾಜನೆ
ಯುದ್ಧವ ಮಾಡೈ ಹೊಗಳಿಕೆ ಬೇಡಾ

|| ೬೬೮ ||

ಎನ್ನಲು ರಾವಣ ಸಿಟ್ಟಿನ ಭರದಲಿ
ಕೊಟ್ಟನು ಏಟನು ಎದೆಯಲಿ ಹನುಮಗೆ
ಹನುಮಗೆ ಬಂದಿತು ಬವಳಿಯು ಆಗಲೆ
ತತ್ತರಿಸುತ್ತಲಿ ನಿಂತನು ಅಲ್ಲಿಯೆ

|| ೬೭೯ ||

ನೋಡುತ್ತ ಈ ಪರಿ ನಡೆದನು ರಾವಣ
ತಡೆದನು ನೀಲನ ಭೀಕರ ಬಾಣದಿ
ಆಗಲೆ ಹನುಮನು ಬವಳಿಯ ಕಳೆಯತ
ನೋಡಿದ ರಾವಣ ನೆಲ್ಲಹನೆಂದು

|| ೬೮೦ ||

ನೋಡುತ್ತ ಆತನು ನೀಲನ ಸಂಗಡ
ಯುದ್ಧವ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತ
ಅಂದನು ರಾವಣ ಈಗಿನ ಸಮಯದಿ
ನಿನ್ನಯ ಸಂಗಡ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡೆನು

|| ೬೮೧ ||

ರಾವಣನೊಂದಿಗೆ ನೀಲನ ಹುಡುಗಾಟ, ರಾವಣನ ಕೋಪ

ಆಗಲಿ ಬರುವೆನು ನಂತರ ನಾನು
ನೀಲನು ತೂರುವ ಬಂಡೆಯ ಸೀಳಿದ
ನಂತರ ನೀಲನು ಅತಿಶಯ ಚಿಕ್ಕದು
ದೇಹವ ಮಾಡುತ್ತ ಕಾಣದೆ ಯಾರಿಗು

|| ೬೮೨ ||

ಜಗಿದನು ನೇರಕೆ ರಾವಣ ಧ್ವಜಕೆ
ಹಾಗೆಯೆ ಜಗಿದನು ಬಿಲ್ಲಿನ ತುದಿಗೆ
ಬಿಲ್ಲಿನ ತುದಿಯಿಂ ಕಿರೀಟ ತುದಿಗೆ
ಕಿರೀಟ ತುದಿಯಿಂ ಬಿಲ್ಲಿನ ತುದಿಗೆ

|| ೬೮೩ ||

ಈ ಪರಿ ಮೋಜನು ಮಾಡುವ ನೀಲನ
ಕಾಣುತ್ತ ವಾನರ ವೀರರು ಎಲ್ಲರು
ಅಲ್ಲದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರಾಮರು ಕೂಡಾ
ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದರು ಅಚ್ಚರಿ ಪಡುತ್ತಲಿ

|| ೬೮೪ ||

ಎಷ್ಟೋ ವೀರರು ನಕ್ಕರು ಕೂಡಾ
ರಾವಣನೇಟೆಗೆ ಸಿಗದಲೆ ಜಿಗಿಯುವ
ನೀಲನ ನೋಡುತ್ತ ರಾವಣ ಕೂಡಾ
ಅಚ್ಚರಿ ಬಿಟ್ಟನು ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದನು

|| ೬೮೫ ||

ಕೊನೆಯಲಿ ನೀಲನ ಕೊಲ್ಲಲು ಇಚ್ಛಿಸಿ
ಅಗ್ನಿಯ ಅಸ್ತ್ರವ ಬಿಟ್ಟನು ಅವನಿಗೆ
ನಟ್ಟಿತು ಉರಿಯುವ ಅಸ್ತ್ರವು ಎದೆಯಲಿ
ಬಿದ್ದನು ನೆಲದಲಿ ಘೊಪ್ಪನೆ ಧ್ವಜದಿಂ

|| ೬೮೬ ||

ಅಗ್ನಿಯ ಪುತ್ರನು ಇದ್ದುದು ಕಾರಣ
ಪ್ರಾಣವು ಹೋಗದೆ ಮೂರ್ಛಿತನಾದನು
ಗುಡ-ಗುತ ರಾವಣ ಮುಂದಕೆ ನಡೆದನು
ಎದುರಿಗೆ ಬಂದನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನಾಗಲೆ

|| ೬೮೭ ||

ರಾವಣ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಯುದ್ಧ

ರಾಕ್ಷಸ ವರನೇ ನಿನ್ನಯ ಜೊತೆಗೇ
ಯುದ್ಧವ ಮಾಡಲು ಬಂದಿಹೆ ನಾನು
ಎನ್ನಲು ರಾವಣನೆಂದನು ಅಗಲೆ
ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು ಹುಡುಕುತ್ತಲಿದ್ದೆನು

|| ೬೮೮ ||

ನೀನೆ ಬಂದಿಹೆ ಸಾವನು ಅಪ್ಪಲು
ಕಳಿಸುವೆ ನಿನ್ನನು ಮೊದಲಿಗೆ ನಾನು
ಯಮಪುರ ವಾಸಕೆ ಹೋಗುತ ನೀನು
ರಾಮನ ದಾರಿಯ ಕಾಯುತ ಕುಳಿತಿರು

|| ೬೮೯ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಂದನು ರಾವಣ ಸಾಕಿದು
ಆತ್ಮಸ್ತುತಿಯದು ಕೆಲಸಕೆ ಬಾರದು
ಬಂದಿಹೆ ಯುದ್ಧ ಕೆ ಸಿದ್ಧನು ಆಗುತ
ಆಗಲಿ ತೋರಿಸು ನಿನ್ನಯ ಬಲವನು

|| ೬೯೦ ||

ಕರೆದನು ರಾವಣ ಶರಗಳ ಮಳೆಯನು
ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಲ್ಲವ ಛೇದಿಸುತ್ತಿದ್ದನು
ಅಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವನು
ಮುರಿದನು ಅವುಗಳ ರಾವಣ ನಡುವೆಯೆ

|| ೬೯೧ ||

ರಾವಣ ಬಿಟ್ಟನು ಹರಿತದ ಬಾಣವ
ಬಡಿಯಿತು ನೆತ್ತಿಗೆ ಬವಳಿಯು ಬಂದಿತು
ಕೈಯಲಿ ಬಿಲ್ಲದು ಸಡಲಿತು ಕೂಡಲೆ
ಹಾಗೆಯೆ ಚೇತನ ಹೊಂದುತ ಲಕ್ಷ್ಮಣ

|| ೬೯೨ ||

ಬಿಟ್ಟನು ಮೂರೇ ನಿಶಿತ ಬಾಣಗಳ
ಎಟೆಗೆ ರಾವಣ ಮೂರ್ಛಿತನಾದನು
ಕೂಡಲೆ ಮೂರ್ಛೆಯ ತಿಳಿಯುತ ಎದ್ದನು
ಸಿಟ್ಟಲೆ ತೆಗೆದನು ಶಕ್ತಿಯ ಆಯುಧ

|| ೬೯೩ ||

ಬ್ರಹ್ಮನು ಕೊಟ್ಟ ಹ ಅಸ್ತ್ರವು ಅದುವೇ
ತಡೆಯಲು ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವೆ ಇಲ್ಲವು
ಬಿಟ್ಟನು ಬಾಣವ ರಾವಣ ಅತಿಬಲ
ಬಂದಿತು ಉರಿಯುತ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಡೆಗೆ

|| ೬೯೪ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಬಿಟ್ಟನು ಎಷ್ಟೋ ಶರಗಳ
ತಡೆಯಲು ಬಾಣವ ಆದರು ಸಿಲ್ಲದು
ಕೊನೆಯಲಿ ನಟ್ಟಿತು ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಡೆಗೆ
ಉರುಳಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹೊಡೆತವ ತಾಳದೆ

|| ೬೯೫ ||

ರಾವಣ ನೋಡಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ದೇಹವ
ಎತ್ತುತ ದೇಹವ ಒಯ್ಯಲು ಇಚ್ಛಿಸಿ
ನೋಡುತ್ತ ಈ ಪರಿ ಬಂದನು ಹನುಮನು
ಕೊಟ್ಟನು ಮುಷ್ಟಿಯ ಎಟನು ಎದೆಗೆ

|| ೬೯೬ ||

ರಾವಣ ಬಿದ್ದನು ಎಟನು ತಾಳದೆ
ನೆತ್ತರ ಕಾರುತ ಮೊಳಕಾಲುರೂತ
ಹಾಗೆಯೇ ಏಳಲು ತಲೆಯದು ಸುತ್ತಿತು
ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತನು ರಥದಲಿ ಆತನು

|| ೬೯೭ ||

ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದಿತು ಬವೆಯು ಆಗಲೆ
ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರ್ಛಿತನಾದನು
ಹನುಮನು ಎತ್ತುತ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ದೇಹವ
ಒಯ್ದನು ಕೂಡಲೆ ರಾಮನ ಕಡೆಗೆ

|| ೬೯೮ ||

ಮೂರ್ಛೆಯ ತಿಳಿಯುತ ರಾವಣನೇಳುತ
ಯುದ್ಧವ ಹೂಡಿದ ಇನ್ನೂ ನಿಖರದ
ತಡೆಯದೆ ಕಪಿಗಳು ಓಡುತ್ತಲಿರುವದ
ಕಾಣುತ ರಾಮನು ಬಂದನು ತಾನೇ

|| ೮೯೯ ||

ರಾಮ-ರಾವಣರ ಯುದ್ಧ

ಹನುಮನು ಎಂದನು ರಾಮಗೆ ಆಗಲೆ
ಎನ್ನಯ ಭುಜವನು ಎರಿ ನೀವು
ಹಾಗೆಯೇ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡಿರಿ ನೀವು
ಎನ್ನಲು ಒಪ್ಪುತ ರಾಮನು ಎರಿದ

|| ೯೦೦ ||

ಹನುಮನ ಗರ್ಜನೆ ಕೇಳುತ ರಾವಣ
ಬಿಟ್ಟನು ಶರಗಳ ಹನುಮನ ದೇಹಕ್ಕೆ
ಹನುಮನು ಗಾಸಿಯು ಅದುದ ಕಾಣುತ
ರಾಮನು ಶರಗಳ ಬಿಡುತ್ತಲಿ ಕಡಿದನು

|| ೯೦೧ ||

ರಥ ಚಕ್ರ ಕುದುರೆ ಧ್ವಜ ಪತಾಕೆಗಳ
ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಂದನು ರಾವಣ ಸಾರಥಿ
ಕೊಟ್ಟನು ಭೀಕರ ಬಾಣದ ಎಟನು
ರಾವಣನೆದಿಗೇ ಕುಸಿದನು ರಾವಣ

|| ೯೦೨ ||

ಜಾರಿತು ಧನುವದು ರಾವಣ ಕೈಯಲಿ
ರಾಮನು ಹಿರಿದನು ಚಂದ್ರಾಕೃತಿ ಶರ
ನೋಡುತ್ತ ರಾವಣ ಪರಿಯನು ಆತನು
ಬಿಟ್ಟನು ಬಾಣವ ಕಿರೀಟಕ್ಕೆ ನೇರ

|| ೯೦೩ ||

ಬಳಲಿದ ರಾವಣನಿಗೆ ಲಂಕೆಗೆ ಹೋಗಲು ಶ್ರೀರಾಮನ ಸಲಹೆ

ಭೇದಿಸಿ ಕಿರೀಟ ಉರುಳಿತು ಕೆಳಗಡೆ
ರಾಮನು ಅಂದನು ರಾವಣ ಕೇಳೈ
ಭೀಕರ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡಿದೆ ನಿಜಕೂ
ಕೊಂದಿಹೆ ಅಸಂಖ್ಯ ಕಸಿವರ ವೀರರ

|| ೭೦೪ ||

ಬಳಲಿದೆ ಅತಿಶಯ ಕಾಣುತ್ತಲಿರುವದು
ಇಂತಹ ಸಮಯದಿ ಯುದ್ಧವು ಸಲ್ಲದು
ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿರುವದು ಹೋಗಿಲೊ ಲಂಕೆಗೆ
ವಿಶ್ರಮ ಹೊಂದುತ ಬಾರೆಲೊ ನಾಳೆಗೆ

|| ೭೦೫ ||

ನವನವ ರಥವನು ಧನುವನು ಹೊಂದುತ
ನಾಳೆಗೆ ಬಂದರೆ ತೋರುವೆ ನಿನಗೆ
ಎನ್ನಯ ಶೌರ್ಯವ ಶಕ್ತಿಯ ಬಲವನು
ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ರಾವಣ ಮರಳಿದ

|| ೭೦೬ ||

ರಾವಣನ ಕಳವಳ, ಹಿಂದಿನ ಘಟನೆಗಳ ಸ್ಮರಣ

ರಾವಣ ಮನದಲಿ ಆಯಿತು ಚಿಂತೆಯು
ದರ್ಪವು ಅಳಿಯಿತು ಅಂಜಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿತು
ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೆ ನೋಡಲನೆ ಅಪಜಯ
ಕರೆಯುತ ರಾಕ್ಷಸ ಭಟರನು ಅಂದನು

|| ೭೦೭ ||

ಎನ್ನಯ ತಪವದು ವ್ಯರ್ಥವು ಆಯಿತೆ
ಮಾನವನೊಬ್ಬನು ಗೆದ್ದನೆ ನನ್ನನು
ಬ್ರಹ್ಮನು ಅಡಿದ ಮಾತೇ ದಿಟವೇ
ಮಾನವನಿಂದಲೆ ಭಯವಿದೆ ಎಂಬುದು

|| ೭೦೮ ||

ದೇವರು ದಾನವ ಗಂಧರ್ವರಿಂದ
ಯಕ್ಷರು ರಾಕ್ಷಸ ಸನ್ನಗಿಂದಲು
ಎನ್ನಯ ಮರಣವು ಆಗಲೆ ಬಾರದು
ಎನ್ನುತ ಪಡೆದನು ವರವನು ಆಗಲೆ

|| ೭೯ ||

ಆದರೆ ಮಾನವನಿಂದಲಿ ಮಾತ್ರನೆ
ಸಾಯದ ವರವನು ಕೇಳಲೆ ಇಲ್ಲಾ
ಹಿಂದೆ ಇಷ್ಟಾಕು ವಂಶಜ ರಾಜನು
ಅನರಣ್ಯನೆಂಬ ನರೇಶ ಹೇಳಿದ

|| ೮೦ ||

ಮಾತೇ ಇಂದಿಗು ಸತ್ಯವು ಆಯಿತೆ
ಅಂದಿಗೆ ಅಂದುದು ಇಂದಿಗು ನೆನಪಿದೆ
ಎನ್ನಯ ವಂಶದಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕುವರನು
ಕೊಲ್ಲುವ ಸಿನ್ನನು ಎಲ್ಲರ ಸಹಿತದಿ

|| ೮೧ ||

ಎಂದಿಹ ಶಾಪವು ಫಲಿಸಿತೆ ಇಂದಿಗೆ
ವೇದವತಿಯನು ಒಲಿದಿಂ ಭೋಗಿಸೆ
ಸಿಟ್ಟಲೆ ಅಂದಳು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಿ
ನಾನೇ ಕೊಲ್ಲುವೆ ಸಿನ್ನನು ದುರುಳನೆ

|| ೮೨ ||

ಎಂದಿಹ ಮಾತೇ ನಿಜವದು ಆಯಿತೆ
ಅವಳೇ ಜನಕಜೆ ಇರುವಳೊ ಏನೋ
ಪಾರ್ವತಿ ನಂದಿಯು ರಂಭೆಯು ಮತ್ತೊ
ವರುಣನ ಪುತ್ರಿಯು ಪುಂಜಿಕಸ್ಥಲೆಯು

|| ೮೩ ||

ಅಂದುದು ಎಲ್ಲವು ನಿಜವೇ ಲಿಯತು
ತಪ್ಪೇಬಲಿಯುತರ ಶಾಸನ ಎಂದೂ
ಹುಸಿಯದು ಆಗದು ತಿಳಿಯತು ಈಗಲೆ
ಕಾರಣ ಎಲ್ಲರು ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿರಿ

|| ೭೧೪ ||

ಕುಂಭಕರ್ಣನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲು ರಾವಣನ ಆಜ್ಞೆ

ಕೋಟಿಯ ಗೋಡೆಯ ಬುರುಜುಗಳೆಲ್ಲೆಡೆ
ಸರ್ಪದ ದರ್ಪದ ಕಾವಲು ಇರಲಿ
ದೇವದಾನವರ ದರ್ಪವ ಮುರಿದಿಹ
ಕುಂಭಕರ್ಣನನು ಎಬ್ಬಿಸಿರೇಗಲೆ

|| ೭೧೫ ||

ಬ್ರಹ್ಮನ ಶಾಪದಿ ಮಲಗಿಹಸೀಗಲು
ಮಲಗುವನಾತನು ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ
ಮಲಗುತ್ತ ಕಳೆದಿದ ಒಂಟಿತ್ತು ಕೂಸ
ಬೇಗನೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ ತಿಳಿಸಿರಿ ಅವನಿಗೆ

|| ೭೧೬ ||

ಯುದ್ಧದ ಸುದ್ದಿಯ ಎಲ್ಲವು ಬಿಡದಲೆ
ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟರು ರಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರು
ಕುಂಭಕರ್ಣನನು ಎಬ್ಬಿಸಲೆಂದು
ಜೊತೆಗೇ ಒಯ್ದರು ಪಾಂಡ್ಯವದಾರ್ಥವ

|| ೭೧೭ ||

ಕುಂಭಕರ್ಣನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವದು

ಪರ್ವತ ಪ್ರಾಯದಿ ಬಿದ್ದಿದೆ ದೇಹವು
ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸದ ರಭಸವ ಕೇಳಲು
ಬರುವದು ನೆನಪಿಗೆ ಬಿರುಗಾಳಿಯದು
ಪಾಯಿಯು ಇರುವದು ಪಾತಾಳಗುಹೆಯು

|| ೭೧೮ ||

ಬಿದ್ದಿದೆ ದೇಹವು ಯೋಜನ ಉದ್ದಕ್ಕೆ
ಮಾಂಸವ ರಾಶಿಯು ಏರಿಸಿ ಒದಿಯಲಿ
ಕೂಗಿದರೆಲ್ಲರು ಪರಾಕು ಎನ್ನುತ
ಆದರು ಏಳನು ಕುಂಭನು ಮಾತ್ರ

|| ೭೧೯ ||

ಗುಡುಗುವ ತೆರದಲಿ ಕೂಗಿದರೆಲ್ಲರು
ಶಂಖವ ಉದುತ್ತ ಕುಣಿದರು ಎಲ್ಲರು
ಅರಚಿದರೆಲ್ಲರು ಗುದ್ದುತ್ತ ಸುತ್ತಲು
ಆದರು ಏಳನು ಕುಂಭನು ಮಾತ್ರ

|| ೭೨೦ ||

ಬಡಿಯುತ್ತ ಕ್ಲೆಯನು ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತ
ಭುಸುಂಡಿ ಮುಸಲವ ಗದೆಯನು ಬೀಸುತ್ತ
ಹೊಡೆದರು ತಿವಿದರು ಸುತ್ತಲು ಎಲ್ಲರು
ಆದರು ಏಳನು ಕುಂಭನು ಮಾತ್ರ

|| ೭೨೧ ||

ಸೊಂಟವ ಕಟ್ಟುತ್ತ ಮೃದಂಗ ಬಡಿಯುತ್ತ
ತಮಟೆ ಭೀರಿಗಳ ಡೊಕ್ಕನು ಹೊಡೆಯುತ್ತ
ಕೇಕೆಯ ಹಾಕಿದರೆಲ್ಲರು ಸುತ್ತಲು
ಆದರು ಏಳನು ಕುಂಭನು ಮಾತ್ರ

|| ೭೨೨ ||

ನಂತರ ತಂದರು ಆನೆಯ ಒಂಟೆಯ
ಅಲ್ಲದೆ ಕತ್ತೆಯ ಕುದುರೆಯ ಕೂಡಾ
ತಂದರು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಾಣಿಯು
ಹೊಡೆದರು ಅವುಗಳ ಚಾಟಿಗಳಿಂದಲಿ

|| ೭೨೩ ||

ಕುದುರೆಯ ಕೆನೆತವು ಒಂಟಿಯ ಅರಚಿಕೆ
ಕತ್ತೆಯ ಕಿರುಚಿಕೆ ಆನೆಯ ಫೀಂಕರ
ವಾದ್ಯದ ಘೋಷಣೆ ರಕ್ಕಸ ಕೂಗು
ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಡೆದರು ಸುತ್ತಲು ಎಲ್ಲರು

|| ೭೨೪ ||

ಕೋಲಾಹಲದಲಿ ಮುಳುಗಿತು ಲಂಕೆಯು
ಸವುಳದಿಂದಲಿ ನಡುಗಿತು ಲಂಕೆಯು
ಶ್ರಮವದು ಎಲ್ಲವು ಆಯಿತು ವ್ಯರ್ಥವು
ಆದರು ಏಳನು ಕುಂಭನು ಮಾತ್ರ

|| ೭೨೫ ||

ಸಿಟ್ಟಿಲೆ ರಕ್ಕಸರೆಲ್ಲರು ಆಗಲೆ
ಕಿತ್ತರು ತಲೆಯಲಿ ಕೂದಲು ಕೆಲವರು
ಶೂಲವ ಜುಚ್ಚಿದರೆಷ್ಟೋ ಗಲ್ಲಕೆ
ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಕೊಡದಲಿ ನೀರನು

|| ೭೨೬ ||

ತುಂಬುತ ಸುರುವಿದರಾಗಲೆ ಕಿವಿಯಲಿ
ಸುತ್ತಿಗೆಯಿಂದಲಿ ಹೊಡೆದರು ತಲೆಗೆ
ಬಂಡೆಯ ಎಟನು ಕೊಟ್ಟರು ಎದೆಗೆ
ಆದರು ಏಳನು ಕುಂಭನು ಮಾತ್ರ

|| ೭೨೭ ||

ಕೊನೆಯಲಿ ತಂದರು ಸಾವಿರ ಗಜಗಳ
ಬಿಟ್ಟರು ಮೈಯಲಿ ತಿರುಗಲು ಅವುಗಳ
ಆಗಲೆ ಅರಿತನು ಮೈಯನು ತಟ್ಟುತ
ಯಾರೋ ತನ್ನನು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿರುವರು

|| ೭೨೮ ||

ಬಾಯನು ತೆರೆಯುತ ಆಕಳಿಸಿದನು
ಮೆಲ್ಲನೆ ಎಚ್ಚರವಾಗುತ್ತ ಎದ್ದನು
ಬದಿಯಲಿ ಬಿದ್ದಿಹ ಮಾಂಸದ ಪರ್ವತ
ನೋಡುತ್ತ ಹಾಕಿದ ಬಾಯಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ

|| ೭೨೯ ||

ಕುಡಿದನು ರಕ್ತದ ಕೊಡಗಳನೆಲ್ಲವ
ಹರವಿಯಲಿಟ್ಟಿಹ ಕೊಬ್ಬನು ತಿಂದನು
ಹೆಂಡವ ಕುಡಿಯುತ್ತ ನಾಲಿಗೆ ಸವರಿದ
ತಿಳಿದರು ಎಲ್ಲರು ತೃಪ್ತನು ಆಗಿಹ

|| ೭೩೦ ||

ಆಗಲೆ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದರು ಭಟರು
ಎನಿದು ಭಟರೇ ಬಂದುದು ಏಕೆ
ನಿದ್ರೆಯ ಮಾಡಲು ಕಿಟಕಿಟಿ ಏಕದು
ಅಣ್ಣನು ಕುಶಲನು ಇರುವನು ಅಲ್ಲವೆ

|| ೭೩೧ ||

ಸುಮ್ಮನೆ ಎನ್ನನು ಎಬ್ಬಿಸಲಾರನು
ತೊಂದರೆ ಯಾವುದೂ ಇರಲೇ ಬೇಕು
ಚಿಂತೆಯ ಬಿಡುತ್ತಲಿ ಕಾರಣ ಹೇಳಿರಿ
ಎನ್ನಲು ಅಂದನು ರಕ್ತಸನೊಬ್ಬನು

|| ೭೩೨ ||

ದೇವರ ಕಡೆಯಿಂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲವು
ಮಾನವನೊಬ್ಬನ ಕಾರಣದಿಂದಲಿ
ಲಂಕೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ಸಂಕಟವೀಗಲೆ
ವಾನರ ವೀರರು ಮುತ್ತಿಹರೆಲ್ಲೆಡೆ

|| ೭೩೩ ||

ಸೀತೆಯ ಕಾರಣ ರಾಮನು ಕೋಪದಿ
ಬಂದಿಹ ವಾನರ ಸೇನೆಯ ಸಹಿತದಿ
ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಕಸಿಯದು ಬಂದು
ಸುಟ್ಟಿತು ಎಮ್ಮೆಯ ಸುವರ್ಣ ಲಂಕೆಯ

|| ೭೩೪ ||

ಎಮ್ಮೆಯ ರಾಜನು ಯುದ್ಧವ ಮಾಡಿದ
ರಾಮನ ಕೈಯಲಿ ಹತಬಲನಾದನು
ರಾವಣ ಲಂಕೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತ ನೀನು
ವಿಶ್ರಮ ಹೊಂದುತ ಬಾಕೆಡೊ ಅಂದನು

|| ೭೩೫ ||

ರಾಜಗೆ ತಿಳಿಯದು ಇಂತಹ ಅವಜಯ
ಕೇಳುತ್ತ ಈ ನುಡಿ ಎದ್ದನು ಗುಡುಗುತ
ವಾನರ ಸೇನೆಯ ತಿನ್ನುವೆ ಎಲ್ಲವ
ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಕೊಲ್ಲುವೆ ಈಗಲೆ

|| ೭೩೬ ||

ನಂತರ ಹೋಗುವೆ ಅಣ್ಣನ ಕಾಣಲು
ಎನ್ನಲಾ ಬಂದನು ಮಹೋದರನಾಗ
ಮೊದಲಿಗೆ ಕಾಣುವ ರಾಜನ ಈಗಲೆ
ಯೋಚಿಸಿ ನಂತರ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡುವ

|| ೭೩೭ ||

ಕುಂಭಕರ್ಣನು ರಾವಣನನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋಗುವದು

ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲೆ ಎನ್ನುತ ಕುಂಭನು
ಎದ್ದನು ಕೂಡಲೆ ಸಿದ್ಧನು ಆಗುತ್ತ
ಮದ್ಯವ ಕುಡಿದನು ಸಾವಿರ ಕೊಡಗಳ
ಮತ್ತನು ಆಗುತ್ತ ನಡೆದನು ಮುಂದಕ್ಕೆ

|| ೭೩೮ ||

ರಾಜನುರ್ಗದಲಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಯಲಿ
ಮಣಿಯುತಲಿದ್ದರು ರಕ್ಕಸ ಪ್ರಜರು
ಎತ್ತರ ಅತಿಶಯ ಇದ್ದುದು ಕಾರಣ
ಕೋಟಿಯ ಮೇಗಡೆ ಕಾಣುತಲಿದ್ದನು

|| ೭೩೯ ||

ಕಪಿವರರೆಲ್ಲರು ನೋಡಿದರಾಗಲೆ
ವಾನರರೆಷ್ಟೋ ಅಂಜಿದರಾಗಲೆ
ಕೆಲವರು ಹೋದರು ರಾಮನ ಕಡೆಗೆ
ತಿಳಿಸಿದರವನಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ರಾಕ್ಷಸ

|| ೭೪೦ ||

ರಾಮನು ನೋಡಿದ ಲಂಕೆಯ ಕಡೆಗೆ
ಕಂಡಿತು ಕುಂಭನ ಕಿರೀಟದ ತಲೆಯು
ಕೇಳಿದನಾಗಲೆ ವಿಭೀಷಣನನ್ನು
ಯಾರಿಹ ಈತನು ಪರ್ವತ ದೇಹಿಯು

|| ೭೪೧ ||

ಇಂತಹ ಬೃಹದಾಕಾರದ ದೇಹಿಯು
ಕಂಡೇ ಇಲ್ಲವು ಇಂದಿನ ವರೆಗೂ
ಕಿರೀಟ ಧರಿಸಿಹ ಪಿಂಗಳ ನೇತ್ರನು
ಮಿಂಚಿನ ಅಂಚಿನ ಮೋಡದ ತೆರದಲಿ

|| ೭೪೨ ||

ಇರುತಿಹ ರಕ್ಕಸನಿವನನು ನೋಡುತ
ಕಪಿಗಳು ಎಲ್ಲರು ಪಿಡುತಲಿರುವರು
ಬೃಹದಾಕಾರದ ಈತನ ನೋಡಲು
ಭೂಮಿಯ ಧ್ವಜವೋ ಎನ್ನುತ ಕಾಣುವ

|| ೭೪೩ ||

ವಿಭೀಷಣನಿಂದ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಕುಂಭಕರ್ಣನ ಪರಿಚಯ

ರಾಮನೆ ಕೇಳೈ ಕುಂಭಕರ್ಣನಿವ
ವಿಶ್ರವಸ್ಸಿನಾ ಪುತ್ರನು ಇರುವನು
ಮಹಾಪ್ರತಾಪಿಯು ಅತಿಬಲ ಶೂರನು
ದೇಹದಿ ಇವನನು ಯಾರೂ ಮೀರರು || ೭೪೪ ||

ಯುದ್ಧದಿ ಇಂದ್ರನ ಯಮನನು ಸೋಲಿಸಿ
ಗೆದ್ದಿಹ ಬಹುಬಲ ಮೀರನು ಇರುವನು
ದೇವ ದಾನವರ ಯಕ್ಷ ಭುಜಂಗರ
ಗಂಧರ್ವ ಕಿನ್ನರ ವಿದ್ಯಾಧರರನು || ೭೪೫ ||

ಗೆದ್ದಿಹನೀತನು ವಿಕಟ ನೇತ್ರನು
ಇತರರು ರಕ್ತಸ ಮೀರರು ಶೂರರು
ಕೇವಲ ವರಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಲೆ
ಈತನು ಮಾತ್ರನೆ ದೇಹದಿ ಬಲಯುತ || ೭೪೬ ||

ಕುಂಭಕರ್ಣನ ವೃತ್ತಾಂತ

ಈತನು ಹುಟ್ಟಿದ ಸಂಗತಿ ಕೇಳೈ
ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೆ ಹಸಿವೆಯೆ ಹಸಿವೆಯು
ಸಿಕ್ಕಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲವ ತಿಂದನು
ಪ್ರಜೆಗಳು ಹೆದರುತ ಓಡಿದರೆಲ್ಲರು || ೭೪೭ ||

ಕಾಣುತ ಇಂದ್ರನ ತಿಳಿಸಿದರವನಿಗೆ
ವಜ್ರಾಯುಧದಿಂ ಹೊಡೆದನು ಇಂದ್ರನು
ಜಗದಿ ಕುಗ್ಗದೆ ಐರಾವತವನು
ಹಿಡಿಯುತ ಕಿತ್ತನು ಕೋರೆಯೆ ಅದರದು || ೭೪೮ ||

ದಂತವ ಎತ್ತುತ ಹೊಡೆದನು ಎದೆಗೆ
ಇಂದ್ರನು ನಡುಗಿದ ಕುಪಿತನು ಆದನು
ಆದರೆ ಏನನು ಮಾಡಲು ಆಗದು
ಇಂದ್ರನು ಹೋದನು ಬ್ರಹ್ಮನ ಹತ್ತಿರ

|| ೭೪೯ ||

ಜೊತೆಗೇ ಹೋಯಿತು ದೇವಗಣವೆಲ್ಲ
ತಿಳಿಸಿದರವನಿಗೆ ಕುಂಭನ ಕಾರ್ಯವ
ಪ್ರಜೆಗಳ ಭಕ್ಷಿಸಿ ಆಶ್ರಮ ಸುಡುತಲಿ
ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಾನವ ಭಂಗಿಸಿ ಆತನು

|| ೭೫೦ ||

ಮೆರೆಯುವನೆಲ್ಲೆಡೆ ಉದ್ಧಂಡನಾಗಿ
ಹೀಗೆಯೆ ಆದರೆ ತಿನ್ನುವ ಎಲ್ಲವ
ಉಳಿಯದು ಜೀವನ ರಾಶಿಯು ಒಂದೂ
ಬ್ರಹ್ಮನು ಕರೆಸಿದ ರಕ್ಕಸರೆಲ್ಲರ

|| ೭೫೧ ||

ನೋಡುತ ಕುಂಭನ ಪರಿಯನು ಬ್ರಹ್ಮನು
ತಿಳಿದನು ಇಂದ್ರನ ಮಾತದು ನಿಜವು
ಕೂಡಲೆ ಅಂದನು ಸಿಟ್ಟಿಲೆ ಆತನು
ಸತ್ತವನಂತೆಯೆ ನಿದ್ರಿಸು ಸದಾ

|| ೭೫೨ ||

ಶಾಪದ ವಶದಿಂ ನಿದ್ರೆಯು ಹತ್ತಿತು
ಕೂಡಲೆ ರಾವಣ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗಂದನು
ಅಜ್ಜನೆ ಏನಿದು ನಿನ್ನಯ ಮೊಮ್ಮಗ
ಗಿಡವನು ವೋಷಿಸಿ ಹಣ್ಣಿನ ಸಮಯದಿ

|| ೭೫೩ ||

ಕಡಿದರೆ ಗಿಡದಿಂ ಫಲವದು ಏನಿದೆ
ಶಾಪದ ಫಲದಿಂ ನಿದ್ರೆಯ ಮಾಡುತ
ಜೀವನ ಕಳೆದರೆ ಬದುಕುವದೇಕದು
ನಿನ್ನಯ ವಾಣಿಯು ಹುಸಿಯದು ಆಗದು || ೭೫೪ ||

ಕಾರಣ ನಿದ್ರೆಗೆ ಮಿತಿಯನು ಹಾಕೈ
ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಅಂದನು
ಆಗಲಿ ಮಲಗಲಿ ಆರು ಮಾಸಗಳ
ನಂತರ ಏಳಲಿ ಒಂದೇ ದಿನವು || ೭೫೫ ||

ಅಂದೇ ತಿನ್ನಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದುದೆಲ್ಲವ
ಬಾಯಿಯು ಇವನದು ಜ್ವಲಿಸುವ ಅಗ್ನಿಯು
ಮರುದಿನದಿಂದಲಿ ಮಲಗಲಿ ಮತ್ತೆ
ಕಳೆಯಲಿ ತಿಂಗಳು ಆರೂ ಮತ್ತೆ || ೭೫೬ ||

ಮಲಗಿದ ಅವನನು ಎಚ್ಚಿಸಿ ರಾವಣ
ನಿನ್ನೆಯ ನಿನ್ನಲಿ ಸೋತಿದ ಕಾರಣ
ಕಳಿಸುವನಿವನನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಇಂದು
ತಿನ್ನುವನೆಲ್ಲೆಡೆ ಕಪಿಬಲವನ್ನು || ೭೫೭ ||

ವಾನರರೆಲ್ಲರು ಓಡುತಲಿರುವರು
ಒಂದೆಯೆ ಉಪಾಯ ಕಾಣುವದೆನಗೆ
ಕುಂಭನು ಇರುವನು ಯಂತ್ರವು ಮಾತ್ರ
ಹೆದರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಲು ತಂದಿಹರವನನು || ೭೫೮ ||

ಎನ್ನುತ ಕಪಿಗಳು ಎಲ್ಲರು ತಿಳಿದರೆ
ಉಳಿವರು ಓಡವಿ ಯುದ್ಧದಿ ಅವರು
ಅಂತೆಯೆ ತಿಳಿಸಿರಿ ವಾಸರ ಸೇನೆಗೆ
ಕೂಡಲೆ ರಾಮನು ಕರೆದನು ನೀಲನ

|| ೭೫೯ ||

ನೀಲನಿಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನ ಆಜ್ಞೆ

ಅಗ್ನಿಯ ಪುತ್ರನೆ ಸೇನೆಯ ನಿಲ್ಲಿಸು
ಲಂಕೆಯ ದ್ವಾರದಿ ಕೋಟೆಯ ಮೇಲೂ
ಕಂದಕ ದಾಟುವ ಸೇತುವೆಯಲ್ಲಿಯು
ನಿಲ್ಲಿಸು ಬಲಯುತ ಯೋಧರ ಅಲ್ಲೆಯೆ

|| ೭೬೦ ||

ಬಂಡೆಯ ರಾತಿಯು ಬದಿಯಲಿ ಇರಲಿ
ಗಿರಿಗಳ ತಿಖರವು ಕೈಯಲಿ ಇರಲಿ
ನೀಲನು ರಚಿಸಿದ ಸೇನೆಯ ಹಾಗೆಯೆ
ಪರ್ವತ ಪ್ರಾಯದ ಕಪಿವರ ನಾಲ್ವರು

|| ೭೬೧ ||

ಗವಾಕ್ಷ ಅಂಗದ ಶರಭ ಹನುಮಂತ
ನಿಂತರು ನಾಲ್ಕೂ ದ್ವಾರಕೆ ಎದುರಿಗೆ
ಕೇಕೆಯ ಹಾಕುತ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ
ನಿಂತಿತು ವಾಸರ ಸೇನೆಯು ಉತ್ಸುಕ

|| ೭೬೨ ||

ಕುಂಭಕರ್ಣನು ರಾವಣನ ಆರಮಣಿಗೆ ಬಂದುದು

ಲಂಕೆಯ ಒಳಗಡೆ ಕುಂಭನು ನಡೆದಿಹ
ರಾಜಮಾರ್ಗದಲಿ ಜೋಲಿಯ ಹೊಡೆಯುತ
ನಿದ್ದೆಯ ಮದ್ಯದ ಅಮೃತ ಕಾಗಣ
ಸಾಸಿರ ಸಾಸಿರ ಭಟರೂ ಇರುವರು

|| ೭೬೩ ||

ತಲುಪಿದ ರಾವಣನರಮನೆ ಆತನು
ಚಿಂತೆಯ ಮುಖದಲಿ ಇದ್ದನು ರಾವಣ
ಸಂತಸದಿಂದಲಿ ಬಂದನು ಎದುರಿಗೆ
ಸ್ವಾಗತಗೈಯುತ ತಮ್ಮನ ಒಬ್ಬನು

|| ೭೬೪ ||

ಅಪ್ಪುತ ತಮ್ಮನ ಆಸನ ಶೋರಿದ
ಕುಂಭನು ಅಂದನು ಅಣ್ಣನೆ ಏನಿದು
ಎನ್ನನು ಎಬ್ಬಿಸುವಂತಹ ಕಾರಣ
ಯಾರಿಗೆ ಸಾವದು ಬಂದಿದೆ ಹೇಳು

|| ೭೬೫ ||

ರಾವಣನು ತಮ್ಮನಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಕೇಳುವದು

ತಮ್ಮನೆ ಕೇಳೈ ಸುಖದಲಿ ಮಲಗಿಹೆ
ದಶರಥ ಪುತ್ರನು ರಾಮನು ಬಂದಿಹ
ಸಂಗಡ ಬಂದಿಹ ಸುಗ್ರೀವರಾಜ
ವಾನರ ರಾಜನು ಸೇನೆಯ ಸಹಿತದಿ

|| ೭೬೬ ||

ಸಾಗರ ನೀರಿಗೆ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುತ್ತ
ಸೇನೆಯ ಸಹಿತದಿ ಬಂದಿಹರಾಗಲೆ
ಲಂಕೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಅವರೇ
ರಾಕ್ಷಸ ವೀರರು ಮಡಿದರು ಎಷ್ಟೋ

|| ೭೬೭ ||

ವಾನರ ನಾಶವು ಕಾಣದು ಎಷ್ಟೊ
ಬಂದಿದೆ ಇದುವೇ ಕಷ್ಟದ ಕಾಲವು
ಕಾರಣ ನಿನ್ನನು ಎಬ್ಬಿಸ ಹೇಳಿದೆ
ಲಂಕೆಯ ರಕ್ಷಣೆ ನಿನ್ನಯ ಪಾಲಿಗೆ

|| ೭೬೮ ||

ಹಿಂದಕೆ ಈ ಪರಿ ಕೇಳಿಯೆ ಇಲ್ಲಾ
ನಿನ್ನಯ ಎದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲರು ಯಾರೂ
ಶಾರ್ಙ್ಗದ ಪ್ರಕಟನೆ ಬೇಕಿದೆ ಈಗೂ
ಎನ್ನಲಿ ನಿನ್ನಯ ಪ್ರೇಮವು ಅತಿಶಯ

|| ೭೬೯ ||

ಎನ್ನಯ ಕಾರಣ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡು
ಎನ್ನಯ ಮತ್ತೂ ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲದ
ಗೌರವ ಉಳಿಸುವ ಭಾರವು ನಿನ್ನದು
ನಿನ್ನನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವು

|| ೭೭೦ ||

ಕುಂಭಕರ್ಣನು ರಾವಣನಿಗೆ ಹಿತನುಡಿ ಹೇಳುವದು

ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ನಕ್ಕನು ಕುಂಭನು
ಅಣ್ಣನೆ ಹಿಂದೆಯೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ
ಬಂದಿಹ ಸ್ಥಿತಿಯನು ಉಹಿಸಿ ಇದ್ದೆವು
ಅದುವೇ ಇಂದಿಗೆ ಫಲಿಸಿದೆ ನಿಜಕೂ

|| ೭೭೧ ||

ಪಾಪದ ಫಲವದು ಬಂದಿದೆ ಇಂದಿಗೆ
ಸೀತೆಯ ಹರಣದ ಪರಿಣಾಮವೇನು
ಎನ್ನವದಂತೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ
ಕೇವಲ ದರ್ಪದಿ ನಡೆದಿಹೆ ನೀನು

|| ೭೭೨ ||

ಐಸಿರಿ ಮದದಲಿ ಮುಕುಗಿಹ ಮನುಜಗೆ
ಅನೀತಿ ನೀತಿಯು ತಿಳಿಯುವು ನಿಜಕೂ
ದೇಶದ ಕಾಲದ ಅರಿವನು ತಿಳಿಯದೆ
ಮಾಡುವದೆಲ್ಲವು ವ್ಯರ್ಥವು ಅಹುದು

|| ೭೭೩ ||

ಸಚಿವರೆ ಸಂಗಡ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ
ಮಾಡುತ ನಡೆಯುವ ರಾಜನೆ ಜಾಣನು
ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ ನಡೆಯುವ ರಾಜನು
ಬಾಳುವ ಆಳುವ ನಿಜಕೂ ಸೌಖ್ಯದಿ

|| ೭೭೪ ||

ಹಿತವಿಹ ಸಚಿವರು ಯಾರಿಹರೆಂಬುದು
ತಿಳಿಯುವ ರಾಜನೆ ನಿಜಕೂ ಯೋಗ್ಯನು
ಕೇವಲ ಎದುರಿಗೆ ಹೊಗಳು ಸಚಿವನು
ಯೋಗ್ಯನು ಅಲ್ಲವು ನಿನಗೂ ದೇಶಕು

|| ೭೭೫ ||

ವಿಭೀಷಣನಾಗ ಹೇಳಿದ ಮಾತದು
ನಿಜಕೂ ಯೋಗ್ಯವು ಹಾಗೆಯೆ ಮಾಡು
ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪದು
ಹಿರಿಯನು ಇರುತಿಹೆ ತಿಳಿದುದು ಮಾಡು

|| ೭೭೬ ||

ರಾವಣನ ಕೆರಳಿದ ನುಡಿ

ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ರಾವಣ ಕೆರಳಿದ
ತಮ್ಮನೆ ಗುರುನ ಉಪದೇಶ ಸಾಕು
ಕಳೆದುದ ಮಾತನು ಹೇಳುವದೇತಕೆ
ಆದುದು ಆಯಿತು ಹೋದುದು ಹೋಯಿತು

|| ೭೭೭ ||

ಇಂದಿನ ಸಮಯವ ಚಿಂತಿಸು ಈಗಲೆ
ದರ್ಪದ ಕಾರಣ ಸೊಕ್ಕಿನ ಕಾರಣ
ಭ್ರಮೆಯೋ ಬಲವನು ನಂಬಿಯೊ ಏನೋ
ಆಗಿನ ಮಾತದು ಹಿಡಿಸಲೆ ಇಲ್ಲಾ

|| ೭೭೮ ||

ಎನ್ನಯ ತಪ್ಪು ಆಗಿರಬಹುದು
 ತಿದ್ದುವ ಕಾಲವು ಬಂದಿದೆ ಈಗಲೆ
 ನಿನ್ನಯ ಕರ್ಯವು ತಿದ್ದಲಿ ಯುದ್ಧದಿ
 ಕಷ್ಟದ ಕಾಲದಿ ಇರುವನು ಸ್ನೇಹಿತ

|| ೭೭೯ ||

ತಪ್ಪನು ಮಾಡುತ ವಿಪತ್ತು ಹೊಂದಿಹ
 ಮನುಜಗೆ ಹಿತವನು ಮಾಡುವ ಬಂಧುವು
 ತಿಳಿದನು ಕುಂಭನು ರಾವಣ ಮನವನು
 ರಾಜನೆ ಬಿಡು ನೀ ಸಂತಾಪವನು

|| ೭೮೦ ||

ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಇರುವೆನೋ ನಾನು
 ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಚಿಂತೆಯು ಬೇಡಾ
 ನೈರಿಯ ಮುರಿಯುವೆ ಲಂಕೆಯ ಉಳಿಸುವೆ
 ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲದಿ ಕಷ್ಟದ ಕಾಲದಿ

|| ೭೮೦ ||

ಹಿತಕರ ಮಾತನು ಹೇಳುವದೊಳಿತು
 ಕಾರಣ ಹೇಳಿದೆ ಹಿತಕರ ನುಡಿಯನು
 ನಿನ್ನಯ ಅಭಿಮತ ಯುದ್ಧವೆ ಅಲ್ಲವೆ
 ಆಗಲಿ ಹಾಗೆಯೆ ಮಾಡುವೆ ನಾನೂ

|| ೭೮೨ ||

ರಾವಣನ ಇಂಗಿತದಂತೆ ಕುಂಭಕರ್ಣನ ಸಿದ್ಧತೆ

ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೋಗುವೆನೀಗಲೆ
 ಕೊಲ್ಲುವೆ ರಾಮನ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಲ್ಲದೆ
 ಸುಗ್ರೀವರಾಜ ಬೀಳುವ ರಣದಲಿ
 ಯಾರೇ ಬಂದರು ಕೊಲ್ಲುವೆ ಅವರನು

|| ೭೮೩ ||

ಲಂಕೆಯ ಸುಟ್ಟ ಹ ಹನುಮನ ಕೊಲ್ಲಿವೆ
 ಸಂತಸದಿಂದಿರು ಮದ್ಯವ ಕುಡಿಯುತ
 ರಾಮನ ಕಳಿಸುವೆ ಯಮಪುರವಾಸಕೆ
 ಸೀತೆಯು ಉಳಿವಳು ನಿನ್ನಯ ಪಾಲಿಗೆ

|| ೭೮೪ ||

ಮಹೋದರನ ಕಪಟನಾಟಕದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ

ಕೂಡಲೆ ಎದ್ದನು ಮಹೋದರ ಸಚಿವ
 ಕುಂಭನ ಮಾತನು ಖಂಡಿಸಿ ಅಂದನು
 ರಾವಣ ಮಾಡಿದುದೆಲ್ಲಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ
 ರಾಜನ ಮಾತಿಗೆ ವಿರೋಧಬಾರದು

|| ೭೮೫ ||

ಅಣ್ಣಗೆ ಹೇಳುವ ಮಾತಿದು ಯೋಗ್ಯವೆ
 ರಾಜನ ಆಜ್ಞೆಯ ಸಾಕದು ಎನುಗೆ
 ಎನ್ನುತ ಅಂದನು ರಾವಣ ರಾಜಗೆ
 ಹೊಳೆದಿದೆ ಉಪಾಯ ಈಗಲೆ ಒಂದು

|| ೭೮೬ ||

ಯುದ್ಧಕೆ ಹೋಗುತ ಬರುವೆನು ನಾನು
 ಮೈಯಲಿ ಇರುವದು ರಾಮನ ಬಾಣವು
 ಬರುವೆನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ
 ಮಣಿಯುವೆ ನಿಮ್ಮಯ ಪಾದಕೆ ನಾನು

|| ೭೮೭ ||

ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ತಿಂದಿಹೆನ್ನತ
 ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುವೆ ಎಲ್ಲರ ಎದುರಿಗೆ
 ಗೌರವ ತೋರಿಸಿ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡು ನೀ
 ನಂತರ ರಕ್ಕಸ ಭಟರದು ತಿರುಗಲಿ

|| ೭೮೮ ||

ಆನೆಯ ಮೇಲೆಯೆ ಲಂಕೆಯಲೆಲ್ಲೆ ಡೆ
ಸಾರಲಿ ರಾಮನ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಮರಣವ
ವಾನರ ಸೇನೆಯು ನಾಶವು ಹೊಂದಿದೆ
ಎನ್ನುತ ಡಂಗುರ ನಾರಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ

|| ೭೮೯ ||

ತುಷ್ಟರು ಆಗಿಹ ತರದಲಿ ನಟಿಸಿರಿ
ದಾನವ ಮಾಡಿರಿ ಯೋಧರಿಗೆಲ್ಲಾ
ಸಕಲರು ನಂಬಲಿ ರಾಮನ ಮರಣವ
ಆಗಲೆ ಸೀತೆಯು ಒಲಿಯುವ ಸಂಭವ

|| ೭೯೦ ||

ಸೀತೆಯು ಒಲಿದುದು ತಿಳಿದರೆ ರಾಮನು
ಹೋಗುವ ಕೂಡಲೆ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡದೆ
ಲಂಕಾನಗರವು ರಕ್ತಸ ಕುಲವೂ
ಉಳಿಯಲು ಮಾರ್ಗವು ಇದುವೇ ಒಂದೇ

|| ೭೯೧ ||

ಕುಂಭನು ಗದರಿದ ಮಹೋದರನನ್ನು
ಅಂದನು ಅಣ್ಣನೆ ಕೇಳೈ ನೀನು
ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆ ಕೊಲ್ಲುವೆ ರಾಮನ
ಸುಖದಲಿ ಜೀವನ ನಾಗಿಸು ನೀನು

|| ೭೯೨ ||

ಕುಂಭಕರ್ಣನಿಂದ ಮಹೋದರನ ದೂಷಣೆ

ತಿರುವುತ ಮುಖವನು ಮಹೋದರನೆಡೆಗೆ
ಅಂದನು ಅವನಿಗೆ ಕೇಳಲೋ ನೀನು
ಹೇಡಿಗಳೆಲ್ಲರು ಪಂಡಿತರಂತೆಯೆ
ಮಾತನು ಆಡಲು ಕಷ್ಟವು ಬಂದಿದೆ

|| ೭೯೩ ||

ರಾಜನ ಮೆಚ್ಚಿಸಲೆಂದೇ ನೀವು
ಮಾತನು ಅಡುತ ಪ್ರಿಯವನು ಮಾತ್ರ
ಹಿತವಿಹ ಮಾತನು ಅಡುವದಿಲ್ಲವು
ಸೀತೆಯ ಹರಣಕೆ ಕಾರಣ ನೀವೇ

|| ೭೯೪ ||

ರಕ್ಕಸ ಕುಲವನು ಉಳಿಸಲು ಈಗ
ನಿಮ್ಮಯ ತಪ್ಪನು ತಿದ್ದಲು ಕೂಡಾ
ಯುದ್ಧವ ಮಾಡುವ ನಾನೇ ಸದ್ಯದಿ
ಕೊಲ್ಲತ ಅವರನು ತಿದ್ದುವೆ ತಪ್ಪನು

|| ೭೯೫ ||

ಕುಂಭಕರ್ಣನಿಗೆ ರಾವಣನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ

ನಗುತಲಿ ರಾವಣ ಅಂದನು ತಮ್ಮಗೆ
ಮಹೋದರಸಿವನು ಹೆದರಿಹ ರಾಮಗೆ
ಸಂಶಯವೆನಿತೂ ಇಲ್ಲವು ಇದರಲಿ
ಕಾರಣ ಅವನಿಗೆ ಯುದ್ಧವು ಬೇಡಾ

|| ೭೯೬ ||

ಸ್ನೇಹದಿ ಶೌರ್ಯದಿ ನಿನ್ನಯ ಸರಿಸಮ
ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವು ಗೊತ್ತಿದೆ ನನಗೂ
ವೈರಿಯ ಗೆಲ್ಲತ ಜಯವನು ಗಳಿಸಲು
ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿದೆ ನಿನ್ನನು ತಮ್ಮನೆ

|| ೭೯೭ ||

ಪಾಶವ ಶೂಲವ ಹಿಡಿಯುತ ನೀನು
ಯುದ್ಧಕೆ ಹೋದರೆ ಉಳಿವರು ಯಾರೈ
ಕಾಣುತ ನಿನ್ನನು ಓಡುವರೆಲ್ಲರು
ತಿಂದರೆ ಅವರನು ಮುಗಿಯಿತು ಯುದ್ಧವು

|| ೭೯೮ ||

ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ಕುಂಭಕರ್ಣನು
ಹರ್ಷದಿ ನಿಂತನು ಶೂಲವ ಹಿಡಿಯುತ
ಅಣ್ಣನೆ ಒಬ್ಬನೆ ಹೋಗುವೆ ರಣಕೆ
ಒಬ್ಬನೆ ತಿನ್ನುವೆ ವಾನರರೆಲ್ಲರ

|| ೭೯೯ ||

ನಿನ್ನಯ ಸೇನೆಯು ಇಲ್ಲಿಯೆ ಇರಲಿ
ಎನ್ನಲು ಅಂದನು ರಾವಣನಾಗಲೆ
ರಾಕ್ಷಸಯೋಧರು ಸುತ್ತಲು ಇರಲಿ
ವಾನರರಿರುವರು ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳು

|| ೮೦೦ ||

ದೃಢತೆಯಿಂದಲಿ ಕಾದುವರೆಲ್ಲರು
ಚಪಲಗಾಮಿಗಳು ಇರುವರು ಕಾರಣ
ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಎಂದಿಗು ತರನೇ ಅಲ್ಲವು
ವೈರಿಯ ಭಟರಲಿ ಮುಖ್ಯರ ಕೊಲ್ಲು

|| ೮೦೧ ||

ಎನ್ನುತ ಗಾವಣ ಎದ್ದನು ಪೀಠದಿ
ರತ್ನದ ಹಾರವ ಹಾಕಿದ ತಮ್ಮಗೆ
ತೋಳಿಗೆ ತೊಡಿಸಿದ ತೋಳ್ಬಂದಿಗಳನು
ಬೆರಳಿಗೆ ಇಟ್ಟನು ಉಂಗುರಗಳನೂ

|| ೮೦೨ ||

ಹೊಳೆಯುವ ಮುತ್ತಿನ ಸರವನು ಹಾಕಿದ
ಪರಿಮಳ ಬೀರುವ ಮಾಲೆಯ ತೊಡಿಸಿದ
ಹೊಳೆಯುವ ಕುಂಡಲ ಎರಡನು ತೊಡಿಸಿದ
ಎದೆಯಲಿ ಮಿರುಗುವ ಸುನರ್ಣ ಕವಚವು

|| ೮೦೩ ||

ಅಸ್ತುಕೆ ಎಂದೂ ಮಂಜೆಯದ ಕವಚವು
 ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಎದ್ದನು ಕುಂಭನು
 ಅಣ್ಣನು ಮಾಡಿದ ಆಶೀರ್ವಾದವ
 ಹಿಂದೆಯೆ ಹೊರಟೆರು ರಾಕ್ಷಸ ಭಟರೂ

|| ೮೦೪ ||

ಕುಂಭಕರ್ಣನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು

ಭೇರಿಯ ಶಬ್ದವು ತುಂಬಿತು ಎಲ್ಲೆಡೆ
 ಕತ್ತೆಯ ಕುದುರೆಯ ಒಂಟಿಯ ಆನೆಯ
 ಹತ್ತಿದರೆಷ್ಟೋ ರಕ್ಕಸವೀರರು
 ಸಿಂಹವ ಸರ್ಪವ ತಂದವರಿದ್ದರು

|| ೮೦೫ ||

ವನಜರ ಮೃಗಗಳ ಸಹಿತದಿ ಇದ್ದರು
 ಶೂಲದ ಸಹಿತದಿ ಹೋಗುವ ಕುಂಭಗೆ
 ಎಡಬಲದಿಂದಲು ಹೂಗಳ ಸುರಿಮಳೆ
 ಭೀಮಾಕಾರರು ಕ್ರೂರ ನೇತ್ರರೂ

|| ೮೦೬ ||

ಅಗಿಹ ರಕ್ಕಸರೆಲ್ಲರು ಸುತ್ತಲು
 ಕೂಡಲೆ ಕುಂಭನು ಎಸೆದನು ಒಡವೆಯ
 ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದ ನಡುಗಿತು ನಗರವು
 ದೇಹವ ಬೆಳೆಸಿದ ಬೃಹದಾಕಾರದಿ

|| ೮೦೭ ||

ದೇಹದ ಸುತ್ತದು ನೂರು ಧನುಸಿನದು
 ಎತ್ತರವಿರುತಲಿ ಆರುನೂರು ಧನು
 ಕಣ್ಣುಗಳಾದವು ಗಾಲಿಗಳಂತೆಯೆ
 ಸುಟ್ಟಿಹ ಬಿಟ್ಟಿದ ಕಪ್ಪಿನ ತೆರದಲಿ

|| ೮೦೮ ||

ಗುಡುಗುತ ಅಂದನು ರಕ್ಕ ಸವೀರರೆ
ಕೊಲ್ಲುವೆ ರಾಮನ ಒಬ್ಬನೆ ಮೊದಲು
ಅಂದರೆ ಯುದ್ಧವು ಮುಗಿಯಿತು ಅಲ್ಲಿಗೆ
ವಾನರರೆಲ್ಲರು ಉಟಕೆ ಮೀಸಲು

|| ೮೦೯ ||

ಕೇಳುತ ಈ ನುಡಿ ರಕ್ಕ ಸರೆಲ್ಲರು
ಗರ್ಜನೆ ಗೈದರು ಗಗನವು ಬಿರಿಯಿತು
ಕುಂಭನು ದ್ವಾರಕೆ ಹೋಗದೆ ಹಾಗೆಯೆ
ಕೋಟಿಯ ದಾಟಿದ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಸಿಡುತಲೆ

|| ೮೧೦ ||

ಕೋಟಿಯ ಅಚೆಗೆ ವಾನರ ಸೇನೆಯು
ನೋಡಿತು ಇವನನು ನಡುಗಿದರೆಲ್ಲರು
ಚದುರಿತು ಸೇನೆಯು ಓಡಿದರೆಲ್ಲರೂ
ನಳ ನೀಲ ಕುಮುದ ಗವಾಕ್ಷರು ಕೂಡ

|| ೮೧೧ ||

ಅಂಗದ ತಡೆದನು ಎಲ್ಲರನವರನು
ಅಂಜುವದೇತಕೆ ಅಲ್ಪರ ತೆರದಲಿ
ರಕ್ಕ ಸನಿರುವನು ಬೆದರಿನ ಬೊಂಬೆಯು
ವೇಷವ ಕಟ್ಟಿದ ವಿಡಂಬನೆ ಮಾತ್ರ

|| ೮೧೨ ||

ನೆನೆಯಿರಿ ನಿಮ್ಮಯ ಶೌರ್ಯವ ಎಲ್ಲರು
ತಿರುಗಿರಿ ಎಲ್ಲರು ಯುದ್ಧವ ಮಾಡಿರಿ
ಕೊಲ್ಲಲು ಅವನನು ಅಶಕ್ತ ವಿಲ್ಲವು
ಎನ್ನಲು ತಿರುಗಿದರೆಲ್ಲರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ

|| ೮೧೩ ||

ಕುಂಭಕರ್ಣನ ಹಾವಳಿ

ನಡೆಯಿತು ಭೀಕರ ಕದನವು ಆಗಲೆ
ಕುಂಭನ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ತಡೆಯದು ಸೇನೆಯು
ಹಿಂಡಿಗೆ ಹಿಂಡೇ ಕಡಿಯುವ ಏಟಿಗೆ
ಓಡಿದರೆಲ್ಲರು ಏನೂ ತಿಳಿಯದೆ || ೮೧೪ ||

ಕಡಲಲಿ ಬಿದ್ದರು ಗಗನದಿ ಜಿಗಿದರು
ಸೇತುವೆ ಮಾರ್ಗದಿ ಹೋದರು ಕೆಲವರು
ಗವಿಯಲಿ ಅವಿತರು ಎಷ್ಟೋ ಕಪಿಗಳು
ಕುಸಿದರು ಎಷ್ಟೋ ಗಾಬರಿಯಿಂದಲಿ || ೮೧೫ ||

ಅಂಗದ ಕೂಗುತ ಹೇಳಿದನಾದರು
ನಿಲ್ಲರು ಯಾರೂ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡಲು
ಅದರು ಅಂಗದ ಬಿಡದಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ
ತಡೆದನು ಎಲ್ಲರ ಓಟವನಾಗಲೆ || ೮೧೬ ||

ಸೇನೆಯ ಮಧ್ಯದಿ ನಿಂತಿಹ ಹನುಮನು
ಬರುತಲಿ ಸೇರಿದ ಅಂಗದ ಸಂಗಡ
ಇಬ್ಬರ ಪೌರುಷ ನುಡಿಯನು ಕೇಳುತ
ಮರಳಿತು ಸೇನೆಯು ಯುದ್ಧವ ಮಾಡಲು || ೮೧೭ ||

ಕುಂಭನು ನಡೆದನು ಬೀಸುತ ಗದೆಯನು
ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಸಾವಿರ ಕಪಿಗಳು
ಒರಗುತಲಿದ್ದರು ರಣದಲಿ ಚೀರುತ
ಕೈಯಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಕಪಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲವ || ೮೧೮ ||

ಬಾಯಲಿ ಹಾಕುತ ಮುಕ್ಕುತಲಿದ್ದನು
ಒಂದೇ ಹಿಡಿತಕೆ ಶತಾರ್ಥ ಕಸಿಗಲು
ಸೇರುತಲಿದ್ದರು ರಕ್ಕಸ ಬಾಯನು
ವಾನರ ಮುಖ್ಯರು ರಕ್ಕಸ ವೀರರ

|| ೮೧೯ ||

ಕೊಲ್ಲುತಲಿದ್ದರು ಒಂದೇ ಸಮನೆ
ಹನುಮನು ಹಾಕಿದ ಶಿಖರದ ತುದಿಯನು
ನೇರಕೆ ಕುಂಭನ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆಯೆ
ರಕ್ತವು ಚಿಮ್ಮಿತು ಕ್ರುದ್ಧನು ಅದನು

|| ೮೨೦ ||

ಶೂಲದಿ ಹೊಡೆದನು ಹನುಮನ ಎದೆಗೆ
ಚಿಮ್ಮಿತು ರಕ್ತವು ಎದೆಯಲಿ ಅವನಿಗೆ
ಚೀರುವ ಹನುಮನ ನೋಡುತ ರಾಕ್ಷಸ
ಗಣವದು ಮಾಡಿತು ಗರ್ಜನೆ ಹರುಷದಿ

|| ೮೨೧ ||

ವಾನರ ವೀರರು ಎಲ್ಲರು ಒಮ್ಮೆಲೆ
ಮುತ್ತುತ ಹೊಡೆದರು ಕುಂಭಕರ್ಣಿಗೆ
ಅದರು ಅಗದು ಏನೂ ಅವನಿಗೆ
ಸಿಟ್ಟಿಲಿ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ ಕುಂಭನು

|| ೮೨೨ ||

ಹಿಸುಕಿದ ಋಷಭನ ಗುದ್ದಿದ ಶರಭನ
ಒದ್ದನು ನೀಲನ ಹೊಡೆದ ಗವಾಕ್ಷನ
ಕಾಲಿಲೆ ಚಿಮ್ಮಿದ ಗಂಧಮಾದನನ
ಬಿದ್ದರು ಎಲ್ಲರು ನೆತ್ತರಸಿಕ್ತರು

|| ೮೨೩ ||

ಹಾಕುತಲಿದ್ದನು ಕಸಿಗಳ ಬಾಯಲಿ
ಬರುತಲೆ ಇದ್ದರು ಮೂಗಿಲೆ ಬಾಯಿಲೆ
ಅಂಗದ ಜಿಗಿಯುತ ಗುದ್ದಿದ ಎದೆಗೆ
ತತ್ತರಿಸುತ್ತಲಿ ಜೇತನ ಪಡೆಯುತ

|| ೮೨೪ ||

ಗುದ್ದಿದ ಅಂಗದನೆದೆಯಲಿ ಆತನು
ಬವಳಿಯು ಬರುತಲಿ ಬಿದ್ದನು ಅಂಗದ
ನಂತರ ಶೂಲವ ಹಿಡಿಯುತ ಕುಂಭನು
ತೆರಳಿದ ಕೆಣಕಲು ಸುಗ್ರೀವನನ್ನು

|| ೮೨೫ ||

ಸುಗ್ರೀವನಾಗ ಎದುರಿಗೆ ಬರುತಲಿ
ತೂರಿದ ಬೆಟ್ಟದ ಶಿಖರವ ಎದೆಗೆ
ಬಿದ್ದಿತು ಅದುವೇ ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗುತ
ರಕ್ಕಸರೆಲ್ಲರು ಗರ್ಜನೆಗೈದರು

|| ೮೨೬ ||

ಸಿಟ್ಟಿಲೆ ಕುಂಭನು ಎತ್ತಿದ ಶೂಲವ
ಸಾವಿರ ಭಾರದ ತೂಕದ ಶೂಲವು
ಉಕ್ಕಿನ ಶೂಲವು ಅತಿಶಯ ನಿಶಿತವು
ತೂರಿದ ನೇರಕೆ ಸುಗ್ರೀವನೆದೆಗೆ

|| ೮೨೭ ||

ನೋಡುತ ಹನುಮನು ಕೂಡಲೆ ಇದನು
ನೆಗೆಯುತ ಹಿಡಿಯುತ ಮಧ್ಯದಿ ಅದನು
ಮುರಿದನು ಲಟಲಟ ತೊಡೆಯಲಿ ಅದನು
ವಾನರ ವಾಹಿನಿ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡಿತು

|| ೮೨೮ ||

ಕುಂಭಕರ್ಣನು ಸುಗ್ರೀವನನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಒಯ್ಯುವದು

ಸಿಟ್ಟಿಲೆ ಕುಂಭನು ಕಿತ್ತನು ಪರ್ವತ
ನೇರಕೆ ಒಗೆದನು ಸುಗ್ರೀವನೆಡೆಗೆ
ವಾನರ ರಾಜನು ಏಟನು ತಿನ್ನುತ
ಬಿದ್ದನು ನೆಲದಲಿ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪತ

|| ೮೨೯ ||

ಹರ್ಷದ ರಕ್ಕಸ ಗರ್ಜನೆ ಕೇಳಿತು
ಕೂಡಲೆ ಕುಂಭನು ಎತ್ತುತ ದೇಹವ
ಒಯ್ದನು ಹೆಗಲಲಿ ಸುಗ್ರೀವನನ್ನು
ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಗಡೆ ಬೆಟ್ಟವು ಕಂಡಿತು

|| ೮೩೦ ||

ಹೊರಟನು ಕುಂಭನು ಲಂಕೆಯ ಕಡೆಗೆ
ನಡೆದನು ಹಾಗೆಯೆ ಲಂಕೆಯ ಒಳಗಡೆ
ರಕ್ಕಸರೆಲ್ಲರು ಹೂಗಳ ಸುರಿಯುತ
ಸ್ವಾಗತಗೈದರು ಕುಂಭಕರ್ಣನಿಗೆ

|| ೮೩೧ ||

ಸುರಿಸಿದ ಗಂಧದ ಉದಕವು ಕೂಡಾ
ಬಿದ್ದಿತು ವಾನರ ರಾಜನ ಮುಖದಲಿ
ತಂಪಿಗೆ ಕಳೆಯಿತು ಮೂರ್ಛೆಯು ಆಗಲೆ
ತಿಳಿಯಿತು ಇರುವದು ರಕ್ಕಸ ಕೈಯಲಿ

|| ೮೩೨ ||

ಸುಗ್ರೀವನು ಸಾಹಸದಿಂದ ತಿರುಗಿ ಬಂದುದು

ಕೂಡಲೆ ವಾನರ ರಾಜನು ಎಳುತ
ಕುಂಭನ ಕಿವಿಗಳ ಹರಿಯುತ ಎದ್ದನು
ಸಿಟ್ಟಿಲೆ ಅವನನು ಕುಕ್ಕಿದ ಕುಂಭನು
ಕೂಡಲೆ ವಾನರ ಜಿಗಿದನು ಗಗನಕೆ

|| ೮೩೩ ||

ಹಾರುತ ಬಂದನು ರಾಮನ ಕಡೆಗೆ
 ಸಿಟ್ಟಿಲೆ ತಿರುಗಿವ ಕುಂಭನು ಮತ್ತೆ
 ಬಂದನು ಯುದ್ಧದ ಭೂಮಿಗೆ ರೋಷದಿ
 ನಡೆಸಿದ ಹಾಗೆಯೆ ಹಾವಳಿ ಮತ್ತೆ

|| ೮೩೪ ||

ಕಾಲನ ತೆರದಲಿ ಬರುತಿಹ ಕುಂಭನ
 ನೋಡುತ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಬಂದನು ಎದುರಿಗೆ
 ಬಿಟ್ಟನು ಕೂಡಲೆ ಬಾಣಗಳೇಳನು
 ನಟ್ಟವು ಕುಂಭನ ದೇಹದಿ ಅವುಗಳು

|| ೮೩೫ ||

ಅಲ್ಲದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸುರಿಸಿದ ಶರಗಳ
 ಆದರು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಇಲ್ಲವು ಅವನಿಗೆ
 ನೋಡುತ ಈ ಪರಿ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಏಳುತ
 ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಬಿಟ್ಟನು ಇನ್ನೂ ಶರಗಳ

|| ೮೩೬ ||

ಕುಂಭಕರ್ಣನಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪ್ರಶಂಸೆ

ಒಡೆಯಿತು ಕುಂಭನ ಕವಚವು ಆಗಲೆ
 ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶರಗಳ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಾರದೆ
 ಹಾಗೆಯೆ ಬಂದನು ಮುಂದಕೆ ಮುಂದಕೆ
 ಅಂದನು ಆಗಲೆ ಕೇಳೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ

|| ೮೩೭ ||

ಭಪ್ಪರೆ ಭಲೆರೇ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ನಿನ್ನ ನು
 ಎನ್ನಯ ಎದುರಿಗೆ ಅಂಜದೆ ನಿಂತಿಹೆ
 ನಿಂತಿಹೆಯೆಂದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು
 ತೂರನೆ ಇರುತಿಹೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವು

|| ೮೩೮ ||

ಯುದ್ಧದ ಚಳಕವ ತೋರಿದೆ ನೆಟ್ಟಗೆ
ಯುದ್ಧವ ಕೂಡಾ ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡಿದೆ
ಎನ್ನನು ಎದುರಿಸಿ ಇಂದ್ರನು ಕಾದನು
ಯಮನೇ ಬಂದರು ಅಗದು ಅವನಿಗೆ

|| ೮೩೯ ||

ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಮೊದಲು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಕುಂಭಕರ್ಣನ ಆಸೆಕ್ಷೆ

ಶತ್ರುವೆ ಆದರು ಮೆಚ್ಚಿದೆ ನಿನ್ನನು
ಆದರೆ ಕೇಳುವೆ ನಿನ್ನನು ಒಂದನು
ಎನ್ನಯ ಇಚ್ಛೆಯು ಇರುವದೂ ಒಂದೇ
ರಾಮನ ಕೊಲ್ಲುವದೊಂದೇ ಗುರಿಯು

|| ೮೪೦ ||

ಅವನನು ಕೊಂದರೆ ಯುದ್ಧವೆ ಮುಗಿಯಿತು
ಆದರು ಯಾರೇ ಸಂತರ ಬಂದರೆ
ಎದುರಿಸಿ ಎನ್ನನು ಕೊಲ್ಲುವೆ ಅವರನು
ಕಾರಣ ಹೋಗುವೆ ರಾಮನ ಕಡೆಗೆ

|| ೮೪೧ ||

ಎನ್ನಲು ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಂದನು ಅವನಿಗೆ
ವೀರಾಗ್ರಣಿಯೇ ಕುಂಭಕರ್ಣನೇ
ನಿಜಕೂ ನಿನ್ನಯ ಮಾತಿದೆ ಸತ್ಯವು
ಇಂದ್ರಗೆ ಕೂಡಾ ದುರ್ಜಯನಿರುತ್ತಿದೆ

|| ೮೪೨ ||

ನಿನ್ನಯ ಪೌರುಷ ನಿಜಕೂ ಅನುಪಮ
ನೋಡಿದೆನಲ್ಲವೆ ಇಲ್ಲಿಯೆ ನಾನು
ಅಗ್ರಜ ರಾಮನು ಅಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವನು
ಧೈರ್ಯದಿ ಸ್ಥೈರ್ಯದಿ ಬೆಟ್ಟದ ತೆರದಲಿ

|| ೮೪೩ ||

ಬಿಲ್ಲನು ಹಿಡಿಯುತ್ತ ಸಿಂಹದ ನೋಡೈ
ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸಿಂಹನು ಇಚ್ಛೆಯು
ಪೂರ್ತಿಯು ಆಗುವದಂತೂ ನಿಶ್ಚಯ
ನಡೆದನು ರಕ್ಕಸ ರಾಮನ ಕಡೆಗೆ

|| ೮೪೪ ||

ಶ್ರೀರಾಮ ಕುಂಭಕರ್ಣರ ಯುದ್ಧ

ನೋಡುತ್ತ ಇವನನು ರಾಮನು ಕೂಡಲೆ
ಬಿಟ್ಟನು ರೌದ್ರದ ಅಸ್ತ್ರವ ಮೊದಲಿಗೆ
ನಾಟಲು ಎದೆಯಲಿ ಕ್ರೋಧವು ಉಕ್ಕಿತು
ಗರ್ಜನೆಗೈಯುತ್ತ ರಕ್ಕಸ ನುಗ್ಗಿದ

|| ೮೪೫ ||

ರಾಮನ ಶರಗಳು ಬಂದವು ಸರಸರ
ಅವುಗಳ ಏಟಿಗೆ ನೆತ್ತರ ಚಿಮ್ಮಿತು
ಬವಳಿಯು ಬಂದಿತು ಗದೆಯದು ಸಡಲಿತು
ನಂತರ ಕೈಯಲಿ ಅಸ್ತ್ರವ ತಡೆಯುತ್ತ

|| ೮೪೬ ||

ಕಪಿಗಳ ಕುಕ್ಕುತ್ತ ಮುಕ್ಕುತ್ತ ಅವರನು
ಗೈದನು ಅದ್ಭುತ ಕದನವ ಆತನು
ನಂತರ ಒಗೆದನು ಗಿರಿ ಶಿಖರವನು
ರಾಮನ ಮೇಲೆಯೇ ಭರದಲಿ ಆತನು

|| ೮೪೭ ||

ಬಾಣವ ಬಿಡುತ್ತಲಿ ಪುಡಿಪುಡಿಮಾಡುತ್ತ
ನಡುವೆಯೇ ತಡೆದನು ಪರ್ವತ ಶಿಖರವ
ಸಿಟ್ಟಿನ ಭರದಲಿ ಕುಂಭಕರ್ಣನು
ತಿಂದನು ವಾನರ ರಕ್ಕಸರೆಲ್ಲರ

|| ೮೪೮ ||

ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ ಕುಂಭಕರ್ಣನ ಸಲಹೆ

ಆಗಲೆ ಬಂದನು ವಿಭೀಷಣ ನಡುವೆ
ಗದೆಯನು ಹಿಡಿಯುತ ತಡೆದನು ಅಣ್ಣನ
ಕುಂಭನು ಅಂದನು ತಮ್ಮನೆ ಕೇಳೈ
ತಡೆಯುವದೇಕದು ಹೊದೆಯೈ ಎನ್ನನು

|| ೮೪೯ ||

ಯುದ್ಧದಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಧರ್ಮವ ಪಾಲಿಸು
ಸೋದರ ಸ್ನೇಹವ ಚಿಂತಿಸಬೇಡಾ
ರಾಮನ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದುದು ಒಳಿತೇ
ನಾನೇ ಮಾಡುವದನ್ನೇ ಮಾಡಿದೆ

|| ೮೫೦ ||

ರಕ್ಕಸ ಜನರಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ನೀನೇ
ಎಮ್ಮಯ ವಂಶದ ವೃದ್ಧಿಗೆ ನೀನೇ
ರಕ್ಕಸ ರಾಜ್ಯವ ನೀನೇ ಭೋಗಿಸು
ಎನ್ನಯ ಎದುರಿಗೆ ಬರಲೇ ಬೇಡಾ

|| ೮೫೧ ||

ಯುದ್ಧದಿ ಎನ್ನಯ ಬುದ್ಧಿಯು ಕೆಟ್ಟಿದೆ
ಗೊತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೆ ಎನ್ನಯ ಸ್ವಭಾವ
ನಿನ್ನನು ಎಂದೂ ಕೊಲ್ಲೆನು ನಾನು
ಹೋಗಿಲೊ ಆ ಕಡೆ ಎದುರಿಗೆ ಬೇಡಾ

|| ೮೫೨ ||

ಸರಿದನು ಆಗಲೆ ವಿಭೀಷಣ ಕೂಡ
ಕುಂಭನು ಭರದಲಿ ರಾಮನ ಎದುರಿಗೆ
ನಡೆದನು ಭೀಕರ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ
ರಾಮನ ನೋಡುತ ಕೇಳೆಯ ಹಾಕಿದ

|| ೮೫೩ ||

ಶ್ರೀರಾಮ-ಕುಂಭಕರ್ಣರ ಭೀಕರ ಕದನ

ರಾಮನು ಬಿಟ್ಟನು ಬಾಣದ ಸರವನು
ಕುಂಭಗೆ ಅಗದು ಏನೂ ಅದರಿಂ
ಗಣಿಸಲೆ ಇಲ್ಲಾ ವೇದನೆ ಇಲ್ಲಾ
ಮುದ್ದರ ಬೀಸುತ ತಡೆದನು ಶರಗಳ

|| ಲೞ೪ ||

ರಾಮನು ಬಿಡುತಲಿ ವಾಯವ್ಯಾಸ್ತ್ರವ
ಕಡಿದನು ಮುದ್ದರ ಸಹಿತದ ಶೋಕನು
ಬಿದ್ದಿತು ಅದುರ್ವೇ ಸೈನ್ಯದ ಮಧ್ಯದಿ
ಬುಡದಲಿ ಸತ್ತರು ಸಿಕ್ಕಿಹ ಯೋಧರು

|| ಲೞ೫ ||

ಆದರು ಕುಂಭನ ಶೌರ್ಯವು ಕುಗ್ಗಿದು
ಒಂದೇ ಕೈಯಲಿ ಯುದ್ಧವ ನಡೆಸಿದ
ರಾಮನು ಬಿಡುತಲಿ ಐಂದ್ರಾಸ್ತ್ರವನು
ಕಡಿದನು ಉಳಿದಿಹ ಎರಡನೆ ಕೈಯನು

|| ಲೞ೬ ||

ರಾಮನು ಬಿಡುತಲಿ ಜಂದ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನು
ಕಡಿದನು ಅಗಲೆ ಕಾಲುಗಳೆರಡನು
ಆದರು ಬಿಡದಲೆ ರಕ್ತಸನಾಗಲೆ
ಬಾಯನು ತೆರೆಯುತ ತೆವಳುತ ಸರಿದನು

|| ಲೞ೭ ||

ರಾಮನ ನುಂಗಲು ಸಾಧ್ಯವು ಆದರೆ
ರಾಮನು ತುಂಬಿದ ಕುಂಭನ ಬಾಯನು
ಬಾಣಗಳಿಂದಲೆ ಆಸ್ಪದ ಬಿಡದಲೆ
ಕೊನೆಯಲಿ ಬಿಟ್ಟನು ಐಂದ್ರಾಸ್ತ್ರವನೂ

|| ಲೞ೮ ||

ಕುಂಭಕರ್ಣನ ವಧೆ

ಗಾಳಿಯ ವೇಗವು ಅಗ್ನಿಯ ತೇಜವು
ವಜ್ರಾಯುಧದಿಂದ ಅಜೇಯವಾಗಿಹ
ಮಿಂಚುತ ಹೋಯಿತು ಶಿರವನು ತರಿಯಿತು
ವುಟಿಯುತ ಶಿರವದು ನಿರಿತು ಗಗನದಿ

|| ೮೫೯ ||

ಹಾರುತ ಹಾಗೆಯೆ ಲಂಕೆಯ ಮೇಲಕೆ
ಬಿದ್ದಿತು ಲಂಕೆಯ ಗೋಡೆಯ ಒಳಗಡೆ
ರಭಸದ ಹೊಡೆತಕೆ ಉರುಳಿತು ಬುರುಜು
ದೇಹವು ಬಿದ್ದಿತು ಸಾಗರದೊಳಗೆ

|| ೮೬೦ ||

ಕುಣಿದರು ಜಿಗಿದರು ವಾನರರೈಲ್ಲರು
ಓಡುತ ಹೋದರು ರಾಕ್ಷಸರೈಲ್ಲರು
ಲಂಕೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿತು ಯುದ್ಧದ ಸುದ್ದಿಯು
ರಾವಣ ಮುಖವದು ಆಯಿತು ಕರ್ಕಗೆ

|| ೮೬೧ ||

ಒಪ್ಪೋಲೆ

ಶ್ಲೋಕ	ಸಾಲು	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
೫೭	೪	ಮುಂದಿವ	ಮುಂದಿನ
೬೬	೧	ನಿಶ್ಚಿತನಾಗಿ	ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿ
೨೦೯	೧	ಒಳ್ಳೆಯ	ಒಳ್ಳೆಯ
೨೫೯	೩	ಲಕ್ಷಣ	ಲಕ್ಷಣ
೨೭೬	೧	ದಾಡಲು	ದಾಟಲು
೩೪೭	೧	ಗವಯನು	ಗವಯನ
೪೨೧	೪	ಟಲ್ಲೆನು	ಬಲ್ಲೆನು
೪೨೯-೪೩೦ ರ ನಡುವಿನ ಸಾಲು		ನಡಿ	ನುಡಿ
೪೩೬	೧	ಮೋಡಗಳಲ್ಲಡೆ	ಮೋಡಗಳೆಲ್ಲೆಡೆ
೪೭೪	೪	ಕೋಸಲರಾಜ್ಯದ	ಕೋಸಲರಾಜ್ಯವ
೪೯೭	೪	ಮಜ್ಜನು	ಮಜ್ಜನು
೫೬೬	೨	ಸುಗ್ರಿವನೆಂದ	ಸುಗ್ರೀವನೆಂದ
೫೮೬	೩	ವಿಷಯ	ವಿಷಯವ
೬೪೯	೧	ಸೇನೆಯು	ಸೇನೆಯ
೭೦೫	೧	ಬಳಲಿದೆ	ಬಳಲಿಹೆ

ಲೇಖಕರ-ಪರಿಚಯ

(ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣರಾವ ತಾಳೀಕೋಟೆ)

ಮಾನವನ ಅಂತರಂಗ-ಬಹಿರಂಗಗಳ ಬಣ್ಣ ಒಂದೇ. ಆದಾಗ ಅವನೋರ್ವ ಸಾಧಕನಾಗಿ, ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣಕಾರ್ಯದ್ವಲ ಸಂಕಟನಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಸಿದ್ಧಪುರುಷನೇ ನಿಜವಾದ ಕವಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಇಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು.

“ಮೋಹಮುದ್ದರ” ಹಾಗೂ “ರಾಮಾಯಣ ಸುಧೆ” ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳು ಇವರ ದಾರ್ಶನಿಕತೆಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುವಂತಿವೆ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಜನ್ಮ ಬಸವಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪ್ರಣವನಾದ ಕೃತಿಯು ಇವರ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಅನುವಾದವು ವಚನಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಕೊಡುಗೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು.

ಆರ್ಯ ಸ್ತ್ರೀ ಸೀತಾಮಾತೆ, ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯ ಹಾಗೂ ಮಾಸತಿಕಲ್ಲು ಇವರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸುಶೋಧನೆಯ ಅಮೃತ-ಫಲಗಳು. ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಬರೆದ ಚಿಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿಗೆ “ಒಬ್ಬವಾಹನ” ಶಿಶುವೃಂದಕ್ಕೆ ನಲಿನವೃಂದಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಇವರ ಸ್ವಭವ ಕಣಿಕೆ “ರಾಗಿಣಿ” ಕವನ ಸಂಕಲನವು ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಲೋಕಮೋಕ್ಷಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

‘ಸುಕುಮಾರ’ ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿ ಸಮಾಜದ ಹಲವು ಮುಖಗಳ ಪರಿಚಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಓರ್ವವಲಿತನು ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಗಬಲ್ಲನೆಂಬ ವಿಶ್ವಸತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇವರ ಕನ್ನಡ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಸಂಕೇತ-ಮಾಮರೀರ್ವರನ್ನು ಕೃತಾರ್ಥಗೊಳಿಸಿದೆ. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣ, ವ್ಯಾಸ ಭಾರತಗಳೆರಡನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಇವರ ಆಶೆ ಅಂಶಿಕವಾಗಿ ಈಡೇರಿದೆ. ರಾಮಾಯಣದ ಮೂರು ಸಂಪುಟಗಳು ಓದುಗರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿತವಾಗಿವೆ.

ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆ, ನಡೆ-ನುಡಿಗಳಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸೃಷ್ಟಿ ಎಲ್ಲವೂ ಶುದ್ಧ ಸಾತ್ವಿಕ, “ನಾನೃಷೇ ಕುರುತೆ ಕಾವ್ಯಂ” ಕಾವ್ಯಪ್ರೀತರಪಡೆದ ಇವರು ಧನ್ಯರು. ಕನ್ನಡಮ್ಮ ಧನ್ಯಳು, ನಾವೆಲ್ಲ ಧನ್ಯರು—

ವಿ. ಎಸ್. ಕಾಂತನವರ
ಸಂಚಾಲಕ, ರವೀಂದ್ರ ಪ್ರಕಾಶನ